

6-11 ශ්‍රේණි සඳහා වූ ජීවන නිපුණතා හා පුරවැසි අධ්‍යාපනය
ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහ හා පෙළපොත්වල අන්තර්ගත
සාම සංකල්ප හා
එම සංකල්ප පන්තිකාමර ඉගැන්වීමේ දී යොදා ගන්නා ආකාරය
පිළිබඳ විමසුමක්

පර්යේෂණ හා සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව
පර්යේෂණ, සැලසුම් හා සංවර්ධන පීඨය
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය
මහරගම
2009

gtz

අනුග්‍රහය
GTZ

6-11 ශ්‍රේණි සඳහා වූ ජීවන නිපුණතා හා පුරවැසි අධ්‍යාපනය
ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහ හා පෙළපොත්වල අන්තර්ගත
සාම සංකල්ප හා
එම සංකල්ප පන්තිකාමර ඉගැන්වීමේ දී යොදා ගන්නා ආකාරය
පිළිබඳ විමසුමක්

දයානන්ද කැප්පෙට්ගොඩ

පර්යේෂණ හා සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව
පර්යේෂණ, සැලසුම් හා සංවර්ධන පීඨය
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

මහරගම

2009

gtz

අනුග්‍රහය
GTZ

6-11 ශ්‍රේණි සඳහා වූ ජීවන නිපුණතා හා පුරවැසි අධ්‍යාපනය ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහ හා පෙළපොත්වල අන්තර්ගත සාම සංකල්ප හා එම සංකල්ප පත්තිකාමර ඉගැන්වීමේ දී යොදා ගන්නා ආකාරය පිළිබඳ විමසුමක්

සමස්ත මාර්ගෝපදේශනය - මහාචාර්ය ලාල් පෙරේරා සහ ආචාර්ය ජයන්ති ගුණසේකර

විශේෂඥ සම්පත් දායකත්වය - ආචාර්ය ලලිතා බටුච්චගේ
 ලිලානී අමරසිංහ
 කේ. ඩී.පී. සරච්චන්ද්‍ර
 ඒ. එල්. එස්. අභයවික්‍රම
 කිංස්ලි ප්‍රියන්ත

පර්යේෂණ උපදේශක :- ආචාර්ය ගොඩවිත් කොඩිතුමක්කු

පර්යේෂණ කණ්ඩායම :- දයානන්ද කැප්පෙට්ගොඩ
 ආර්. ආර්. රණතුංග
 ඩබ්. ඒ. දයාපාල
 ආචාර්ය. ඩබ්. ඒ. වාර්ලට්
 එස්. ඒ. සුසිලාවතී
 එම්. එල්. කේ. රඹුක්වැල්ල
 එස්. පී. ඩබ්. නිමල් ඥානරත්න

විධායක සංකීර්ණතාව

ශ්‍රී ලංකාවේ පාසල්වල 6-9 ශ්‍රේණිවල අනිවාර්ය විෂයයක් වන ජීවන නිපුණතා හා පුරවැසි අධ්‍යාපනය සහ 10-11 වන ශ්‍රේණිවල කාණ්ඩ විෂයයක් වන පුරවැසි අධ්‍යාපනය හා ප්‍රජා පාලනය යන විෂයය දෙකෙහි පෙළ පොත් සහ ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහවල අන්තර්ගතයෙහි සාම සංකල්ප අඩංගු වූ ආකාරය හඳුනා ගැනීම ද, එක් සාම සංකල්පවල 6-11 වන ශ්‍රේණි අතර සිරස් සමෝධානය ක්‍රමවත් ව විහිදෙන්නේ දැ යි සොයා බැලීම ද පර්යේෂණයේ අරමුණු විය.

අරමුණු ඉටු කර ගැනීම සඳහා පුද්ගල සාමය, සමාජ සාමය හා පරිසර සාමය යන ප්‍රධාන තේමා ද ඒවා එකිනෙක යටතේ හඳුනා ගත් අනුතේමා වන සිතේ සාමය, විවේකය ඵලදායී ව ගත කිරීම, ඵලදායී සන්නිවේදනය, සහානුභූතිය, මානව හිමිකම් හා යුතුකම්, සහයෝගය, ප්‍රතිජානනය, ස්ථිරසාරතාව, ගැටුම් නිරාකරණය, විවාරශීලී බව හා බුද්ධිමත් තීරණ ගැනීම, ප්‍රජා නිර්මාණය හා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය, පරිසර හිතකාමී බව ද පදනම් කොට ගෙන සංවර්ධනය කරන ලද ආකෘතියක් අනුව පෙළ පොත් හා ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහවල අන්තර්ගතය විශ්ලේෂණය කරන ලදී. එක් විශ්ලේෂණයෙන් හඳුනා ගත් රටා, පන්ති කාමර ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලියේ දී භාවිත වන්නේ දැ යි නිර්ණය කිරීම සඳහා, ආරම්භක ව තෝරා ගත් පාසල් 14ක 6-11 ශ්‍රේණිවල උගන්වන ගුරුවරුන් 19 දෙනෙකුගේ පාඩම් 34ක් නිරීක්ෂණය කරන ලදී.

අනාවරණ

- යහපත් සාමකාමී පුරවැසියකු සහ සාමකාමී සමාජයක් බිහි කිරීම අරමුණු කර ගෙන ජීවන නිපුණතා හා පුරවැසි අධ්‍යාපනය යන විෂයය දෙක එක ම විෂයයක් ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම උචිත ය.
- විෂයමාලා ද්‍රව්‍යවල (පෙළ පොත් හා ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහ) පුද්ගල, සමාජ හා පරිසර සාම සංකල්ප, සෘජු ව ම ප්‍රකාශ වී නැත. එහෙත් ඒවා ආධ්‍යාහාරයෙන් සෑම මාතෘකාවකින් ම මතු කර ගත හැකි ය.
- පුද්ගල, සමාජ හා පරිසර සාම සංකල්පවල අනුතේමාවලට අදාළ ව සාම සංකල්ප සෘජු ව හා ආධ්‍යාහාරයෙන් විෂයමාලා ද්‍රව්‍යවල (පෙළ පොත් හා ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහ) වේ.

යෝජනාව

පෙළ පොත් සහ ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහවල අන්තර්ගතයෙහි පුද්ගල, සමාජ හා පරිසර සාම සංකල්ප මතු කර දැක්වෙන පරිදි ඒවායේ මාතෘකා / අනුමාතෘකා, ක්‍රියාකාරකම් පෙළ ගැස්විය යුතු ය. අදාළ සාම සංකල්පවල ව්‍යවහාරය සඳහා යොමු වූ පැවරුම්, ව්‍යාපෘති, අභ්‍යාස හා සිද්ධි අධ්‍යයන, 7, 8, 9 ශ්‍රේණි පෙළ පොත්වලට ඇතුළත් කළ යුතු ය.

අනාවරණ

- ජීවන නිපුණතා විෂයය 6, 7, 8, 9 ශ්‍රේණිවලට පමණක් සීමා වී ඇත.

යෝජනාව

උක්ත විෂයය 10, 11 ශ්‍රේණිවලට ද ව්‍යාප්ත කළ යුතු ය. එම විෂයය සඳහා යෝග්‍ය තක්සේරු හා ඇගයීම් ක්‍රම සංවර්ධනය කළ යුතු ය.

අනාවරණ

- බහු වාර්ගික හා බහු සංස්කෘතික ජන සමාජයක සාමකාමී ව සහජීවනයෙන් ජීවත් වීමට අවශ්‍ය සංකල්ප තිබුණ ද ඒවා භාවිතයට අදාළ යොමු කිරීම් පෙළ පොත්වල අඩු ය.

යෝජනාව

සාමකාමී ව සහජීවනයෙන් ජීවත් වීමට අවශ්‍ය සංකල්ප භාවිතයට අදාළ යොමු කිරීම්/ ක්‍රියාකාරකම් සහිත ව පෙළ පොත්වල අන්තර්ගතය සැලසුම් කළ යුතු ය.

අනාවරණ

- 10, 11 වන ශ්‍රේණිවල දී සමාජ ඒකාග්‍රතාවට අදාළ සාම සංකල්ප ඉගෙනුම් එල අතරට ඇතුළත් වීම ප්‍රමාණවත් නැත. ඒවායේ ව්‍යවහාරයට අවස්ථා සැලසීම පිළිබඳ අඩු අවධානයක් පවතී.

යෝජනාව

සමාජ ඒකාග්‍රතාවට අදාළ සාම සංකල්ප ඉගෙනුම් එල අතරට ඇතුළත් කළ යුතු ය. ඒවායේ ව්‍යවහාරයට අවස්ථා සැලසීමේ දී පැවැරුම්, පසු වැඩ හා ඉගෙනුම දීර්ඝ කිරීමේ උපකරණ යොදා ගත යුතු ය.

අනාවරණ

- සාමකාමී යහපත් පුරවැසියා ගැන සාම සංකල්ප ඉටු කර ගැනීමට ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහවල ක්‍රියාකාරකම් සැලසුම් වී නැත.

යෝජනාව

ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහවල උක්ත අවස්ථාව ඉටු කර ගැනීමට හැකි ක්‍රියාකාරකම් සංවර්ධනය විය යුතු ය.

අනාවරණ

- 6, 7, 8, 10, 11 ශ්‍රේණිවල විෂයමාලා ද්‍රව්‍යවලින් (පෙළපොත් හා ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහ) මානව හිමිකම් හා යුතුකම්, ගැටුම් නිරාකරණය, සමාජ ප්‍රතිනිර්මාණය හා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය යන සාම සංකල්ප පිළිබඳ ව අනෙකුත් විෂය තේමා සමඟ සමබර වන සේ ද ප්‍රමාණවත් ව ද ඉගෙනුම් සිද්ධි හා ක්‍රියාකාරකම් සංවිධානය වී ඇත.
- විෂයමාලා ද්‍රව්‍යවලින් සහයෝගය, ප්‍රතිජානනය, ස්ථිරසාරතාව, විචාරශීලී බව හා බුද්ධිමත් කීරණ ගැනීම යන සාම සංකල්ප පිළිබඳ සියලු ම ශ්‍රේණිවල දී ආධ්‍යාපනයෙන් පමණක් කරුණු හා ක්‍රියාකාරකම් මතු කර ඇත. මේවා සිසුන්ගේ ජීවිතවලට අදාළ කර ගන්නා අයුරින් සැලසුම් වී නැත. ස්ථිරසාරතාව පිළිබඳ 10, 11 ශ්‍රේණි පෙළ පොත්වලින් ආධ්‍යාපනයෙන් හෝ කරුණු ඉදිරිපත් නො වේ.

යෝජනාව

6-9 ශ්‍රේණිවල දී සෘජු මාතෘකාවකින් උක්ත සාම සංකල්ප හඳුන්වා කරුණු / ඉගෙනුම් සිද්ධි හා ක්‍රියාකාරකම් ඉදිරිපත් කිරීම අවශ්‍ය වේ. එහි දී සිසුන්ට ප්‍රායෝගික පුහුණුවක් ලැබෙන ලෙස

ක්‍රියාකාරකම් සැලසුම් කිරීම අවශ්‍ය ය. 9 වන ශ්‍රේණියෙන් පාසල හැර යන සිසුන්ට යහපත් පුරවැසියන් ලෙස ජීවත් වීමට අවශ්‍ය නිපුණතා ලබා දෙන ලෙස ඒවා ඉදිරිපත් කළ යුතු ය.

අනාවරණ

- විවේකය එලදායී ව ගත කිරීම පිළිබඳ ව කරුණු ඉදිරිපත් කිරීම හා ක්‍රියාකාරකම් සැලසුම් කිරීම 6, 7 ශ්‍රේණිවලට පමණක් සීමා වී ඇත.

යෝජනාව

විවේකය එලදායී ලෙස ගත කිරීම පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම 8-11 ශ්‍රේණි දක්වා ව්‍යාප්ත කළ යුතු ය. එහි දී එලදායී ව විවේකය ගත කිරීමේ නිර්මාණශීලී ක්‍රමෝපායයන්ට සිසුන් පොලඹවන හා යොමු කරන ක්‍රියාකාරකම් ඇතුළත් කිරීම අවශ්‍ය ය.

අනාවරණ

- එලදායී සන්නිවේදනය පිළිබඳ ව, 7 ශ්‍රේණියේ දී පමණක් සිසුන්ගේ මට්ටමට ගැලපෙන පරිදි සෘජු ව කරුණු සාකච්ඡා කර ක්‍රියාකාරකම් ඉදිරිපත් කර ඇත. අනෙකුත් ශ්‍රේණිවල දී ඒ පිළිබඳ අදහස් ආධ්‍යාපනයෙන් පමණක් මතු කර ඇත.

යෝජනාව

8-11 ශ්‍රේණිවල දී ද උක්ත සංකල්පය පිළිබඳ සෘජු ව ම ගත හැකි අදහස් ක්‍රමික විකාශනයක් සහිත ව මාතෘකා/ අනුමාතෘකා හා ක්‍රියාකාරකම් ඔස්සේ ඉදිරිපත් කළ යුතු ය. එහි දී පත්ති කාමරයේ අත්දැකීම්වලට ඉඩ සලසන ක්‍රියාකාරකම්, පැවරුම් ඇතුළත් විය යුතු ය. පුද්ගල සන්නිවේදන කුසලතා සංවර්ධනය සාමයට ඉවහල් වන ආකාරය පැහැදිලි කරන තොරතුරු / කරුණු සාකච්ඡා කිරීම මෙහි දී වැදගත් වේ.

අනාවරණ

- 6, 7, 8 ශ්‍රේණිවල විෂයමාලා ද්‍රව්‍යවලින් සිතේ සාමය ගොඩනැගීම සඳහා ආත්මාවබෝධය ක්‍රමයෙන් පුළුල් ව යන ආකාරයේ සෘජු ව අදහස් දැක්වීම් හා ක්‍රියාකාරකම් ඉදිරිපත් කර ඇත. එහෙත් 10, 11 ශ්‍රේණිවල දී ගැඹුරින් හැදෑරීමෙන් පමණක් කරුණු ග්‍රහණය කර ගත යුතු ය. 6-8 ශ්‍රේණිවල කරුණු සාකච්ඡා කිරීමේ දී විත්තවේග පාලනය කිරීමේ ක්‍රමෝපාය පිළිබඳ අවධානය යොමු කර නැත.

යෝජනාව

සාමය ගොඩ නැංවීමෙහි ලා සිතේ සාමය පිළිබඳ ව 6-11 ශ්‍රේණිවල දී ක්‍රමික විකාශනයක් සහිත ව කරුණු සාකච්ඡා කිරීම හා ක්‍රියාකාරකම් ඉදිරිපත් කළ යුතු ය. 9, 10, 11 ශ්‍රේණිවල දී සිතේ සාමය ඇති කිරීමේ සෘජු ක්‍රියාමාර්ග වන මානසික ඉහිල් කිරීමේ අභ්‍යාස/ සරල භාවනා ක්‍රම ඇතුළත් කළ යුතු ය.

අනාවරණ

- සහානුභූතිය පිළිබඳ ව 6 වන ශ්‍රේණියේ දී සෘජු මාතෘකාවකින් සිසුන්ගේ වයස් මට්ටමට ගැලපෙන ලෙස ඉගෙනුම් සිද්ධි හා ක්‍රියාකාරකම් දක්වා ඇත. අනෙකුත් ශ්‍රේණිවල දී

ආධ්‍යාපනයෙන් ඒ පිළිබඳ ව මතු කළ අදහස් හා ක්‍රියාකාරකම් ප්‍රමාණවත් නො වේ. 11 වන ශ්‍රේණියේ දී එක ම මාතෘකාවකින්/ අනුමාතෘකාවකින් හෝ කරුණු සාකච්ඡා කර නැත.

යෝජනාව

බහු වාර්ගික, බහු ආගමික, ජන සමාජයක ස්ථාවර සාමය ස්ථාපිත කිරීම සඳහා 6-11 ශ්‍රේණිවල විෂයමාලා ද්‍රව්‍යවලින් උක්ත සංකල්පය පිළිබඳ ක්‍රමික විකාශනයක් සහිත ව කරුණු ඉදිරිපත් කිරීම හා ක්‍රියාකාරකම් සංවිධානය කිරීම අවශ්‍ය වේ. එහි දී ජාතික හා ජාත්‍යන්තර මට්ටමේ පුද්ගල සබඳතා හසුරුවන සාධකයක් ලෙස සහනුභූතියේ වැදගත්කම 10, 11 ශ්‍රේණිවල දී අවධාරණය විය යුතු ය.

අනාවරණ

- සහනුභූතිය සහ ආත්මාවබෝධය යන වචන 6 වන ශ්‍රේණියේ සිසුන්ගේ වයස් මට්ටමට නොගැලපේ.

යෝජනාව

6 වන ශ්‍රේණියේ දී සහනුභූතිය, ආත්මාවබෝධය යන වචන වෙනුවට සරල වචන යෙදූ මාතෘකා ඉදිරිපත් කිරීම සුදුසු ය (උදා: 7 වන ශ්‍රේණියේ පළමු පාඩම - ඔබ අසිරිමත් ය). පසු ව 8, 9 වන ශ්‍රේණිවල දී මෙම වචන හඳුන්වා දීම උචිත ය.

අනාවරණ

- පරිසර හිතකාමී බව පිළිබඳ සෘජු ව අදහස් දැක්වීම හා ක්‍රියාකාරකම් සංවිධානය කිරීම 11 වන ශ්‍රේණියට පමණක් සීමා වී ඇත. 6, 7, 8 ශ්‍රේණිවල දී ඒ පිළිබඳ ආධ්‍යාපනයෙන් කරුණු සීමිත ප්‍රමාණයක් දක්වා ඇත. 10 වන ශ්‍රේණියේ දී ආධ්‍යාපනයෙන් හෝ කරුණු මතු කර නැත.

යෝජනාව

පරිසර හිතකාමී බව ගැන 6 වන ශ්‍රේණියේ දී සෘජු ව කරුණු දක්වා, ක්‍රියාකාරකම් ඉදිරිපත් කර, අනෙකුත් ශ්‍රේණිවලට එය ක්‍රමික ව ව්‍යාප්ත කළ යුතු ය. එහි දී සිසුන්ට ප්‍රායෝගික අත්දැකීම් සඳහා අවස්ථා ලැබෙන පරිදි විෂය අන්තර්ගතය හා ක්‍රියාකාරකම් සංවිධානය කළ යුතු ය. 11 වන ශ්‍රේණියේ දී සමස්ත පරිසරය ඇතුළත් වන පරිදි පරිසර සංකල්ප ඉදිරිපත් කළ යුතු ය.

අනාවරණ

- ජාතික අනන්‍යතාව හා ජාතික සමභිය පිළිබඳ විෂය කරුණු ඇතුළත් වන්නේ 7 වන ශ්‍රේණියේ දී පමණි.

යෝජනාව

වසර 30ක කාලයක සිට රටේ අභ්‍යන්තර ගැටුම් නිසා සාමය බිඳී යාමේ තර්ජනයට මුහුණ පා සිටි රටක, පුරවැසි අධ්‍යාපනය විෂයය යටතේ 6-11 ශ්‍රේණිවල සිසුන්ට, ජාතික අනන්‍යතාව හා ජාතික සමභිය පවත්වා ගැනීමට අදාළ අවස්ථා හා සිද්ධි පිළිබඳ ව අත්දැකීම් ලබා දිය යුතු ය.

පෙරවදන

නව අධ්‍යාපන ප්‍රතිසංස්කරණ යටතේ 6-9 ශ්‍රේණි සඳහා ජීවන නිපුණතා හා පුරවැසි අධ්‍යාපනය නමින් නව විෂයයක් ද 10-11 ශ්‍රේණි සඳහා පළමු වන විෂය කාණ්ඩය යටතේ පුරවැසි අධ්‍යාපනය හා ප්‍රජා පාලනය නමින් නව විෂයයක් ද 2007 වර්ෂයේ සිට හඳුන්වා දෙන ලදී. එක් විෂයයවලට අදාළ ව ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහ සහ පෙළ පොත් ද ප්‍රකාශයට පත් ව තිබේ. බහු සංස්කෘතික සමාජයක ජීවත් වන ශ්‍රී ලාංකික දරුවාගේ පුද්ගල පෞරුෂ වර්ධනය සහ පොදු සමාජ සංවර්ධනය ඉලක්ක කර ගත්, මෙම විෂය ඉගැන්වීම මගින් එදිනෙදා ජීවන අභියෝගවලට සාර්ථක ව මුහුණ දිය හැකි සාමකාමී සිසු පරපුරක් බිහි කිරීම අපේක්ෂා කෙරේ.

ඉහත අරමුණු සාක්ෂාත්කරණයේ දී සාමය නැමැති සංකල්පයට හිමි වන්නේ සුවිශේෂ ස්ථානයකි. මෙම පර්යේෂණ අධ්‍යයනය ඒ සම්බන්ධයෙන් සිදු කරන ලද්දකි. අදාළ විෂය පිළිබඳ ව ලියැවුණු පෙළ පොත් සහ ගුරුමාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහවල මෙකී සාම සංකල්පය කෙතෙක් දුරට කෙසේ අන්තර්ගත ව තිබේ ද යන්න සන්ධාර විශ්ලේෂණයකින් විමසා බැලීම මෙම පර්යේෂණයේ එක් අරමුණක් විය. අනෙක් අරමුණ වූයේ පන්ති කාමරයේ මෙම විෂය ඉගැන්වීමේ දී ‘සාමය’ නැමැති සංකල්පය කෙසේ ඉස්මතු වන්නේ දැ යි සොයා බැලීමයි.

අධ්‍යාපන ක්‍රියාවලිය හා කෙළින් ම සම්බන්ධ වන විෂයමාලාව, ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ද්‍රව්‍ය හා පන්ති කාමරය සම්බන්ධ කර ගෙන සිදු කරන මෙවැනි පර්යේෂණ මගින් සපුරාලන්නේ කාලීන අවශ්‍යතාවකි. වඩා දැනුවත් ලෙස ප්‍රතිපත්තිමය තීරණවලට එළැඹීමේ දී මෙවැනි පර්යේෂණ අධ්‍යයනවලින් මතු කර ගනු ලබන දෑ අතිශය ප්‍රයෝජනවත් ය. මෙරට අධ්‍යාපනය සම්බන්ධයෙන් මෙවන් පර්යේෂණ හිඟ අවධියක මෙම අධ්‍යයනය මගින් සලකුණු කරනු ලබන්නේ සුවිශේෂ ආයතනික වගකීමකි.

ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයේ පර්යේෂණ හා සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් සිදු කළ මෙම ශාස්ත්‍රීය කාර්යය සඳහා මූල්‍යමය අනුග්‍රහ දැක්වූ ජර්මානු සහයෝගීතා සංවිධානයට (GTZ) ස්තූතිය පළ කිරීමට මෙය අවස්ථාවක් කර ගනිමි. එසේ ම මේ සම්බන්ධයෙන් දායකත්වය දැක්වූ බාහිර සම්පත් පුද්ගලයන්ටත් විශේෂයෙන් මහත් කැප විමකින් කටයුතු කළ පර්යේෂණ සැලසුම් සහ සංවර්ධන පීඨයේ පර්යේෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ සැමටත් අතිශයින් ම ස්තූතිවන්ත වෙමි.

මහාචාර්ය ලාල් පෙරේරා
අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

සහකාර අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්තුමියගේ පණිවිඩය

ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයේ පර්යේෂණ හා සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව මගින් ප්‍රධාන වශයෙන් ම අපේක්ෂා කරනුයේ රටේ අධ්‍යාපනය සම්බන්ධයෙන් වැදගත් වූ ගැටලු පිළිබඳ ව පර්යේෂණ කිරීමත්, එවැනි පර්යේෂණ කිරීමට බාහිර විද්වතුන් පෙලඹවීමත්, එම පර්යේෂණ අනාවරණ අධ්‍යාපන ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයින් සහ අධ්‍යාපන කාර්යාලයේ නියැලී සිටින්නන් අතර ප්‍රචලිත කිරීමත් ය. එම කාර්ය මතා ව තේරුම් ගෙන දියත් කෙරුණු මෙම පර්යේෂණයේ දී පර්යේෂණ ඇසට ලක් වී ඇති විෂය පථය වන්නේ “ජීවන නිපුණතා හා පුරවැසි අධ්‍යාපනය” (6-9) හා “පුරවැසි අධ්‍යාපනය සහ ප්‍රජාපාලනය” (10-11) ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහ හා පෙළපොත් ය. පර්යේෂණයේ මූලික අරමුණ වී ඇත්තේ ඉහත දැක්වූ ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහ හා පෙළපොත්වල අඩංගු සාම සංකල්ප හඳුනා ගැනීමත්, පත්ති කාමර ඉගැන්වීමේ දී එම සංකල්ප කෙතෙක් දුරට මතු වන්නේ ද යන්න සොයා බැලීමත් ය. මෙම අරමුණ ඉටු කර ගැනීම සඳහා අදාළ විෂයවල පෙළපොත් හා ගුරුමාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහ ඇසුරින් සන්ධාර විශ්ලේෂණයක් සහ පන්තිකාමර නිරීක්ෂණ මගින් ද දත්ත ලබා ගෙන ඇත. ඉතා සුලභ ව දැකිය හැකි සමීක්ෂණ වර්ගයේ පර්යේෂණවලින් බැහැර ව, දියත් කෙරුණු මෙම පර්යේෂණයේ අනාවරණ පෙළ පොත් සකසන්නන්ට, ගුරුමාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහ සම්පාදකයන්ට මෙන් ම, මෙම විෂය පිළිබඳ උනන්දුවක් දක්වන්නට ද ප්‍රයෝජනවත් වනු ඇත. මෙම පර්යේෂණ ව්‍යාපෘතිය සඳහා දායකත්වය සැපයූ බාහිර සම්පත් පුද්ගලයන්ට සහ ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයේ පර්යේෂණ, සැලසුම් හා සංවර්ධන පීඨයේ සියලු දෙනාට ස්තූති කිරීමට මෙය අවස්ථාවක් කර ගනිමි. එමෙන් ම මෙම පර්යේෂණ අනාවරණ අධ්‍යාපනයේ ගුණාත්මක සංවර්ධනය සඳහා ආධාර කර ගනු ඇතැයි මම තරයේ විශ්වාස කරමි.

ආචාර්ය ටී. ඒ. ආර්. ජේ. ගුණසේකර
සහකාර අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්
පර්යේෂණ සැලසුම් හා සංවර්ධන පීඨය
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

ස්තූතිය

- පර්යේෂණය ආරම්භයේ පටන් අවසානය දක්වා සෑම අදියරක දී ම අවශ්‍ය විශේෂඥ උපදෙස් ලබා දෙමින්, මහ පෙත්වීම් හා දිරිගැන්වීම් කරමින්, සාර්ථකත්වය කරා මෙහෙයවීම සඳහා ඉමහත් දායකත්වයක් ලබා දීම වෙනුවෙන් පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුවේ අධ්‍යක්ෂ ආචාර්ය ගොඩවිත් කොඩිකුවක්කු මහතාට,
- පර්යේෂණයේ ශාස්ත්‍රීයමය ගුණය රඳවා ගැනීමට හේතු කාරක වූ සංකල්පීය රාමුව සකසා ගැනීමේ ලා පවත්වන ලද පර්යේෂණ වැඩමුළු සඳහා දායකත්වය සහ සහයෝගය ලබා දීම වෙනුවෙන් ආයතනික සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුවේ හා විභාග දෙපාර්තමේන්තුවේ අධ්‍යක්ෂිකා ලිලානි අමරසිංහ මහත්මියට, ප්‍රාථමික අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුවේ කේ. ඩී. පී. සරත්චන්ද්‍ර මහතාට, සමාජ විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුවේ හිටපු ව්‍යාපෘති නිලධාරී එම්. කේ. කේ. කිංස්ලි ප්‍රියන්ත මහතාට සහ ව්‍යාපෘති නිලධාරී ඒ. එල්. එස්. අබේවික්‍රම මහතාට,
- පර්යේෂණය හා සම්බන්ධ කුඳු මහත් සියලු කටයුතුවල දී සාර්ථක කාර්ය සාධනය සඳහා සිදු කළ මහත් වූ කැප වීම වෙනුවෙන් ආර්. ආර්. රණතුංග මහත්මිය, ආචාර්ය ඩබ්. ඒ. වාලට් මහත්මිය, ඩබ්. ඒ. දයාපාල මහතා, එම්. එල්. කේ රඹුක්වැල්ල මහත්මිය, එස්. සුසිලාවතී මෙනෙවියා, එස්. පී. ඩබ්. ජී. නිමල් ඥානරත්න මහතා, ජේ එම්. එම්. ජයසුන්දර මහතා, එම්. ඒ. ඒ. පී. මල්ලවාරච්චි යන මහත්ම මහත්මීන්ට,
- පර්යේෂණය සඳහා මූල්‍යමය අනුග්‍රහ දැක්වූ ජර්මානු සහයෝගීතා සංවිධානයට සහ මෙම පර්යේෂණය වෙනුවෙන් විශේෂ උනන්දුවක් දැක්වූ එහි විෂය විශේෂඥ ආචාර්ය ලලිතා බටුච්චගේ මහත්මියට,
- පර්යේෂණ වාර්තාවේ පරිගණක අකුරු සැකසුම්කරණය මනා ලෙස ඉටු කර දීම වෙනුවෙන් පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුවේ වයි. එම්. දයාවතී මහත්මියට හා එන්. පී නිසංසලා ජයරාණි මහත්මියට,
- මෙම කාර්යය සාර්ථක කර ගැනීමට තත් අයුරින් සහයෝගය දැක්වීම වෙනුවෙන් පර්යේෂණ, සැලසුම් හා සංවර්ධන පීඨයේ සියලු ම මහත්ම මහත්මීන්ට අතිශයින් ස්තූතිවන්ත වෙමි.

දයානන්ද කැප්පෙට්ගොඩ
 ව්‍යාපෘති නිලධාරී සහ පර්යේෂණ කණ්ඩායම් නායක
 පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව
 ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

පටුන

විධායක සංක්ෂිප්තය	iv
පෙරවදන	xiii
සහකාර අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්තුමියගේ පණිවිඩය	ix
ස්තූතිය	x
පටුන	xi
වගු නාමාවලිය	xv
රූප නාමාවලිය	xv
1. වන පරිච්ඡේදය - හැඳින්වීම	1
1.1 සාම සංකල්පය	
1.2 සාමයේ මූලාශ්‍ර	
1.3 සාම අධ්‍යාපනය	
1.4 සාම අධ්‍යාපනය හා ශ්‍රී ලංකාව	
1.5 සාම අධ්‍යාපනයේ විකාශනය	
1.6 සාම අධ්‍යාපනයේ ඉතිහාසය - ශ්‍රී ලංකාව	
1.7 තාර්කිකය සහ අධ්‍යයනයේ වැදගත්කම	
2. වන පරිච්ඡේදය - සාහිත්‍ය විමර්ශනය	10
2.1 න්‍යායාත්මක පසුබිම	
2.2 පර්යේෂණ අනාවරණ	
3 වන පරිච්ඡේදය - ක්‍රමවේදය	21
3.1 අරමුණු	
3.2 ක්‍රමය	
3.3 නියැදිය	
3.4 දත්ත රැස් කිරීමේ උපකරණ	
3.5 දත්ත විශ්ලේෂණය	
3.6 පර්යේෂණ ක්‍රියා පිළිවෙළ	
3.7 පර්යේෂණයේ ආචාරධර්ම, පරිසීමා සහ සීමා	
4 වන පරිච්ඡේදය - දත්ත විශ්ලේෂණය	26
4.1 දත්ත විග්‍රහය සහ සාකච්ඡාව	
4.2 පෙළ පොත්වල සහ ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහවල සාමය යන වචනය යෙදී ඇති ආකාරය	

- 4.3 6, 7, 8, 10, 11 ශ්‍රේණි පෙළ පොත්වල පුද්ගල සාමය
අන්තර්ගත වී ඇති ආකාරය
 - 4.3.1 සිතේ සාමය
 - 4.3.2 විවේකය එලදායි ලෙස ගත කිරීම
 - 4.3.3 එලදායි සත්තිවේදනය
 - 4.3.4 සභානුභූතිය
 - 4.3.5 මානව අයිතිවාසිකම් හා යුතුකම්
 - 4.3.6 සහයෝගය
 - 4.3.7 ප්‍රතිජානනය
 - 4.3.8 ස්ථීරසාරතාව
 - 4.3.9 ගැටුම් නිරාකරණය
 - 4.3.10 විචාරශීලී බව හා බුද්ධිමත් තීරණ ගැනීම
 - 4.3.11 ප්‍රජානිර්මාණය හා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය
 - 4.3.12 පරිසර හිතකාමී බව
- 4.4 6, 7, 8, 10, 11 ශ්‍රේණි පෙළ පොත්වල සමාජ සාමය
අන්තර්ගත වී ඇති ආකාරය
 - 4.4.1 සිතේ සාමය (අභ්‍යන්තර සාමය) හා ප්‍රතිජානනය
 - 4.4.2 විවේකය එලදායි ලෙස ගත කිරීම
 - 4.4.3 එලදායි සත්තිවේදනය
 - 4.4.4 සභානුභූතිය
 - 4.4.5 මානව අයිතිවාසිකම් හා යුතුකම්
 - 4.4.6 සහයෝගය
 - 4.4.7 ප්‍රතිජානනය
 - 4.4.8 ස්ථීරසාරතාව
 - 4.4.9 ගැටුම් නිරාකරණය
 - 4.4.10 විචාරශීලී බව සහ තීරණ ගැනීම
 - 4.4.11 ප්‍රජා නිර්මාණය හා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය
 - 4.2.12 පරිසර හිතකාමී බව
- 4.5 6, 7, 8, 10, 11 ශ්‍රේණි පෙළපොත්වල පරිසර සාමය අන්තර්ගත
වී ඇති ආකාරය
 - 4.5.1 එලදායි ලෙස විවේකය ගත කිරීම
 - 4.5.2 සභානුභූතිය, පරිසරයට සංවේදී වීම
 - 4.5.3 ජාතික හා සංස්කෘතික උරුම අභිමානයෙන් යුතු ව සුරකියි
 - 4.5.4 අපේ පාසල
 - 4.5.5 අප ජීවත් වන ප්‍රදේශය
 - 4.5.6 ජාතික අන්‍යායතාව හා ජාතික සමගිය
 - 4.5.7 සුඛවාදී සිතුවිලි

- 4.5.8 වික්තවේග යහපත් ලෙස හසුරුවා ගනිමු
- 4.5.9 පරිසර හිතවාදය
- 4.5.10 පරිසර කළමනාකරණය
- 4.6 6, 7, 8, 10, 11 ශ්‍රේණි ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහවල පුද්ගල සාමය අන්තර්ගත වී ඇති ආකාරය
 - 4.6.1 සිතේ සාමය (අභ්‍යන්තර සාමය) හා ප්‍රතිචාරතාවය
 - 4.6.2 විවේකය ඵලදායී ලෙස ගත කිරීම
 - 4.6.3 ඵලදායී සන්නිවේදනය
 - 4.6.4 සහානුභූතිය
 - 4.6.5 මානව අයිතිවාසිකම් හා යුතුකම්
 - 4.6.6 සහයෝගය
 - 4.6.7 ප්‍රතිචාරතාවය
 - 4.6.8 ස්ඵරසාරතාව
 - 4.6.9 ගැටුම් නිරාකරණය
 - 4.6.10 විවාරශීලී බව සහ තීරණ ගැනීම
 - 4.6.11 ප්‍රජා නිර්මාණය හා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය
 - 4.6.12 පරිසර හිතකාමී බව
- 4.7 6, 7, 8, 10, 11 ශ්‍රේණි ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහවල සමාජ සාමය අන්තර්ගත වී ඇති ආකාරය
 - 4.7.1 සිතේ සාමය (අභ්‍යන්තර සාමය) හා ප්‍රතිචාරතාවය
 - 4.7.2 විවේකය ඵලදායී ලෙස ගත කිරීම
 - 4.7.3 ඵලදායී සන්නිවේදනය
 - 4.7.4 සහානුභූතිය
 - 4.7.5 මානව අයිතිවාසිකම් හා යුතුකම්
 - 4.7.6 සහයෝගය
 - 4.7.7 ප්‍රතිචාරතාවය
 - 4.7.8 ස්ඵරසාරතාව
 - 4.7.9 ගැටුම් නිරාකරණය
 - 4.7.10 විවාරශීලී බව සහ තීරණ ගැනීම
 - 4.7.11 ප්‍රජා නිර්මාණය හා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය
 - 4.7.12 පරිසර හිතකාමී බව
- 4.8 6, 7, 8, 10, 11 ශ්‍රේණි ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහවල පරිසර සාමය අන්තර්ගත වී ඇති ආකාරය
 - 4.8.1 ආත්මාවබෝධයෙන් ජීවිතය හා පසුබිම පිළිබඳ තොරතුරු ගවේෂණය කිරීම
 - 4.8.2 මනා සැලසුමකින් සංවිධානාත්මක ව කටයුතු කිරීම
 - 4.8.3 ඵලදායී ලෙස විවේකය ගත කිරීම

4.8.4 පරිසරයට සංවේදී වීම	
4.8.5 අප ජීවත් වන ප්‍රදේශය	
4.8.6 පරිසරය රැක ගැනීම	
4.8.7 ජාතික කොඩිය, ජාතික ගීය, රාජ්‍ය ලාංඡනය	
4.8.8 ජාත්‍යන්තර සබඳතා	
4.8.9 කාලීන ගැටලු	
4.9 පත්ති කාමර පාඩම් නිරීක්ෂණය	
5 වන පරිච්ඡේදය - නිගමන සහ යෝජනා	58
5.1 පෙළපොත්	
5.2 ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහ	
උපග්‍රන්ථ	
1	67
2	81
3	99
4	109
5	123
6	128

වගු නාමාවලිය

1 වන වගුව : සාම අධ්‍යාපන සංකල්පවලට අදාළ මාන	11
2 වන වගුව : සාම අධ්‍යාපනයේ ක්‍රියාත්මකභාවය	12
3 වන වගුව : සාම අධ්‍යාපනය සෙවීමේ නව මාන ලැයිස්තුව	19
4 වන වගුව : පාසල් නියැදිය	24
5 වන වගුව : 6, 7, 8, 10, 11 ශ්‍රේණි පෙළපොත්වල සාමය යන වචනය සෘජු ව යෙදී ඇති වාර ගණන	26
6 වන වගුව : 6, 7, 8, 10, 11 ශ්‍රේණි පෙළපොත්වල සාමය යන වචනය ආධ්‍යාභාරයෙන් යෙදී ඇති වාර ගණන	26
7 වන වගුව : පත්ති කාමර පාඩම් නිරීක්ෂණ අනාවරණ	56
8 වන වගුව : ගුරුවරුන් සමඟ කළ සම්මුඛ සාකච්ඡාවෙන් මතු වූ තොරතුරු	57
9 වන වගුව : පෙළ පොත් අන්තර්ගතයෙන් සාම සංකල්ප මතුකර ඇති ආකාරය	59
10 වන වගුව: ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහවල අන්තර්ගතයෙන් සාම සංකල්ප මතු කර ඇති ආකාරය	62

රූප නාමාවලිය

1 වන රූපය: පූර්ණ සාමයේ මූලාශ්‍ර	2
2 වන රූපය: සාම අධ්‍යාපනයෙහි සංකල්පීය ආකෘතිය	15
3 වන රූපය: වගු සඳහා පදනම	23

1 වන පරිච්ඡේදය

හැඳින්වීම

1.1 සාම සංකල්පය

අර්ථවත් ජීවිතයක් ගත කිරීම සඳහා මිනිසාට සාමය අවශ්‍ය වේ. මිනිසුන් ලෙස පරිපූර්ණත්වය කරා යාමට අවශ්‍ය වාතාවරණය, අවකාශය හා පෝෂණය සාමය මගින් ලබා දේ. සාමය යන්නෙහි අර්ථය පුළුල් ය. අධ්‍යාපනික අරමුණක් ලෙස ‘සාමය’ ගත් කල, එය ඉගෙනීමෙන් වඩා යහපත් අනාගතයක් උදෙසා තමාගේ වර්ථාව, ආත්මය වශයෙන් මෙන් ම සාමූහික වශයෙන් ද වෙනස් කර ගත හැකි දෙයක් ලෙස අර්ථ නිරූපනය කළ හැකි යි (බාලසූරිය : 2003). යහපත් ලෝකයක් යහපත් අනාගතයක් උදාකර ගැනීමට නම් මිනිසා සාමය නිර්මාණය කර ගත යුතු ය. තෙරේසා සහ ටර්නර් (1995) සාමය පිළිබඳ අර්ථ නිරූපණය බාලසූරිය (2003) විසින් උපුටා දක්වා ඇත.

“සාමය වනාහි මිනිසුන් අතර සමගිය ගොඩනැංවීමට අනුබල ලැබෙන පරිදි එකිනෙකා සමඟ කථා කරන, ඇහුම්කන් දෙන, කටයුතු කරන ආකාරයෙන් හැසිරීම හා අන්‍යෝන්‍ය විනාශකාරීත්වයට හේතු වන රිද්වීම්, පීඩා කිරීම යනාදී සියලු හානිකර ක්‍රියාවලීන් වැළකීම යි.”

සාමය ගොඩ නැගීම අඛණ්ඩ ක්‍රියාවලියකි. ඊට සහාය වීම සෑම මනුෂ්‍යයකුගේ ම යුතුකමකි. යහපත් අනාගතයක් සහ ලෝකයක් උදෙසා මිනිසාගේ මානවීය ගුණාංග, අධ්‍යාත්මික සාරධර්ම සංවර්ධනය කර ගැනීමෙන් මිනිසා විසින් ම නිර්මාණය කර ගන්නා වඩා උසස් තත්ත්වයක් ලෙස, සාමය යනු නිර්වචනය කළ හැකි ය.

1.2 සාමයේ මූලාශ්‍ර

යුද්ධය වුවමනා අය බාල පරපුර ඊට කදිමට සුදානම් කර ගනිති. එහෙත් සාමය වුවමනා අය තම බාල පරපුරට හා තරුණ පරපුරට සාමය සඳහා එකමුතු ව ක්‍රියා කිරීමට බැරි වන පරිදි ඔවුන් නො සලකා හැර බලා සිටිති (මාරියා මොන්ටිසෝරි : 1930). සාමය යන වදන ඇසුණු සැනින් ම ‘යුද්ධයෙන් තොර බව’ යන අදහස ඇති වේ. එහෙත් සාමය යනු යුද්ධයෙහි අභාවය, තර්ජන, සමාජ අවමානය, කොන් කිරීම, පීඩනය, සුරා කෑම, දරිද්‍රතාව, අසාධාරණය, යනාදී සියලු ආකාරයේ ප්‍රචණ්ඩතාවෙහි ද අභාවයයි. මිනිසුන් ප්‍රචණ්ඩතාවට පොලඹවන, යහපත් ජීවිතයට බාධා කරන, අහිතකර වන සියලු සාධකවල අභාවය නිශේධන සාමය වේ. ඉහත කී දෘෂ්ටිකෝණවලින් සාමය බාහිර සාධක මගින් පැන නගින්නකැ යි ගම්‍ය වේ. ඊට වෙනස් දෘෂ්ටි කෝණයක් ද ඇත. ඉන් කියැවෙන්නේ ‘සාමය පවතින්නේ ඔබ තුළ ය’, යන්න යි. සාමය ප්‍රතිජනනාත්මක (ධනාත්මක) පදවලින් විස්තර කළ විට ශ්‍රීතිය, නිරෝගීතාව, සෑහීම, යහපත් ආර්ථිකය, සමාජ සාධාරණය, අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමට ඇති නිදහස, නිර්මාණාත්මක බව, පුද්ගල සංවර්ධනය සඳහා අවස්ථා හා සහාය තිබීම ලෙස දැක්විය හැකි ය (බාලසූරිය : 2003). ඔහු වැඩිදුරටත් සාමයෙහි අන්තර්ගත සියලු අර්ථ මූලාශ්‍ර තුනකින් පහළ වන බව දක්වයි. ඒවා නම්:

- ඇතුළත්ක සාමය
- සමාජ සාමය හා
- ස්වභාව ධර්මය සමඟ සාමය වේ.

ඇතුළත්ක සාමය

උදා: තමා සමඟ සාමය, යහපත් සෞඛ්‍යය ඇතුළත ගැටුම්වලින් තොර බව, සතුට, නිදහස, ප්‍රඥාව, ආධ්‍යාත්මික ශාන්තිය, කාරුණික හැඟුම්, ආදරය, සෑහීම, රසාස්වාදය.

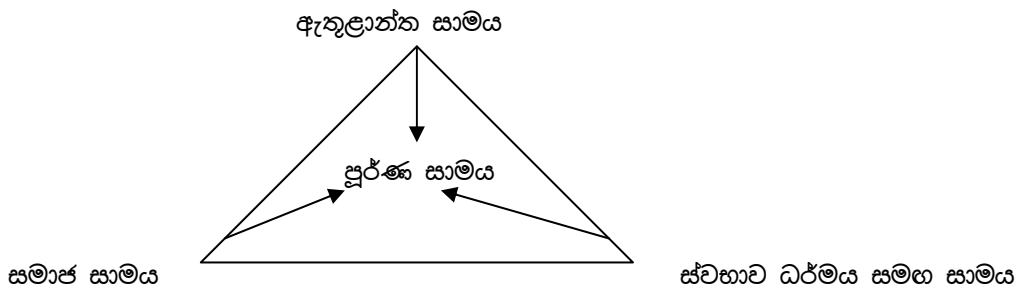
සමාජ සාමය

උදා: මිනිසා සහ මිනිසා, අතර සාමය (පුරුෂයා හා ස්ත්‍රීය අතර), සියලු තලවල මිනිස් සබඳතාවලින් පහළ වන සුසංයෝගය ගැටුම් විසඳීමෙන් පහළ වන සහනය, අන්‍යෝන්‍ය දයාව, මිත්‍රත්වය, සමගීය, අන්‍යෝන්‍ය අවබෝධය, පිළිගැනීම, සහයෝගය, සහෝදරත්වය, විවිධතා ඉවසීම, ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය, ප්‍රජා සංවර්ධනය, මානව ගෞරවය, සදාචාරය.

ස්වභාව ධර්මය සමඟ සාමය

උදා: ස්වභාවික පරිසර සමඟ සුසංයෝගය, පෘථිවියෙහි නිරෝගීතාව සුරැකීම, පෘථිවිය හා ගැලපී විසීම (ධරණියත්වය).

ඒ අනුව පූර්ණ සාමයේ මූලාශ්‍රවල/ සබඳතාව රූ සටහනකින් දැක්විය හැකි ය.

1 වන රූපය. පූර්ණ සාමයේ මූලාශ්‍ර

පරිපූර්ණ සාමය ගොඩ නැගීම සඳහා පුද්ගල සාමය, සමාජ සාමය හා පරිසර සාමය යන මූලාශ්‍ර තුන සම්පූර්ණ විය යුතු බව මේ අනුව පැහැදිලි වේ.

1.3 සාම අධ්‍යාපනය

සාම අධ්‍යාපනය අතීතයේ දියුණු සෑම සංස්කෘතියක ම අධ්‍යාපනයේ අනිවාර්ය අංගයක් ලෙස විවිධ ස්වරූපයෙන් පැවත ඇත. සෑම සංස්කෘතියක් ම සාමය මිනිසා විසින් සාධනය කර ගත යුතු පරමාදර්ශයක් ලෙස සැලකුවේ ය (බාලසූරිය : 2003).

සාම අධ්‍යාපනය ජීවය හා ජීවිතය ඇගයීමට පුහුණු කරන්නකි. මිහිකත මත සියලු ම ආකාරයෙන් පවතින ජීවය අගනේ ය. ‘සෑම මනුෂ්‍යයකු ම මිල කළ නොහැකි වස්තුවකි’ යන්න අවබෝධ කිරීමට එය මඟ පෙන්වයි. එමගින් ළමයි තමන් අගය කර ගැනීමට ද අන්‍යයන් අගය කර ගැනීමට ද අන්‍යෝන්‍ය වශයෙන් අගය කර ගැනීමට ද උගන්වයි.

සාම අධ්‍යාපනය පිළිබඳ පොදුවේ පිළිගත් එක් නිර්වචනයක් නැත. එහෙත් සාම සාහිත්‍යයන්හි දක්නට ලැබෙන නිර්වචන හතරක් බාලසුරිය විසින් (2003) උපුටා දක්වා ඇත.

- සාම අධ්‍යාපනය වනාහි පුද්ගල පරිමාණයෙහි සිට ප්‍රාදේශීය, ජාතික හා ගෝලීය පරිමාණය දක්වා වූ ගැටුම් හා ප්‍රවණ්ඩතාව පිළිබඳ ගැටලුවට අධ්‍යාපනික වශයෙන් දක්වනු ලබන ප්‍රතිචාරය යි. එය වඩා ධරණීය හා සාධාරණ වූ අනාගත සමාජයක් ගොඩ නැංවීම පිළිබඳ ප්‍රයත්නයකි (ලෙයින් : 1978).
- සාම අධ්‍යාපනය වනාහි පූර්ණ ප්‍රවේශයකි. එය සම්ප්‍රදායික මානුෂික සාරධර්ම පාදක කර ගත් ආකෘතියක පිහිටා ළමයින්ගේ ශාරීරික, චිත්තවේගීය, බුද්ධිමය හා සමාජයීය වර්ධනය උදෙසා ගනු ලබන ක්‍රියා ප්‍රවේශයකි. එය ආදරය, මෛත්‍රිය, විශ්වාසය, සාධාරණය, සහජීවනය හා මානව වර්ගයා ඇතුළු මේ සුන්දර පොළෝ තලය මත වෙසෙන ජීවිත පූජනීයත්වයෙන් සැලකීමට උගන්වන දර්ශනයක් මුල් කර ගත් ප්‍රවේශයකි (ග්‍රැන් ස්විමිට් සහ ඇලිස් ශ්‍රීඩ්මන් : 1998).
- සාම අධ්‍යාපනය කුසලතා ගොඩ නංවයි. එය ළමයින්ට තමන් සමඟත් අන්‍යයන් සමඟත් සුසංයෝගී ව ජීවත් වීමට හා ඇති වන ගැටුම් නිර්මාණාත්මක ව හා අභිංසාවාදී ව විසඳා ගැනීමට අවශ්‍ය ශක්තිය ලබා දෙයි. සාමය ගොඩ නැංවීම සෑම මනුෂ්‍යයකුගේ ම මෙන් ම සමස්ත මානව වර්ගයාගේ ම අභියෝගය යි (ග්‍රැන් ස්විමිට් සහ ඇලිස් ශ්‍රීඩ්මන් : 1998).
- සාමය ගොඩ නැගීම හා ඊට සහාය වීම සඳහා කෙනෙක් කුසලතා, ආකල්ප හා අගයයන් පිළිබඳ ඉගෙනීම සාම අධ්‍යාපනය වේ. උදාහරණයකින් තවදුරටත් පැහැදිලි කළ හොත් ප්‍රවණ්ඩත්වයට හේතු වන ගැටුම් අවම කරමින් නිර්මාණශීලී ව සිතීමට, නිර්මාණවාදී ව සංස්කෘතික විවිධත්වය සමඟ ගනුදෙනු කිරීමට ඉගෙනීම සාම අධ්‍යාපනය වේ (www.space.net.pe.pht 2004/1/21).

උත්ත නිර්වචන අනුව සාම අධ්‍යාපනය යනු ශිෂ්‍යයන්ගේ සිත්වල අභිංසකත්වය රෝපණය කරමින් උසස් මානුෂීය ගුණධර්ම හා උසස් සාරධර්ම ගොඩ නැංවීමේ ක්‍රියාවලියකි. එමගින් සාමය නිර්මාණය කිරීමට අවශ්‍ය නිපුණතා රැසක් සිසුන් තුළ වර්ධනය කිරීමට අපේක්ෂා කරයි.

1.4 සාම අධ්‍යාපනය හා ශ්‍රී ලංකාව

සාම අධ්‍යාපනයෙහි පරමාර්ථය සාමයෙන් ජීවත් වීමට හැකි මිනිස් පරපුරක් බිහි කිරීම යි. වර්තමාන ලෝකයෙහි දිනෙන් දින හිස ඔසවන බිහිසුණු හිංසාව හා විනාශකාරීත්වය එබඳු අධ්‍යාපනයක අවශ්‍යතාව දක්වයි. හිංසාවේ රැල්ලට මතු පරපුර යටවනු වලක්වා ඒ වෙනුවට ඔවුන්ගේ ශක්තීන්, සෞන්දර්යය, නිර්මාණය, විද්‍යාව, විචාරය, ගවේෂණ ආදිය ලක්ෂණ කර ගත් පූර්ණ ජීවනය කරා යොමු කිරීමට අධ්‍යාපනය ක්‍රියාත්මක විය හැකි ය (බාලසුරිය : 1994). දේශය ගොඩනැංවීමේ කාර්යයේ දී ශ්‍රී ලංකාව අද බොහෝ අභියෝගවලට මුහුණ දෙමින් සිටී. දේශය ගොඩ

නැගීමේ කාර්යයේ දී අධ්‍යාපනයට වැදගත් භූමිකාවක් හිමි වුව ද නිදහස ලැබුණු දින පටන් විශේෂයෙන් මේ වන තුරු පක්ෂපාතීත්වය සහ ඒකාකාරීත්වය බැහැර කිරීමට සුදුසු පසුබිමක් නිර්මාණය කිරීමට ක්‍රියාකාරී ව සම්බන්ධ වී නැත. ගැටුම් නිසා ප්‍රජාව කරදරයට පත් වෙති. පාසල අනාගත පුරවැසියන් නිර්මාණය කරන තැනක් පමණක් නො ව ඒකාග්‍රතාව සහ අන්‍යෝන්‍ය අවබෝධය වැඩි දියුණු කරන ස්ථානයක් ලෙස ප්‍රජාව සමඟ සෘජු ව මෙන් ම ක්ෂණික ව කටයුතු කළ හැකි ස්ථානයකි.

අධ්‍යාපන ආයතනවලට තනි ව ම සමාජ සුසංයෝගය කරා ළඟා විය නො හැකි ය. ප්‍රවණ්ඩත්වය පිටුදැකීමට සහ සාම සංස්කෘතිය ගොඩනැගීමට සහ පවත්වා ගෙන යාමට අධ්‍යාපනඥයින් දීර්ඝ කාලීන ව බලපෑම් කර ඇත. සාම අධ්‍යාපනය සහ සමාජ ඒකාග්‍රතාව සඳහා ජාතික ප්‍රතිපත්තියක්, ලංකාවේ සංවර්ධනය සඳහා අත්‍යවශ්‍ය මූලෝපායයකි (අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය : 2008).

ශ්‍රී ලංකාවේ අධ්‍යාපන ප්‍රතිපත්තිය ප්‍රධාන වශයෙන් අරමුණු නවයක් මුල් කර ගෙන ඇති අතර ඉන් කරුණු තුනක් අධ්‍යාපනයේ සාමයට අදාළ වේ. ඒවා නම්

- ජාතික ඒකාබද්ධතාව, ජාතික සමෝධානය සහ ජාතික සමගීය මුදුන් පමුණුවා ගැනීම
- සමාජ සාධාරණත්වය සඳහා පැතිරී පවතින පද්ධතියක් ස්ථාපනය කිරීම
- අත්‍යයන් පිළිබඳ ව ගැඹුරු වූ ද, ස්ථිර වූ ද සැලකිල්ලක් දක්වමින් අඛණ්ඩ ව රැකබලා ගැනීම පිළිබඳ විශ්වාසනීයත්වය රැකෙන අන්දමට සකසා කරන ලද දේශය ගොඩනැගීමේ ක්‍රියාකාරකම්වල ක්‍රියාශීලී සහභාගිත්වය වේ (ජාතික අධ්‍යාපන කොමිසම : 1992).

ජාතික අධ්‍යාපන කොමිසන් සභාව (2003) ශ්‍රී ලංකාවේ සාමාන්‍ය අධ්‍යාපනය පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්ති සඳහා වූ යෝජනාවල ඇතුළත් වූ අරමුණුවලින් ද සාමය මතු කර ඇත. ඒවා නම්,

- ජාතික ඒකාග්‍රතාව, ජාතික සමෝධානය, ජාතික එක්සත් භාවය, සාමය සහ සමගීය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සහ මානව ගරුත්වයට බුහුමන් දැක්වීමේ සංකල්පය තුළ ශ්‍රී ලංකාවේ බහුවිධ සමාජය තුළ සංස්කෘතික විවිධත්වය හඳුනා ගනිමින් සහ දේශය ගොඩනැගීමෙන් ශ්‍රී ලාංකේය අනන්‍යතාව ස්ථාපිත කිරීම
- මානව අයිතිවාසිකම්වලට ගරු බුහුමන් දැක්වීම ප්‍රවර්ධනය කෙරෙමින් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ජීවන ක්‍රමය සහ සමාජ සාධාරණත්වයේ ප්‍රතිමානවලින් යුක්ත වූ පරිසරයක් නිර්මාණය කිරීම සහ අනුග්‍රහය දැක්වීම

උක්ත කරුණු විග්‍රහයෙන් බහු වාර්ගිකයන් හා ආගමිකයන් වෙසෙන රටක් වන ශ්‍රී ලංකාව ජාතික අධ්‍යාපන අරමුණුවලින් සාම අධ්‍යාපනයේ වැදගත්කම සහ අවශ්‍යතාව හඳුනා ගෙන ඇත.

1.5 සාම අධ්‍යාපනයේ විකාශනය

සාම අධ්‍යාපනයෙහි විකාශනය බලන විට එය අතීතයේ දියුණු සෑම සංස්කෘතියක ම වාගේ අධ්‍යාපනයේ අනිවාර්ය අංගයක් වශයෙන් විවිධ ස්වරූපවලින් පැවත ඇත. සෑම සංස්කෘතියක් ම සාමය මනුෂ්‍යයන් විසින් සාධනය කර ගත යුතු පරමාදර්ශයක් සේ සලකා ඇත. නමුත් විසි වන සියවසේ උදාවත් සමඟ විද්‍යාවේ මුහුණුවරින් ලොව පුරා ප්‍රචලිත වූ බටහිර ලෝකායතනවාදය හේතු

කොට ගෙන පාසල් විෂයමාලාවල වූ සදාචාර, මානුෂික හර ඇතුළු සාමය පිළිබඳ සංකල්පය සෙමින් අධ්‍යයනයක් ව ගියේ ය. විද්‍යාව විසින් සාරධර්ම නොසලකා හැරීම හා දළ ඉන්ද්‍රිය ගෝචරත්වයට හසු නො වන දේ බැහැර කිරීමේ චින්තන සම්ප්‍රදායයෙහි බලපෑම හේතුවෙන් මුළු අධ්‍යාපන ක්‍රියාවලිය ම විවිධ විෂයයන් තුළ එන කරුණු ඉගැන්වීමක් ලෙස දක්නා ලද්දේ ය. මේ භෞතිකවාදී දෘෂ්ටිය නොපිළිගත් රුසෝ, හෙන්රි තෝරු, ටෝල්ස්ටෝයි සහ මරියා මොන්ටිසෝරි වැනි මානුෂිකවාදීන්ගේ චින්තාවේ ප්‍රභාව නිසා අධ්‍යාපනයෙහි සාරධර්ම පැතිකඩ යාන්තමින් හෝ රඳා පැවතුණි (බාලසුරිය : 2003).

කොර්ඩෝසෝ (2006) දාර්ශනිකයන් අධ්‍යාපනඥයින් සහ පර්යේෂකයන්ගේ මත / නිගමන ඇසුරින් සාම අධ්‍යාපනයේ ඉතිහාසය සැකෙවින් දක්වා ඇත.

“සාම අධ්‍යාපනය නව ප්‍රභවයක් නො වේ. සාම අධ්‍යාපනය පිළිබඳ ව 17 වන ශත වර්ෂයේ ග්‍රීක අධ්‍යාපනඥයකු වූ කොමේනියස් (Commenius) සඳහන් කර ඇත. එසේ ම එම අවධියේ ම එමානුවෙල් කාන්ට් (Immanuel Kant) Perpetual Peace (1975) වන කෘතියෙන් ද සාම අධ්‍යාපනය පිළිබඳ කරුණු ඉදිරිපත් කර ඇත. 20 වන ශත වර්ෂය ආරම්භයේ දී, පළමු වන ලෝක යුද්ධයෙන් පසු ප්‍රචණ්ඩකාරී නොවීම පිළිබඳ ඉගැන්වීමේ අවශ්‍යතාව මතු විය. මේ කාලයේ දී සමාජ අධ්‍යයනය පිළිබඳ අධ්‍යාපනඥයින් ජාත්‍යන්තර සබඳතා සහ යුද්ධයට විකල්ප පිළිබඳ ව ඉගැන්වීම අරඹන ලදී (Harris, 2002). සාම අධ්‍යාපනයේ මුල් ම නිර්මාණය නම් සෘණාත්මක සාමය (Negative peace) නැත හොත් යුද්ධයෙන් තොර බව, යන මතයයි. එය ප්‍රචණ්ඩකාරී නොවීම සහ යුද්ධයෙන් තොර වීම යන මතය වටා නාභිගත විය. සාම අධ්‍යාපනඥයින් සිසුන්ගේ සමගිය ගොඩ නැංවීමට ප්‍රචණ්ඩත්වයෙන් සහ යුද්ධයෙන් තොර ව ලොව පිළිබඳ දැක්ම පුළුල් කිරීමට උත්සාහ ගෙන ඇත (සිම්ප්සන් Simpson : 2004). දෙවන ලෝක යුද්ධයෙන් පසු ව යුනෙස්කෝ සංවිධානය විසින් සාම අධ්‍යාපන ක්‍රියාකාරකම් ධෛර්යමත් කෙරිණි. ඒ සඳහා ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයන් සහ අධ්‍යාපනඥයින් දැනුවත් කෙරිණි (ඇස්පෙස්ලැග් සහ බර්නස් Aspeslagh, Burns : 1996). මුල් ම සාම අධ්‍යාපන වැඩසටහන 1948 වර්ෂයේ දී එක්සත් රාජධානියේ මැන්චෙස්ටර් විද්‍යාලයෙන් අරඹා ඇත (හැරිස් Harris : 2002).

බර්-ටාල් (Bur-Tal : 2002) සහ බර්නස් සහ ඇස්පෙස්ලැග් (Burns & Aspeslagh : 1996) වාර්තාව අනුව සාම අධ්‍යාපනය පසුගිය දශක තුන තුළ සංවර්ධනය විය. වියට්නාම් යුද්ධය සහ ගෝලීය න්‍යෂ්ටික උවදුර සාම අධ්‍යාපනඥයින්ට මෙම විනාශකාරී තත්ත්වයන්ට යා නො දී තම ශිෂ්‍යයන් ගලවා ගැනීම වගකීමක් ව ඇත. 70 දශකයේ පැවැලේ ප්‍රේයර් (Paulo Freire) අධ්‍යාපනය නිදහස සමඟ සම්බන්ධ කෙරිණි. (බර්නස් සහ ඇස්පෙස්ලැග් : 1996). මෙම දශකයේ ප්‍රකාශිත ප්‍රකාශනවලින් ආත්මභීමානය වර්ධනය කිරීමේ ළමා භිතමිතුරු පන්ති කාමර සංකල්පය ලබා දී තිබිණි. එලෙස ම ඒවායේ ප්‍රජාව ශක්තිමත් කිරීම සහ ගැටුම් නිරාකරණ කුසලතා කෙරේ ද අවධානය යොමු කර ඇත (හැරිස් Harris : 2003).

80 දශකයේ න්‍යෂ්ටික යුධ උවදුරේ තර්ජනයට එරෙහි ව සාම අධ්‍යාපනය පිළිබඳ කෘති තුනක් එළි දැක්විණි. ඒවා නම්,

- සාමය සඳහා අධ්‍යාපනය (Brocke-Hne : 1985)
- අවබෝධාත්මක සාම අධ්‍යාපනය (Reardon : 1998)

- සාම අධ්‍යාපනය (Harris : 1988)

90 දශකයේ දී මානුෂවාදී ප්‍රවේශයකින් සාම අධ්‍යාපනය සංවර්ධනය විය. සාමකාලීන සාම අධ්‍යාපන ප්‍රවේශ සඳහා ධනාත්මක සාමයේ ව්‍යුහාත්මක හා සමස්ත (Holistic) මතය පාදක වී ඇත. සංස්කෘතික සාමය සංවර්ධනය කිරීම එහි මූලික අපේක්ෂාව ය. යුනෙස්කෝව සාමය පිළිබඳ සාමකාලීන සමස්ත වූ ප්‍රවේශය සංවර්ධනයට විශාල බලපෑමක් කර ඇත (හැරිස් Harris : 2002).

1948 මානව හිමිකම් පිළිබඳ විශ්ව ප්‍රකාශනය සාම අධ්‍යාපනයේ වැදගත් සන්ධිස්ථානයකි. උක්ත ප්‍රකාශනය සාම අධ්‍යාපනයේ සුවිශේෂීත්වය පිළිබඳ දැඩි ව අවධාරණය කර ඇත. එතැන් සිට සාම අධ්‍යාපනය යුනෙස්කෝවේ කාර්යාලයීය ලේඛනයක් විය. සාම අධ්‍යාපනයේ සම්බන්ධීකාරක වූ යුනෙස්කෝ සහ යුනිසෙෆ් ආයතනවලින් සාමය සඳහා ප්‍රබල ඉල්ලීමක් විය. 2000 වර්ෂය වන විට ලොව පුරා සාමය පිළිබඳ ක්‍රියාත්මක කළ පර්යේෂණ 580ක් ලැයිස්තු ගත කර ඇත. පසුගිය දශක තුන තුළ විචාරාත්මක සාම සාහිත්‍යයක් සංවර්ධනය වී ඇත (බර්න්ස් Burns : 1972).

නමුත් සල්මන් (Saloman : 2002) දක්වන්නේ මෙම ක්ෂේත්‍රයේ ලබා දෙන ශිෂ්‍යත්ව ප්‍රමාණය ප්‍රමාණවත් නො වන බවත් සාම අධ්‍යාපන ව්‍යවහාර භාවිතය පිළිබඳ ඇගයීම අවශ්‍ය බවත් ය. සාම අධ්‍යාපනයේ භාවිතය පිළිබඳ සංකල්පමය රාමුව සහ එහි ක්‍රියාත්මක තත්ත්වයන් පිළිබඳ විධිමත් විමර්ශන සහ ඇගයීම් නොවීම අඩුවකි.

උක්ත කරුණු සාකච්ඡාව අනුව සාමය හා සාම සංකල්පය නව සංකල්පයක් නො වන බවත්, එය අතීතයේ සිට මානවයන් සාධනය කර ගත යුතු යැයි සැලකූ පරමාදර්ශයක් බවත්, වර්තමානයේ එහි අවශ්‍යතාව දැඩි ව ඇති බවත් අවධාරණය වේ.

1.6 සාම අධ්‍යාපනයේ ඉතිහාසය - ශ්‍රී ලංකාව

ශ්‍රී ලංකාවේ විධිමත් සාම අධ්‍යාපනය පිළිබඳ වැඩසටහන් 1991 වර්ෂයේ දී ආරම්භ කර ඇත. යුද්ධය නිසා බොහෝ ශ්‍රී ලාංකිකයන්ට මුහුණ දීමට වූ අත්දැකීම් (විනාශය, බිය, සැකය, ව්‍යසනය, ක්ලමතය) පීඩාකාරී විය. එම පීඩාකාරී තත්ත්වවලට ගොදුරු බවට පත්වීමේ අවදානම අඩු කිරීමට සහායක් සැපයීම සඳහාත් සමාජය වෙතස් කිරීමේ සුසාධ්‍යකාරකයකු ලෙස අධ්‍යාපනය පෙරමුණ ගෙන සාමකාමී සමාජයක් බිහි කිරීම සඳහා පාසල හොඳ ම ස්ථානය ලෙස තෝරා ගෙන විවිධ සාම වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කර ඇත. මේ සඳහා යුනෙස්කෝ (ජාතික සමෝධාන ඒකකය NIPU) : GTZ ආයතනය (මූලික අධ්‍යාපන ඒකක වැඩසටහන) යුනිසෙෆ් (සාම සහයෝගීතා අධ්‍යාපන ඒකකය), අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය සහ ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය මූලික ව කටයුතු කර ඇත. ගැටුම් නිරාකරණය සහ සාමකාමී සහජීවනයේ අවශ්‍යතාව මතු කරමින් සාම අධ්‍යාපනය පිළිබඳ ග්‍රන්ථ ප්‍රකාශයට පත් වී ඇත (බාලසූරිය : 1993, 1994a, 1994b, දුරස්ථ අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව : 1995). සාමය හා සාම අධ්‍යාපනය ඉගැන්වීම් ක්‍රමවේදවලට ද හඳුන්වා දුණි. ගුරුවරු සහ අධ්‍යාපන ආයතන දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් ද අබණ්ඩ ව ක්‍රියාත්මක විය (කොඩිතුට්තු ඇතුළු පිරිස : 2006). භේරක් (1995) ප්‍රකාශයට පත් කළ ඇගයීම් පත්‍රිකාවකින්, සාමය පිළිබඳ ක්‍රියාත්මක වූ වැඩසටහන්වල ඵලදායකත්වය පිළිබඳ පර්යේෂණ අධ්‍යයනයකින් තක්සේරුවක් කර නැති බව වාර්තා කර ඇත. දැනට කර ඇත්තේ පර්යේෂණ තුනක් පමණි. කොර්ඩෙසෝ (2006) අධ්‍යයනයෙන් සාම වැඩසටහන් නිර්මාණය කරන්නන් සහ ජාතික හා ජාත්‍යන්තර නීති සම්පාදකයන්ගේ සංජානන

නාභිගත කර තිබේ. කොඩිතුවක්කු ඇතුළු පිරිස (2004) පාසල් තලයේ යහපත් ව්‍යවහාර සාම සංස්කෘතියක් ගොඩ නැංවීම සඳහා ආධාර වන බව අනාවරණය කර ඇත.

කාර්යාලයීය මැදිහත්වීම්වලට අමතර ව විදේශ මූල්‍ය ආධාර ලබා දුන් සාම වැඩසටහන්වල බලපෑමෙන් තොර ව, පාසල් විශාල ප්‍රමාණයක සාම වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කර ඇති බවත්, විදුහල්පතිවරුන්, ගුරුවරුන් සහ ප්‍රජා නායකයන් ඔවුන්ගේ අත්දැකීම් හා දැක්ම අනුව පාසල්වල සාමකාමී පරිසර සංවර්ධනය කර ඇති බවත්, කොඩිතුවක්කු ඇතුළු පිරිස (2004) අනාවරණය කර ඇත. පාසල නිතර නිතර රැස්වීම්වල දී සාමය පිළිබඳ කරුණු සඳහන් කර ඇති බවත්, ගුරුවරුන් අවධානයෙන් යුතු ව හෝ නැති ව පත්කි කාමර ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලියේ දී පාඩම්වලින් සාම සංකල්ප ශිෂ්‍ය මතසට ඇතුළු කර ඇති බවත්, ඔවුන් වැඩි දුරටත් දක්වා ඇත.

1.7 තාර්කිකය සහ අධ්‍යයනයේ වැදගත්කම

ශ්‍රී ලංකාවේ විධිමත් සාම අධ්‍යාපනය 1990 දශකයෙන් ආරම්භ වී පාසල් විෂයමාලාවට ද හඳුන්වා දී ඇත (කොඩිතුවක්කු ඇතුළු පිරිස: 2006). එය පාසල් විෂයමාලාවට හඳුන්වා දුන් ආකාර දෙකකි. ඒවා නම්,

- විෂයමාලාවට සාම සංකල්ප ඇතුළත් කිරීම
- විෂය සමගාමී ක්‍රියාකාරකම් ක්‍රියාත්මක කිරීම වේ

විෂයමාලාවට අදාළ ව ගුරු අධ්‍යාපන පාඨමාලාවලට ද සාම සංකල්පය හඳුන්වා දී ඇත. එම පාඨමාලාවලට සාම සංකල්පය හඳුන්වා දුන් ආකාර පහත දක්වා ඇත.

සේවාස්ථ පුහුණුව (In Service Training)

දුරස්ථ ගුරු අධ්‍යාපන පාඨමාලා සමූහයක් ලංකාවේ ක්‍රියාත්මක වූ අතර, ඒ සියලු පාඨමාලාවලට “සාමය සඳහා අධ්‍යාපනය” නමින් පොදු මොඩියුලයක් විය. න්‍යායික පසුබිමේ දී මෙම මොඩියුලය මගින් සාම පණිවුඩය ගුරු සිසුන්ට ලබා දුණි. සාමය පිළිබඳ ගුරු සිසුන්ගේ භාවිතය කෙසේ ද යන්න ඉගැන්වීම් පුහුණුවේ දී අධීක්ෂණය කෙරිණි. එහි දී, ගුරුවරයාගේ කථා බහ, ගති ලක්ෂණ, හැසිරීම කෙසේ ද යන්න නැත හොත් සාම මොඩියුලයේ භාවිතය කෙසේ ද යන්න පිළිබඳ ඉන් අධීක්ෂණය කරන ලදී.

පූර්ව සේවා පුහුණුව (Pre Service Training)

පූර්ව සේවා පුහුණුවේ දී මනෝ විද්‍යාව (සඳාචාර අධ්‍යාපනය යටතේ සාමය හා ගැටුම් නිරාකරණය) සමාජ විද්‍යාත්මක පදනම යන විෂයවලින් සාම පණිවුඩය සිසුන්ට ලබා දී ඇත.

ගුරු සම්මුඛ වැඩමුළු හා සැසි

උක්ත වැඩමුළු ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය විසින් දින 5, දින 3, දින 2, දින 1 ආදී වශයෙන් පවත්වනු ලබයි. මේවායේ දී පැය 3ක එක සැසියක් හෝ සාමය පිළිබඳ කථා කිරීමට වෙන් ව ඇත. එහි කණ්ඩායම් වැඩවල දී සාම සංකල්පය ද නේවාසික වැඩමුළුවල දී එකට එක් වී ජීවත් වීමේ කුසලතා ද වර්ධනය කර ඇත.

විද්‍යා පීඨ

- විද්‍යා පීඨවල සිසුන්ට විෂයමාලාවේ මනෝ විද්‍යාව හා සමාජ විද්‍යාව යන විෂයවලින් සාම සංකල්පය ලබා දේ.
- විෂය සමගාමී ක්‍රියාකාරකම් යටතේ ද සාම සංකල්පය මතු කර ඇත.

උදා: වාර්ෂික සාම වැඩසටහනේ දී විද්‍යා පීඨ 17න් සිංහල දෙමළ හා මුස්ලිම් සිසුන් නියෝජනය වන සේ ශිෂ්‍ය කණ්ඩායමක් තෝරා ගෙන ඔවුන් සාමය පිළිබඳ සාම පුහුණුකරුවන් ලෙස පුහුණු කර පුහුණු වූ ළමයින් ලවා පීඨවල අනෙක් සිසුන්ට සාම පණිවුඩය ලබා දෙයි.

- සංස්කෘතික සංදර්ශනවල දී, සහ සෞන්දර්ය අංශයේ ක්‍රියාකාරකම්වල දී සාම සංකල්ප මතු කර ඇත.
- ගැටුම් නිරාකරණය පිළිබඳ ව ව්‍යාපෘතියක් යුනිසෙෆ් ආයතනයේ ආධාරයෙන් අධ්‍යාපන විද්‍යා පීඨවල ක්‍රියාත්මක වූ අතර, ඉන් කටිකාවාර්යවරුන් සම්පත් දායකයන් ලෙස පුහුණු කර එමගින් සාම පණිවුඩය පීඨ සිසුන්ට ලබා දී ඇත.

විද්‍යා පීඨවල සාම සංකල්පය මතු කිරීමේ ප්‍රධාන අරමුණ වන්නේ ගුරු සිසුන් මගින් සාම පණිවුඩය පාසල් පද්ධතියට ලබා දීම ය.

ශ්‍රී ලංකාවේ සාම අධ්‍යාපනය පිළිබඳ ක්‍රියාත්මක තත්ත්වයන්ගේ සාර්ථකත්වය පිළිබඳ පර්යේෂණ ප්‍රමාණවත් නො වේ. අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය හා සමාජ ඒකාග්‍රතාව හා සාම අධ්‍යාපන ඒකකය (2008) වාර්තාවෙන් ද ශ්‍රී ලංකාවේ සාම අධ්‍යාපනය සඳහා ජාතික ප්‍රතිපත්තියක අවශ්‍යතාව මතු කර ඇත. මෙහි පියවරක් ලෙස වාර්තාව තවදුරටත් පහත දැක්වෙන පරිදි කරුණු පැහැදිලි කර ඇත. සාම පර්යේෂණ පදනම පුළුල් කිරීමේ අවශ්‍යතාව ද දක්වා ඇත.

“ශ්‍රී ලංකාවේ සමාජ ඒකාග්‍රතා සහ සාම අධ්‍යාපන පර්යේෂණවල වැඩිවීමක් දක්නට ලැබුණ ද තවමත් ඒ පිළිබඳ අපගේ දැනුම් පරතරයක් පවතින බැවින් ඒ හා සම්බන්ධ සංසන්ත වූ පර්යේෂණ වැඩසටහනක අවශ්‍යතාව ඇත. උදාහරණයක් වශයෙන් පර්යේෂණ අවශ්‍ය වන්නේ පහත සඳහන් කරුණු සඳහා ය.

- ශ්‍රී ලංකාවේ සමාජ ඒකාග්‍රතා සහ සාම අධ්‍යාපනයේ ඉතිහාසගත සංවර්ධනය සහ යහපත් අන්දමින් සකස් වන අනාගත ක්‍රියාකාරකම් සම්බන්ධයෙන් අනෙකුත් රටවල් සමඟ සංසන්දනය වන අන්දම සොයා බැලීම
- වර්තමානයේ දී විවිධ පුද්ගලයින් (ගුරුවරුන්, ශිෂ්‍යයින්, නිලධාරීන් ආදිය) සතු ව ඇති සමාජ ඒකාග්‍රතා සහ සාම අධ්‍යාපනය පිළිබඳ දැනුවත්කම සම්බන්ධයෙන් සහ එය දැනටමත් විෂයමාලාවට අත්තර්ගත කර ඇත් ද එසේත් නැත්නම් එය කළ හැකි ද යන බව දැන ගැනීම
- අධ්‍යාපනය ගැටලුවල බලපෑම, පුද්ගලික ව සහ ප්‍රජාවන් සහ ගැටුම්වලට හේතු හඳුනා ගැනීම
- සමාජ ඒකාග්‍රතා සහ සාම අධ්‍යාපනය සම්බන්ධ ස්වදේශීය දැනුම භාවිතය: ශ්‍රී ලාංකේය පොත්පත් පර්යේෂණයට ලක් කිරීමෙන් සංකල්ප සහ ප්‍රායෝගික ක්‍රියාකාරකම් උපුටා ගැනීම
- සමාජ ඒකාග්‍රතා සහ සාම අධ්‍යාපනය සම්බන්ධයෙන් විවිධ කණ්ඩායම්වල අවශ්‍යතාව පිළිබඳ සමීක්ෂණය

- සමස්ත පාසල් සංස්කෘතිය: සම්මුතීන් පදනම් කොට ගෙන ඇති අන්දමට අයිතිවාසිකම්වලට ගෞරව කිරීම සහ ශිෂ්‍යයින්ගේ සහ ගුරුවරුන්ගේ ඒ පිළිබඳ දැනුම, ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ප්‍රායෝගික ක්‍රියාකාරකම් භාවිතය සහ ප්‍රවණ්ඩත්වයෙන් තොර ගැටුම් නිරාකරණය
- සාම ඒකාග්‍රතා සහ සාම අධ්‍යාපනයට සම්බන්ධ ආයතන සහ ඔවුන්ගේ අරමුණුවල සාර්ථකත්වය ඉවසීම
- දෙවන ජාතික භාෂාව ඉගැන්වීම සම්බන්ධ වැඩිදුර පර්යේෂණ කිරීම

පර්යේෂණ ප්‍රත්‍යක්ෂ ලෙස ම ඇගයීම සමඟ සම්බන්ධ වන අතර පර්යේෂණ අවශ්‍ය වන්නේ පහත කරුණු උදෙසා ය.

- සමාජ ඒකාග්‍රතා සහ සාම අධ්‍යාපනයේ දැනට ක්‍රියාත්මක වන වැඩසටහන්වල ඇගයීම (ජීවන නිපුණතා හා පුරවැසි අධ්‍යාපනය / පුරවැසි අධ්‍යාපනය සහ ප්‍රජා පාලනය), විෂයමාලාවේ සංශෝධන අවශ්‍ය ක්ෂේත්‍ර හඳුනා ගැනීම සහ නියැදි අධ්‍යයන භාවිතයෙන් බලපෑම් තක්සේරුව
- අන්තර්ගතයන්හි විශ්ලේෂණයක් භාවිතයෙන් විදුහල්පති පුහුණු වැඩසටහන් සහ දිනහිමුඛ කිරීමේ පාඨමාලා මගින් සමාජ ඒකාග්‍රතා සහ සාම අධ්‍යාපනය කොතෙක් දුරට ඇතුළත් වී ඇතිදැයි දැන ගැනීම සඳහා විෂයමාලා ඇගයීම
- විශ්වවිද්‍යාල මට්ටමේ පාඨමාලා ඇගයීම සහ සේවාස්ථ සම්මන්ත්‍රණ දිනහිමුඛ කිරීම
- දෙවන භාෂා වැඩසටහන් ඇගයීම
- සමෝධානික පාසල්වල විවිධාකාර ආදර්ශන පිළිබඳ පර්යේෂණ
- සාම පාසල් බවට පත්වීමට පාසල් දරන ප්‍රයත්නයන්හි මානව විද්‍යාත්මක සාධක ඇගයීම”

උක්ත වාර්තාවෙන් සමාජ ඒකාග්‍රතාව හා සාම අධ්‍යාපනයේ පර්යේෂණ එක් කිරීමට පර්යේෂණ ජාලයක් නිර්මාණය කිරීමට ද, ඒ වෙනුවෙන් අරමුදලක් ස්ථාපනය කිරීමට ද යෝජනා කර ඇත.

සාම අධ්‍යාපන වැඩසටහන්වල ඇගයීම පිළිබඳ පවතින හිඬුස සම්පූර්ණ කිරීම සඳහා වර්තමාන අධ්‍යයනය ක්‍රියාත්මක කරන අතර, මින් බලාපොරොත්තු වන්නේ පර්යේෂණ කළ හැකි එක් ක්ෂේත්‍රයක් ගෙන ඒ පිළිබඳ ව පර්යේෂණ කිරීම ය. ඒ සඳහා වර්තමාන පාසල් විෂයමාලාවේ 6-9 ශ්‍රේණිවල ක්‍රියාත්මක වන ජීවන නිපුණතා හා පුරවැසි අධ්‍යාපනය සහ 10-11 ශ්‍රේණිවල ක්‍රියාත්මක වන පුරවැසි අධ්‍යාපනය විෂයය තෝරා ගෙන ඇත (6-9 ශ්‍රේණිවල මෙම විෂය මාලාවේ හර විෂයයක් වන අතර 10, 11 ශ්‍රේණිවල දී එය කාණ්ඩ විෂයයක් වේ). 6, 7, 8, 10, 11 ශ්‍රේණිවල ජීවන නිපුණතා හා පුරවැසි අධ්‍යාපනය/ පුරවැසි අධ්‍යාපනය හා ප්‍රජා පාලනය විෂයයේ පෙළපොත් සහ ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහවල සාම සංකල්ප විහිදෙන ආකාරය හා ඒවායේ සිරස් සමෝධානන සංවිධානය වී ඇති ආකාරය සොයා බැලීම මෙම අධ්‍යයනයේ අපේක්ෂාව විය.

2 වන පරිච්ඡේදය සාහිත්‍ය විමර්ශනය

සාමය හා සාම අධ්‍යාපනය පිළිබඳ ව වූ සාහිත්‍යය, න්‍යායාත්මක පසුබිම හා පර්යේෂණ අනාවරණ වශයෙන් කොටස් දෙකක් යටතේ සාකච්ඡා කරන ලදී.

2.1 න්‍යායාත්මක පසුබිම

කොර්ටෙසෝ (2006) තම අධ්‍යයනයෙන් සාම සංකල්ප ධනාත්මක සාමය, සහ නිශේධාත්මක සාමය වශයෙන් කොටස් දෙකක් යටතේ විග්‍රහ කර ඇත. නිශේධාත්මක සාමයේ දී යුද්ධය නැති කිරීමක් (Elimination) සියලු ආකාරයේ ප්‍රචණ්ඩත්වය (ගැටුම්, දූෂණ, අපවාර) නිම කිරීමක් වේ. ධනාත්මක සාමයේ දී සෘජු ප්‍රචණ්ඩත්වය (හිංසනය, ජාතිවාදය, දිළිඳුකම) පිටු දැකීමෙන් එපිට ගිය තත්ත්වවලට (සාධාරණත්වය, සමානාත්මතාව) ආමන්ත්‍රණය කරයි. ඇය තම අධ්‍යයනයෙන්, සාම අධ්‍යාපනය යනු කුමක් ද යනු සෙවීමට සෘජු මාන 16ක් සහ ඒවාට අදාළ ව කෘතීන් ප්‍රකාශනයට පත් කළ කතෘවරුන්ගේ නාම ලේඛනයක් දක්වා ඇත (1 වන වගුව).

සාම අධ්‍යාපනය ක්‍රියාත්මක වන්නේ කෙසේ ද යන්න මාන 19ක් ඔස්සේ සෙවිය හැකි බව පවසන පර්යේෂකවරිය ඒවාට අදාළ ව කෘතීන් ප්‍රකාශනයට පත් කළ ගත් කතෘවරුන්ගේ නම් ලැයිස්තුවක් ද ඉදිරිපත් කර ඇත (2 වන වගුව).

ලමයින්ට සාමකාමී මනුෂ්‍යයන් ලෙස වර්ධනය වීමට අධ්‍යාපනය උපකාර කළ යුතු බව ලෙයිං (Laing, 1978) දක්වා ඇත. පහත ප්‍රකාශයෙන් එය තව දුරටත් පැහැදිලි වේ.

“අද එක්සත් රාජධානියෙහි උපදින දරුවකු අනාගතයෙහි විශ්ව විද්‍යාලයට ඇතුළු වීමට වඩා මානසික රෝහලකට ඇතුළුවීමේ සම්භාවිතාව කීප ගුණයකින් අධික ය. අප ලමයින්ට හරි ඉගෙනුමක් ලබා දෙනවාට වඩා කරන්නේ ඔවුන් උත්මත්කයන් කිරීමයි”.

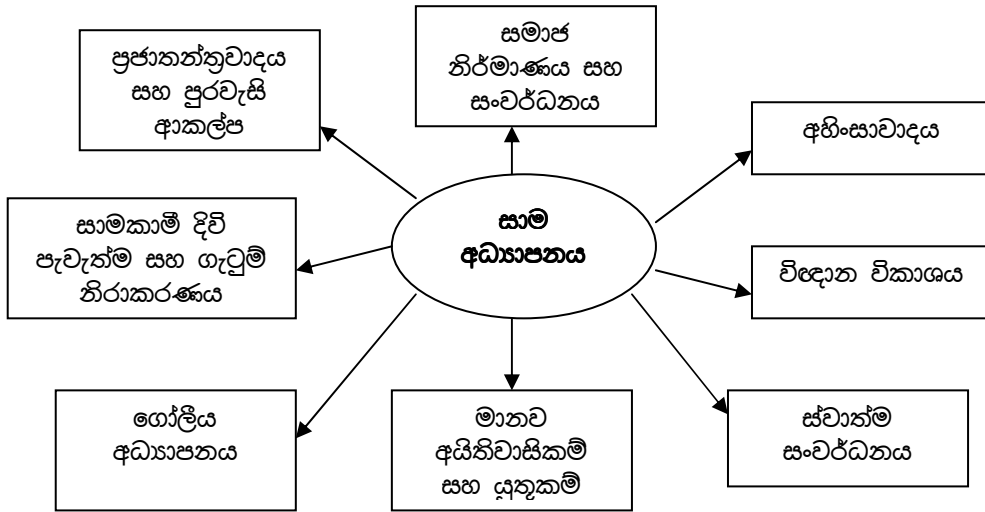
දැනට පවතින අධ්‍යාපනය ලමයා මැටි පිඩක් සේ සලකා ඔහු බාහිර ව ශික්ෂණය කිරීමට උත්සාහ කරන්නකි. එහි දී ලමයා තරඟය, උත්තතිකාමය. ආත්මාර්ථය, අත්‍යයන් සහ සමාජය කෙරෙහි අසංවේදීවීම යන දුර්ගුණයන් උගනියි මෙය නිවැරදි කිරීමට අධ්‍යාපනඥයන් හඳුන්වා දෙන එක් ප්‍රවේශයක් වන්නේ සාම අධ්‍යාපනයයි. එය එනමින් හඳුන්වන්නේ සාමය නැමති මූලික සාරධර්මය කේන්ද්‍රීය කර ගැනීම නිසා ය. සාමය යනු පුළුල් සංකල්පයකි (බාලසුරිය, 1998). සාමය කේන්ද්‍රීය කරගෙන පහත තේමා පවතින බව ඔහු සඳහන් කර ඇත (2 වන රූපය).

1 වන වගුව : සාම අධ්‍යාපන සංකල්පවලට අදාළ මාන

මාන	කර්තෘවරු
ප්‍රචණ්ඩත්වයෙන් තොර බව Non violence	All
සමාජ සාධාරණත්වය සහ සමානාත්මතාව (Social justice & equality)	Freire (in shor 1993 / in Ardizzo ne 2001), Hicks, Reardon, Harris (All in Ardizzoone 2001), Ardizzone (2001), Burns & Aspeslagh (1996), Shapiro (2002), Shapiro (2002 - II), Davies (2005), INEE (2006)
මානව හිමිකම් (Human rights)	Readon (1997), Carson & Lange (in Simpson 2004), Hart (2002) , Page (2004), Davies (2005), Ardizzone (2001), Bretherton (2003), Bar- Tal (2002), INEE (2006)
මානව ආරක්ෂාව (Human security)	Ardizzone (2001), UNESCO
සාම සංස්කෘතිය (Culture of peace)	UNESCO, Aspeslagh (1996) Brethertion (2003)
බහු සංස්කෘතික මානස (Multi cultural / Context dimension)	Reardon, Carson & lange (in simpson 2004), Ardizzone (2001), Davies (2005), Burns & Aspeslagh (1996), Burns (2000), Bar - Tal (2002), UNICEF (1999), shapiro (2002 - I 2002 - II), Green (1997).
ඓතිහාසික මානස (Historical dimension)	Salomon & Nevo (1999), Davies (2005), Bush & Saltarelli (2000)
දේශපාලන මානස (Political dimension)	Burns (2000), Burns & Aspeslagh (1996), Bar - Tal (2002)
වාද්ගික ආගමික මානස (Ethnic / religious dimension)	Fischer (in Salomon 1999), Green (1997)
චිත්තවේගීය මානස (Emotional dimension)	Salamon & Nevo (1999), Bjerstett (1990, in Burns & Aspeslagh 1996), INEE (2006)
පරිසර තුලනය (Ecological balance)	Selby, jardine (Both in simpson 2004), Grone meyer (1996)
බහු පියවර නාභිගත වීම (Multilevel focus (13+14+15))	Burns (in Ardizzone 2001), Hicks (in Simpson 2004), page (2004), Bjerstedt (1990 in Burns & Aspeslagh 1996), UNICEF (1999) Bush & saltarelli (2000)
ගෝලීය / ජාත්‍යන්තර මට්ටම (Global / International level)	Ardizzone (2001), Selby (in Simpso 2004), Carson & Lange (in simpson 2004) Reardon (in Simpson 2004), Simpson (2004), page (2004), Burns & Aspeslagh (1996) Aspeslagh (1996)
ජාතික මට්ටම (National level)	Balasooriya et all (2004), Dei (2005), page (2004) Talbot (2006)
අන්තර් කණ්ඩායම් මට්ටම (Inter group level)	Salamon (2003), Page (2004), Bush & Saltarlli (2004)
අන්තර් පුද්ගල මට්ටම (Inter personal level)	Hicks, Carson & Lange (in simpson 2004), Page (2004), Ardizzone (2004), Bjeβtedt (1990, in Burns & Aspeslagh 1996), Bretherton (2003)

2 වන වගුව : සාම අධ්‍යාපනයේ ක්‍රියාත්මකභාවය

මාන (Dimensions)	කර්තෘවරු (Authours)
විධිමත් අධ්‍යාපනය (Formal Education)	Bar-Tal (2002) Carson & Lange (in Simpson 2004), Davies (2005), Bretherton (2003)
නොවිධිමත් අධ්‍යාපනය (Non Formal Education)	Ardizzone (2001), Burns (1996)
විධිමත් හා නොවිධිමත් අධ්‍යාපනය (Both Formal & Non formal Education)	Rearcdon (in simpson 2004), Burns & Aspeslagh (1996) Bush & Saltarelli (2000)
දිගුකාලීන කැපවීම (Long – Term Commitment)	Salomon & Nevo (1999), Davies (2005), Hicks (in Simpson 2004), Bretherton (2003), Bush & Saltarelli (2000), Talbot (2006)
සාම අධ්‍යාපනය වෙත ම විෂයයක් ලෙස (Peace Education as a Separate Subject)	Bretherton (2003) (Starting Point, afterwards dimension 8 & 9)
විෂයමාලාව හරහා පැතුරුණු සමස්ත විෂයමාලා ප්‍රවේශය (Spread across the curriculum / Whole School Approach)	Bretherton (2003), UNICEF (1996)
	Hart (2002), Carson & Lange (in simpson 2004) Simpson (2004), Davies (2005) Bretherton (2003) UNICEF (1999)
සාමය ගොඩනැගීමේ ක්‍රියාවලිය (Preocess of Peace Building)	Bar - Tal (in Salomon 2003) Baxter & lkobwa (2005)
ප්‍රත්‍යාවේක්ෂී විවේචනාත්මක දෙබස - මාධ්‍ය, ජාත්‍ය, පාසල් සහ ප්‍රජා මට්ටම (Reflective and critical dialogue/media national, community & school level)	Havelsrud (in Burns & Aspeslagh 1996), Burns & Aspeslagh (1996), Bretherton (2003), Firer (2002), Shapiro (2002 - II), Bush & saltarelli (2000), Reardon (in Ardizzone 2001; in Bar - Tal 2002), Harris (in Bar - Tal 2002), Balasooriys et all (2004) Davies (2005)
සාමකාමී සහ ආරක්ෂාකාරී පන්තියක පරිසරය (Peaceful and trustful class environment)	Bretherton (2003)
ශිෂ්‍ය සහභාගීත්වය (Student participation & agency)	Bretherton (2003) ,Saloman (2003)
සාමකාමී ක්‍රියාකාරකම්වල නිරත වීම (Engagement in non violent activities)	Bretherton (2003), UNICEF (1999), Daies (2005)
ව්‍යසන හා වික්තවේග සමඟ ගනුදෙනු කිරීම (Deal with trauma & emotion)	Bretherton (2003), Salomon (2003)
ශිෂ්‍යයා කේන්ද්‍රගත සහ අන්තර්ක්‍රියා අධ්‍යාපනය (Learner Centered and Interactive education)	- UNICEF (1999), Green (1997), Shapiro (2002-II) Bush & Saltarelli (2000)
ද්විභාෂා අධ්‍යාපනය (Bilingual Education)	Bush & saltarelli (2000), Balasooriya et all (2004)
ගුරු පුහුණුව (Teacher Training)	Bush & salterelli (2000), Bar – Tal (2002), Brethwrton (2003)
ගැටුම් කළමනාකරණ කුසලතා ඉගැන්වීම (Teach Conflict Resolution Skills)	-Bjerstedt (in Burns & Aspeslagh 1996), INEE (2006), Bar – Tal (2002), UNICEF (1996; 1999) Bickmore (1998), Davies (2005)
නිර්මාණශීලීත්වය, භාසය හා ක්‍රීඩා භාවිතය (Use creativity, humour and play)	Davies (2005), Bar – Tal (2002)
සහයෝගය, ඉවසීම හා සහකම්පනය නිර්මාණය කිරීම (Create co-operation, tolerance and empathy)	Bar – Tal (2002), Shapiro (2002 – II)

2 වන රූපය සාම අධ්‍යාපනයෙහි සංකල්පීය ආකෘතිය

සාමය යන්නෙන් එක් එක් පුද්ගලයා අදහස් කරන දේ අතර විවාද ඇත. සාමය යන්න සරල දෙයක් ලෙස මතුපිටින් බලන විට පෙනුන ද සමීප ව බලන්න එය විවිධ තලවල, පැතිර පවතින සංකීර්ණ ප්‍රභවයකි. බාලසූරිය (1994) පියරේවෙයිල් (1987) උපුටා දක්වමින් සාමය පිළිබඳ ව්‍යවහාරයේ පවතින සියලු දැකුම් සංග්‍රහ කොට දැක්විය හැකි ආකෘතියක් පෙන්වයි. ඒ අනුව සාමය පිළිබඳ සියලු දැකුම් දෙයාකාර වේ. ඒවා නම්, 1) පිළිබඳ ආංශික දැකුම හා සාමය පිළිබඳ සමස්ත දැකුම වේ. සාමය පිළිබඳ ආංශික දැකුම ද දෙයාකාර ය. එනම්,

- සාමය බාහිර ප්‍රභවයකි
- සාමය අභ්‍යන්තර ප්‍රභවයකි යනුවෙනි

සාමය බාහිර ප්‍රභවයකි යන දැකුම යටතේ විවිධ මත තිබේ.

- සාමය සංස්කෘතික ය
- සාමය දේශපාලනික ය
- සාමය සමාජ ආර්ථික ය
- සාමය නෛතික ය
- යුද්ධය හා හිංසාවේ අභාවය සාමය වන්නේ ය
- යුද්ධය නතර කළ යුතු ය
- ජාතින් නිරායුධ කළ යුතු ය
- ගැටෙන දෙපාර්ශව සහමන්ත්‍රණයට යොමු කළ යුතු ය

සාමය පිළිබඳ යුද්ධමය සංකල්පයක් ද ඇත. ඒ අනුව ඔබට සාමය අවශ්‍ය නම් ඔබ යුද්ධයට සුදානම් විය යුතු ය. වෙනත් වචනවලින් කිව හොත් රජය යුද්ධ හමුදාව ගත යුතු වන්නේ යුද්ධ චේතනාවෙන් නො ව හුදෙක් සාමය රැක ගැනීමේ චේතනාවෙන් බව ය. සාමය ජාතින් අතර අන්‍යෝන්‍ය අවබෝධය, සහයෝගය, සහජීවනය, සහෝදරත්වය, වර්ධනය කළ යුතු ය යන්න අදහසකි. ඒ අනුව සාමය වනාහි විවිධ ජන කොටස් අතර සමගිය හා සුසංයෝගයෙන් පහළ වන්නකි. එය මිනිසුන්-මිනිසුන් අතර මෙන් ම, මිනිසුන්-ස්වාභාවික පරිසරය දක්වා ද පැතිර යා යුතු ය.

‘සාමය අභ්‍යන්තර ප්‍රභවයකි’ යන්න යටතේ ද විවිධ මත ඇත.

- යුද්ධය පළමු ව පහළ වන්නේ මනුෂ්‍යයන්ගේ චිත්ත සන්තානයෙහි ය. එනිසා සාමයේ පවුරු ගොඩනැගිය යුත්තේ ද ඔවුන්ගේ චිත්ත සන්තාන තුළ ය.
- සිතෙහි ගැටුම් නිවාරණය තුළින් සිතේ සාමය උදා වේ
- මනුෂ්‍යයා තුළ සාමය පහළ වන්නේ ප්‍රඥව හා මෛත්‍රිය අවදි කර ගැනීමෙන් ය.

ඒ අනුව සාමය මානසික විචල්‍යයක ඵලයක් වශයෙන් පහළ වන්නකි.

සාමය පිළිබඳ සමස්ත දැනුම යනු සාමය යම් කිසි එක් අංශයක ඵලයක් නො ව විවිධ අංශ රාශියක සමතුලනයෙන් හා සංකලනයෙන් පහළ වන්නකි (බාලසුරිය, 1994a).

2.2 පර්යේෂණ අනාවරණ

කොඩිතුවක්කු ඇතුළු පිරිස (2004) ‘අධ්‍යාපනය සඳහා සාමය සහ ගැටුම් නිරාකරණය: ශ්‍රී ලංකාවේ සාර්ථක පාසල් ව්‍යවහාර’ පිළිබඳ ව පාසල් පහක් තෝරා ගෙන නිරීක්ෂණය, විවෘත සම්මුඛ සාකච්ඡා සහ ප්‍රශ්නාවලි භාවිතයෙන් පර්යේෂණයක් පහත මාන ආශ්‍රයෙන් ක්‍රියාත්මක කර ඇත.

- පාසල් වාතාවරණය (School climate)
- සංස්කෘතික සුසංයෝගය (Cultural harmony)
- විෂයමාලා ක්‍රියාවලිය (Curriculum process)
- ප්‍රජා සබඳතා (Community relations)
- ශිෂ්‍ය සංවර්ධනය (Student development)
- ගුරු සංවර්ධනය (Teacher development)

පර්යේෂණයේ නිගමන ක්ෂේත්‍ර හයක් ඔස්සේ ඉදිරිපත් කර ඇත.

යහපත් පාසල් ප්‍රතිපත්ති

- පාසල්වලට ලමයින් ඇතුළත් කර ගැනීමේ දී හේද නොසැලකීම (ජාති, කුල, ගෝත්‍ර ආගම්, දේශපාලන මති මතාන්තර, පටු වාද හේද).
- අනාථ වූ ලමයින්ටත්, විවිධ ප්‍රශ්නවලට මැදිහත් වූ ලමයින්ටත් පාසලක්, පන්තියක්, නේවාසිකගාරයක් කේෂමභූමියක් සේ හැඟෙන පරිදි පාසල් පිළිවෙත් සැකසීම.
- ‘පාසල ශිෂ්‍යයාට හා ශිෂ්‍යයාගේ දෙමව්පියන්ට බරක් නො විය යුතු ය’ යන ප්‍රතිපත්තියෙන් ද ආකල්පයෙන් ද පාසලේ ක්‍රියාකාරකම් සංවිධානය කිරීම.
- ශිෂ්‍යයාගේ මූලික අවශ්‍යතා සපුරා ලූ විට පාසල තුළ සාමකාමී පරිසරයක් ගොඩ නැගෙහිය යන දෘෂ්ටියෙන් පාසල් ක්‍රියාකාරකම් සැකසීම හා ඒ සඳහා ගුරු, සිසු හා ප්‍රජාව සමඟ සුභද සබඳතා ගොඩ නගා ගැනීම.
- පාසල් කළමනාකාරිත්වය පළමු ව ගුරුවරුන්ගේ ද දෙවනුව ව සිසුන්ගේ ද තෙ වනුව ප්‍රජාවගේ ද ආකාර්ශනය ලබා ගැනීමේ පිළිවෙත් අනුගමනය කිරීම.

- පොතපතේ දැනුමට අමතර ව, තාක්ෂණික හා කාර්මික දැනුම, වගා කටයුතු පිළිබඳ දැනුම සමාජ සම්බන්ධතා හුරුව, සාමයික හා වාර්ෂික සුභදතා හුරුව සහිත පුරවැසියන් සමාජයට දායාද කිරීම.
- පාසලේ සෑම කටයුත්තක දී ම ළමයින්ට වගකීම් බෙදා දී ඒවා ස්වේච්ඡාවෙන් ඉටු කළ හැකි පරිසරයක් ජනනය කර, වගකීම්වලට අදාළ විවිධ කාර්යයන් පිළිබඳ නිපුණතා ලබා දීමෙන් යහපත් පෞරුෂයක් ඇති සමාජානුයෝජනය වූ පුද්ගලයන් බිහි කිරීම.
- සමානාත්මතාව රැකෙන පරිදි මූල්‍යමය හා ශ්‍රම සහාය ලබා ගැනීම දේශීය, විදේශීය හා බාහිර ආයතනවල සහාය පාසලේ අරමුණු සහ ප්‍රතිපත්තිවලට අනුව ම යොදා ගැනීම.
- බහුවාර්ගික හා බහු ආගමික සිසුන්ට සහජවනසේත් කටයුතු කිරීමට උචිත පසුබිමක් පාසලේ ඇති කිරීම.
- හේදයකින් තොර ව වගකීම් බෙදී යන පරිදි සිසුන්ට තනතුරු පැවරීම.
- පාසලේ සිංහල හා දෙමළ මාධ්‍යයෙන් ඉගැන්වීමේ දී පන්ති පිළියෙල කරන විට සිංහල හා දෙමළ මාධ්‍ය පන්ති එක ළග ස්ථානගත වන අයුරින් සැලසුම් කිරීම.
- පාසල් භූමිය ද ගහ කොළ ද ගොඩනැගිලි ද පන්ති කාමර ද පිළිවෙලකට, සකස් කිරීම ඉන් ශිෂ්‍යයා ද ගුරුවරයා ද පිළිවෙල වී සාමකාමී පරිසරයකට පදනමක් ගොඩ නැගීම.

කළමනාකරණ ශෛලීන්

- එළඹෙන විවිධ අභියෝගවලට දී ආත්ම විශ්වාසයෙන් ආත්ම දමනයේ සහ ආගමික චිතයෙන් යුක්ත ව මුහුණ දීමේ වර්යා විදුහල්පතිවරයකුට අවශ්‍ය වේ. දෘඩ සුබනම්‍යතාව හොඳ විදුහල්පතිවරයකුගේ වර්ත ලක්ෂණයක් වේ.
- පාසලේ දියුණුවට මගේ දායකත්වයට අමතර ව අන් අයගේ දායකත්වයක් ලැබුණු බව නිරන්තරයෙන් ව පිළිගැනීම.
- පාසලේ කළමනාකරණ ව්‍යුහය විමධ්‍යගත කිරීම බෙදුණු බලය ස්වේච්ඡාවෙන් ඉටු වන ආකාරයේ පාසල් සංස්කෘතියක් ගොඩ නගා ගෙන තිබීම
- පැතිරුණු ප්‍රජා සබඳතා පාසල් කළමනාකරණයේ විහිදුණු ගුණයන් ජාල පරිශ්‍රයන් නිරූපණය කිරීම. විෂයමාලාව වන පොත් කිරීමකට වඩා පාසලින් මතු වූ සැගවුණු විෂයමාලාව ක්‍රියාත්මක කරමින් සිසු දැනුම කුසලතා, ආකල්ප සංවර්ධනය කිරීම.
- අධ්‍යාපන කටයුතුවලට පුර්ව සුදානමක් වශයෙන් මානසික හා චිත්ත ඒකාග්‍රතාව සලසන භාවනා වැඩ සටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම.

පාසල් පිරියත

- පාසල් භූමියේ ගතට සිසිල හා සෙවන සපයන ගස් වැවීම.
- පාසල් පරිසරයේ අලංකාර, සුගන්දවත්, වර්ණවත් මල් සිටුවීම හා ඒවා මැනවින් නඩත්තු කිරීම.
- පාසල් පරිශ්‍රයේ බේරු වැට, පොකුණු, දියඇලි, මුර්ති, රුක්කලා, ආරුක්කු නිර්මාණය කිරීම

හා ගස් යට උදානන පුටු තැබීම.

- පාසල් ඉඩ ප්‍රමාණයට ගැලපෙන සේ ඔසු උයන් වැවීම.
- පරිසර සාමය හා පුද්ගල සාමය නිරූපණය වන විවිධ ප්‍රකාශන, රුවන් වැනි සැමට පහසුවෙන් දැකිය හැකි පරිදි පාසල් භූමිය පුරා ප්‍රදර්ශනය කිරීම.
- මල් වවා අලංකාර කළ පරිසරයක ගසක් සෙවනෙහි ඉදිමින් ඉගෙනුම් ක්‍රියාවලියේ යෙදීමට හැකි වන සේ එළිමහන් පන්ති කාමර තැනීම.

පාසල් ක්‍රියාවලියේ යහපත් ව්‍යවහාර

- පාසලේ සාමය ගොඩ නැංවීම සඳහා උදය රැස්වීම අර්ථවත් ව යොදා ගැනීම.
 - ශිෂ්‍ය කේන්ද්‍රීය ඉගෙනුම් ක්‍රම භාවිතයෙන් පුද්ගල සාමය ඇති කිරීමට ගුරුවරුන් උත්සාහයක් දරා තිබීම.
 - පාඩම අවසානයේ දී ගුරුවරයාට සිසුන්ගේ කෘතවේදී බව ඇගවීමට අවස්ථා සැලැස්වීම උදා:- මගේ සදා දියුණට - ඔවා බස් දී නිසි ලෙස, සිප් සතර දෙන මට - ඇදුරු පා යුග වදිම් ගරු කොට.
 - කණ්ඩායම් ක්‍රියාකාරකම්වල දී කණ්ඩායම තුළ එකමුතුකම, සහයෝගය වර්ධනය කිරීමට කටයුතු කිරීම.
 - එළිමහන් ගස් සෙවනේ, සාමකාමී පරිසරයක සිට ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලියේ නිරත වීම.
 - විෂය ඉගෙනුමේ දී සිසු දක්ෂතා ඇගයීම හා එහි දී ශිෂ්‍යයාගේ වාර්ගික, ආගමික, ආර්ථික, පසුබිම, සැලකිල්ලට නොගැනීම.
 - මානව ගුණධර්මවලින් පිරි සමාජයක් ගොඩ නැංවීමට විෂය සමගාමී කටයුතු යොදා ගැනීම.
- උදා : මවිපිය උපහාර වැඩ සටහන බෙංගු උවදුරෙන් මිදීමට සිසුන්, ගුරුවරුන් එකතු වී පාසල හා ඒ අවට ගම්මාන ප්‍රදේශය පිරිසිදු කිරීම.
- ආගමික කටයුතුවලට ළමයින් තුළ වැඩි නැඹුරුවක් ඇති කර ඔවුන් ස්වයං ශික්ෂණයට යොමු කිරීම

ගුරු මණ්ඩල සංවර්ධනය

- ගුරු මණ්ඩලය අතර සුභද්‍රැලි බව හා සාමූහිකත්වය ඇති කර ඔවුන්ගේ ගැටලුවලට නිර්මාණශීලී ව විසදුම් ලබා දීම.
 - ගුරු සුභ සාධක සංගමයක් ක්‍රියාත්මක වීම.
 - සිසුන්ගේ මූලික අවශ්‍යතා සපුරාලීමෙන් පාසලේ සාමකාමී පරිසරයක් ගොඩ නගා තිබීම.
- උදා :- බිමට ජලය, ආහාර අවශ්‍යතා සපුරාලීම.
- ගුරු, සිසු හා ප්‍රජාවේ සහයෝගයෙන් පාසලේ භෞතික සම්පත් සංවර්ධනය කිරීම හා සිසුන්ගේ මූලික අවශ්‍යතා සපුරා ලීම.

- සිසු සහජ දක්ෂතා මතු කර වැඩ ලෝකයට අවශ්‍ය පුහුණුව හා ස්වයං රැකියා පුහුණුව ලබා දීම.
- වැරදි කළ ළමයාට වරද හදා ගැනීමේ අවස්ථා ලබා දීම.
- චිත්‍ය සංවර්ධන ව්‍යාපෘති පාසලේ ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- මව් භාෂාවට අමතර ව ඉංග්‍රීසි භාෂාව ප්‍රගුණ කිරීමට පාසලේ අවස්ථා සැලසීමෙන් සිසු සන්නිවේදන හැකියා වර්ධනය කිරීම හා සංස්කෘතික සහජවනය වර්ධනය කිරීම.

කොඩිතුවක්කු ඇතුළු පිරිස (2006) ජේරාදෙනිය උද්භිද උද්‍යානයේ කළ පාඩමක් ඇතුළු ව පාසල් හතරක නියැදියකින් ළමයා සඳහා වූ පාසලේ ළමා සංවේදී යහපත් ව්‍යවහාර පිළිබඳ ව ක්‍රියාත්මක කළ අධ්‍යයනයෙන් පහත නිගමනවලට එළඹ ඇත.

- පාසල්වල ළමා සංවේදී යහපත් ව්‍යවහාර ක්ෂේත්‍ර අටක් ඔස්සේ ගොඩ නැගිය හැකි ය. ඒවා නම්,
 - පාසල් පිරිසත සහ පාසල් පරිසරය
 - විෂයමාලාව සහ ඉගෙනුම් ඉගැන්වීමේ ක්‍රියාවලිය
 - විෂය සමගාමී ක්‍රියාකාරකම්
 - ශිෂ්‍ය සංවර්ධනය
 - පන්ති කාමර කළමනාකරණය
 - සංස්කෘතික සහජවනය
 - ගුරු සංවර්ධනය සහ
 - ප්‍රජා සබඳතා වේ.
- සාම සංකල්ප පාසලේ විවිධ ක්‍රියාවලීන්ගෙන් මතු විය හැකි ය. එහෙත් ඒවා ශිෂ්‍ය අවශ්‍යතාවලට සංවේදී ව හා ඔවුන් ජීවත් වන සමාජ වටපිටාව අනුව ගලපමින් සංවිධානය කළ යුතු ය.
- පාසල සංවර්ධනය කිරීමෙන් සහ ප්‍රජාවගේ ධනාත්මක අවශ්‍යතා හඳුනා ගෙන ඔවුන් සමඟ එකඟතාවෙන් පාසල තුළ සාමකාමී පරිසරයක් ගොඩ නැගිය හැකි ය.
- සාමයේ සංකල්පීය පසුබිම නොදැනීමෙන් පවා පාසලක් දියුණු කළ හැකි ය. එසේ ම පාසල් ප්‍රජාව සමග ගැලපී ඔවුන්ගේ ඇතුළත්තය හඳුනා ගැනීමෙන් ද එය කළ හැකි වේ.
- පාසල්වල යහපත් ව්‍යවහාර සඳහා බලපාන්නා වූ සුවිශේෂී සාධක රැසකි. එහෙත් ඒවායින් පාසල්වල යහපත් ව්‍යවහාර ගොඩ නැගීම සඳහා බලපාන්නා වූ ප්‍රධාන ම සාධකය විදුහල්පතිගේ කැප වීම හා ඔහුගේ හෝ ඇයගේ දැක්ම වේ.
- පාසල්වල යහපත් ව්‍යවහාර ගොඩ නැංවීම සඳහා දැක්ම සහ සම්පත් පාසල් ප්‍රජාවගෙන් හෝ විදෙස් රටවලින් ලබා ගත හැකි ය.
- ඊරියගම විද්‍යාලයේ ගුරුවරියක්, 2 වන ශ්‍රේණියේ පරිසරය පාඩමක් ඉගැන්වීම සඳහා ජේරාදෙනිය උද්භිද උද්‍යානය තෝරා ගැනීම ‘දැක්ම’ සඳහා හොඳ උදාහරණයක් ලෙස දැක්විය හැකි ය.

- දංකොටුව මහා විද්‍යාලය පස්විධිකුමය (5s System) ජපානයේ ජයිකා ආයතනයේ අනුග්‍රහයෙන් ක්‍රියාත්මක කිරීම, සම්පත් විදේශාධාරවලින් ලබා පාසල දියුණු කිරීම පිළිබඳ හොඳ උදාහරණයක් වේ.
- ශ්‍රී ලංකාවේ සියලු සිසුන් සඳහා පොදු විෂයමාලාවක් ක්‍රියාත්මක වේ. එවන් විෂයමාලාවක් පන්ති කාමරය තුළ ප්‍රාදේශීය හා සංස්කෘතික විවිධත්වයට ගළපමින් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී ගුරුවරයාගේ කැප වීම හා නිර්මාණශීලී බව අවශ්‍ය වේ.
- ශිෂ්‍ය කේන්ද්‍රීය ඉගෙනුම් අවස්ථා අවම වීම පාසල්වල යහපත් ව්‍යවහාර ගොඩ නැගීමේ දී බාධාවක් ව ඇත. විශේෂයෙන් ම මෙම තත්ත්වය ද්විතීයික මට්ටමේ දී කැපී පෙනේ.
- පාසල්වල යහපත් ව්‍යවහාර, විදුහල්පතිවරුන්, ගුරුවරුන් හා සුභපනත්තන්ගෙන් සංවර්ධනය වූ ද ඒවායේ තිරසාර සංවර්ධනයට බාධාකාරී අභියෝගවලට ඔවුන්ට මුහුණ දීමට වී තිබේ.
- පාසල්වල විදුහල්පතිවරුන් සහ ගුරුවරුන් වෙතත් පාසල්වලට මාරු කිරීම හා මාරු වීම පාසලේ ගලා යන මෘදු ක්‍රියාවලියට බාධකයක් වේ. එය සාමය ගොඩ නැංවීමට ද ගැටලුවක් ව ඇත.
- පාසල් මට්ටමේ ගැටුම් නිර්මාණය වීමට සමාජයේ පවතින වාර්ගික හා ආගමික පක්ෂපාතීත්වය (Biases) හේතුවකි.

කෝර්ඩෙසෝ (Cardoso, 2006) ‘ශ්‍රී ලංකාවේ සාම අධ්‍යාපනයේ තත්ත්වය: සාමය පවති ද? එය කෙටිප්වලට කැඩී ගොස් ද?’ යන්න සෙවීමට ක්‍රියාත්මක කළ පර්යේෂණයෙන් පහත අනාවරණවලට එලඹ තිබිණි. ඇය මෙම පර්යේෂණයෙන් සාම අධ්‍යාපනය යනු කුමක් ද එය ක්‍රියාත්මක වන්නේ කෙසේ ද? යන පර්යේෂණ ප්‍රශ්න දෙකට පිළිතුර සෙවී ය. පර්යේෂණ අනාවරණ කොටස් තුනක් ඔස්සේ දක්වා ඇත.

ප්‍රතිපත්තිය සහ භාවිතය : සමානතා හා වෙනස්කම්

සාම අධ්‍යාපනය යනු කුමක් ද? යන ප්‍රශ්නයට ප්‍රතිචාර දැක්වුවන්ගේ ප්‍රතිචාර පුළුල් පරාසයක පැවතුණි. මෙම ප්‍රශ්නයට පිළිතුරු ඇය මාන 16ක් ඔස්සේ සලකා බැලූ අතර ප්‍රතිචාර දැක්වුවන් සියලු දෙන ම ආගමික මාතෘ කෙරේ වැඩි අවධානයක් යොමු කර තිබිණි. එසේ ම, එම මාතෘ ආගමික මාතෘ හා වාර්ගික මාතෘ ලෙස කොටස් දෙකකට බෙදී තිබිණි. පර්යේෂිකාව ඉදිරිපත් කළ මාන 17ට අමතර ව ශ්‍රී ලංකාවෙන් අන්තර් පුද්ගල මාතෘ ලෙස නව මාතෘයක් එක් ව ඇත. එමගින් සිතේ සාමය/ ඇතුළත්ත සාමය අපෙක්ෂා කෙරේ. මාන 18ක් ලෙස නව මාන ලැයිස්තුව දක්වා ඇත (3 වන වගුව).

ශ්‍රී ලංකාවේ සාම අධ්‍යාපනය විධිමත් අධ්‍යාපන ක්‍රමය තුළ විෂයමාලාවේ සියලු විෂයයන් මගින් ක්‍රියාත්මක වේ. වඩා සාර්ථක සාම අධ්‍යාපනයක් සඳහා භාෂා තුන ම (සිංහල, දෙමළ, ඉංග්‍රීසි) ඉගැන්වීමේ අවශ්‍යතාව ද පවතී. ලංකාවේ සාම අධ්‍යාපන ප්‍රවේශයට වඩා සාමය ගොඩ නැගීමේ අධ්‍යාපනයක් ක්‍රියාත්මක වේ. සාමය ගොඩනැගීම පුළුල් ක්‍රියාවලියක් ලෙස ගත් කල, ඒ සඳහා ශුද්ධ වූ ප්‍රවේශයක අවශ්‍යතාව පවතී. එහි දී සාමය පන්ති කාමරයට පමණක් සීමා නො වී ප්‍රජා ව්‍යාපාරික දක්වා යා යුතු ය.

3 වන වගුව : සාම අධ්‍යාපනය සෙවීමේ නව මාන ලැයිස්තුව

1. සමාජ සාධාරණත්වය සහ සමානාත්මතාව	10. වින්තවේගික මානය
2. මානව හිමිකම්	11. පරිසර තුලනය
3. මානව ආරක්ෂාව	12. බහු මට්ටම් නාභිගත වීම 13 + 14 + 15
4. සාම සංස්කෘතිය	13. ගෝලීය මට්ටම
5. සංස්කෘතික මානය	14. ජාතික මට්ටමේ සමගිය
6. ඓතිහාසික මානය	15. අන්තර් කණ්ඩායම්වල සංජානන
7. දේශපාලන මානය	16. අන්තර් පුද්ගල මට්ටම
8. වාර්ගික මානය	17. අන්ත: පුද්ගල මට්ටම
9. ආගමික මානය	18. ප්‍රවණත්වයෙන් තොර බව

අභියෝග සහ ඉදිරි පියවර (Challenges and steps forward)

ශ්‍රී ලංකාවේ සාමයට එල්ල වූ අභියෝග කොටස් දෙකක් යටතේ පරීක්ෂා කර ඇත ඒවා නම්,

- සාමයට බාධාවන් / අවාසි තත්ත්වයන් (Shortcomings)
- සාම අධ්‍යාපනයට තනි ව ම සාර්ථක විය නොහැකි බව

(මෙය ව්‍යුහාත්මක හා අධ්‍යාපන පද්ධතිය යන අනුකොටස් දෙක යටතේ විමසා ඇත)

සාම අධ්‍යාපනයට එල්ල වූ ප්‍රධාන බාධා තුනකි. ඒවා නම් සම්පත් හිඟය (ද්‍රව්‍ය සහ මිනිසුන්), පුහුණුවෙන් පසු මාර්ගෝපදේශයේ අඩුපාඩු හා සාම ප්‍රවාහය සංතතික ව ගලා නො යෑම සහ තිරසාර බවේ අඩුපාඩු වේ. තිරසාර බවේ අඩු පාඩු සඳහා දිගුකාලීන කැප වීම පිළිබඳ ව වූ දුර්වලතා බලපා ඇත.

සාම අධ්‍යාපනයට තනි ව සාර්ථකත්වයට පත් නො වීමට ව්‍යුහාත්මක මට්ටමින්, රටේ අධ්‍යාපනයේ ස්වභාවයක්, දිළිඳුකමත්, බලපා ඇති අතර අධ්‍යාපන පද්ධතියේ මට්ටමින් විවිධ බෙදා වෙන්කිරීම්, වෙන් වූ සහ අසමාන පාසල් පද්ධතිය (Segregated & Unequal Schooling), භාෂා බාධකය සහ විභාග අභිමුඛ අධ්‍යාපනය සංඛ්‍යාත්මක ලෙස බලපා ඇත.

ශ්‍රී ලංකාවේ සාම අධ්‍යාපනය : සාමය පවතී ද? එය කැබලිවලට කැඩී ගොස් ද?

ශ්‍රී ලංකාවේ සාම අධ්‍යාපනයේ අරමුණ සාමය නිර්මාණය කිරීම වුව ද සිසුන් විශාල ප්‍රමාණයකගෙන් එය ඉවත් ව ගොස් සාමය කැබලිවලට කැඩී පවතී. සාම අධ්‍යාපනය පුළුල් පරාසයක පැතිර පැවතුන ද ඊට අදාළ ප්‍රතිපත්ති, වැඩ සටහන්, ඊට සම්බන්ධ ක්‍රියාකාරීන් අතර සහයෝගයක් හෝ සම්බන්ධීකරණයක් නැත. ඒ සඳහා ජාතික ප්‍රතිපත්තියක අවශ්‍යතාව පවතී. එහි දී රාජ්‍ය අංශයේ ආයතනය සඳහා නායකත්වය දෙන සම්බන්ධීකාරකවරයකු පත් කිරීම අවශ්‍ය වේ. සාම අධ්‍යාපනඥයින්ගේ සංජානන හා ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳ පාසල් මට්ටමේ සිට විවිධ අංශවලට පැතිර යන සේ පර්යේෂණ ක්‍රියාත්මක කළ යුතු ය. සාමය සඳහා බිම් මට්ටමින් ඇරඹී ප්‍රවේශයක් වඩාත් උචිත වන අතර සාම අධ්‍යාපනඥයින් බිම් මට්ටමේ සිට සාම ක්‍රියාකාරකම් සඳහා සම්බන්ධ වීම අවශ්‍ය වේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ විශ්ව විද්‍යාල තලයේ වර්තමාන අධ්‍යයනයට අදාළ මාතෘකා යටතේ පශ්චාත් උපාධි පර්යේෂණ නවයක් දියත් ව ඇත. ඉන් එක් පර්යේෂණයක් පමණක් අධ්‍යයන මාතෘකාවට සෘජු ව අදාළ වන අතර ඉතිරිය ආධ්‍යාභාරයෙන් අදාළ වේ. ඒවායේ තේමා සහ කර්තෘන්ගේ නම් පහත දක්වා ඇත.

සෘජු

- ප්‍රේමතිලක, ජී. ඒ. එන්. (1998) ශ්‍රී ලාංකේය බහුවාර්ගික සමාජය තුළ සාමය ස්ථාපිත කරනු සඳහා උචිත පුරවැසි අධ්‍යාපනයක ස්වභාවය

ආධ්‍යාභාර

- සිරිවර්ධන, ඊ. ඩී. එල්. ද. (1960) ලංකාවේ ජාතික සමෝධානය සඳහා අධ්‍යාපනය
- කාරියවසම්, චන්දාපාල. (1976) පාසල් වයසේ ළමයින්ට සඳාචාර අධ්‍යාපනය හඳුන්වා දීම
- රත්නායක, ඩී. බී. (1980) ළමා හා යෞවන සඳාචාර විනිශ්චයන්
- සිලකන්ධන හිමි, කේ. ඩබ්. තුඹුල්ලේ (නොසඳහන්) පාසල් හා පංච ශීලය පාදක සඳාචාර අධ්‍යාපනය
- රත්නායක, ජී. ජී. (1983) ලෝක සාමය සඳහා මානව අයිතිවාසිකම් සහ අන්තර්ජාතික අවබෝධය පිළිබඳ අධ්‍යාපනයේ වැදගත්කම පිළිබඳ ව ප්‍රාථමික පාසල් ළමයින් තුළ අවබෝධයක් ඇති කිරීමට ගත් උත්සාහයන් සහ එම අරමුණු සාධනය කර ගැනීම සඳහා අතිරේක කියවීම් පොත් සකස් කිරීම
- දිසානායක, නීතා. (1991) පාසල් විෂයමාලා සහ බහුවිධ සමාජයක අවශ්‍යතා
- ධම්මසිරි හිමි, මිල්ලව. (1992) මුල් බදු සමයෙන් පිළිඹිබු වන මූලික අයිතිවාසිකම්වල අධ්‍යාපනමය අගය
- සේනාරත්න, එච්. එම්. එච්. (1994) සාමය සඳහා අධ්‍යාපනය සහ කතිෂ්ඨ ද්විතීයික විෂයමාලාව

උක්ත කරුණු සාකච්ඡාවෙන්, ‘සාමය’ පුළුල් සංකල්පයක් වන බවත් සාමයට අදාළ ග්‍රන්ථ ප්‍රකාශයට පත් කළ විවිධ ගත් කතුවරුන් එය විවිධ ලෙස නිර්වචනය කර ඇති බවත් පැහැදිලි වේ. එසේ ම, මානව වර්ගයාගේ ඉදිරි ප්‍රගමනයට සාමය අවශ්‍යයෙන් ම සාධනය කර ගත යුතු මූලිකාංගයක් බව ද ඔවුන්ගේ මත/ නිගමනවලින් අවධාරණය වේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ විශ්ව විද්‍යාල තලයේ සහ වෙනත් අධ්‍යාපන ආයතනවල සාමය හා සාම අධ්‍යාපනය පිළිබඳ පර්යේෂණ අතලොස්සක් පමණක් ක්‍රියාත්මක කර ඇත. කොච්චුවක්කු ඇතුළු පිරිස (2004-2006) ක්‍රියාත්මක කළ අධ්‍යයනවලින් පාසල්වල යහපත් ව්‍යවහාර රැසක් හඳුනා ගෙන ඇති අතර, කොර්ඩෙසෝ ගේ (2006) අධ්‍යයනයෙන් සාම අධ්‍යාපනයේ වර්තමාන තත්ත්වය විග්‍රහ කර ඇත. මේ දක්වා අවධානය යොමු නො වූ විවිධ මාන ඔස්සේ පර්යේෂණ ක්‍රියාත්මක කිරීමේ අවශ්‍යතාව පවතී.

3 වන පරිච්ඡේදය

ක්‍රමවේදය

3.1 අරමුණු

- ජීවන නිපුණතා හා පුරවැසි අධ්‍යාපනය සහ පුරවැසි අධ්‍යාපනය සහ ප්‍රජා පාලනය යන විෂයය දෙකෙහි පෙළ පොත් සහ ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහවල අඩංගු සාම සංකල්ප මොනවා දැ යි හඳුනා ගැනීම
- විෂයමාලා ද්‍රව්‍යවල (පෙළ පොත් හා ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහ) අඩංගු සාම සංකල්ප 6, 7, 8, 10, 11 ශ්‍රේණි අනුව සිරස් සමෝධානය වන්නේ දැ යි විමසා බැලීම (9 වන ශ්‍රේණියට අදාළ ව පෙළ පොත් හා ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහය දැනට සංශෝධන කරමින් පවතින නිසා මෙහි දී යොදා නො ගැනේ)
- විෂයමාලා ද්‍රව්‍යවල අඩංගු සාම සංකල්ප පන්ති කාමර ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලියේ දී කොතෙක් දුරට ක්‍රියාත්මක වන්නේ දැ යි සොයා බැලීම
- වර්තමාන තත්ත්වය වැඩි දියුණු කිරීමට සංවර්ධනාත්මක යෝජනා ඉදිරිපත් කිරීම

3.2 ක්‍රමය

6, 7, 8 ශ්‍රේණිවල ජීවන නිපුණතා හා පුරවැසි අධ්‍යාපන විෂයයේ ද 10, 11 ශ්‍රේණිවල පුරවැසි අධ්‍යාපනය හා ප්‍රජා පාලනය විෂයයේ ද පෙළ පොත් හා ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහවල සාම සංකල්ප අවධාරණය වී ඇති ආකාරය සමීක්ෂණයට මුලින් ම, එකී විෂයමාලා ද්‍රව්‍යවල සන්ධාරය, පර්යේෂණ සාහිත්‍ය විමර්ශනයෙන් හඳුනා ගත් පුද්ගල සාමය, සමාජ සාමය සහ පරිසර සාමය යන තේමා අනුව විශ්ලේෂණය කරන ලදී. අනතුරු ව පර්යේෂණ සාහිත්‍යයේ කරුණු ද සම්පත් පුද්ගලයන්ගේ දේශන ද ආශ්‍රයෙන් වර්තමාන පර්යේෂණය සඳහා භාවිත කිරීමට සංවර්ධනය කරන ලද, පහත දැක්වෙන සාම සංකල්පයේ අනුතේමා 12 අනුව විශ්ලේෂණය කරන ලදී..

සිතේ සාමය - අවධානය විත්ත අභ්‍යන්තරයට යොමු කිරීමෙන් තමා ඇතුළතින් තමා දකිමින් සාමය අත්විඳීම යි. ඉන් පුද්ගලයා කායික හා මානසික ව විවේකයට පත් වේ. මෙහි දී ස්වාභාවික පරිසරයට සමඟ ආධ්‍යාත්මික සබඳතාවක් ගොඩ නගා ගැනීම ද අදහස් වේ.

විවේකය ඵලදායී ව ගත කිරීම - තමාට හා අන්‍යයන්ට හිතකර, වඩා නිර්මාණාත්මක ක්‍රමවේද යොදා ගනිමින් විවේකය සතුටින් සැහැල්ලුවෙන් වඩා අර්ථවත් ව ගත කිරීම යි

ඵලදායී සන්නිවේදනය - අදහස් ග්‍රහණය හා අදහස් ප්‍රකාශනය සාමයට නැඹුරුවකින් යුතු ව කිරීම ඵලදායී සන්නිවේදනය යි. එහි දී ගැටුම් නිරාකරණයට අභිමුඛ වන පරිදි සන්නිවේදන කුසලතා මෙහෙයවීම වැදගත් වේ.

සහානුභූතිය - අන්‍යයන්ගේ හැඟීම්වලට ඉතා සංවේදී ව ප්‍රතිචාර දැක්වීම යි. එහි දී මානසික හා

විත්තවේගීය වශයෙන් ගැටලුවකට මැදි වූ පුද්ගලයකුගේ මට්ටමට බැස සංවේදී ව ප්‍රතිචාර දක්වනු ලැබේ.

මානව හිමිකම් හා යුතුකම් - මානව හිමිකම් හා යුතුකම් මැනවින් අවබෝධ කර ගනිමින් යුතුකම් ඉටු කිරීම හා අයිතිවාසිකම් රැක ගැනීමට කටයුතු කිරීම එහි දී පුද්ගලයාගේ ආධ්‍යාත්මික ගුණාංග හා සාරධර්ම වර්ධනය කිරීමට යොමු කිරීම අවශ්‍යය ය.

සහයෝගය - විවිධ ක්‍රියාකාරකම් මගින් පුද්ගල සහයෝගය අත්දැකීමට සැලැස්වීම හා පුද්ගල සහයෝගය වර්ධනය කිරීමයි. එහි දී කණ්ඩායමක සාමාජිකයකු ලෙස, කන්ඩායමේ සියලු දෙනාගේ යහපත පිණිස ක්‍රියාත්මක වීම අවශ්‍ය වේ.

ප්‍රතිජානනය - යථාර්ථය දෙස ප්‍රතිජනනාත්මක ව බැලීමයි. එහි දී තමා පිළිබඳ ව යහපත් ආත්ම සංකල්පයක් ගොඩ නගා ගනිමින් අන්‍යයන් දෙස ප්‍රතිජනනාත්මක දෘෂ්ටි කෝණයකින් බැලේ.

ස්ථීර සාරතාව - අන්‍යයන්ගේ අයිතිවාසිකම් උල්ලංගනය නොවන සේ තමාගේ අයිතිවාසිකම් කියා පෑමට තමා වෙනුවෙන් නැගී සිටීමට හා තමා හොඳම සිතැතියාව අනුව ක්‍රියා කිරීමට පුද්ගලයන් මෙහෙය වන වර්ගයට ස්ථීරසාරතාව වේ. මෙහි දී අන්‍ය බලපෑම් හමුවේ යටහත්ශීලී හෝ ආක්‍රමණශීලී නො වී තමා වෙනුවෙන් නැගී සිටීම.

ගැටුම් නිරාකරණය - ගැටුම් විශ්ලේෂණය, විකල්ප ජනනය, සහමන්ත්‍රණය, සමථකරණය යන කුසලතා පදනම් කර ගනිමින් ගැටුම් එලදායි ව හසුරුවා ගැනීම

විචාරශීලී බව හා බුද්ධිමත් තීරණ ගැනීම - වාසි අවාසි තුල්‍යය කරමින්, විකල්ප සලකමින් හැඟීම්වලට වහල් නො වී බුද්ධිමත් ව වගකීමෙන් යුතුව තීරණ ගැනීම යි. මින් තර්කානුකූල ව සිතීමේ හැකියාව හා නිර්මාණශීලී චින්තන හැකියාව වර්ධනය කිරීම ද අපේක්ෂා කෙරේ. .

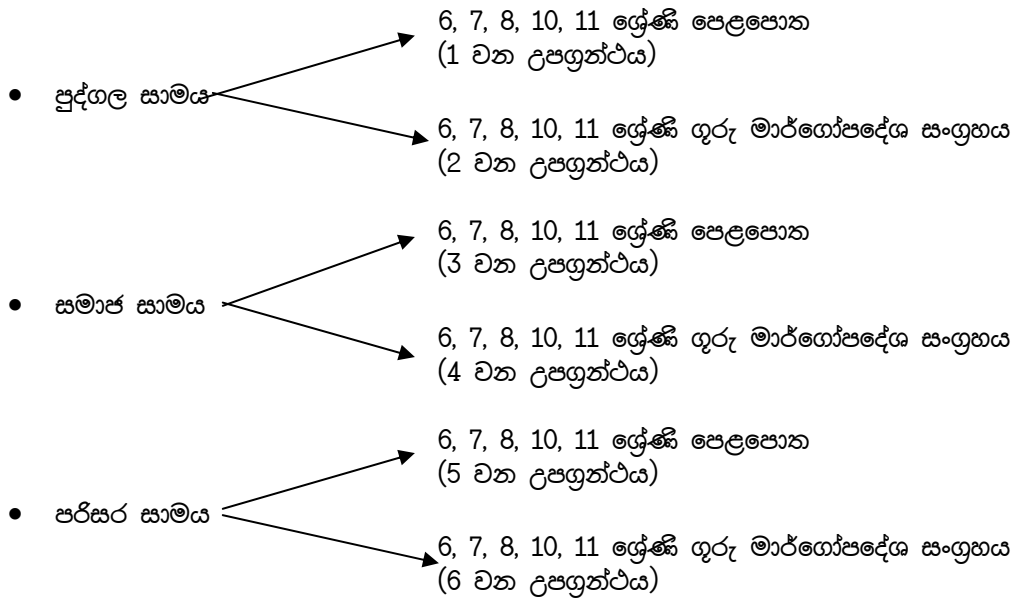
ප්‍රජා නිර්මාණය හා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය - ප්‍රජාතන්ත්‍රීය ප්‍රවේශයකින් සමාජ ගැටලු හඳුනා ගෙන, ඒවාට විසඳුම් සැලසුම් කොට ක්‍රියාවට නැංවීම.

පරිසර හිතකාමී බව - පරිසරය කෙරෙහි සංවේදී ව, පරිසරයට ආදරය කරමින්, පරිසරය සුරැකීමට ක්‍රියා කිරීමයි.

පෙළ පොත් හා ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහවල පුද්ගල සාමය හා පරිසර සාමයට අදාළ අන්තර්ගතය වගු ගත කිරීමේ දී 6 වන ශ්‍රේණියේ පෙළ පොත හා ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහය පාදක කර ගෙන, අනෙකුත් ශ්‍රේණිවලට පුද්ගල සාමය හා පරිසර සාමය ක්‍රමික ව විකාශය වී ඇති ආකාරය සලකා බලන ලදී. උදා:- 6 වන ශ්‍රේණියේ ‘ආත්මාවබෝධය’ මාතෘකාවට අදාළ කරුණු 7 වන ශ්‍රේණියේ දී ‘ඔබ අසිරිමත් ය’ සහ 8 වන ශ්‍රේණියේ දී ‘ජීවිතය සුබවාදී ව දකිමු’ යන මාතෘකාවලින් ද 10, 11 ශ්‍රේණිවල දී ‘ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලනය’, ‘තීතිය හා යුක්තිය’ යන මාතෘකාවලින් ද මතු කර ඇත. මෙහි දී අනුකේමා 12ට සම්බන්ධය ඒ ඒ වගුවේ වරහන් තුළ දක්වා

ඇත. එහෙත් සමාජ සාමයට අදාළ අන්තර්ගතය සමෝධානය වී ඇති ආකාරය වගු ගත කිරීමේ දී 6 වන ශ්‍රේණිය පාදක කර නො ගත් අතර, ඒ සඳහා, සාමයේ අනුනේමා 12 පාදක කර ගන්නා ලදී. එම අනුනේමා ඔස්සේ සියලු ම ශ්‍රේණිවල අන්තර්ගතයෙහි සමාජ සාමයේ විහිදීම වගු ගත කෙරිණි. ඒ අනුව නේමා තුන සහ අනු නේමා 12 අනුව, පෙළ පොත් සහ ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහවල අන්තර්ගතය, ශ්‍රේණි අනුව සිරස් ව සමෝධානය වී ඇති ආකාරය, ඒ ඒ ශ්‍රේණියේ මාතෘකා හා අනුමාතෘකා ඔස්සේ විශ්ලේෂණය කොට වගුගත කෙරිණි (1-6 වන උපග්‍රන්ථ) (3 වන රූපය ද බලන්න).

උක්ත නේමා හා අනුනේමා ඔස්සේ සංවර්ධනය කරන ලද ආකෘතියට අනුව පෙළ පොත් හා ගුරුමාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහවල අන්තර්ගතය විශ්ලේෂණය කළ පසු එකී විශ්ලේෂණයෙන් හඳුනා ගත් රටා පත්ති කාමර ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලියේ දී භාවිත වන්නේ දැයි නිර්ණය කිරීම සඳහා පාසල් 14ක 6, 7, 8, 10, 11 ශ්‍රේණිවල උගන්වන ගුරුවරුන් 19 දෙනෙකුගේ පාඩම් 34ක් නිරීක්ෂණය කරන ලදී.

3 වන රූපය. වගු සඳහා පදනම

3.3 නියැදිය

නියැදිය අංශ දෙකකින් සමන්විත විය. එනම්,

- විෂයමාලා ද්‍රව්‍ය නියැදිය
- පාසල් නියැදිය

විෂයමාලා ද්‍රව්‍ය නියැදිය වූයේ 6, 7, 8, 10, 11 ශ්‍රේණිවල ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහ සහ පෙළ පොත්වල අන්තර්ගතය යි. මේවායේ අන්තර්ගතය විශ්ලේෂණය කිරීමේ දී සියලු ම මාතෘකා සන්ධාර විශ්ලේෂණයට බඳුන් කළ හෙයින් නියැදිකරණයක් සිදු නො වී ය.

පිවිසීමේ පහසුව සලකා පාසල් නියැදිය සඳහා පාසල් 14ක් ආරම්භකව ව තෝරා ගන්නා ලදී. මෙම පාසල්වල 6, 7, 8, 10, 11 ශ්‍රේණිවල ගුරුවරුන් සාම සංකල්ප මතු වන ආකාරයන් උගන්වන්නේ ද යනු සොයා බැලීම සඳහා පාඩම් 34ක් නිරීක්ෂණයට තෝරා ගැනිණි (4 වන වගුව).

4 වන වගුව. පාසල් නියැදිය

පළාත	කලාපය	පාසල් වර්ගය			නිරීක්ෂිත පාඩම් සංඛ්‍යාව ශ්‍රේණි අනුව					එකතුව
		IAB	1C	2	6	7	8	10	11	
බස්නාහිර	කොළඹ		01		2	1	1	1	1	06
	ජයවර්ධනපුර	02			2	1	2	1	2	08
	කැලණිය	01	01		1	1	1	1	1	05
	මිනුවන්ගොඩ			01	1	1	1	-	-	03
වයඹ	නිකවැරටිය	01	02	04	3	2	2	-	-	07
දකුණ	අකුරැස්ස			01	1	1	1	1	1	05
	එකතුව				10	07	08	04	05	34

3.4 දත්ත රැස් කිරීමේ ක්‍රම ශිල්ප

දත්ත රැස් කිරීමේ ක්‍රම ශිල්ප ද දෙයාකාර විය. එනම්,

- විෂයමාලා ද්‍රව්‍ය සන්ධාර විශ්ලේෂණයට භාජනය කොට සාම තේමා තුනට අදාළ වගු සංවර්ධනය කිරීම හා අනුතේමා 12 ඔස්සේ විෂය සන්ධාරය විශ්ලේෂණය කිරීම
- පන්ති කාමර ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලියේ දී ගුරුවරයා සාම සංකල්ප මතු වන ආකාරයෙන් උගන්වන්නේ ද යන්න අනාවරණය කර ගැනීම සඳහා වූ ව්‍යුහගත නො වූ පන්ති කාමර නිරීක්ෂණය වේ.

3.5 දත්ත විශ්ලේෂණය

පර්යේෂණයේ ස්වභාවය අනුව දත්ත විශ්ලේෂණයේ දී ගුණාත්මක දත්ත විශ්ලේෂණ ක්‍රම ශිල්පවලට මූලිකත්වය දුන් අතර ප්‍රමාණාත්මක දත්ත විශ්ලේෂණ ක්‍රම ශිල්ප පන්ති කාමර පාඩම් නිරීක්ෂණය සඳහා පමණක් භාවිත කරන ලදී. නිරීක්ෂණයෙන් ලද ගුණාත්මක දත්තවල රටා හඳුනා ගෙන ඒවා වගු සටහන් මගින් ඉදිරිපත් කරන ලදී.

3.6 පර්යේෂණ ක්‍රියා පිළිවෙල

පර්යේෂණ ක්‍රියා පිළිවෙල පහත දැක්වේ.

- **සාමය හා සාම සංකල්ප විග්‍රහය**
 පර්යේෂණයේ මුල් ම පියවර ලෙස විද්වත් මණ්ඩලයක් මගින් සාමය, සාම අධ්‍යාපනය හා සාම සංකල්ප පිළිබඳ දේශන සමඟ බුද්ධි මණ්ඩල සාකච්ඡාවක් පැවැත්විණි. මේ සඳහා ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයේ පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුවේ අධ්‍යක්ෂ, ගුරු බලවත්තකරණ හා විභාග දෙපාර්තමේන්තුවේ අධ්‍යක්ෂිකාව, පර්යේෂණ සම්බන්ධීකාරක ව්‍යාපෘති නිලධාරී, ප්‍රාථමික අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රධාන ව්‍යාපෘති නිලධාරීවරයකු සහ සමාජ විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රධාන ව්‍යාපෘති නිලධාරීන් දෙදෙනෙක් සහභාගි වූහ.
- **පර්යේෂණයේ දිශානතිය සාකච්ඡා කිරීම**
 උත්ත කරුණ සම්බන්ධ ව පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුවේ අධ්‍යක්ෂගේ ප්‍රධානත්වයෙන් පර්යේෂක මණ්ඩලය සමඟ සාකච්ඡාවක් පැවැත්විණි. මෙහි දී පර්යේෂණය

පුද්ගල සාමය, සමාජ සාමය, පරිසර සාමය යන සාමයේ ප්‍රධාන තේමා තුන සහ එහි අනුතේමා 12 ඔස්සේ අවධාරණය විය යුතු බවට තීරණය විය. සාම සංකල්ප පිළිබඳ අනුතේමා 12කින් යුත් ආකෘතිය සාහිත්‍ය විමර්ශනයේ දී පොත්පත් පරිශීලනයෙන් හා විද්වත් මණ්ඩලයේ දේශන ඇසුරෙන් සකස් කෙරිණි.

- 6, 7, 8, 10, 11 ශ්‍රේණි පෙළ පොත් සහ ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහවල **සාමය යන වචනය** සෘජු ව ම ලියැවුණු අවස්ථා හා සාමය ආධ්‍යාතාරයෙන් ගත හැකි අවස්ථා වගුගත කිරීම
- පෙළ පොත් හා ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහවල **විෂය සන්ධාරය, පුද්ගල සාමය, සමාජ සාමය හා පරිසර සාමය යන සාම තේමා තුන** ඔස්සේ විශ්ලේෂණය කර එහි සිරස් සමෝධානය වගුගත කිරීම
- විෂයමාලා ද්‍රව්‍යවල (පෙළ පොත් හා ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහවල) අන්තර්ගතය **සාමයේ අනුතේමා 12** අනුව විග්‍රහ කිරීම
- **පත්ති කාමර පාඩම් නිරීක්ෂණය**
පත්ති කාමරවල පාඩම් නිරීක්ෂණය සඳහා පාසල් 14ක් තෝරා ගෙන එම පාසල්වල ගුරුවරුන් 19 දෙනකුගේ 6, 7, 8, 10, 11 පත්තිවල පාඩම් 34ක් නිරීක්ෂණය කෙරිණි. පර්යේෂක මණ්ඩලය මගින් උක්ත නිරීක්ෂණ සිදු කෙරිණි.
- **පර්යේෂණ වාර්තාව සකස් කිරීම**
ලද සියලු දත්ත විශ්ලේෂණය කරමින් නිගමන හා සංවර්ධනාත්මක යෝජනා ඇතුළත් ව පර්යේෂණයේ අවසන් වාර්තාව සකස් කෙරිණි.

3.7 පර්යේෂණ ආචාරධර්ම, පරිසීමා සහ සීමා

- පර්යේෂණයේ දී 6, 7, 7, 8 ශ්‍රේණිවල ජීවන නිපුණතා හා පුරවැසි අධ්‍යාපනය සහ 10, 11 ශ්‍රේණිවල පුරවැසි අධ්‍යාපනය හා ප්‍රජා පාලනය පෙළ පොත් හා ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහ පමණක් සන්ධාර විශ්ලේෂණය සඳහා තෝරා ගැනිණි. 9 වන ශ්‍රේණියේ පෙළ පොත දැනට සංශෝධනය වෙමින් පවතින නිසා එය මෙම පර්යේෂණය සඳහා භාවිත නො කරන ලදී.
- කාලය, සම්පත් හා පර්යේෂකයන්ට ළඟා වීමේ පහසුව සලකා පත්ති කාමරවල පාඩම් නිරීක්ෂණයට පළාත් 3ක, අධ්‍යාපන කලාප 6ක, පාසල් 14ක් පමණක් ආරම්භක ව තෝරා ගන්නා ලදී.
- පාඩම් නිරීක්ෂණයේ දී ගුරුවරු 19 දෙනකුගේ පාඩම් 34ක් පමණක් නිරීක්ෂණය කරන ලදී. මෙහි නියැදිය ඉතා කුඩා එකක් බැවින් දත්ත විග්‍රහයේ දී ප්‍රතිශත භාවිත නො කරන ලදී.
- විෂයමාලා ද්‍රව්‍ය (පෙළ පොත් හා ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහ) විශ්ලේෂණයේ දී පුද්ගල හා සමාජ සාමයට අදාළ කරුණු 6 වන ශ්‍රේණිය පදනම් කර ගෙන, සාම සංකල්ප 12 ඔස්සේ ද පරිසර සාමයට අදාළ කරුණු අනුතේමා 12 ඔස්සේ ද විග්‍රහ කරන ලදී. මේ නිසා පුද්ගල හා සමාජ සාමය යන අංශ දෙක ද පරිසර සාමය යන අංශය ද විශ්ලේෂණයේ දී වෙන ම විධි දෙකක් භාවිත කර ඇත.

4 වන පරිච්ඡේදය
දත්ත විශ්ලේෂණය

4.1 දත්ත විග්‍රහය සහ සාකච්ඡාව

6, 7, 8 ශ්‍රේණිවල ජීවන නිපුණතා හා පුරවැසි අධ්‍යාපනය සහ 10, 11 ශ්‍රේණිවල පුරවැසි අධ්‍යාපනය හා ප්‍රජා පාලනය විෂයවල පෙළ පොත් හා ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහවල අන්තර්ගතය තුන් ආකාරයකින් විශ්ලේෂණය කෙරිණි. ඒවා නම්

- 6, 7, 8, 10, 11 ශ්‍රේණි පෙළ පොත්වල හා ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහවල ‘සාමය’ යන වචනය සෘජු හා ආධ්‍යාහාර වශයෙන් යෙදී ඇති ආකාරය
- පෙළ පොත් හා ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහවල අන්තර්ගතය සාමයේ අනුකේමා 12 ඔස්සේ විග්‍රහ කිරීම
- ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලියේ දී ගුරුවරයා සාම සංකල්ප මතු කරන ආකාරය විමසීම සඳහා වූ 6, 7, 8, 10, 11 ශ්‍රේණිවල පාඩම් නිරීක්ෂණය

4.2 පෙළ පොත්වල හා ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහවල සාමය යන වචනය යෙදී ඇති ආකාරය

6, 7, 8, 10, 11 ශ්‍රේණි පෙළ පොත්වල හා ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහවල සාමය යන වචනය සෘජු හා ආධ්‍යාහාර වශයෙන් යෙදී ඇති ආකාරය වගු ගත කරන ලදී (5, 6 වන වගු). පෙළ පොත්වල සාමය යන වචනය සෘජු ව යෙදී ඇති වාර ගණන 77 කි. එහි වැඩි ම ප්‍රතිශතය 49.3%ක් ලෙස 11 වන ශ්‍රේණියෙන් වන අතර අවම ප්‍රතිශතය 10.4%ක් ලෙස 6 වන ශ්‍රේණියෙනි (5 වන වගුව). ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහවල සාමය යන වචනය ආධ්‍යාහාරයෙන් යෙදී ඇති වාර ගණන 73කි. එහි වැඩි ම ප්‍රතිශතය (43.8%) 11 වන ශ්‍රේණියෙන් වූ අතර අවම ප්‍රතිශතය (5.5%) 8 වන ශ්‍රේණියෙනි (6 වන වගුව).

5 වන වගුව. පෙළ පොත්වල සාමය යන වචනය සෘජු ව යෙදී ඇති වාර ගණන

ශ්‍රේණිය	සාමය යන වචනය අඩංගු වාර ගණන	ප්‍රතිශතය
06	11	14.3
07	09	11.7
08	08	10.4
10	11	14.3
11	38	49.3
එකතුව	77	100

6 වන වගුව :ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහවල සාමය යන වචනය ආධ්‍යාහාරයෙන් යෙදී ඇති වාර ගණන

ශ්‍රේණිය	සාමය යන වචනය අඩංගු වාර ගණන	ප්‍රතිශතය
06	09	12.3
07	06	8.2
08	04	5.5
10	22	30.2
11	32	43.8
එකතුව	73	100

4.3 පෙළ පොත්වල පුද්ගල සාමය අත්කරගත වී ඇති ආකාරය

4.3.1 සිතේ සාමය

සිතේ සාමය සංකල්පය සෘජු ව දැක්වෙන මාතෘකා 6, 7, 8 ශ්‍රේණි පෙළ පොත්වලට පමණක් සීමා වී ඇත. ඒවා නම්,

- 6 වන ශ්‍රේණිය - ආත්මාවබෝධය
- 7 වන ශ්‍රේණිය - ඔබ අසිරිමත් ය.
- 8 වන ශ්‍රේණිය - ජීවිතය සුභවාදී ව දකිමු වේ.

සෑම ශ්‍රේණියක දී ම සිතේ සාමය පහත දැක්වෙන මාතෘකා ඔස්සේ ආධ්‍යාහාරයෙන් මතු කර ගත හැකි ය.

6 වන ශ්‍රේණිය	7 වන ශ්‍රේණිය
<ul style="list-style-type: none"> • සහානුභූතිය • යහපත් පුරවැසියකු වශයෙන් සමාජයේ ජීවත් වීමට අවශ්‍ය ගුණාංග 	<ul style="list-style-type: none"> • විවේකයට නව අරුතක් • සාර ධර්ම සුරකිමු • යාච්චි අපි යාච්චි • අපේ පවුල හා අපේ ජන සමාජය
8 වන ශ්‍රේණිය	10 වන ශ්‍රේණිය
<ul style="list-style-type: none"> • චිත්තවේග යහපත් ලෙස හසුරුවා ගනිමු • ගැටුම් අවම කර ගනිමු • සැබෑ නායකයෝ වෙමු • වැඩ ලෝකයට පිවිසෙමු • අප ප්‍රදේශයේ පොදු සේවා • ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ජන සමාජය • බහු සංස්කෘතික ජන සමාජය • කාලීන ගැටලු 	<ul style="list-style-type: none"> • ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලනය • බහු සංස්කෘතික සමාජය • ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සමාජයක ගැටුම් නිරාකරණය
11 වන ශ්‍රේණිය	
<ul style="list-style-type: none"> • නීතිය හා යුක්තිය • මානව හිමිකම් හා යුතුකම් • පාරිසරික ගැටලු 	

6, 7, 8 ශ්‍රේණිවල දී පුද්ගලයාගේ ‘සිතේ සාමය’ වර්ධනය වන අයුරින් පළමු පාඩමේ දී සෘජු ව ආත්මාවබෝධය ලබා දීමෙන් විෂය හැදෑරීම ආරම්භ කිරීම උචිත ය. උක්ත ශ්‍රේණිවල දී ‘සිතේ සාමය’ ගොඩ නැංවීම සඳහා ආත්මාවබෝධය පිළිබඳ කරුණු සරල බවේ සිට ක්‍රමයෙන් සංකීර්ණ ව විකාශනය වන පරිදි විවිධ තේමා ඔස්සේ විෂය අත්කරගතය පෙළ ගැස්වීම උචිත ය. අනතුරු ව ඉදිරිපත් කරන පාඩම්වලින් එය පවුලට, පාසලට හා සමාජයට ව්‍යාජිත කර තිබීම සුදුසු ය. 10 හා 11 වන 11 ශ්‍රේණිවල දී අ.පො.ස. (සා. පෙළ) විභාගය අභිමුඛ දැනුම පාදක වූ විෂය අත්කරගතයක් ඉදිරිපත් කර ඇති බැවින් ‘සිතේ සාමය’ සංකල්පය ඉහත දැක්වූ මාතෘකා ඔස්සේ ගැඹුරින් හැදෑරීමෙන් පමණක් ග්‍රහණය කර ගත යුතු ය. මෙම ශ්‍රේණිවල සිසුන් එතරම් මුහුකුරා ගිය මට්ටමක පසු නොවන්නන් බැවින් පුද්ගල සිතේ සාමය සංවර්ධනය කෙරෙන ආකාරය පිළිබඳ ව සරල ව තේරුම් ගත හැකි විෂය අත්කරගතයක් ඉදිරිපත් නො වීම අඩුපාඩුවකි (1 වන උපග්‍රන්ථය).

4.3.2 විවේකය ඵලදායී ලෙස ගත කිරීම

‘විවේකය ඵලදායී ලෙස ගත කිරීම’ පිළිබඳ කරුණු පහත දැක්වෙන මාතෘකා හා අනුමාතෘකා ඔස්සේ 6 වන ශ්‍රේණියේ දී සෘජු ව සහ 7 වන ශ්‍රේණියේ දී ආධ්‍යාභාරයෙන් ද මතු කර ගත හැකි ය.

6 වන ශ්‍රේණිය	7 වන ශ්‍රේණිය
<ul style="list-style-type: none"> සැලසුම්කරණය හා සංවිධානය <ul style="list-style-type: none"> - වැඩට නිසි පිළිවෙල - දෛනික වැඩ කටයුතු සැලසුම්කරණ සංවිධානය කර ගනිමු - වැඩදායක විවේකයක් - විවේකයේ අරුත හා එහි අවශ්‍යතාව - ඵලදායී ලෙස විවේකය ගත කිරීමේ උචිත ක්‍රම හා උපක්‍රම 	<ul style="list-style-type: none"> ඔබ අසිරිමත් ය විවේකයට නව අරුතක්

‘විවේකය ඵලදායී ලෙස ගත කිරීම’ පිළිබඳ ව 6 වන ශ්‍රේණියේ දී සෘජු ව ද, 7 වන ශ්‍රේණියේ ආධ්‍යාභාරයෙන් ද විෂය කරුණු ඉදිරිපත් කිරීම සුදුසු ය. මේ අයුරින් උක්ත සංකල්පය 8-11 ශ්‍රේණි දක්වා විකාශනය කිරීම අවශ්‍ය ය (1 වන උපග්‍රන්ථය).

4.3.3 ඵලදායී සන්නිවේදනය

‘ඵලදායී සන්නිවේදනය’ පිළිබඳ අදහස් 6 වන ශ්‍රේණියේ 3 වන මාතෘකාවෙන් (ඵලදායී සන්නිවේදනය) සෘජු ලෙස පුළුල් ව සාකච්ඡා කර ඇත. ඊට අමතර ව සියලු ම ශ්‍රේණිවල දී පහත දැක්වෙන මාතෘකාවලින් මේ පිළිබඳ ආධ්‍යාභාරයෙන් අදහස් දක්වා ඇත.

6 වන ශ්‍රේණිය	7 වන ශ්‍රේණිය
<ul style="list-style-type: none"> අප ජීවත් වන ප්‍රදේශය යහපත් පුරවැසියකු වශයෙන් සමාජයේ ජීවත් වීමට අවශ්‍ය ගුණාංග 	<ul style="list-style-type: none"> ඔබ අසිරිමත් ය සාරධර්ම සුරකිමු තොරතුරු සොයමු නිරතුරු යාච්ඡි අපි යාච්ඡි අපේ පවුල අපේ ජන සමාජය අපේ සංස්කෘතිය
8 වන ශ්‍රේණිය	10 වන ශ්‍රේණිය
<ul style="list-style-type: none"> ජීවිතය සුභවාදී ව දකිමු චිත්තවේග යහපත් ලෙස හසුරුවා ගනිමු. ගැටුම් අවම කර ගනිමු සැබෑ නායකයෝ වෙමු ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ජන සමාජය බහු සංස්කෘතික ජන සමාජය 	<ul style="list-style-type: none"> ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලනය ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සමාජයක ගැටුම් නිරාකරණය
11 වන ශ්‍රේණිය	
<ul style="list-style-type: none"> නීතිය හා යුක්තිය මානව හිමිකම් හා යුතුකම් පාරිසරික සංවර්ධනය හා තිරසාර සංවර්ධනය 	

‘එළදායි සත්තිවේදනය’ පිළිබඳ 6 වන ශ්‍රේණියේ දී සෘජු මාතෘකාවකින් කරුණු දැක්වීම උචිත ය. 7-11 ශ්‍රේණිවල දී ඊට දුන් බර ප්‍රමාණවත් නැත. පුද්ගල සාමය වර්ධනයෙහි ලා 7-11 ශ්‍රේණි දක්වා උක්ත සංකල්පය සම්බන්ධ අදහස් සෘජු ව ම ගත හැකි පරිදි මාතෘකා හෝ අනුමාතෘකා වශයෙන් ඉදිරිපත් කළ යුතු ය (1 වන උපග්‍රන්ථය).

4.3.4 සභානුභූතිය

‘සභානුභූතිය’ සංකල්පය 6 වන ශ්‍රේණියේ සිට 11 වන ශ්‍රේණිය දක්වා පෙළපොත්වල මාතෘකා හා අනු මාතෘකා අනුව විකාශනය පහත දක්වා ඇත.

6 වන ශ්‍රේණිය	7 වන ශ්‍රේණිය
<ul style="list-style-type: none"> • මට වගේමයි අනුන්ටත් • අන්‍යයන්ගේ අවශ්‍යතාවන්ට හැඟීම්වලට සංවේදී වීම • පාසල හා පවුල තුළ යම් යම් කාර්යයන්හි දී සංවේදී ව කටයුතු කිරීම • සමාජයක විශේෂ අවශ්‍යතා ඇති පිරිස් (අපට රටක් ඇත පුතුනේ) • අධිසංවේදී නො වී කාර්යයන්හි නිරත වෙමු. 	<ul style="list-style-type: none"> • සාරධර්ම සුරකීමු <ul style="list-style-type: none"> - ඔබට පාසලේ දී රැකිය හැකි සාරධර්ම • යාළයි අපි යාළයි. <ul style="list-style-type: none"> - සුභද ව කටයුතු කරමු
8 වන ශ්‍රේණිය	10 වන ශ්‍රේණිය
<ul style="list-style-type: none"> • ජීවිතය සුභවාදී ව දැකීමු <ul style="list-style-type: none"> - යහපත් සිතිවිලි වර්ධනය කරන මූලාශ්‍ර 	<ul style="list-style-type: none"> • ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සමාජයක ගැටුම් නිරාකරණය <ul style="list-style-type: none"> - ගැටුම් විසඳීමේ ප්‍රවේශය

‘සභානුභූතිය’ සංකල්පය පිළිබඳ 6 වන ශ්‍රේණියේ දී සෘජු මාතෘකාවකින් දීර්ඝ ව සාකච්ඡා කිරීම සුදුසු ය. එහෙත් අනෙකුත් ශ්‍රේණිවල දී ප්‍රධාන මාතෘකාවල අනු මාතෘකාවක් ඔස්සේ කෙටියෙනුත් සාකච්ඡා කිරීම පමණක් සුදුසු නො වේ. එසේ ම 11 වන ශ්‍රේණියේ දී ඒ පිළිබඳ ව කරුණු, එක ම මාතෘකාවකින් හෝ ඉදිරිපත් නොවීම අඩුපාඩුවකි. ශ්‍රී ලංකාව වැනි විවිධ ආගම් අදහත, බහු වාර්ගික, සංස්කෘතික විවිධත්වයකින් හෙබි රටක අප අවට ජීවත් වන පුද්ගලයන් අනෙක් ජාතීන් පිළිබඳ සංවේදී ව සිතා කටයුතු කිරීම අත්‍යවශ්‍ය ගුණාංගයකි. එය ශිෂ්‍යයා කුඩා කල සිට ම ප්‍රගුණ කළ යුතු නිපුණතාවකි. ඒ නිසා 6 වන ශ්‍රේණියේ සිට 11 වන ශ්‍රේණිය දක්වා උක්ත මාතෘකාව ක්‍රමික ව සංකීර්ණ ව විකාශනය වීම උචිත ය. අනෙක් අතින් ‘සභානුභූතිය’, ‘ආත්මාවබෝධය’ යන වචන 6 වන ශ්‍රේණියේ සිසුන්ගේ මට්ටමට නො ගැළපේ. ඔවුන්ට මෙම වචනාර්ථ තේරුම් ගැනීම අසීරු වන අතර ඒ වෙනුවට සරල වචන යෙදූ මාතෘකාවක් තෝරා ගැනීම සුදුසු ය. පසු ව 8 වන හෝ 9 වන ශ්‍රේණියක දී මෙම වචන සිසුන්ට හඳුන්වා දීම උචිත ය (1 වන උපග්‍රන්ථය).

4.3.5 මානව අයිතිවාසිකම් හා යුතුකම්

මානව අයිතිවාසිකම් හා යුතුකම් සංකල්පය 6, 7, 8, 10, 11 ශ්‍රේණි දක්වා මාතෘකා හා අනුමාතෘකා ඔස්සේ ගලා යාම පහත දක්වා ඇත.

6 වන ශ්‍රේණිය <ul style="list-style-type: none"> සහානුභූතිය <ul style="list-style-type: none"> ඡායා හා සංස්කෘතික උරුම අභිමානයෙන් යුතුව සුරකියි අපේ පාසල <ul style="list-style-type: none"> පාසල් සාමාජිකයන්ගේ වගකීම් හා යුතුකම් 	7 වන ශ්‍රේණිය <ul style="list-style-type: none"> අපේ ජන සමාජය <ul style="list-style-type: none"> පාසල් ශිෂ්‍යයකු පිළිපැදිය යුතු යුතුකම් හා වගකීම්
8 වන ශ්‍රේණිය <ul style="list-style-type: none"> ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ජන සමාජය <ul style="list-style-type: none"> ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ජීවන ක්‍රමයක ලක්ෂණ ස්වයං විනය නීතිගරුක වේ සාකච්ඡා හා සම්මුතියෙන් ක්‍රියා කිරීම පවුල හා පාසල තුළ දක්නට ලැබෙන ප්‍රජාතන්ත්‍රීය ලක්ෂණ ලමයකුට හිමිවන අයිතිවාසිකම් හා යුතුකම් අන් මත ඉවසීම 	10 වන ශ්‍රේණිය <ul style="list-style-type: none"> ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ජන සමාජයක ලක්ෂණ
11 වන ශ්‍රේණිය <ul style="list-style-type: none"> මානව අයිතිවාසිකම් හා යුතුකම් 	

‘මානව අයිතිවාසිකම් හා යුතුකම්’ පිළිබඳ ව 6, 7, 8 ශ්‍රේණිවල දී සරල මට්ටමින් ආධ්‍යාභාරයෙන් කරුණු දක්වා ක්‍රමයෙන් එය 10, 11 ශ්‍රේණිවල දී පුළුල් ව විකාශනය වන අයුරින් ඉදිරිපත් කිරීම යෝග්‍ය ය. විදුෂ්‍ය වින්තන අවධියේ සිසුන් තුළ පුද්ගල සාමය වර්ධනයෙහි ලා 11 වන ශ්‍රේණියේ දී එය සෘජු ව දීර්ඝ වශයෙන් ප්‍රධාන මාතෘකාවකින් සාකච්ඡා කර තිබීම ද උචිත ය (1 වන උපග්‍රන්ථය).

4.3.6 සහයෝගය

6, 7, 8, 10, 11 ශ්‍රේණි පෙළ පොත්වල සහයෝගය සංකල්පයට අදාළ කරුණු පහත මාතෘකා ඔස්සේ පෙළ ගස්වා ඇත.

6 වන ශ්‍රේණිය <ul style="list-style-type: none"> අප ජීවත් වන ප්‍රදේශය 	7 වන ශ්‍රේණිය <ul style="list-style-type: none"> අපේ ජන සමාජය
8 වන ශ්‍රේණිය <ul style="list-style-type: none"> අප ප්‍රදේශයේ පොදු සේවා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ජන සමාජය බහු සංස්කෘතික ජන සමාජය 	10 වන ශ්‍රේණිය <ul style="list-style-type: none"> ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ජන සමාජය බහු සංස්කෘතික ජන සමාජය
11 වන ශ්‍රේණිය <ul style="list-style-type: none"> ජාත්‍යන්තර සබඳතා 	

සියලු ම ශ්‍රේණිවල දී පෙළ පොත්වල විෂය අන්තර්ගතය විග්‍රහ කිරීමේ දී වැදගත් සාම සංකල්පයක් වන ‘සහයෝගය’ පිළිබඳ ව ආධ්‍යාභාරයෙන් ඉදිරිපත් කළ විෂය කරුණු එලදායී ව ඉදිරිපත් කර නැත. ‘සහයෝගය’ යනු පාසලේ අවශ්‍යයෙන් ම ක්‍රියාත්මක කළ යුතු සංකල්පයකි. එහි දී ‘සහයෝගය’ යන්න හඳුන්වා එය වර්ධනය කර ගත හැකි අයුරින් විෂය කරුණු ඉදිරිපත් කිරීම අවශ්‍ය ය. 6, 7, 8 වන ශ්‍රේණිවල දී ඒ පිළිබඳ කරුණු දැක්වීම යම් තරමකින් සාර්ථක වුවත්,

10 හා 11 වන ශ්‍රේණිවල දී ආධ්‍යාපනයෙන් ඉදිරිපත් කළ කරුණු ප්‍රමාණවත් නො වේ. එම ශ්‍රේණිවල දී භාවිතයට ගෙන ඇති මාතෘකාවලින් න්‍යායාත්මක ව කරුණු ඉදිරිපත් කිරීමට මුල් තැන දීම උචිත නො වේ.

4.3.7 ප්‍රතිඡානනය

6, 7, 8, 10, 11 ශ්‍රේණිවල දී ‘ප්‍රතිඡානනය’ පිළිබඳ අදහස් කැටි වූ මාතෘකා පහත පෙළ ගස්වා ඇත.

<p>6 වන ශ්‍රේණිය</p> <ul style="list-style-type: none"> • ආත්මාවබෝධය • එලදායී සන්නිවේදනය • සහනුභූතිය • අපේ පාසල • අප ජීවත් වන ප්‍රදේශය 	<p>7 වන ශ්‍රේණිය</p> <ul style="list-style-type: none"> • ඔබ අසිරිමත් ය. • විවේකයට නව අරුතක් • සාරධර්ම සුරකිමු • යාළියි අපි යාළියි • අපේ පවුල • අපේ ජන සමාජය • අපේ සංස්කෘතිය
<p>8 වන ශ්‍රේණිය</p> <ul style="list-style-type: none"> • ජීවිතය සුභවාදී ව දකිමු • චිත්තවේග යහපත් ලෙස හසුරුවා ගනිමු. • ගැටුම් අවම කර ගනිමු • සැබෑ නායකයෝ වෙමු • වැඩ ලෝකයට පිවිසෙමු • අප ප්‍රදේශයේ පොදු සේවා • ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ජන සමාජය • බහු සංස්කෘතික ජන සමාජය • කාලීන ගැටලු 	<p>10 වන ශ්‍රේණිය</p> <ul style="list-style-type: none"> • ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලනය • බහු සංස්කෘතික ජන සමාජය • ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සමාජයක ගැටුම් නිරාකරණය
<p>11 වන ශ්‍රේණිය</p> <ul style="list-style-type: none"> • මානව හිමිකම් හා යුතුකම් • නීතිය හා යුක්තිය • පාරිසාරික ගැටලු හා තිරසාර සංවර්ධනය • ජාත්‍යන්තර සබඳතා 	

සියලු ම ශ්‍රේණිවල දී ‘ප්‍රතිඡානනය’ පිළිබඳ අදහස් ආධ්‍යාපනයෙන් දක්වා ඇත. එහෙත් එය සාර්ථක නැත. 6, 7, 8 ශ්‍රේණිවල දී උක්ත සංකල්පය පිළිබඳ අදහස් මතු කර ගත්ත ද, 10, 11 ශ්‍රේණිවල දී ගැඹුරින් හැදෑරීමෙන් පමණක් එය මතු කර ගත යුතු ය. කුඩා කල සිට ම ‘ප්‍රතිඡානනය’ සිසුන් තුළ තුළ වර්ධනය කළ යුතු සංකල්පයක් බැවින් 6 වන ශ්‍රේණියේ දී එය හඳුන්වා දී 11 වන ශ්‍රේණිය දක්වා ක්‍රමික ව ව්‍යාප්ත කිරීම අවශ්‍ය ය (1 වන උපග්‍රන්ථය).

4.3.8 ස්ථීරසාරතාව

පුද්ගල සාමය වර්ධනයෙහි ලා ‘ස්ථීරසාරතාව’ පිළිබඳ කරුණු ඇතුළත් මාතෘකා 6-8 ශ්‍රේණි දක්වා විහිදීම පහත දක්වා ඇත.

6 වන ශ්‍රේණිය	7 වන ශ්‍රේණිය
<ul style="list-style-type: none"> • ආත්මාවබෝධය 	<ul style="list-style-type: none"> • ඔබ අසිරිමත් ය. • අපේ සංස්කෘතිය
8 වන ශ්‍රේණිය	
<ul style="list-style-type: none"> • ජීවිතය සුබවාදී ව දක්වමු • විත්තවේගය යහපත් ලෙස හසුරුවා ගනිමු • සැබෑ නායකයෝ වෙමු • වැඩ ලෝකයට පිවිසෙමු. • ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ජන සමාජය • බහු සංස්කෘතික ජන සමාජ 	

6-8 ශ්‍රේණිවල දී උක්ත සංකල්පය පිළිබඳ අදහස් ආධ්‍යාපාරයෙන් මතු කර හැකි වුව ද එය ප්‍රමාණවත් නො වේ. 10, 11 ශ්‍රේණිවල දී මේ පිළිබඳ අදහස් ඉදිරිපත් නො වීම අඩුවකි. පෙළ පොත් විෂය අන්තර්ගයෙන් ‘ස්ථිරසාරතාව’ සංකල්පයට අඩු බරක් දීම අඩුපාඩුවකි. වර්තමානයේ බොහෝ සිසුන්ට අයහපත් තත්ත්වයන්ට මුහුණ දීමට වී ඇත්තේ සෘජු අදහස් ප්‍රකාශනයට ඇති මැලිකම හෝ නොහැකියාව නිසා ය. මේ නිසා 6-8 ශ්‍රේණි පෙළ පොත් අන්තර්ගතයට මේ පිළිබඳ සෘජු මාතෘකාවක් වෙන් කර සාකච්ඡා කිරීම අවශ්‍ය වන අතර 10, 11 ශ්‍රේණි දක්වා එය ව්‍යාප්ත කිරීම ද සුදුසු ය (1 වන උපග්‍රන්ථය).

4.3.9 ගැටුම් නිරාකරණය

6, 7, 8, 10, 11 ශ්‍රේණි පෙළ පොත්වල ‘ගැටුම් නිරාකරණය’ සම්බන්ධ ව පහත මාතෘකා ඔස්සේ කරුණු ඉදිරිපත් කර ඇත.

6 වන ශ්‍රේණිය	7 වන ශ්‍රේණිය
<ul style="list-style-type: none"> • ආත්මාවබෝධය 	<ul style="list-style-type: none"> • යාළියි අපි යාළියි
8 වන ශ්‍රේණිය	10 වන ශ්‍රේණිය
<ul style="list-style-type: none"> • ගැටුම් අවම කර ගනිමු • ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ජන සමාජය 	<ul style="list-style-type: none"> • ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ජන සමාජයක ගැටුම් නිරාකරණය
11 වන ශ්‍රේණිය	
<ul style="list-style-type: none"> • නීතිය හා යුක්තිය • මානව හිමිකම් හා යුතුකම් 	

6 සහ 7 වන ශ්‍රේණිවල දී ‘ගැටුම් නිරාකරණය’ පිළිබඳ ආධ්‍යාපාරයෙන් සිසුන්ට සරල අවබෝධයක් ලබා දී 8 සහ 10 වන ශ්‍රේණිවල දී ප්‍රධාන මාතෘකා දෙකක් ඔස්සේ සෘජු ව කරුණු සාකච්ඡා කර ඇත. 11 වන ශ්‍රේණියේ දී ඒ පිළිබඳ මාතෘකා දෙකකින් ආධ්‍යාපාරයෙන් කරුණු මතු කර ඇත. මෙලෙස 6-11 ශ්‍රේණි පෙළ පොත් අන්තර්ගයෙන් ‘ගැටුම් නිරාකරණය’ පිළිබඳ ශිෂ්‍ය මට්ටමට ගැළපෙන විෂය අන්තර්ගතයක් සාකච්ඡා කර තිබීම උචිත ය (1 වන උපග්‍රන්ථය).

4.3.10 විවාරශීලී බව හා බුද්ධිමත් තීරණ ගැනීම

‘විවාරශීලී බව හා බුද්ධිමත් තීරණ’ ගැනීමේ සාම සංකල්පයට අදාළ කරුණු පෙළ පොත් විෂය අන්තර්ගතයෙන් මතු කර ඇති මාතෘකා පහත දක්වා ඇත.

6 වන ශ්‍රේණිය <ul style="list-style-type: none"> • ආත්මාවබෝධය • සැලසුම්කරණය හා සංවිධානය • එලදායි සන්නිවේදනය • සභානුභූතිය • අපේ පාසල • අප ජීවත් වන ප්‍රදේශය • යහපත් පුරවැසියකු වශයෙන් සමාජයේ ජීවත් වීමට අවශ්‍ය ගුණාංග 	7 වන ශ්‍රේණිය <ul style="list-style-type: none"> • ඔබ අසිරිමත් ය. • විවේකයට නව අරුතක් • සාරධර්ම සුරකිමු • යාළියි අපි යාළියි • අපේ ජන සමාජය • අපේ සංස්කෘතිය
8 වන ශ්‍රේණිය <ul style="list-style-type: none"> • ජීවිතය සුභවාදී ව දකිමු • චිත්තවේග යහපත් ලෙස හසුරුවා ගනිමු • ගැටුම් අවම කර ගනිමු • වැඩ ලෝකයට පිවිසෙමු • අප ප්‍රදේශයේ පොදු සේවා • ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ජන සමාජය • කාලීන ගැටලු 	10 වන ශ්‍රේණිය <ul style="list-style-type: none"> • ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලනය • ආර්ථික ක්‍රම හා ආර්ථික සබැඳියාව • ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සමාජයක ගැටුම් නිරාකරණය
11 වන ශ්‍රේණිය <ul style="list-style-type: none"> • නීතිය හා යුක්තිය • පාරිසාරික ගැටලු හා තිරසාර සංවර්ධනය • ජාත්‍යන්තර සබඳතා 	

6-8 ශ්‍රේණි විෂය අන්තර්ගතයෙන් උක්ත සංකල්පය පිළිබඳ ආධ්‍යාපනයෙන් ප්‍රමාණවත් ව කරුණු සාකච්ඡා කර තිබීම උචිත ය. එහෙත් 10, 11 ශ්‍රේණිවල දී මේ පිළිබඳ ව ආධ්‍යාපනයෙන් මතු කළ තොරතුරු ප්‍රමාණවත් නො වේ. ඒ නිසා මෙම ශ්‍රේණිවල දී ද උක්ත සංකල්පය පිළිබඳ ප්‍රායෝගික පුහුණුවක් ලැබෙන අයුරින් පෙළ පොත් විෂය අන්තර්ගතය ඉදිරිපත් කිරීම අවශ්‍ය ය (1 වන උපග්‍රන්ථය).

4.3.11 ප්‍රජානිර්මාණය හා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය

පෙළ පොත්වල උක්ත සංකල්පයේ ගලා යාම පහත දක්වා ඇත.

6 වන ශ්‍රේණිය <ul style="list-style-type: none"> • අප ජීවත් වන ප්‍රදේශය <ul style="list-style-type: none"> - ප්‍රදේශවාසීන්ගේ සාමූහිකත්වය • යහපත් පුරවැසියකු වශයෙන් සමාජයේ ජීවත් වීමට අවශ්‍ය ගුණාංග <ul style="list-style-type: none"> - පොදු දේපල සුරැකීම 	7 වන ශ්‍රේණිය <ul style="list-style-type: none"> • යාළියි අපි යාළියි <ul style="list-style-type: none"> - මට තනි ව ජීවත් විය හැකි ද? - තම පවුල හා අසල්වැසීන් අතර පවත් වන සබඳතාවල වැදගත්කම - මූලික අයිතිවාසිකම්හි ස්වභාවය - යහපත් පුරවැසියකු සතු ගුණාංග
8 වන ශ්‍රේණිය <ul style="list-style-type: none"> • චිත්තවේග යහපත් ලෙස හසුරුවා ගනිමු <ul style="list-style-type: none"> - චිත්තවේග යහපත් ආකාරයට ප්‍රකාශ කරමු - ගැටුම් අවම කර ගනිමු 	10 වන ශ්‍රේණිය <ul style="list-style-type: none"> • ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලනය • ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සමාජයක ගැටුම් නිරාකරණය
11 වන ශ්‍රේණිය <ul style="list-style-type: none"> • මානව හිමිකම් හා යුතුකම් <ul style="list-style-type: none"> - ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සමාජයක පුරවැසියකුගේ කාර්යභාරය - ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සමාජයක පුරවැසියකුගේ යුතුකම් 	

6 හා 7 වන ශ්‍රේණිවල දී සරල ව, කෙටියෙන් ‘ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය’ පිළිබඳ ආධ්‍යාපනයෙන් අදහස් දක්වා 8, 10, 11 ශ්‍රේණිවල දී සෘජු ව ඒ පිළිබඳ ප්‍රධාන මාතෘකාවකින් කරුණු ඉදිරිපත් කිරීම උචිත ය. 6, 7 ශ්‍රේණිවල දී මෙවැනි ගැඹුරු සංකල්පයක් පිළිබඳ සරල ව අදහස් ඉදිරිපත් කර ඇති ආකාරය සිසුන්ගේ වයස් මට්ටමට ගැලපේ. එය 10, 11 වන ශ්‍රේණිවල දී, විද්‍යාත්මක වින්තන අවධියේ පසු වන සිසුන්ගේ මට්ටමට ගැලපෙන අයුරින් ප්‍රධාන මාතෘකාවලින් ඉදිරිපත් කිරීම පුද්ගල සාමය සමාජ සාමය කරා වර්ධනය කිරීමට ඉවහල් වනු ඇත (1 වන උපග්‍රන්ථය).

4.3.12 පරිසර හිතකාමී බව

පෙළ පොත්වල ‘පරිසර හිතකාමී බව’ වර්ධනය කිරීමෙහි ලා ලබා දී ඇති දායකත්වය පහත මාතෘකා හා අනුමාතෘකා ඔස්සේ ලැයිස්තු ගත කර ඇත.

<p>6 වන ශ්‍රේණිය</p> <ul style="list-style-type: none"> • ආත්මාවබෝධය <ul style="list-style-type: none"> - අප ජීවත් වන පරිසරය • සහානුභූතිය <ul style="list-style-type: none"> - පරිසරයට සංවේදී වීම • යහපත් පුරවැසියකු වශයෙන් සමාජයේ ජීවත් වීමට අවශ්‍ය ගුණාංග <ul style="list-style-type: none"> - පරිසර සංරක්ෂණය - පරිසරය දූෂණය වන ක්‍රම - පොදු දේපල සුරැකීම - සම්පත් අරපිරීමැස්මෙන් යුතු ව භාවිතය 	<p>7 වන ශ්‍රේණිය</p> <ul style="list-style-type: none"> • සාරධර්ම සුරැකීම <ul style="list-style-type: none"> - පරිසරය හා සාරධර්ම • අපේ ජන සමාජය <ul style="list-style-type: none"> - පරිසරය සුරැකීමට අපි කළ යුතු දේ
<p>8 වන ශ්‍රේණිය</p>	<p>10 වන ශ්‍රේණිය</p>
<ul style="list-style-type: none"> • කාලීන ගැටලු (සම්පූර්ණ පාඩමෙන් පරිසර හිතකාමී බව පිළිබඳ කරුණු ආධ්‍යාපනයෙන් ගත හැකි ය.) 	<ul style="list-style-type: none"> • ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලනය • ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සමාජයක ගැටුම් තීරාකරණය
<p>11 වන ශ්‍රේණිය</p> <ul style="list-style-type: none"> • පාරිසරික ගැටලු හා තිරසාර සංවර්ධනය (පරිසරය පිළිබඳ කරුණු සම්පූර්ණ පාඩමෙන් ගත හැකි ය) 	

උක්ත ශ්‍රේණිවල පෙළපොත් අන්තර්ගතයෙන් පරිසරය ආශ්‍රිත සංකල්ප සෘජු ව ම පාඩමකින් දක්වා ඇත්තේ 11 ශ්‍රේණියේ දී පමණි. 10 වන ශ්‍රේණියේ දී ආධ්‍යාපනයෙන් හෝ පරිසරය සම්බන්ධ කරුණු මතු කර ගත නොහැකි වීම අඩුවකි. ‘පරිසර හිතකාමී බව’ සමස්ත ජීවිතයට ම සම්බන්ධ සංකල්පයක් පමණක් නො ව ජීවිතය සුන්දර ව ගත කිරීමට අත්‍යවශ්‍ය වුවක් ද වේ. එය රටෙහි සංවර්ධනයට ද අදාළ වන සාම සාධකයක් බැවින් 6 වන ශ්‍රේණියේ දී සෘජු ව ම මේ පිළිබඳ කරුණු සරල ව දැක්වීම අවශ්‍යය ය. පසු ව එය අනෙකුත් ශ්‍රේණිවලට ද ක්‍රමික ව ව්‍යාප්ත කර 11 වන ශ්‍රේණියේ දී සමස්ත පරිසරය ම ඇතුළත් වන සේ පරිසර සංකල්පය ඉදිරිපත් කිරීම අවශ්‍ය ය (1 වන උපග්‍රන්ථය).

4.4 6, 7, 8, 10, 11 ශ්‍රේණි පෙළ පොත්වල සමාජ සාමය අන්තර්ගත වී ඇති ආකාරය

4.4.1 සිතේ සාමය

මෙම සාම තේමාවට අදාළ ව කරුණු දක්වීම 6 වන ශ්‍රේණියෙන් අරඹා ඇත. ‘ආත්මාවබෝධය’ යන පාඩමේ දී සහ ‘පවුල අසල්වාසීන් හා ජීවිතයේ උදව් උපකාර කළ’ අය සම්බන්ධයෙන් ආත්මාවබෝධයේ බලපෑම දක්වා ඇත. පුද්ගලයා තැනීමෙන් සමාජය තැනීම යන සංකල්පය යටතේ සමාජ සාමය හා යහපැවැත්ම කෙරෙහි ‘සිතේ සාමය’ ඉවහල් වන ආකාරය දැක්වීම උචිත ය. ‘මා සතු ගුණ දහම් මට ලැබුණ ආකාරය’, අන්තර් පුද්ගල සබඳතාවල ප්‍රතිඵලයක් ලෙසින් සිදු වූවක් ලෙස දක්වා තිබීම ද යෝග්‍ය ය. 7 වන ශ්‍රේණියේ ‘ඔබ අසිරිමත්ය’ යන පාඩම යටතේ සාමයට ඉවහල් වන පුද්ගල ගතිලක්ෂණ දක්වා ඇති අතර ඒවා සමාජ සාමයට ද එක ලෙස උපකාරී වේ. 6 හා 7 වන ශ්‍රේණිවල එන ‘දේශීය දෑ අගය කිරීම’ හා ‘පොදු දේපළ සුරැකීම’ යන තේමාව යටතේ ද ඒවා දෙස ප්‍රතිපත්තාත්මක බැලීමට යොමු කර ඇත. එය සමාජ ඒකාග්‍රතාව කෙරෙහි බලපානු ලැබේ.

8 වන ශ්‍රේණියේ දී ‘ජීවිතය සුභවාදී ව දක්වු.’ පාඩමෙහි යහපත් සිතුවිලි අනු මාතෘකාව සමාජ සාමයට අදාළ කර ගත හැකි ය. එසේ ම ‘චිත්තවේග හා සරල මානසික පීඩා ඵලදායී ලෙස හසුරුවා ගැනීම’ දුරස්ථ වශයෙන් සමාජ සාමයට ඉවහල් වේ.

10-11 ශ්‍රේණිවල සිතේ සාමයට අදාළ ව කරුණු ඉදිරිපත් නොකිරීම දුර්වලතාවකි. පුද්ගල සාමයට සෘජු ලෙසින් සමාජ සාමයට වක්‍රවත් බලපාන චිත්තවේග පාලනය කිරීමේ කුමෝපාය පිළිබඳ ව වැඩි අවධානයක් යොමු විය යුතු ව තිබුණ ද එවැනි අන්තර්ගත නො වීම දුර්වලතාවකි. පුද්ගල හා සමාජ පැවැත්මට ඉවහල් වන ‘භාවනා ක්‍රම හා වෙනත් මානසික අභ්‍යාස’ 9, 10, 11 ශ්‍රේණිවලට ඇතුළත් වීම අවශ්‍ය ය (3 වන උපග්‍රන්ථය).

4.4.2 විවේකය ඵලදායී ලෙස ගත කිරීම

මෙම සංකල්පය සෘජු ව හා සරල ව හය වන ශ්‍රේණියේ දී ‘සැලසුම්කරණය හා සංවිධානය’ යටතේ ඉදිරිපත් කොට ඇත. ‘විවේකයේ අරුත හා අවශ්‍යතාව’, ‘ඵලදායී ලෙස විවේකය ගත කිරීමේ ක්‍රම’ එහි දී සාකච්ඡා කර ඇත. මේවා සමාජ සාමය හා සෘජු ව ම බද්ධ වී පවතී. 7 වන ශ්‍රේණියේ දී මෙම අදහස් තවදුරටත් ඉදිරියට ගෙන යාමත් ‘විවේකයට නව අරුතක්’ යන තේමාව යටතේ ඉදිරිපත් කෙරේ. විවේකය සඳහා යොදා ගත හැකි ක්‍රීඩා, විනෝදාංශ හා සෞන්දර්ය ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳ සාකච්ඡා කෙරේ. මේවා චිත්තය ඉවසීම හා සහයෝගය වැනි ගුණාංග වර්ධනයට ඉවහල් වන බැවින් සමාජ සාමය ඇති කිරීමෙහි ලා වැදගත් වේ. 8 වන ශ්‍රේණියට මෙම සංකල්පය පිළිබඳ අදහස් සෘජු ව ව්‍යාප්ත කර නැත. එහෙත් ‘වැඩ ලෝකයට පිවිසීම’, ‘බහු සංස්කෘතික සමාජය’, ‘චිත්තවේග යහපත් ලෙස හසුරුවා ගැනීම’ යන තේමා යටතේ ඊට අදාළ කරුණු සාකච්ඡා කර ඇත. ‘විවේකය ඵලදායී ලෙස ගත කිරීම’ සමාජ සාමය ස්ථාපිත වීමට දැඩි ලෙස බලපාන කරුණක් හෙයින් එම නිපුණතා සංවර්ධනයට අවශ්‍ය දැනුම, ආකල්ප හා කුසලතාවල උගත පුරුණය 8 වන

ශ්‍රේණියෙන් පසු ව කළ යුතු ව ඇත. එහෙත් එවැන්නක් කළ බව නො පෙනේ. එය අඩුවකි. මෙම නිපුණතාව සංවර්ධනයට අදාළ ව විෂය කොටස්, පැවරුම් හා ඉගෙනුම් දීර්ඝ කිරීමේ, උපකරණ යටතේ 9, 10, හා 11 වන ශ්‍රේණිවල දී ඇතුළත් කිරීම අවශ්‍ය වේ (3 වන උපග්‍රන්ථය).

4.4.3 එලදායි සන්නිවේදනය

මෙම සංකල්පයට අදාළ සෘජු පැහැදිලි කිරීම් 6, 7 ශ්‍රේණිවල දී ‘එලදායි සන්නිවේදනය’ හා ‘තොරතුරු සොයාගැනීමේ නිරතුරු’ යන මාතෘකා යටතේ ඇතුළත් කර ඇත. 6 වන ශ්‍රේණියේ දී එලදායි සන්නිවේදනයේ ලක්ෂණ සරල ව පැහැදිලි කර ඇති අතර සමාජ සාම සාධකයක් ලෙසට එහි වැදගත්කම දක්වා ඇත. 7 වන ශ්‍රේණියේ දී ‘අපේ ජන සමාජය’ යටතේ ජනමාධ්‍ය මගින් අන්තර් සබඳතා ඇති වන ආකාරයක් ‘යාච්චි අපි යාච්චි’ හා ‘අපේ සංස්කෘතිය’ යන තේමා යටතේ ද සන්නිවේදනයේ වැදගත්කමක් සාකච්ඡා වී ඇත. 8 වන ශ්‍රේණියේ දී ‘ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය ජන සමාජය’ යටතේ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ජීවන ක්‍රමයක ලක්ෂණයක් ලෙස එය දක්වා ඇත. ‘චිත්තවේග යහපත් ලෙස හසුරුවා ගනිමු’ මාතෘකාවෙන් චිත්තවේග හා සරල මානසික පීඩා එලදායි ලෙස හසුරුවා ගැනීමට එලදායි සන්නිවේදනයේ ඇති වැදගත්කම සාකච්ඡා වී ඇත. ‘එලදායි සන්නිවේදනය’ පිළිබඳ අවම නිපුණතා සාධකයට අවැසි සෙසු විෂය අන්තර්ගත කොටස් 9 වන ශ්‍රේණියේ විෂය නිර්දේශයට ඇතුළත් කිරීම යෝග්‍ය ය .

6-9 ශ්‍රේණිවල දී එලදායි සන්නිවේදනයේ ප්‍රතිලාභ පත්ති කාමරයේ අත්දැකීමට ඉඩ සලසන ක්‍රියාකාරකම් හෝ පැවරුම් ඇතුළත් වීම අවශ්‍ය ය. 10 හා 11 ශ්‍රේණිවල දී සමාජ සාමයට ඉවහල් වන ‘එලදායි සන්නිවේදනය’ පිළිබඳ ව වක්‍ර ව කරුණු ඉදිරිපත් කිරීමක් ‘ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලනය’ හා ‘ජාත්‍යන්තර සබඳතා’ යන තේමාවන්ට ඇතුළත් කොට ඇත. එහි දී සන්නිවේදන මාධ්‍ය හසුරුවාලීම හා පුද්ගල සන්නිවේදන කුසලතා සංවර්ධනය සාමයට ඉවහල් වන ආකාරය පැහැදිලි වන අයුරින් කරුණු දැක්වීමේ නම් උචිත ය. පෙළපොතේ දී ඇති ක්‍රියාකාරකම් හා සිද්ධි අධ්‍යයනය අදාළ නිපුණතාව වර්ධනයට ඉවහල් වේ (3 වන උපග්‍රන්ථය).

4.4.4 සහානුගතිය

අදාළ සංකල්පය 6 වන ශ්‍රේණියේ දී සෘජු ව ම පැහැදිලි කර ඇත. සංවේදී වීමෙන් ඇති වන සමාජ ප්‍රතිලාභ, අගය කිරීමක් ද එහි ඇතුළත් ව ඇත. ජාතික හා සංස්කෘතික උරුමයන් කෙරෙහි පවා සංවේදී ව කටයුතු කිරීමේ අවශ්‍යතාව දක්වා ඇත. 7 වන ශ්‍රේණියේ දී ‘යාච්චි අපි යාච්චි’ යටතේ අන්‍යයන් කෙරෙහි සංවේදී වීමේ වැදගත්කම සාකච්ඡා කෙරෙන අතර, 8 වන ශ්‍රේණියේ දී ‘කාලින ගැටලු’ යටතේ ස්වභාවික විපත් අවස්ථාවක සංවේදී ව ක්‍රියා කළ යුතු බවත් ‘අපේ පොදු සේවා’ යටතේ එම සේවා ආයතන හා ප්‍රතිලාභ ලබන්නන් සංවේදී ව කටයුතු කිරීමේ අවශ්‍යතාවත් දක්වා ඇත. ‘ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ජන සමාජය’ යටතේ ළමා අයිතිවාසිකම් හා යුතුකම් හා යහපත් අන්තර් පුද්ගල සබඳතාවල දී සංවේදී ව කටයුතු කිරීමේ අවශ්‍යතාව පැහැදිලි කර ඇත. සමාජයේ පුරවැසියකු ලෙසින් කටයුතු කිරීමේ දී අවශ්‍ය වන මෙම නිපුණතාව පිළිබඳ අවම මට්ටමේ දැනුමක් 9 වන ශ්‍රේණිය පසු කර යන සිසුවාට තිබිය යුතු ය. ඒ සඳහා අවශ්‍ය උගන්වන දැනුම් හා කුසලතා ගොඩ නැගීමට අදාළ විෂය අන්තර්ගතයක් 9 වන ශ්‍රේණියට ඇතුළත් කළ යුතු ය. 10, 11

ශ්‍රේණි සැලකීමේ දී ‘ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සමාජයක පුරවැසියකු සතු අයිතිවාසිකම් හා යුතුකම්’ යටතේ හා ‘මානව හිමිකම් හා යුතුකම්’ යටතේ අවධාරණය කර ඇත. පුද්ගල මට්ටමින් ආරම්භ කොට ක්‍රමයෙන් ජාතික හා ජාත්‍යන්තර මට්ටමින් මෙම සංකල්පය ව්‍යවහාරයෙහි අදාළත්වය පෙළ පොත් මගින් පැහැදිලි කර ඇති ආකාරය උචිත ය. ජාතික මට්ටමේ හා ජාත්‍යන්තර මට්ටමේ අන්තර් පුද්ගල සම්බන්ධතා හසුරුවන සාධකයක් ලෙසට සහානුභූතියෙහි වැදගත්කම 10 හා 11 වන ශ්‍රේණිවල දී අවධාරණය විය යුතු ය (3 වන උපග්‍රන්ථය).

4.4.5 මානව අයිතිවාසිකම් හා යුතුකම්

උත්ත සංකල්පය පිළිබඳ කරුණු 6 වන ශ්‍රේණියේ දී සරල මට්ටමින් පවුලේ සාමාජිකයෙක් වශයෙන් පුද්ගලයාට හිමිවන අයිතිවාසිකම්වලින් අරඹා 7 වන ශ්‍රේණියේ දී පවුලේ, පාසලේ හා ජන සමාජයේ සාමාජිකයෙකු වශයෙන් හිමි වන වගකීම් හා යුතුකම් ද 8 වන ශ්‍රේණියේ දී ළමා අයිතිවාසිකම් හා වගකීම් ද 10 වන ශ්‍රේණියේ දී ‘ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලනය’ යටතේ මානව අයිතිවාසිකම් ද 11 වන ශ්‍රේණියේ දී වඩාත් පුළුල් ලෙස ‘මානව හිමිකම් හා යුතුකම්’ මාතෘකාව යටතේ සාකච්ඡා කර ඇත. විෂය අන්තර්ගතය තර්කානුකූල පදනමකින් ඉදිරිපත් කොට ඇත. අනිවාර්ය අධ්‍යාපනයේ සීමාව වන 9 වන ශ්‍රේණිය සඳහා ‘මානව හිමිකම් හා යුතුකම්’ පිළිබඳ ව සරල අවබෝධයක් ලබා දෙන විෂය අන්තර්ගතයක් ඇතුළත් කළ යුතු ය (3 වන උපග්‍රන්ථය).

4.4.6 සහයෝගය

මෙම සංකල්පයට අදාළ ව 6 වන ශ්‍රේණියේ දී ‘අප ජීවත් වන ප්‍රදේශය’, ‘අපේ පාසල’, ‘ආත්මාවබෝධය’ යන පාඩම්වලින් කරුණු ඉදිරිපත් කර ඇත. ප්‍රදේශවාසීන්ගේ සාමූහිකත්වය මතු වන අවස්ථා ‘අපට සහාය වන්නෝ’, ‘සමිති සමාගම් මගින් ඉටු වන සේවා’, ‘පාසලෙන් සිදු වන සේවා’, ‘ජීවිතයේ උදව් කළ අය’ යන අනුමාතෘකා යටතේ සමාජ සාමයට අදාළ ව සහයෝගයේ වැදගත්කම මතු කර ඇත. ‘එල්දායි සන්නිවේදනය’ යටතේ ඉන් ‘සහයෝගය’ ගොඩ නැංවීමට ඉටු වන කාර්යභාරය අගය කර ඇත. ප්‍රමාණවත් මට්ටමකින් මෙම සංකල්පය පිළිබඳ සාකච්ඡා වී ඇත. සහයෝගී ගුණාංගය පවුල, පාසල අවට ප්‍රදේශය යන අනුපිළිවෙලින් ව්‍යාප්ත වන ආකාරය හා වර්ධනය වන ආකාරය උචිත ය.

7 වන ශ්‍රේණියේ දී ‘ඔබ අසිරිමත් ය’, ‘අපේ පවුල’, ‘ජන සමාජය තුළ ඇති වන අන්තර් සබඳතා’, ‘අපේ සංස්කෘතිය’, යන පාඩම් ඇසුරින් මෙම සාම සංකල්පයට අදාළ කරුණු සාකච්ඡා කර ඇත. 8 වන ශ්‍රේණියේ දී ‘පොදු සේවා’ යටතේ, විවිධ පොදු සේවා, ඒවා සපයන ආයතන හා නිලධාරීන් පිළිබඳ කරුණු දක්වා ඇත. ජන සමාජය තුළ අන්‍යෝන්‍ය සහයෝගය ව්‍යවහාර වන අවස්ථා හා එහි වැදගත්කම තවදුරටත් 9 වන ශ්‍රේණියේ දී සාකච්ඡා කළ යුතු ය. 10 වන ශ්‍රේණියේ දී ‘ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය’ යටතේ ගැටුම්කාරී සමාජ පාලනයට අවශ්‍ය අංගයක් ලෙස ‘සහයෝගය’ දැක්වෙන අතර ‘බහු සංස්කෘතික සමාජය’ යටතේ බහු සංස්කෘතික සමාජය තුළ සමෝධානය සඳහා සහයෝගයෙහි වැදගත්කම සාකච්ඡා කර ඇත. ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සමාජයක ගැටුම් නිරාකරණය කිරීමේ ක්‍රම විස්තර කිරීමේ දී ගැටුම් මහභූරීමේ හා සාමකාමී ව විසඳීමේ මාර්ගයක් ලෙස සහයෝගයේ වැදගත්කම අවධාරණය කර ඇත. 11 වන ශ්‍රේණියේ දී ‘ජාත්‍යන්තර සබඳතා’ මාතෘකාවේ එන

කලාපීය හා ජාත්‍යන්තර සංවිධාන යටතේ සහයෝගය කාර්යභාරය අගය කර ඇත.

මේ අනුව 6-11 පන්තිවල දී මේ සාම සංකල්පයට අදාළ සෘජු හා වක්‍ර කරුණු ක්‍රමයෙන් ගැඹුරු හා පුළුල් වන ආකාරයෙන් දක්වා තිබීම උචිත ය. ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සමාජයක පැවැත්මට හා බහු සංස්කෘතික සමාජයක සහජීවනයට අදාළ ව මෙම සංකල්පයේ ක්‍රියාකාරී අවශ්‍යතාව 9 වන ශ්‍රේණියේ දී ද සරල ව හෝ සාකච්ඡා වීම අවශ්‍ය වෙන්නේ ඒ ශ්‍රේණියෙන් පසු පාසල හැර යන සිසුන්ට යහපත් පුරවැසියකු ලෙස ජීවත් වීමට අවශ්‍ය අවම නිපුණතා ලබා දිය යුතු හෙයිනි (3 වන උපග්‍රන්ථය).

4.4.7 ප්‍රතිජානනය

මෙම සංකල්පය 8 වන ශ්‍රේණියේ දී ‘ජීවිතය සුභවාදී ව දකිමු’ පාඩම යටතේ 7 වන ශ්‍රේණියේ ‘ඔබ අසිරිමත් ය’ යන තේමාව යටතේ සෘජු ව සාකච්ඡා කර ඇත. 6 වන ශ්‍රේණියේ දී ‘අප ජීවත් වන ප්‍රදේශය’ තේමාව යටතේ ‘අපට සහාය වන්නෝ’ ‘ප්‍රදේශයේ සිද්ධස්ථාන සමීකි, සමාගම් මගින් ඉටුවන සේවා’, ‘අපේ පාසල’ තේමාව යටතේ පාසලෙන් සිදුවන සේවා, හා ‘ආත්මාවබෝධය’ යටතේ ‘ජීවිතයේ උදව් කළ අය’ ‘මා සතු ගුණදහම්’ මට ලැබුණු අයුරු’ හා ‘එලදායි සන්නිවේදනය’ යටතේ සන්නිවේදනය දෙසත් ධනාත්මක ව බලා ඇත. මීට අමතර ව ‘සභානුභූතිය’ තේමාව යටතේ ජාතික හා සංස්කෘතික උරුමයන් දෙසත්, සමාජයේ ජීවත් වන විශේෂ අවශ්‍යතා ඇති අය දෙසත් සුභවාදී කෝණයකින් බලා ඇත. 8 වන ශ්‍රේණියේ දී ‘පොදු සේවා සපයන ආයතන සහ පුද්ගලයින්’ දෙසත් ‘ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ජීවන ක්‍රමයක ලක්ෂණ’ දෙසත්, 10 වන ශ්‍රේණියේ දී ‘ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලන අංග ලක්ෂණ හා ගැටුම් නිරාකරණය කිරීමේ මාර්ග’ දෙසත් ‘බහු සංස්කෘතික සමාජ සමෝධානය’ දෙසත්, 11 වන ශ්‍රේණියේ දී ‘කලාපීය හා ජාත්‍යන්තර සහයෝගීතාව’ දෙසත් සුභවාදී කෝණයකින් බලා සාකච්ඡා කොට ඇත.

සංකල්පය පිළිබඳ පැහැදිලි හා පුළුල් ව වසරින් වසර අනුක්‍රමයෙන් ගැඹුරු වන හා සංකීර්ණ වන අයුරින් කරුණු දැක්වීම යම් ප්‍රමාණයකට දැකිය හැකි වුව ද ‘ප්‍රතිජානනය’ නැමැති සාම සංකල්පය පිළිබඳ ව දැනුවත් කිරීම හා භාවිතය සම්බන්ධ කරුණු දැක්වීම් අඩු ය. එම කරුණු දවඩා ප්‍රබල ව හා සෘජු ව දැක්වීම අවශ්‍ය ය. 11 වන ශ්‍රේණියේ දී ජාත්‍යන්තර සබඳතා ජාත්‍යන්තර සංවිධාන ලෙස ධනාත්මක ඇසකින් බැලීමට ශිෂ්‍යයා යොමු කිරීම අවශ්‍ය ය (3 වන උපග්‍රන්ථය).

4.4.8 ස්ථීරසාරතාව

සාමකාමී සමාජයක් නිර්මාණයේ දී අත්‍යවශ්‍ය නිපුණතාවක් වන ‘ස්ථීරසාරතාව’ පිළිබඳ ව 6, 7, 8, 10, 11 ශ්‍රේණි පෙළ පොත්වල දී ඉතා අඩු අවධානයක් යොමු කොට ඇත. එය දුර්වලතාවකි. 8 වන ශ්‍රේණියේ දී ‘ස්ථීරසාරතාව’ නායකත්ව ගුණාංගයක් ලෙසට දක්වා ඇත. 6-11 ශ්‍රේණිවල දී ගැටුම් අවම කිරීමට හා ගැටුම් නිරාකරණයට සෘජු බලපෑමක් කෙරෙන මෙම සාම සංකල්පය විග්‍රහය හා ව්‍යවහාරයට අදාළ කරුණු පුළුල් ව සාකච්ඡා වීම අවශ්‍ය ය (3 වන උපග්‍රන්ථය).

4.4.9 ගැටුම් නිරාකරණය

6 වන ශ්‍රේණියේ දී ‘ගැටුම් නිරාකරණයට’ අදාළ සෙසු නිපුණතා පිළිබඳ ව සාකච්ඡා

කෙරෙන අතර 7, 8, 10, 11 ශ්‍රේණිවල දී ක්‍රමයෙන් ගැඹුරු හා පුළුල් වන අයුරින් ගැටලු නිරාකරණය පිළිබඳ ව සෘජු ව ම කරුණු දක්වා ඇත. 7 වන ශ්‍රේණියේ දී ‘යාච්චි අපි යාච්චි’ නේමාව යටතේ සරල ව ගැටුම් අවස්ථා ගැටුම් ඇති විය හැකි පාර්ශ්ව, ගැටුමට හේතුව හා ගැටුම් අවම කර ගැනීම පිළිබඳ ව සාකච්ඡා කෙරේ. 8 වන ශ්‍රේණියේ දී ‘ගැටුම් වළක්වා ගැනීමේ ක්‍රමවේද’, ‘ගැටුම් නිරාකරණයට අදාළ කුසලතා හා ගුණාංග’, ‘ගැටුම් නිරාකරණය කිරීමේ සරල ක්‍රම’ පිළිබඳවත් විවාරශීලී ව හා සුභවාදී ව ක්‍රියාකිරීම පිළිබඳවත් විපතක දී කටයුතු කළ යුතු ආකාරය හා විපත් අනතුරු වළකා ගැනීම පිළිබඳවත් සරල මානසික පීඩා ඵලදායී ව හසුරුවා ගැනීමත් පිළිබඳ ව සාකච්ඡා කොට ඇත. මේවා ද ගැටුම් නිරාකරණයට අදාළ වේ.

නැවත 10 වන ශ්‍රේණියේ දී ‘ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සමාජයක ගැටුම් නිරාකරණය’ යන නේමාව යටතේ ගැටුම් හැඳින්වීම, ගැටුම් වර්ග ගැටුම් මූල, විසඳුම් ප්‍රවේශය, විසඳාගැනීමේ වාසි, ප්‍රමාණවත් ලෙස සාකච්ඡා කර ඇත. එහිදී ‘ගැටුම් නිරාකරණය’ වඩා පුළුල් සමාජ පසුබිමක් පදනම් කර ගෙන සාකච්ඡා කර තිබීම අදාළ ශ්‍රේණි මට්ටමට යෝග්‍ය වේ.

11 වන ශ්‍රේණියේ දී ‘නීතිය හා යුක්තිය’ යටතේ ගැටුම් නිරාකරණයට ඇති නීතිමය ප්‍රතිපාදන හා ඊට අදාළ ආයතන හා ඒවායේ ක්‍රියාකාරිත්වය පිළිබඳ ව අවධානය යොමු කර ඇත. එසේ ම ‘ජාත්‍යන්තර සබඳතා’ යන නේමාව යටතේ ලෝක මට්ටමින් හා කලාපීය මට්ටමින් ගැටුම් නිරාකරණයට අදාළ ව කරුණු දක්වා ඇත. මෙසේ සලකන විට පුද්ගල මට්ටමේ සිට ගෝලීය මට්ටම දක්වා ගැටුම් නිරාකරණ ක්‍රියාවලිය පිළිබඳ ව සරල අවබෝධයක් ලැබෙන අයුරින් 8, 10, 11 ශ්‍රේණිවල විෂය අන්තර්ගතය පෙළ ගස්වා ඉදිරිපත් කිරීම උචිත ය.

ගැටුම් නිරාකරණ ක්‍රම හා ගැටුම් පිළිබඳ අවබෝධය පුළුල් කිරීමට අදාළ විෂය අන්තර්ගතයක් නව වන ශ්‍රේණියට ද ඇතුළත් කිරීම අවශ්‍ය ය. මෙහි දී බහු සංස්කෘතික, බහු වාර්ගික සමාජයක ගැටුම් නිරාකරණය සම්බන්ධයෙන් විශේෂ අවධානයක් ලබා දිය යුතු ය (3 වන උපග්‍රන්ථය).

4.4.10 විවාරශීලී බව සහ බුද්ධිමත් තීරණ ගැනීම

ජීවන නිපුණතා අතර ඉතා වැදගත් නිපුණතාවක් වන ‘විවාරශීලී බව හා බුද්ධිමත් තීරණ ගැනීම’ පිළිබඳ ව 6-7-8-10-11 පෙළ පොත්වල අඩු අවධානයක් ලබා දීම දුර්වලතාවකි. මේ පිළිබඳව 6-9 ශ්‍රේණිවල දී සෘජු කරුණු දැක්වීම් මගින් උක්ත සංකල්පය හඳුන්වා දී ඊට අදාළ පැහැදිලි කිරීම් ඇතුළත් වීම අවශ්‍ය ය. 8, 9, 10, 11 වන ශ්‍රේණිවල දී ‘ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය’ යටතේ විවාරශීලී බව හා බුද්ධිමත් තීරණ ගැනීමේ වැදගත්කම අවධාරණය කිරීමට අවස්ථාව සලසා ගැනීම කළ හැකි ය. 11 වන ශ්‍රේණිය ‘ජාත්‍යන්තර සබඳතා’, ‘කලාපීය සහයෝගීතාව’, ‘මාධ්‍ය භාවිතය’ යන නේමා ඔස්සේ ද මෙම සංකල්පය භාවිතයේ වැදගත්කම අවධාරණය විය යුතු ය (3 වන උපග්‍රන්ථය).

4.4.11 ප්‍රජා නිර්මාණය හා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය

මෙය වඩාත් සංකීර්ණ නිපුණතාවක් වේ. මෙම සංකල්පයට අදාළ සෘජු කරුණු දැක්වීම් 8 හා 10 ශ්‍රේණිවල ඇතුළත් වේ. එහෙත් 6-7 ශ්‍රේණිවල ද ඊට අදාළ කරුණු ආධ්‍යාභාරයෙන් දක්වා ඇත. 6 වන ශ්‍රේණියේ දී ‘යහපත් පුරවැසියෙකු වශයෙන් සමාජයේ ජීවත් වීමට අවශ්‍ය ගුණාංග’

හඳුන්වා දී ඇත. 7 වන ශ්‍රේණියේ දී ‘පවුල තුළින් බිහිවන යහපත් පුරවැසියකු සතු ගුණාංග’ ‘පවුලේ සාමාජිකයින්ගේ අයිතිවාසිකම් හා යුතුකම්’ ද ‘අපෙන් සමාජයට ඉටුවිය යුතු යුතුකම් හා වගකීම්’ ද ‘සමාජ සංවිධානවල සාමාජිකයින්ගේ යුතුකම් හා වගකීම්’ ද ‘යහපත් පුරවැසියකු සතු සාරධර්ම’ ද දක්වා ඇත. ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සමාජයක් පිළිබඳ ව සරල මට්ටමින් 8 වන ශ්‍රේණියේ දී සාකච්ඡා කෙරෙන අතර 10 වන ශ්‍රේණියේ දී වඩා ගැඹුරින් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලනය පිළිබඳ ව සාකච්ඡා කර ඇත. 11 වන ශ්‍රේණියේ දී ආණ්ඩුවේ විවිධ ස්ථර පිළිබඳ ව හා අධිකරණ පිළිබඳ ව ගැඹුරින් සාකච්ඡා කර ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ලක්ෂණ එම විස්තර ඇසුරින් ඉස්මතු කරගත හැකි ය. ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය ජීවන ක්‍රමයක් හා සමාජ ක්‍රමයක් ලෙසින් ද සාකච්ඡා වී ඇත. අදාළ විෂය කරුණු ක්‍රමයෙන් ගැඹුරු හා පුළුල් වන ලෙසට ඇතුළත් කර ඇති ආකාරය යෝග්‍ය ය.

ජීවන ක්‍රමයක් හා පාලන ක්‍රමයක් ලෙසට ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයේ ස්වභාවය ක්‍රියාකාරීත්වය හා වැදගත්කම 9 වන ශ්‍රේණියට ඇතුළත් කරන්නේ නම් වඩා යෝග්‍ය වේ. ජීවන ක්‍රමයක් ලෙසට පවුල පාසල හා සමාජය තුළ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයට හිමි වන කාර්යභාරය 6, 7, 8 වන ශ්‍රේණිවල දී පැහැදිලි කර ඇතත් එය පමණක් ප්‍රජා නිර්මාණ නිපුණතා වර්ධනයට නො සෑහේ. ඊට අදාළ පෙරහුරු ක්‍රියාකාරකම් ඇතුළත් කළ යුතු ය. පැවරුම්, පසු වැඩ හෝ ඉගෙනුම් දීර්ඝ කිරීමේ උපකරණ මේ සඳහා උපයෝගී කර ගත හැකි ය (3 වන උපග්‍රන්ථය).

4.4.12 පරිසර හිතකාමී බව

‘පරිසර සාමය’ යටතේ මීට අදාළ ව සාකච්ඡා වී ඇති හෙයින් මෙහි දී සාකච්ඡා නො කෙරේ. පරිසර සාමයට අදාළ ව සාකච්ඡා වන කරුණු සමාජ සාමයට ද අදාළ වේ.

4.5 6, 7, 8, 10, 11 ශ්‍රේණි පෙළ පොත්වල පරිසර සාමය අන්තර්ගත වී ඇති ආකාරය

4.5.1 එලදායී ලෙස විවේකය ගත කිරීම

6 වන ශ්‍රේණියේ පෙළ පොතේ සැලසුම්කරණය හා සංවිධානය යන මාතෘකාව යටතේ, එලදායී ලෙස විවේකය ගත කිරීම සඳහා ශිෂ්‍ය රූචිකත්වය අනුව, පරිසරයේ ඇති ස්වභාවික සම්පත් ආශ්‍රයෙන් විවිධ නිර්මාණ කිරීමට යොමු කර ඇත. එම සරල ක්‍රියාකාරකම් පරිසර සාමය පිළිබඳ සංකල්ප ගොඩ නැංවීම සඳහා 6 වන ශ්‍රේණියේ සිසුන්ට ගැලපෙන මූලික අවස්ථාවක් ලෙස සඳහන් කළ හැකි ය. ‘විවේකයට නව අරුතක්’ යන තේමාව ඔස්සේ පරිසරයට සංවේදී වූ සිසුවකුගේ ක්‍රියාකාරී අත්දැකීමක්, 7 වන ශ්‍රේණියේ දී ඉදිරිපත් කර ඇත. එහි දී එලදායී ලෙස විවේකය ගත කිරීමට උචිත මාර්ගෝපදේශ හා ක්‍රියාමාර්ගවලට සිසුන් යොමු කිරීමට ප්‍රමාණවත් ලෙස විෂය අන්තර්ගතය හා ක්‍රියාකාරකම යොමු කර ඇත. 6 වන ශ්‍රේණියේ විෂය අන්තර්ගතයට සාපේක්ෂ ව මෙහි දී ක්‍රමික විකාශනයක් ද සිදු වී ඇත.

එලදායී ලෙස විවේකය ගත කිරීම යන තේමාව යටතේ පරිසර සාමයට අදාළ ව ආධ්‍යාපනයෙන් වුව ද ගත හැකි තොරතුරු කිසිවක් 8, 10, 11 යන ශ්‍රේණිවලට අදාළ පෙළ පොත්වල ඇතුළත් වී නැත. එහෙත් පරිසර සාමය බිඳී යාමේ තර්ජනයට මුහුණ පා ඇති ශ්‍රී ලංකාවේ සිසුන්,

විවේකය ඵලදායී ලෙස ගත කිරීමේ ශික්ෂණයට යොමු කිරීම වැදගත් ය. එම වර්ගය වෙනස සාක්ෂාත් කර ගත හැක්කේ අඛණ්ඩ ව ඵලදායී ලෙස විවේකය ගත කිරීම පිළිබඳ අත්දැකීම් ලබා දීමෙන් ය. පරිසර සාමයට යොමු වීම කාලීන අවශ්‍යතාවක් ද වී ඇත. එහෙයින් මෙම විෂය මාතෘකාව ශිෂ්‍ය අත්දැකීම් වර්ධනය කිරීමේ ක්‍රියාකාරකම් මගින් ක්‍රමික ව විකාශනය කරමින් 6 වන ශ්‍රේණියේ සිට 11 වන ශ්‍රේණිය දක්වා ම පෙළ පොත්වලට ඇතුළත් කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වේ (5 වන උපග්‍රන්ථය).

4.5.2 සභානුභූතිය/ පරිසරයට සංවේදී වීම

- ස්වභාව ධර්මය සමග අධ්‍යාත්මික සබඳතාවක් ගොඩ නගා ගැනීම ‘පරිසරයට සංවේදී වීම’ යනුවෙන් 6 වන ශ්‍රේණියේ දී අර්ථ කථනය කර තිබුණ ද, එය පරිසරයට සංවේදී වීම යන සංකල්පය හඳුනා ගැනීමට තරම් ප්‍රමාණවත් විග්‍රහයක් නො වේ.
- ක්‍රියාකාරකමක් මගින් පරිසරයට සංවේදී වීම පිළිබඳ අත්දැකීම් ලබා දීම සඳහා සංවේදී පරිසරයකට සිසුන් කැඳවා ගෙන යාමට ගුරුවරුන්ට ලබා දී ඇති උපදෙස් යෝග්‍ය වේ. එහෙත් පෙළ පොතක් මගින් ගුරුවරුන්ට උපදෙස් දීම අවශ්‍ය නො වේ.
- 7 වන ශ්‍රේණියේ දී ‘සාරධර්ම සුරකිමු’ යන ප්‍රධාන තේමාව ඔස්සේ පරිසරය හා සාරධර්ම යටතේ සතුන් මිනිසුන් හා පරිසරය අතර ඇති සබඳතා විග්‍රහ කර ඇත. පරිසර සාමය ගොඩ නැගීමට උචිත ඉහි එම ක්‍රියාකාරකමෙන් ලැබේ. එහෙත් මේ ක්‍රියාකාරකම 6 වන ශ්‍රේණියේ ඉගෙනුම් අවස්ථාවේ සිට ක්‍රමික ව වර්ධනය වී නැත.
- 8, 10, 11 වන ශ්‍රේණිවල පෙළ පොත් මගින් මේ තේමාව ඔස්සේ පරිසර සාමයට අදාළ ව කරුණු කිසිවක් ඇතුළත් වී නැත.
- පුද්ගල සාමය හා සමාජ සාමය යන සංකල්පවලට සාපේක්ෂ ව පරිසර සාමය, විෂයමාලාවෙන් අවධාරණය වී නැත.
- පාසල් සිසුන් තුළ පරිසර සාමය සඳහා වැඩි නැඹුරුවක් ඇති කිරීමට විෂයමාලාවෙන් වැඩි අවධානයක් යොමු කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. ක්‍රියාකාරකම් මගින් සන්නික ව ශිෂ්‍ය වර්ග සංවර්ධනය කිරීම මෙන් ම එය ස්ථාවර ව පවත්වා ගැනීම සඳහා 6 වන ශ්‍රේණියේ සිට 11 වන ශ්‍රේණිය දක්වා පරිසර සාමය පිළිබඳ අත්දැකීම් ක්‍රමික ව වර්ධනාත්මක ව සිසුන්ට ලබා දීම උචිත ය (5 වන උපග්‍රන්ථය).

4.5.3 ජාතික හා සංස්කෘතික උරුම අභිමානයෙන් යුතු ව සුරකියි

- සභානුභූතිය යන තේමාවේ ‘ජාතික උරුම අභිමානයෙන් යුතු ව සුරකියි’ යටතේ ජාතික උරුම පිළිබඳ ඉදිරිපත් කර ඇති පින්තූර හා එහි සඳහන් තොරතුරු 6 වන ශ්‍රේණියේ සිසුන්ට පරිසර සාමය යන සංකල්පය ඇති කිරීම සඳහා උචිත අවස්ථාවක් වූවත්, ඒ සඳහා යොදා ගෙන ඇති වචන අදාළ ශ්‍රේණියට නො ගැළපේ.
- පරිසර සාමය පිළිබඳ නිවැරදි සංකල්ප ගොඩ නැගීම අපහසු වේ. එහි සඳහන් ‘අම්පිටිය ජාතික දෙවිසත්හල’ සහ ‘තිරිකෝතිස්වරම් කෝවිල’ සම්බන්ධ විෂය අන්තර්ගතය, 9 වන ශ්‍රේණියේ සිසුන්ට ගැළපේ. ඒ නිසා ආකල්පමය වෙනස්කම් සිසුන් තුළ ඇති කිරීම සඳහා

සරල ක්‍රියාකාරකම් මගින් අත්දැකීම් ලබා දීම අවශ්‍ය ය.

- පූජනීය ස්ථානයකට ඇතුළු වීමට පෙර පාවහන් හා හිස්වැසුම් ගැලවීම, උසුළු විසුළු කිරීමටලින් වැළකීම, ඉතා ගෞරවයෙන් හැසිරීම මගින් ජාතික උරුමවලට ගරු කිරීම හා ඒවා රැක ගැනීමේ අවශ්‍යතාව 7 වන ශ්‍රේණියේ ‘අපේ සංස්කෘතිය’ යන තේමාව ඔස්සේ පෙන්වා දී ඇත.
- 6 වන ශ්‍රේණියේ දී ‘ජාතික උරුම රැක ගත යුතුය’ යන සංකල්පය ගොඩ නැගීමට උත්සාහ ගෙන ඇති අතර, පූජනීය ස්ථානයක දී අපේ හැසිරීම් රටා කෙසේ විය යුතු දැයි 7 වන ශ්‍රේණියේ දී පෙන්වා දී ඇත.
- එම විෂය අන්තර්ගතය ක්‍රමික ව විකාශනය වී ඇත. නමුත් 7 වන ශ්‍රේණියට ප්‍රමාණවත් පරිදි ක්‍රියාකාරකම් පාදක අත්දැකීම් ලබා දීමට යොමු කිරීමක් සිදු වී නැත.
- මෙම මාතෘකාව යටතේ 8, 10, 11 වන ශ්‍රේණි සඳහා වූ පෙළ පොත්වල විෂය කරුණු හෝ ක්‍රියාකාරකම් කිසිවක් ඇතුළත් වී නැත. ‘ජාතික හා සංස්කෘතික උරුම අභිමානයෙන් සුරකිය’ යන නිපුණතාව සංවර්ධනය කිරීමේ පදනම විය යුත්තේ සිසුන් තුළ ඒ සඳහා අවශ්‍ය ආකල්පමය වෙනසක් ඇති කිරීම ය.
- එහෙයින් විෂය අන්තර්ගතය යොමු විය යුත්තේ, අත්දැකීම් මගින් නිවැරදි සංකල්ප ගොඩ නැගීමට අවස්ථා සම්පාදනය වන පරිදි ය. ඒ සඳහා සිසුන් ලැබූ දැනුම, වාර්තාවල යෙදීමේ ක්‍රියාකාරකම් මගින්, ප්‍රායෝගික අත්දැකීම් බවට පත් කිරීම අවශ්‍ය ය.
- එසේ ම උක්ත නිපුණතා සාධනය කිරීම සඳහා සංස්කෘතික උරුම හඳුනා ගැනීම හා එබඳු ස්ථානවල හැසිරීම පෙන්වා දීම පමණක් ම ප්‍රමාණවත් නො වේ.
- ජාතික උරුම විනාශ කිරීම, විකෘති කිරීම මගින් ඒවා ජාතියට අහිමි කිරීමට පවා උත්සාහ කරන්නන් අතලොස්සක් ද අප අතර වන හෙයින්, විශේෂයෙන් වැඩිහිටියකු වශයෙන් සහාය විය හැකි ආකාරය, සංස්කෘතික ත්‍රිකෝණයේ කාර්යභාරය පිළිබඳවත් දැනුවත් කිරීම අවශ්‍ය වේ (5 වන උපග්‍රන්ථය).

4.5.4 අපේ පාසල

- ‘පන්තිය හා අවට පිරිසිදු කිරීම, යහප්වන පුරුදුවලින් අලංකාරවත් පරිසරයක් පවත්වා ගෙන යාම’ යනුවෙන්, 6 වන ශ්‍රේණියේ දී පන්තිය ආශ්‍රිත යහප්වන පුරුදු පිළිබඳ ව එක් වාක්‍යයක් පමණක් සඳහන් කර තිබීම ප්‍රමාණවත් නො වේ.
- පරිසර සාමය පිළිබඳ සංකල්පය ගොඩ නැගීමටත්, ඒ පිළිබඳ ධනාත්මක ආකල්ප ඇති කිරීමටත් ඉතා ම සුදුසු ස්ථානය පාසල් පරිසරය යි. පහසුවෙන් අත්දැකීම් ලබා දීමට පාසල් කාල සටහන ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී ම, ඉඩ ප්‍රස්තා සලසා දීමට හැකි විම වාසිදායක තත්ත්වයකි. පාසල්වල කාලසටහනේ ඇති අවස්ථා පරිසර සාම සංකල්ප ගොඩ නැංවීම සඳහා විධිමත් ව යොදා ගත හැකි ආකාරය පෙන්වා දී ඇත.
- 7, 8, 10, 11 වන ශ්‍රේණි සඳහා වූ පෙළ පොත්වල මේ තේමාව යටතේ පරිසර සාමයට අදාළ ව කිසිවක් සඳහන් වී නැත.

- පාසල සිසුන්ට ඉතා ම සමීප පරිසරය නිසාත්, සිසුන් අඛණ්ඩ ව, ක්‍රියාකාරී ව සම්බන්ධ කිරීමේ පහසුව නිසාත්, අඛණ්ඩ ව සංවර්ධනාත්මක ව 11 වන ශ්‍රේණිය දක්වා ම පෙළ පොත මගින් මෙම සංකල්පය පිළිබඳ ව ක්‍රමික ව සංවර්ධනය වන අයුරින් ප්‍රායෝගික අත්දැකීම් ලබා දිය හැකි වන පරිදි විෂය අන්තර්ගතය ඉදිරිපත් කළ යුතු ය (5 වන උපග්‍රන්ථය).

4.5.5 අප ජීවත් වන ප්‍රදේශය

- පරිසරයේ ස්වාභාවික සම්පත් හා ඒ ආශ්‍රිත කර්මාන්ත නම් කර ඇතත්, පරිසර සාමය පිළිබඳ සංකල්ප ගොඩ නැගෙන ආකාරයෙන් ක්‍රියාකාරකම් වෙත යොමු කිරීමක් 6 වන ශ්‍රේණියේ පෙළ පොතේ දක්නට නො වේ. විෂය අන්තර්ගතය ද ප්‍රමාණවත් නැත.
- ක්‍රියාකාරකම් ඇතුළත් කර පරිසර සාමය පිළිබඳ සංකල්ප ගොඩ නැගෙන ආකාරයට විෂය අන්තර්ගතය සුවිශේෂී කර ඉදිරිපත් කළ යුතු ය.
- ස්වාභාවික සම්පත් වර්ග කර ඒ එකිනෙක අතර පවතින අන්තර් සම්බන්ධතාව, ඒවායේ නිෂ්පාදිත සඳහන් කර පුද්ගලයාට එයින් වන වාසිය, 7 වන ශ්‍රේණියේ පෙළ පොතේ සඳහන් කර ඇත.
- 6 වන ශ්‍රේණියේ දී ඉදිරිපත් කළ විෂය කරුණුවලට වඩා විෂය අන්තර්ගතයේ සංවර්ධනාත්මක අවස්ථාවක් ලෙස මෙය සැලකිය හැකි ය.
- 7 වන ශ්‍රේණියේ ශිෂ්‍යයින්ට දී ඇති විෂය කරුණු පරිසරයට සම්බන්ධ කර පරිසර සාමය පිළිබඳ සංකල්ප ගොඩ නැගෙන ආකාරයෙන් විස්තර වී නැත.
- 8, 10, 11 වන ශ්‍රේණිය පෙළ පොත්වල විෂය අන්තර්ගතයේ පරිසර සාමයට අදාළ කිසිදු විෂය කරුණක් හෝ ක්‍රියාකාරකම් පෙළ ගැස්මක් දක්නට නො ලැබේ.
- විශේෂයෙන් ම පාරිසරික සම්පත් නාස්තිය හා විනාශ වීමේ තර්ජනයට මුහුණ පා ඇති රටක අනිවාර්ය අධ්‍යාපන කාලයේ පරිසර සාමය පිළිබඳ දැනුවත් වීම ඇතුළු නිපුණතා සංවර්ධනය ජාතික අධ්‍යාපන අරමුණු අතර ප්‍රමුඛත්වයක් ගෙන ඇත. එය අධ්‍යාපන කොමිෂන් සභා වාර්තාවේ ද සඳහන් වේ.
- නිපුණතා සංවර්ධනය සඳහා අවශ්‍ය ප්‍රජානන, ආවේදන හා මනෝවාලක ක්ෂේත්‍ර සංවර්ධනයට අවස්ථා සැලසීම ගුරුවරයාගේ වගකීමක් නිසා ඒ සඳහා පෙළ පොතින් ඉඩකඩ සලසා දිය යුතු ය (5 වන උපග්‍රන්ථය).

4.5.6 ජාතික අනන්‍යතාව හා ජාතික සම්මතය

- 6 වන ශ්‍රේණියේ පෙළ පොතේ ඒවා පිළිබඳ කිසිදු සඳහනක් කර නැත.
- ජාතික කොඩිය, ජාතික ගීය, ජාතික වෘක්ෂය, ජාතික පුෂ්පය, ජාතික උත්සව, ජාතික පක්ෂියා සහ රාජ්‍ය ලාංඡනයෙන් ස්වභාව ධර්මයේ සම්පත් සංකේතවත් කරන අතර, ඒවා අගය කළ යුතු බවත්, ඒවාට ගරු කළ යුතු බවත්, 7 වන ශ්‍රේණියේ පෙළ පොතින් පෙන්වා දී ඇත.
- 7 වන ශ්‍රේණියේ දී හඳුන්වා දී ඇති ජාතික කොඩිය හා රාජ්‍ය ලාංඡනයේ ඇතුළත් සුවිශේෂී

වර්ණ, සංකේත පිළිබඳ සඳහන් කර ඇතත් එයින් ප්‍රකාශ වන අර්ථය පැහැදිලි කර නැතත් ජාතික කොඩිය භාවිත වන අවස්ථාවල අනුගමනය කළ යුතු පිළිවෙත් විග්‍රහ කර ඇත.

- පරිසර සාමය පිළිබඳ සංකල්පය අර්ථවත් ව ගොඩ නැගීමට නම් එම සංකේතවලින් කියැවෙන දේ පිළිබඳ අර්ථ දැක්වීම අවශ්‍ය ය. 8, 10, 11 වන ශ්‍රේණිවල දී ජාතික අන්‍යෝන්‍යව පිළිබඳ කරුණු පෙළ පොත්වලට ඇතුළත් කර නැත.

වසර 30ක කාලයක සිට රටේ අභ්‍යන්තර ගැටුම් නිසා පරිසර සාමය බිඳී යාමේ තර්ජනයට මුහුණ පා සිටින රටක, ප්‍රජා සංවර්ධන විෂයය යටතේ 6-11 වන ශ්‍රේණිවල සිසුන්ට ජාතික අන්‍යෝන්‍යව සහ ජාතික සමගිය පවත්වා ගැනීම සඳහා ඊට අදාළ අවස්ථා හා සිද්ධි පදනම් කර ගෙන අඛණ්ඩ ව අත්දැකීම් ලබා දීම අවශ්‍ය වේ (5 වන උපග්‍රන්ථය).

4.5.7 සුබවාදී සිතුවිලි

6 වන ශ්‍රේණියේ පෙළ පොතේ ‘පරිසරයට සංවේදී වීම’ යටතේ පරිසරයට ආදරය කිරීම පිළිබඳ කරුණු හා ක්‍රියාකාරකම් ඇතුළත් කර තිබුණ ද, 7 වන ශ්‍රේණියේ දී ඒ පිළිබඳ කරුණු ඇතුළත් නො වීමෙන්, අඛණ්ඩතාව බිඳී ගොස් ඇත. 10, 11 වන ශ්‍රේණිවල දී ද ඒ පිළිබඳ කරුණු ඇතුළත් නො වීම නිසා, අඛණ්ඩ ව පරිසර සාමය පිළිබඳ අත්දැකීම් ලබා දීමේ අවස්ථා මග හැරී ඇත.

ස්වාභාවික පරිසරයේ ඇති ගහ කොළ, කුරුළු නාද, සත්ත්ව හැසිරීම්, ගංගා ඇල දොළ, තරු පිරි අහස යන සාමකාමී නිදහස් පරිසරයක සුන්දරත්වය අත් විඳීමට 8 වන ශ්‍රේණියේ සිසුන්, ‘සුබවාදී සිතුවිලි’ යන නේමාව ඔස්සේ යොමු කර ඇත. එය සංවේදී ලෙස ඉදිරිපත් කර තිබීම නිසා පරිසර හිතවාදී හැඟීමක් ඇති වේ. එයින් සිතට ඇති වන සැහැල්ලුව නිසා සුබවාදී අදහස් ද ඉස්මතු වේ. එහෙත් එය 8 වන ශ්‍රේණියට ආරම්භයක් වශයෙන් යෝග්‍ය වන නමුත් විෂය අන්තර්ගතය පරිසර සාමය සඳහා ශිෂ්‍යයා යොමු කිරීමට තරම් ප්‍රමාණවත් නැත. ඒ විෂය කරුණු 6 වන ශ්‍රේණියට ප්‍රමාණවත් ය. මෙහි දී ස්වාභාවික පරිසරය මෙන් ම නිර්මිත පරිසරය කෙරෙහි ද අවධානය යොමු කරමින් අත්දැකීම් ලබා දිය යුතු ය.

පරිසර සාමය බිඳී යාමේ තර්ජනයට මුහුණ පා ඇති රටක, සිසුන් සුබවාදී සිතුවිලිවලට යොමු කිරීමේ වර්යාමය වෙනසක් ඇති කළ හැක්කේ, ඒ පිළිබඳ ව අඛණ්ඩ ව අත්දැකීම් ලබා දීමෙන් ය. පරිසර සාමයට යොමු වීම කාලීන අවශ්‍යතාවක් ද වී ඇති නිසා, ශිෂ්‍ය අත්දැකීම් වර්ධනය කිරීමේ ක්‍රියාකාරකම් මගින් මෙම විෂය මාතෘකාව ක්‍රමික ව විකාශනය කරමින් 6-11 වන ශ්‍රේණි දක්වා පෙළ පොත්වලට ඇතුළත් කළ යුතු ය (5 වන උපග්‍රන්ථය).

4.5.8 විත්තවේග යහපත් ලෙස හසුරුවා ගනිමු

මෙම නේමාව යටතේ ආවේග නිසා පරිසරයට අයත් භාණ්ඩ විනාශ වන ආකාරය ද, එය පරිසර සාමය බිඳ වැටෙන අවස්ථාවක් ලෙස ද 8 වන ශ්‍රේණියේ පෙළ පොතේ මෙම නේමාව යටතේ සඳහන් කර ඇත. ආවේග මත පරිසර සම්පත් විනාශ කිරීම සුදුසු නො වන බව ද, එක් උදාහරණයක් මගින් පෙන්වා දී ඇත. එය පරිසර සාමය බිඳ වැටීමෙන් සිදු වන හානිය අවබෝධ කර දීමට සුදුසු අවස්ථාවක් වුව ද පෙළ පොත මගින් එසේ යොමු කර නැත. 8 වන ශ්‍රේණිය සඳහා විෂය අන්තර්ගතය ප්‍රමාණවත් නො වේ.

විත්තවේග, පරිසර සාමය බිඳ වැටීමේ ප්‍රබල සාධකයකි. ඒ නිසා එබඳු අවස්ථා ඇති වීම, එමගින් සිදු වන හානි හා ඒවා අවම කර ගෙන, පරිසරයට හිතකර අයුරින් පරිසර සාමය ආරක්ෂා කර ගැනීම සඳහා යොදා ගත හැකි කේවල සහ සාමූහික ක්‍රියාකාරකම් ඇතුළත් කර 6-11 දක්වා ශ්‍රේණි සඳහා විෂය අන්තර්ගතය පෙළ ගැස්වීම අවශ්‍ය වේ (5 වන උපග්‍රන්ථය).

4.5.9 තාක්ෂණ දියුණුව නිසා පරිසරය දියුණු වීම

තාක්ෂණ භාවිතය නිසා පරිසරය දූෂණය වීම, ලෝක යුදමය වාතාවරණය ඉහළ යාම යනුවෙන් කරුණු 2ක් පමණක් 10 වන ශ්‍රේණියේ පෙළ පොතේ, ‘තාක්ෂණ දියුණුව’ (4.5.1) යටතේ සඳහන් වී ඇත. එහෙත් එය පරිසර සාමය පිළිබඳ සාම සංකල්ප ගොඩ නැංවීම සඳහා 10 වන ශ්‍රේණියට ප්‍රමාණවත් නො වේ. එය සුවිශේෂී ව සාකච්ඡා විය යුතු තේමාවකි.

මෙම තේමාව යටතේ 6, 7, 8, 11 වන ශ්‍රේණි සඳහා වූ පෙළ පොත්වල කරුණු ඇතුළත් වී නැත. සීමා රහිත ව තාක්ෂණය භාවිත කිරීමෙන් සිදු වන පරිසර දූෂණය මගින් මිනිස් ජීවිතවලට තර්ජන එල්ල වී ඇති යුගයක, එහි අනිටු විපාක අවධාරණය කරමින් ඉන් වැළකීමට ගත හැකි ක්‍රියා මාර්ග පිළිබඳ දැනුවත් කිරීම කාලීන අවශ්‍යතාවකි. එහෙයින් තාක්ෂණ භාවිතය නිසා පරිසර දූෂණය වීම පිළිබඳ මූලික සංකල්ප, පිළිබඳ ව 6 වෙනි ශ්‍රේණියේ සිට 11 වන ශ්‍රේණිය දක්වා සිසුන්ට සරල උදාහරණ හා ක්‍රියාකාරකම් මගින් අත්දැකීම් ලබා දිය යුතු ය. ක්‍රමික ව විකාශය වන අයුරින් පෙළ පොත්වල ඒ පිළිබඳ විෂය කරුණු ඇතුළත් කිරීම ද අවශ්‍ය වේ (5 වන උපග්‍රන්ථය).

4.5.10 පරිසර කළමනාකරණය

10 ශ්‍රේණි පෙළ පොත්වල පාරිසරික ගැටලු සඳහන් වී ඇතත්, එහි ක්‍රමික විකාශනයක් දක්නට නැත. ආධ්‍යාභාරයෙන් අදාළ කරුණු ගත යුතු වන අතර, පරිසර සාමයට යොමු කර ඉදිරිපත් කර නැත. පරිසර කළමනාකරණය, සංස්කෘතික උරුම ආරක්ෂා කිරීම සඳහා එක් එක් ස්තර තම වගකීම් හා යුතුකම් ඉටු කළ යුතු බව පමණක්, 11 වන ශ්‍රේණියේ පෙළ පොතේ සඳහන් කර ඇත. පරිසර සාමය පිළිබඳ සංකල්පය ගොඩ නැගීමට එම විෂය අන්තර්ගතය ප්‍රමාණවත් නො වේ. භාවිත අවස්ථා පිළිබඳ අවධානය වැඩි කර ක්‍රියාකාරකම් මගින් අත්දැකීම් ලැබීමට ශිෂ්‍යයින් යොමු කිරීම අවශ්‍ය වේ. පාරිසරික ගැටලු හඳුනා ගැනීම හා තිරසාර සංවර්ධනය මගින් පාරිසරික ගැටලු අවම වූ, යහපත් ලොවක් අනාගත පරපුර සඳහා දායාද කිරීම සඳහා කටයුතු කරන්නේ කෙසේ ද යනු පැහැදිලි කිරීමේ අරමුණින්, ඉදිරිපත් කර ඇති විෂය කරුණු 11 වන ශ්‍රේණියට උචිත ය. එමෙන් ම ප්‍රමාණවත් ය. නමුත් පරිසර සාමය පිළිබඳ සංකල්පය පැහැදිලි කිරීමේ දිශානතියක් පෙන්වුම් නො කරයි.

සීමා රහිත ව තාක්ෂණ භාවිතය නිසා පරිසර සමතුලිතතාව බිඳී ගොස්, සිදුවන පරිසර දූෂණය මගින් මිනිස් ජීවිතවලට තර්ජන එල්ල වී ඇති යුගයක, එහි අනිටු විපාක අවධාරණය කරමින් ඉන් වැළකීමට ගත හැකි ක්‍රියාමාර්ග පිළිබඳ දැනුවත් වීම කාලීන අවශ්‍යතාවකි. විශේෂයෙන් ම 11 වන ශ්‍රේණිය අවසානයේ විශාල පිරිසක් විධිමත් පාසලින් ඉවත් වී පුරවැසියන් වශයෙන් සමාජයට ප්‍රවේශ වන නිසා ඔවුන්ට පරිසර සංරක්ෂණය පිළිබඳ පූර්ණ දැනුමක් අවශ්‍ය වේ. එහෙයින් උක්ත කරුණු සුවිශේෂී ව සරල උදාහරණ සහිත ව ඉදිරිපත් කිරීම අවශ්‍ය වේ. 6 වන ශ්‍රේණියේ සිට මූලික සංකල්ප ක්‍රියාකාරකම් ඇසුරින්, ක්‍රමික ව විකාශනය කරමින් 11 වන ශ්‍රේණිය දක්වා ම ඉදිරිපත් කළේ නම් උචිත ය (5 වන උපග්‍රන්ථය).

4.6 6, 7, 8, 10, 11 ශ්‍රේණි ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහවල පුද්ගල සාමය අන්තර්ගත වී ඇති ආකාරය

4.6.1 සිතේ සාමය

සාම සංකල්ප ආශ්‍රිත ‘සිතේ සාමය’ සෘජුව ම ගොඩ නැගීම සඳහා ආත්මාවබෝධය ක්‍රමයෙන් පුළුල් ව යන ආකාරයේ ක්‍රියාකාරකම් 6-8 ශ්‍රේණි ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහවලින් ඉදිරිපත් කර ඇතත් 10, 11 ශ්‍රේණිවල දී මේ පිළිබඳ ව කරුණු, දළ වශයෙන්, ආධ්‍යාපනයෙන් දක්වා ඇත. එම ශ්‍රේණිවල දී ද 6-8 ශ්‍රේණිවල මෙන් ක්‍රමයෙන් පුළුල් ව යන ක්‍රියාකාරකම් ඉදිරිපත් විය යුතු ය (2 වන උපග්‍රන්ථය).

4.6.2 විවේකය එලදායි ලෙස ගත කිරීම

මෙම සාම සංකල්පයට අදාළ කරුණු 6, 7 වන ශ්‍රේණිවල දී සෘජු ව ම (මනා සැලසුමකින් හා සංවිධානාත්මක ව කටයුතු කරයි. පෞරුෂ සංවර්ධනය උදෙසා විවේකය උපයෝගී කර ගනියි) සාකච්ඡා කර ක්‍රියාකාරකම් ඉදිරිපත් කර ඇත. එහෙත් 8-11 වන ශ්‍රේණිවල දී මේ පිළිබඳ කරුණු කිසිවක් සාකච්ඡා කර නැත. 6-11 ශ්‍රේණිවල දී එලදායි ව විවේකය ගත කිරීමේ නිර්මාණශීලී ක්‍රමෝපායවලට සිසුන් පොලඹවන කරුණු සාකච්ඡා කර හා ක්‍රියාකාරකම් සැලසුම් කිරීම අවශ්‍ය ය (2 වන උපග්‍රන්ථය).

4.6.3 එලදායි සන්නිවේදනය

පුද්ගල සාමය වර්ධනය සඳහා ‘එලදායි සන්නිවේදනය’ පිළිබඳ කරුණු සෘජු ව 6 වන ශ්‍රේණියේ දී සම්පූර්ණ මාතෘකාවකින් ඉදිරිපත් කර ඇත. 7 වන ශ්‍රේණියේ දී ද ඒ පිළිබඳ සෘජු ව ම අදහස් වෙනත් මාතෘකා දෙකක් ඔස්සේ පැහැදිලි කර ඇත. එහෙත් 8, 10 හා 11 වන ශ්‍රේණිවල දී මේ පිළිබඳ කරුණු ආධ්‍යාපනයෙන් ගැඹුරින් අධ්‍යයනය කළ විට පමණක් උකහා ගත හැකි ය. සන්නිවේදන දුර්වලතා බොහෝ ගැටුම්වලට පාදක වන බැවින් පුද්ගල සාමය ආරක්ෂා වීම හා වර්ධනය වීම සඳහා 8, 10, 11 වන ශ්‍රේණිවල දී ද මේ පිළිබඳ කරුණු සාකච්ඡාව හා ක්‍රියාකාරකම් ඇතුළත් වීම අවශ්‍ය ය (2 වන උපග්‍රන්ථය).

4.6.4 සහානුගුණිය

උත්ත සාම සංකල්පයට අදාළ කරුණු සෘජු ව දීර්ඝ ව 6 වන ශ්‍රේණියේ දී සාකච්ඡා කර ක්‍රියාකාරකම් ඉදිරිපත් කර ඇත. 7, 8, 10 හා 11 වන ශ්‍රේණිවල දී ඒ පිළිබඳ ව ආධ්‍යාපනයෙන් දළ වශයෙන් අදහස් දක්වා ඇත. මෙය ශිෂ්‍යයා කුඩා කල සිට ම ප්‍රගුණ කළ යුතු ගුණාංගයක් බැවින් 6.-11 වන ශ්‍රේණි දක්වා ක්‍රමික ව පුළුල් ව විකාශනය කළ යුතු ය (2 වන උපග්‍රන්ථය).

4.6.5 මානව අයිතිවාසිකම් හා යුතුකම්

මානව අයිතිවාසිකම් හා යුතුකම් පිළිබඳ ව 6 වන ශ්‍රේණියේ දී සරල මට්ටමින් ආධ්‍යාපනයෙන් කරුණු ඉදිරිපත් කර, එය අනෙකුත් ශ්‍රේණිවලට ක්‍රමික ව ගලා යාමට සලස්වා ඇත.

11 වන ශ්‍රේණියේ දී ඒ පිළිබඳ සෘජු මාතෘකාවකින් පුළුල් ව කරුණු සාකච්ඡා කිරීම උචිත ය (2 වන උපග්‍රන්ථය).

4.6.6 සහයෝගය

පුද්ගල සාමය ගොඩ නැගීමෙහි ලා වැදගත් සාම සංකල්පයක් වන සහයෝගය පිළිබඳ අදහස් 6-8 වන ශ්‍රේණිවල දී ආධ්‍යාභාරයෙන් මතු කර ඇත. 10, 11 වන ශ්‍රේණිවල දී ද එය ක්‍රියාකාරකම්වලින් උකහා ගත හැකි ය. 6-11 වන ශ්‍රේණි දක්වා සහයෝගයේ වටිනාකම දැක්වෙන මාතෘකා ඔස්සේ ක්‍රියාකාරකම් හා විෂය කරුණු ඉදිරිපත් කිරීම අවශ්‍ය ය (2 වන උපග්‍රන්ථය).

4.6.7 ප්‍රතිඡානනය

6-8 වන ශ්‍රේණිවල දී ‘ප්‍රතිඡානනය’ ආධ්‍යාභාරයෙන් මතු වන ආකාරයේ විෂය අන්තර්ගතයක් ඉදිරිපත් කර ඇත. 10-11 ශ්‍රේණිවල දී උක්ත සංකල්පය ගැඹුරින් අධ්‍යයනය කිරීමෙන් පමණක් උකහා ගත හැකි වේ. උක්ත ශ්‍රේණිවල දී ද, අදාළ සංකල්පය මතු වන ආකාරයෙන් ක්‍රියාකාරකම් සැලසුම් කළ යුතු ය (2 වන උපග්‍රන්ථය).

4.6.8 ස්ථිරසාරතාව

6-8 වන ශ්‍රේණි නිපුණතාවලට අදාළ ක්‍රියාකාරකම්වලින් ‘ස්ථිරසාරතාව’ පිළිබඳ සංකල්පයට අදාළ අදහස් ආධ්‍යාභාරයෙන් දළ වශයෙන් මතු කර ඇත. එහෙත් 10-11 වන ශ්‍රේණිවල දී ඒ පිළිබඳ අදහස් දැක්වී නැත. පුද්ගල සාමය ගොඩ නැගීමට අවශ්‍යයෙන් ම ගොඩ නැගිය යුතු ස්ථිරසාරතාව සංකල්පයට ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහවල අන්තර්ගතයේ අඩු බරක් දීම අඩුවකි. එනිසා 6-8 වන ශ්‍රේණි ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහවල අන්තර්ගතයෙන් මාතෘකාවක් බැගින් වෙන් කර සවිස්තරාත්මක ව කරුණු හා ක්‍රියාකාරකම් ඉදිරිපත් කිරීම අවශ්‍ය වේ. 10-11 වන ශ්‍රේණිවල දී සංකල්පය මතු වන ලෙස විෂය අන්තර්ගතය හා ක්‍රියාකාරකම් සැලසුම් කළ යුතු ය (2 වන උපග්‍රන්ථය).

4.6.9 ගැටුම් නිරාකරණය

8 හා 10 වන ශ්‍රේණි ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහවල ‘ගැටුම් නිරාකරණය’ පිළිබඳ ව සෘජු ව මාතෘකා දෙකකින් දීර්ඝ වශයෙන් කරුණු සාකච්ඡා කර ඇත. අනෙකුත් ශ්‍රේණිවල දී ද මේ පිළිබඳ ව අදහස් ආධ්‍යාභාරයෙන් දක්වා ඇත. උක්ත සාම සංකල්පය පිළිබඳ ව අවශ්‍ය තැත්වල දී සරලවත්, අනෙකුත් තැත්වල දී සංකීර්ණවත්, ක්‍රමික විකාශනයක් ලෙස කරුණු ගලා යන අයුරින් ඉදිරිපත් කිරීම සුදුසු ය (2 වන උපග්‍රන්ථය).

4.6.10 විචාරශීලී බව හා තීරණ ගැනීම

මෙම සාම සංකල්පය පිළිබඳ ව 8 වන ශ්‍රේණියේ දී පමණක් සෘජු ව කරුණු සීමිත ප්‍රමාණයක් ඉදිරිපත් කර ඇත. අනෙකුත් ශ්‍රේණිවල දී ආධ්‍යාභාරයෙන් ඒ පිළිබඳ කරුණු මතු කර ඇත. එහෙත් 10 හා 11 වන ශ්‍රේණිවල දී උක්ත සංකල්පය අන්තර්ගත වන ක්‍රියාකාරකම් ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහවල ඇතුළත් වුව ද ඒවා සිසුන්ගේ ජීවිතවලට අදාළ කර ගන්නා අයුරින් සැලසුම් කර නැත (2 වන උපග්‍රන්ථය).

4.6.11 ප්‍රජා නිර්මාණය හා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය

6 හා 7 වන ශ්‍රේණිවල දී සිසුන්ගේ වයස් මට්ටමට ගැලපෙන ආකාරයෙන් සරල ව ආධ්‍යාභාරයෙන් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය ඉදිරිපත් කිරීම ගැලපේ. 8, 10 හා 11 වන ශ්‍රේණිවල දී සෘජු ව ම ඒ පිළිබඳ ප්‍රධාන මාතෘකාවලින් දීර්ඝ වශයෙන් කරුණු ඉදිරිපත් කරමින් ක්‍රියාකාරකම් සැලසුම් කර තිබීම උචිත ය (2 වන උපග්‍රන්ථය).

4.6.12 පරිසර හිතකාමී බව

පරිසරය ආශ්‍රිත සංකල්ප සෘජු ව ම පාඩමකින් දක්වා ඇත්තේ 11 වන ශ්‍රේණියේ දී පමණි. පරිසර හිතකාමී බව සමස්ත ජීවිතයට පමණක් නො ව පොදුවේ රටේ සංවර්ධනයට ද බලපාන සාම සංකල්පයක් බැවින් සිසුන්ට කුඩා කල සිට ම මේ පිළිබඳ අදහස් හා අත්දැකීම් ලබා දීම අවශ්‍ය ය. ඒ නිසා 6-8 වන ශ්‍රේණිවල දී ප්‍රධාන මාතෘකාවකින් මේ පිළිබඳ ව සිසුන්ගේ මට්ටමට ගැලපෙන ලෙස සාකච්ඡා කර, අත්දැකීම් ලබා දෙමින් 10-11 වන ශ්‍රේණිවලට ද ක්‍රමික ව විකාශනය කළ යුතු ය (2 වන උපග්‍රන්ථය).

4.7 6, 7, 8, 10, 11 ශ්‍රේණි ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහවල සමාජ සාමය අන්තර්ගත වී ඇති ආකාරය

4.7.1 සිතේ සාමය

6 වන ශ්‍රේණියේ දී පවුල පාසල හා අවට සාමාජය ඇසුරින් පුද්ගල හා සමාජ සාර්ධර්ම සරල ව සාකච්ඡා වී ඇත. හැදෙමු, වැඩෙමු, ගුණදම් වඩමු, සොයමු අගයමු. ගුණදම් වඩමු, යන ක්‍රියාකාරකම් ඊට නිදසුන් වේ. 7 වන ශ්‍රේණියේ දී සමාජයේ යහපැවැත්මට අදාළ සාරධර්ම ‘සරුදම් පිරි ලොව මනරම්’, ‘සුමඟට ද, නොමඟට ද’ ‘තනිකමෙන් මිඳෙමු,’ ‘හොඳ මිතුරන් වෙමු’ යන ක්‍රියාකාරකම් මගින් ඉදිරිපත් කොට ඇත. එසේ ම 8 වන ශ්‍රේණියේ දී ‘විවිධත්වය තුළ එකමුතුව කටයුතු කරමු’ යන ක්‍රියාකාරකම් මගින් බහු සංස්කෘතික සමාජයක පැවැත්මට අදාළ සාරධර්ම සාකච්ඡා කර ඇත. 10 හා 11 ශ්‍රේණිවල දී සමාජ සාමයට හා සමාජ ඒකාග්‍රතාවට අදාළ ව ඊට ඉවහල් වන සාරධර්ම ‘ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සමාජයක අංග ලක්ෂණ’, ‘වගකීම් ඉටු කිරීමට සුදානම් වෙමු,’ ‘යහපත් පුරවැසියන් වෙමු,’ ‘බහු සංස්කෘතික සමාජය හඳුනා ගනිමු’ යන ක්‍රියාකාරකම්වලින් මතු කර ගත හැකි ය. 6, 7 හා 8 වන ශ්‍රේණිවල දී මේ සංකල්පය සෘජු ව ම ප්‍රමාණවත් පරිදි සාකච්ඡා වන අතර 10 හා 11 ශ්‍රේණිවල දී සමාජ යහ පැවැත්මට හා සමාජ ඒකාග්‍රතාවට ඉවහල් වන සමාජ සාරධර්ම පිළිබඳ ව වැඩි අවධානය යොමු විය යුතු ව ඇත. මන්ද යත් සමාජයේ සාමකාමී නැඹුරුවට එය ඉතා වැදගත් වන බැවිනි. 9 වන ශ්‍රේණිය සඳහා ද මෙම තේමාව සෘජු ව ම ඇතුළත් කළ යුතු ය. 9, 10, 11 වන ශ්‍රේණි සඳහා සිතේ සාමය ඇති කර වන සෘජු ක්‍රියාමාර්ග වන මානසික ඉහිල් කිරීමේ අභ්‍යාස හා සරල භාවනා ක්‍රම ඇතුළත් කළ යුතු ය (4 වන උපග්‍රන්ථය).

4.7.2 එලදායි ලෙස විවේකය ගත කිරීම

දැනුම සතුව පිරි විවේකයක් වඩා යහපත් ලෙස විවේකය ගත කිරීමේ ක්‍රම පිළිබඳ ව 6 වන ශ්‍රේණියේ දී සාකච්ඡා කෙරේ. 7 වන ශ්‍රේණියේ දී විවේකය සරු කරන අරුත් බර විනෝදයත්,

පෞරුෂ වර්ධනය සඳහා විවේකය යොදා ගනිමු. ක්‍රියාකාරකම් මගින් පුද්ගල නිර්මාණාත්මක දක්ෂතා වර්ධනය හා පෞරුෂ ගුණාංග සංවර්ධනය සඳහා විවේකය යොදා ගත හැකි ආකාරය සෘජු ලෙස සාකච්ඡා කෙරේ. විවේකය ඵලදායී ලෙස ගත කිරීමේ නිර්මාණශීලී ක්‍රමෝපාය භාවිතයට ශිෂ්‍යයා පොලඹවන හා යොමු කරන ක්‍රියාකාරකම් ඇතුළත් කිරීම අවශ්‍ය ය. මෙවැනි යොමු කිරීමක් 6-11 ශ්‍රේණි පුරා ව්‍යාප්ත ලෙස ඇතුළත් කිරීම සුදුසු ය. සමාජ නිර්මාණ කාර්යයට දායක වීමට ශිෂ්‍යයා යොමු කිරීමට අදාළ ක්‍රියාකාරකම් මෙන් ම විවේකය ඵලදායී ලෙස ගත කිරීමට අදාළ හුරුවක් හා නැඹුරුවක් ඇති කරවන ක්‍රියාකාරකම් ඉදිරිපත් වීම අවශ්‍යය ය. (4 වන උපග්‍රන්ථය).

4.7.3 ඵලදායී සන්නිවේදනය

අන්තර් පුද්ගල සම්බන්ධතා ගොඩ නැංවීමේ දී හා ඒ තුළින් සමාජ ඒකාග්‍රතාව ඇති කිරීමේ දී ඵලදායී සන්නිවේදන සංකල්පය ඉතා වැදගත් වේ. අදාළ සංකල්පය, 6-7 ශ්‍රේණිවල දී සෘජු ව සාකච්ඡා කර ඇත. ‘හොඳින් අසන්නේ නැත වරදින්නේ’ ‘ඉඟිලෙන තොරතුරු හොඳින් කියමු, හොඳින් අසමු, සබඳතා ද ගොඩ නගමු,’ ‘ඇසු දුටු පමණින් තුදුවත් මිතුරේ’, ‘යහපත් පුරවැසියකු වෙමු’, ‘එන්න මගේ ප්‍රිය මිතුරෝ’ යන ක්‍රියාකාරකම් මගින් ප්‍රමාණවත් පරිදි අදාළ සංකල්පය පැහැදිලි කර ඇත. 7 වන ශ්‍රේණියේ දී සුමඟට ද නොමඟට ද, එක්ව සැමදෙනා ලබමු ජයමඟ, දැනගෙන යන්නෝ හරිමඟ යන්නෝ, මා සතු දැනුමෙන් ඔබට පිහිට වෙමු, තොරතුරු සොයමු නිරතුරු, තනිකමෙන් මිදෙමු, යන ක්‍රියාකාරකම් තුළින් අන්තර් පුද්ගල සබඳතා වර්ධනය හා සමාජ ඒකාග්‍රතාව ගොඩ නැංවීම ඵලදායී සන්නිවේදනයේ කාර්යභාරය තවදුරටත් පැහැදිලි කෙරේ. 8 වන ශ්‍රේණියේ දී සංන්සුන් සිත නංවයි සෙත, අපි ඉන්නේ සතුටින්, යන ක්‍රියාකාරකම්වලින් ද ඵලදායී සන්නිවේදනයට අදාළ ව සාකච්ඡා කෙරේ. 10-11 ශ්‍රේණිවල දී අදාළ සංකල්පය සෘජු ව සාකච්ඡාවකට භාජනය නො වන අතර ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී අංග ලක්ෂණ හඳුනා ගනිමු. යටතේ අත්මතවලට ගරු කිරීම, සුඵතරයේ අදහස්වලට ගරු කිරීම, නිදහස් අදහස්වලට ගරු කිරීම සුඵතරයේ අදහස්වලට ගරු කිරීම, නිදහස් අදහස්වලට ගරු කිරීම, සාකච්ඡාවෙන් සම්මුතීන්වලට ඵලඹීම වැනි ලක්ෂණ සාකච්ඡා වී ඇත. යහපත් පුරවැසියන් වෙමු. යන ක්‍රියාකාරකම ද ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලනයක මාධ්‍ය නිදහස හා තොරතුරු ලබා ගැනීමේ අයිතිය පවත්නා බව සර්වජන ඡන්ද බලය පදනම් කරගෙන නිදහස් හා සාධාරණ මැතිවරණ පැවැත්වෙන බව සාකච්ඡා වී ඇත. බහු සංස්කෘතික සමාජය හඳුනා ගැනීම යන ක්‍රියාකාරකමේ සන්නිවේදනයට පැවරෙන කාර්යභාරය පිළිබඳ ව වෙන ම අවධාරණය නො කෙරේ. සාමය සුරකිමු යන ක්‍රියාකාරකම යටතේ ගැටුම් ඇති වීමට මෙන් ම ගැටුම් නිරාකරණයට සන්නිවේදන කුසලතා බලපාන බව ගම්‍ය වේ. ගැටුම් නිරාකරණයෙහි හා ගැටුම් ඇති වීම කෙරෙහි සන්නිවේදනයේ කාර්යභාරය මෙයට වඩා අවධාරණය වූයේ නම් වඩා උචිත ය (4 වන උපග්‍රන්ථය).

4.7.4 සභානුභූතිය හා සංවේදිතාව

6 වන ශ්‍රේණියේ දී සතුටු සිතින් උදව් කරමු, අපේ සම්පත් සුරකිමු, සැමට අපි සවියක් වෙමු, අපහර ඔවුනට නැත අත්සරණා යන ක්‍රියාකාරකරම් ඔස්සේ අදාළ සංකල්පය පිළිබඳ ව පුළුල් ව සාකච්ඡා කර ඇත. 7 වන ශ්‍රේණියේ දී සාරදම් පිරි ලොව මනරම්, ක්‍රියාකාරකම හා එහි පසුවැඩ මගින් ද සභානුභූතියේ වැදගත්කම අවධාරණය කර ඇත. එසේ ම යහපත් සබඳතා දිවිමඟට වාසනා, මල් කළඹේ පාට පාට මල් ගොඩයි ලස්සනයි, එකමුතු පවුලක් ගොඩනගමු, ඥාති සබඳතා ගොඩ

නගමු. යහපත් අන්තර් සබඳතා ගොඩ නගමු, සාරධර්ම සුරකින පුරවැසියෝ වෙමු, ක්‍රියාකාරකම්වලින් ද සහානුභූතියට අදාළ කරුණු ගමා වේ. 8 වන ශ්‍රේණියේ දී අපි ඉන්නේ සතුටින්, නායකයෙකු සතු උදාර ගුණාංග, හේද නොවෙමු. එක් වෙමු, පොදු සේවා සුරකිමු, ළමා අයිතිවාසිකම් හඳුනා ගනිමු. විවිධත්වය තුළ එකමුතුව කටයුතු කරමු, සොබාදහම සුරකිමින් විපක් අනතුරු වළකා ගැනීම යන ක්‍රියාකාරකම්වලින් ද අන්‍යයන් කෙරෙහි සංවේදී ව කටයුතු කිරීම පිළිබඳ කරුණු ගමා වේ. ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයේ අංග ලක්ෂණ හඳුනා ගනිමු, වගකීම් ඉටු කිරීමට සූදානම් වෙමු, යහපත් පුරවැසියන් වෙමු, විවිධ ජනවර්ග හඳුනා ගනිමු, බහු සංස්කෘතික සමාජය හඳුනා ගනිමු, සාමය සුරකිමු, ගැටුමක් නිර්මාණශීලී ව විසඳා ගනිමු යන ක්‍රියාකාරකම්වලින් ද සහකම්පනය පිළිබඳ සෘජු ව සාකච්ඡා නො කළ ද ඊට අදාළ කරුණු ඉස්මතු වේ. 11 වන ශ්‍රේණියේ දී යුතුකම් හා වගකීම් ඉටු කරමු, කාන්තාවන්ට නිසි තැන ලබා දෙමු, හිමිකම් සුරක්ෂිත කරමු. ආදී ක්‍රියාකාරකම්වල දී සංවේදී ව කටයුතු කිරීම වැදගත්කම පැහැදිලි කොට දක්වයි. 6 වන ශ්‍රේණියේ දී සහානුභූතිය සෘජු ව ම සාකච්ඡා කෙරෙන අතර 7, 8, 10, 11 ශ්‍රේණිවල දී සෘජු ව සාකච්ඡා නො කෙරේ. එහි දී අන්‍යයන් පිළිබඳ ව සංවේදී ව කටයුතු කිරීමේ වැදගත්කම අවධාරණය කර ඇත. ජීවන නිපුණතාවක් වශයෙන් සංවර්ධනය කිරීමට නම් සහානුභූතියට අදාළ සෘජු ක්‍රියාකාරකම් 6 වන ශ්‍රේණියෙන් පසු ව එන ශ්‍රේණිවල දීත් ඇතුළත් කළ යුතු ය (4 වන උපග්‍රන්ථය).

4.7.5 මානව අයිතිවාසිකම් හා යුතුකම්

6 වන ශ්‍රේණියේ දී සහයෝගය හා පවුල් සාමාජික යුතුකම්වල අවශ්‍යතාව අවධාරණය කරන අතර යුතුකම් පැහැර හැරීම පවුලේ ගැටුම් ඇති කරන බව ක්‍රියාකාරකම් ඇසුරින් ඉස්මතු වේ. 7 වන ශ්‍රේණියේ දී ‘යුතුකම් ඉටු කරමින් අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා කර ගනිමු’ යන ක්‍රියාකාරකම් පවුලේ අයිතිවාසිකම් හා යුතුකම්වල වැදගත්කම අවධාරණය කරන අතර 8 වන ශ්‍රේණියේ දී ‘පොදු සේවා සුරකිමු’ ක්‍රියාකාරකම යටතේ පොදු සේවා පාරිභෝගික අයිතිවාසිකම්, පිළිබඳ ව සාකච්ඡා කෙරේ. 10 වන ශ්‍රේණියේ දී ‘වගකීම් ඉටු කිරීමට සූදානම් වෙමු,’ යටතේ පුරවැසි වගකීම් හඳුනා ගැනීම හා ඒවා ඉටු නො කිරීමෙන් වන හානි හඳුනා ගැනේ. 11 වන ශ්‍රේණියේ දී ‘හිමිකම් සුරක්ෂිත කරමු’ හා ‘මානව හිමිකම් රැක ගනිමු.’ ‘යුතුකම් හා වගකීම් ඉටුකරමු’ යන ක්‍රියාකාරකම්වලින් යුතුකම් හා වගකීම්වල වැදගත්කම හා ප්‍රතිලාභ සාකච්ඡා කර ඇත. ඉගෙනුම් දීර්ඝ කිරීමේ උපකරණවලින් කාන්තා අයිතිවාසිකම් අවධාරණය කරන අතර මානව හිමිකම් කඩවීමේ දී ගත හැකි ක්‍රියාමාර්ග ගැන සාකච්ඡා කෙරේ. පවුලේ සාමාජිකයකු වශයෙන් ඉටු කළ යුතු යුතුකම්වලින් ආරම්භ කොට පවුලේ සාමාජික යුතුකම් හා වගකීම් පිළිබඳවත් සමාජ පුරවැසියන් වශයෙන් හිමි වන වගකීම් හා යුතුකම් පිළිබඳවත් පාරිභෝගික අයිතිවාසිකම් හා යුතුකම් පිළිබඳවත් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සමාජයක පුරවැසි යුතුකම් හා වගකීම් පිළිබඳවත් මානව අයිතිවාසිකම් හා යුතුකම් පිළිබඳවත් ක්‍රමයෙන් පුළුල් හා ගැඹුරු වන ලෙසට සාකච්ඡා කර තිබීම උචිත ය. 9, 10 වන ශ්‍රේණි සඳහා ද මානව අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ සරල අවබෝධයක් ලබා දෙන ක්‍රියාකාරකම් ඇතුළත් විය යුතු ය (4 වන උපග්‍රන්ථය).

4.7.6 සහයෝගය

සමාජ සාමය හා සමාජ ඒකාග්‍රතාව ඇති කිරීමට ඉතා වැදගත් සාම සංකල්පයකි. මෙය

විෂය අන්තර්ගතයෙන් මෙන් ම ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රමවේද මගින් ද මෙම නිපුණතාව ලබා ගත හැකියි. ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රියාකාරකම් බොහොමයක් කණ්ඩායම් ක්‍රියාකාරකම් ලෙස සංවර්ධනය කොට ඇති අතර කණ්ඩායම් තුළ මෙන් ම කණ්ඩායම් අතර සහයෝගීතාව අපේක්ෂිත ඉගෙනුම් ඵලයකි. පවුල හා පාසල ඇසුරින් අදාළ සංකල්ප පිළිබඳ ව හඳුන්වා දීම 6 වන ශ්‍රේණියේ දී සිදු කර ඇත. සහයෝගයේ අවශ්‍යතාව හා වැදගත්කම, ‘යහපත් පවුලක්,’ ‘පාසලෙන් සමාජයට සිදුවන සේවා හඳුනා ගනිමු’ යන ක්‍රියාකාරකම්වලින් පෙන්වා ඇත. 7 වන ශ්‍රේණියේ දී ‘එකමුතු පවුලක් ගොඩ නගමු,’ ‘ජාතික අන්‍යතාවය හා ජාතික සමගීය සුරකිමු’ යන ක්‍රියාකාරකම් මගින් පවුලේ හා සමාජයේ ඒකාග්‍රතාව සඳහා සහයෝගයේ වැදගත්කම අවධාරණය කර ඇත. 8 වන ශ්‍රේණියේ දී ‘පොදු සේවා සුරැකීම,’ ‘විවිධත්වය තුළ එකමුතු ව කටයුතු කරමු,’ හා ‘සොබාදහම සුරකිමින් විපත් අනතුරු වළකා ගැනීම’ යන ක්‍රියාකාරකම් ජාතික මට්ටමින් සහයෝගයේ අවශ්‍යතාව හා ව්‍යවහාරය පිළිබඳ ව සාකච්ඡා කොට ඇත. 10 හා 11 ශ්‍රේණිවල දී ද සමාජ සාමය හා යහ පැවැත්ම කෙරෙහි සහයෝගයෙහි අදාළ බව බහු සංස්කෘතික සමාජය හඳුනා ගැනීම, විවිධ ජන වර්ග හඳුනා ගැනීම යන ක්‍රියාකාරකම් මගින් සාකච්ඡා කොට ඇත. ජාත්‍යන්තර සහයෝගයේ අවශ්‍ය බව, ‘සාක් රටවල් හඳුනා ගනිමු,’ යන ක්‍රියාකාරකම් මගින් කලාපීය හා ජාත්‍යන්තර මට්ටමින් සහයෝගයේ අදාළ බව සාකච්ඡා වී ඇත. 6 වන ශ්‍රේණියේ දී පවුල තුළ සහයෝගය පිළිබඳ ව සාකච්ඡාවකින් ඇරඹී ජාතික හා ජාත්‍යන්තර මට්ටම දක්වා පුළුල් වන ආකාරයෙන් සහයෝගයේ ව්‍යවහාරය හා වැදගත්කම සාකච්ඡා වී ඇත (4 වන උපග්‍රන්ථය).

4.7.7 ප්‍රතිජානනය

6 වන ශ්‍රේණියේ දී ආත්මාවබෝධය තේමාව යටතේ සාම දිශාභිමුඛ ව පුද්ගල හැඩ ගැසීමට අදාළ ව සාකච්ඡා කොට ඇති කරුණු සමාජ හැඩ ගැස්මට ද වක්‍ර ව අදාළ වේ. ඒ පුද්ගලයා තැනීම සමාජය තැනීමක් ද වන හෙයිනි. 7 වන ශ්‍රේණියේ දී ‘රටක් වටින කෙනෙකු වන්න’ ක්‍රියාකාරකම් මගින් ප්‍රතිජනනාත්මක ව පුද්ගලයා දෙස මෙන් ම සමාජය දෙස බැලීම සඳහා ශිෂ්‍යයා යොමු කෙරෙයි. 6, 7 වන ශ්‍රේණිවල එන ‘පොදු දේපළ සුරැකීම’ හා දේශීය දේ අගයමු. ‘සංස්කෘතිය හඳුනා ගනිමු’. ‘ජාතික ධජය හඳුනා ගනිමු’. ‘ජාතික ගීය හඳුනා ගනිමු’, යන ක්‍රියාකාරකම්වල දී ඒවා දෙස ප්‍රතිජනනාත්මක ව බැලීමට යොමු කර ඇත. එය සමාජ ඒකාග්‍රතාවට සෘජුව බලපායි. මෙම ප්‍රතිජානන සංකල්පය සමාජ සාමය හා ඒකාග්‍රතාව ඇති කිරීමෙහි ලා වැදගත් වේ. 8 වන ශ්‍රේණියේ දී ප්‍රතිජනනාත්මක දෘෂ්ටි කෝණයකින් සමාජය දෙස බැලීම ව්‍යාප්ත කොට ඇති බව නායකත්ව ගුණාංග ප්‍රගුණ කරයි. වැඩ ලෝකයට අනුගත වීම, ශ්‍රමය, පොදු සේවා සුරැකීම, විවිධත්වය තුළින් එකමුතු ව කටයුතු කරමු යන ක්‍රියාකාරකම් මගින් ඒ බව සනාථ වේ.

10 වන ශ්‍රේණියේ දී වඩා පුළුල් ධනාත්මක බැල්මක් සමාජය වෙත හෙලීමට යොමු කර ඇත. බහු සංස්කෘතික හා බහු වාර්ගික විවිධත්වය ද ආවරණය වන අයුරිනි. ‘බහු සංස්කෘතික සමාජය හඳුනා ගනිමු’, ‘විවිධ ජනවර්ග හඳුනා ගනිමු’. යන ක්‍රියාකාරකම් ඊට නිදසුන් ය. ප්‍රතිජනනාත්මක දෘෂ්ටි කෝණයකින් ලෝකය දෙස බැලීම සඳහා වූ යොමු කිරීමක් 11 වන ශ්‍රේණියේ දී දක්නට ඇත. සාර්ක් රටවල් හඳුනා ගනිමු හා ජාත්‍යන්තර සහයෝගය අවශ්‍ය බව යන ක්‍රියාකාරකම් ඇතුළත් කර තිබීමෙන් ඒ බව තහවුරු වේ.

සමීප සමාජය වූ පවුලෙන් අරඹා, පාසල අවට සමාජය, රට, කලාපය හා ලෝකය වෙත ක්‍රමයෙන් ව්‍යාප්ත හා පුළුල් වන අයුරින් ප්‍රතිපත්තාත්මක දෘෂ්ටිකෝණයට යොමු කොට ඇත. එය උචිත ය. 10 හා 11 ශ්‍රේණිවල දී තක්සේරු හා ඇගයීම් නිර්ණායකයක් ලෙසට අදාළ සාම සංකල්පය ඇතුළත් විය යුතු ය. අවම වශයෙන් 6-9 දක්වා මෙම සංකල්පයට අදාළ අත්‍යවශ්‍ය නිපුණතා ලබා ගැනීමට ඉවහල් වන ලෙස විෂය අන්තර්ගතය සකස් විය යුතු ය (4 වන උපග්‍රහය).

4.7.8 ස්ථීරසාරතාව

බොහෝ ගැටුම් නිර්මාණය වන්නේ පුද්ගලයා තුළ පවත්නා යටහත්ශීලී හෝ ආක්‍රමණශීලී ගතිලක්ෂණ නිසා බැවින් ගැටුම් නිරාකරණයට අදාළ ස්ථීරසාර ගති ලක්ෂණ සමාජ ඒකාග්‍රතාව හා සමාජ සාමය ඇති කිරීමට ඉතා වැදගත් ය. එහෙත් ස්ථීරසාරතාව සාම සංකල්පයට ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයෙන් අවධානයක් යොමු නොවීම දුර්වලතාවකි. පුද්ගලයා ස්ථීරසාර ව ක්‍රියා නොකිරීම නිසා සමාජයේ ගැටුම් හට ගනී. එම නිසා කුඩා කළ සිට ම දරුවන් තුළ ස්ථීරසාරතා ගුණාංගය වර්ධනය කරලීම අවශ්‍ය වේ. ඒ සඳහා 6-11 සියලු ම ශ්‍රේණිවල දී ස්ථීරසාරතාවට අදාළ ඉගෙනුම් සිද්ධි/ ක්‍රියාකාරකම් ඇතුළත් කිරීම අවශ්‍ය වේ (4 වන උපග්‍රහය).

4.7.9 ගැටුම් නිරාකරණය

6 වන ශ්‍රේණියේ දී සමාජ සාමයට අදාළ වඩා ඉහළ මට්ටමේ සංකීර්ණ නිපුණතාවකි. ගැටුම් නිරාකරණ පිළිබඳ නිපුණතාව 6, 7, 8, 10, 11 ශ්‍රේණි හරහා ක්‍රමයෙන් ගැඹුරු හා පුළුල් වන අයුරින් ඉගෙනුම් ක්‍රියාකාරකම් ආශ්‍රිත ව අදාළ තොරතුරු ඉදිරිපත් කර තිබීම යහපත් ලක්ෂණයකි. 6 වන ශ්‍රේණියේ දී විනය ගරුක වෙමු. අන්මන ඉවසමු වැනි ගැටුම් නිරාකරණයට අදාළ සරල ක්‍රියාකාරකම්වලින් ආරම්භ කොට බහු සංස්කෘතික බහු වාර්ගික සමාජීය ගැටුම් නිරාකරණය පිළිබඳ පසු ව ක්‍රමයෙන් යොමු කොට ඇත. 8 වන ශ්‍රේණියේ දී ගැටුම් නිරාකරණයේ යෙදේ. යන්ත සෘජු ව ඉදිරිපත් කර ඇත. ඊට අදාළ පූර්ව කුසලතා පිළිබඳ ව යොමු කිරීමක් 6-7 ශ්‍රේණිවල දක්නට ලැබේ. යළි 10 වන ශ්‍රේණියේ දී ගැටුමක් නිර්මාණශීලී ව විසඳා ගැනීමට අදාළ ව සාකච්ඡා කර ඇත. 11 වන ශ්‍රේණියේ දී ආරවුල් පහසුවෙන් විසඳා ගනිමු. යන ක්‍රියාකාරකම් මගින් ගැටුම් විසඳීමේ නෛතික හා විකල්ප ක්‍රියාමාර්ග පිළිබඳ ව සාකච්ඡා කොට ඇත.

ගැටුම් නිරාකරණයට පාදක වන පූර්ව කුසලතා වන ස්ථීරසාරතාව පිළිබඳ ව ක්‍රියාකාරකම් ඇසුරින් සාකච්ඡා නො වීම දුර්වලතාවකි. ගැටුම් නිරාකරණයට අදාළ ව ‘සමථකරණය’ පිළිබඳ ව වඩා පුළුල් ව සාකච්ඡා විය යුතු ය (4 වන උපග්‍රහය).

4.7.10 විවාරශීලී බව හා බුද්ධිමත් තීරණ ගැනීම

6 වන ශ්‍රේණියේ දී ‘යහපත් පුරවැසියෙකු වශයෙන් ප්‍රගුණ කළ යුතු ගුණාංග’ යන ක්‍රියාකාරකමින් සරු දෙය හා නිසරු දෙය තෝරා බේරා ගැනීම පිළිබඳ ව සාකච්ඡා කෙරේ. 7 වන ශ්‍රේණියේ දී ‘සුමඟට ද නොමඟට ද’, ‘කටු අකුලක මල වුව මැණ’, ‘දැනගෙන යන්නෝ හරිමග යන්නෝ’, ‘දැරිය හැකි ජීවන ක්‍රමයක්’ යන ක්‍රියාකාරකම්වලින් විවාරශීලී ව හා බුද්ධිමත් ව තීරණ ගැනීම සාකච්ඡා කර ඇත. 8 වන ශ්‍රේණියේ ‘මම හිතන්නේ මේ විදිහට’, ‘යහපත් විත්තවේග මැඩලයි’, ‘ආවේග’, ‘අපි ඉන්නේ සතුටින්’, ‘අභිමානයෙන් යුතු ව වැඩ ලෝකය දකී’ ක්‍රියාකාරකම්

මගින් ද විචාරයෙන් යුතු ව තීරණ ගැනීම ගැන සාකච්ඡා කර ඇත. 10 හා 11 ශ්‍රේණිවල දී සෘජු ව අදාළ සංකල්පය පිළිබඳ ව කරුණු නැත. එහෙත් ‘ගැටුම හඳුනා ගැනීම’ හා ‘ගැටුමක් නිර්මාණශීලී ව විසඳා ගැනීම’ යන ක්‍රියාකාරකම්වල දී බුද්ධිමත් ව හා විචාරශීලී ව තීරණ ගැනීම පිළිබඳ ව ගම්‍ය වේ. ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී අංග ලක්ෂණ හඳුනා ගැනීම ක්‍රියාකාරකම් යටතේ ද සංකල්පයට අදාළ ව කරුණු ආධ්‍යාපනයෙන් මතු වේ. 11 වන ශ්‍රේණියේ දී ‘මානව හිමිකම් රැක ගනිමු’ හා ‘කාන්තාවන්ට නිසි තැන ලබා දෙමු’ යන ක්‍රියාකාරකම් දෙකින් ද විචාරශීලී ව හා බුද්ධිමත් ව තීරණ ගැනීමේ අවශ්‍යතාව ගම්‍ය වේ. මෙම සාම සංකල්පය මතු කර ගැනීමට අපේක්ෂිත තක්සේරු හා අගැයීම් නිර්ණායකවලට ඇතුළත් විය යුතු ය. ජාත්‍යන්තර සබඳතා, මාධ්‍ය භාවිතය යන තේමා වටා ක්‍රියාකාරකම් ඉදිරිපත් කළ යුතු ය (4 වන උපග්‍රන්ථය).

4.7.11 ප්‍රජානිර්මාණය හා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය

යහපත් පුද්ගලයකු වශයෙන් ප්‍රගුණ කළ යුතු ගුණාංග යටතේ පුරවැසි යුතුකම් හා වගකීම් පිළිබඳ සාකච්ඡා කර ඇත. සාරධර්ම ගරු කරමින් ආදර්ශමත් ව කටයුතු කරමු. ‘ජාතික අගයන් හා ජාතික සමගිය සුරකිමු’ ක්‍රියාකාරකම යටතේ ජාතික සමගිය හා සංවර්ධනය ඇති කිරීමෙහි ලා පුරවැසි යුතුකම් අවධාරණය වී ඇත. 8 වන ශ්‍රේණියේ දී ‘ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ජීවන ක්‍රමය හඳුනා ගනිමු.’ ‘ලමා අයිතිවාසිකම් හා යුතුකම් ක්‍රියාකාරකම්’ තුළින් සමාජය තුළ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ව්‍යවහාරය හා පැවැත්ම සාකච්ඡා කොට ඇත. 10 වන ශ්‍රේණියේ දී ‘ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී අංග ලක්ෂණ හා වගකීම් ඉටු කිරීමට සූදානම් වීම’ යන ක්‍රියාකාරකම මගින් සමාජ ඒකාග්‍රතාවට ඉවහල් වන ප්‍රජාතන්ත්‍රීය ලක්ෂණ ද ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පුරවැසියෙකු යුතුකම් ඉටු කිරීමේ වැදගත්කම ද සාකච්ඡා කොට ඇත. 11 වන ශ්‍රේණියේ දී ‘යුතුකම් ඉටු කරමු, අයිතිවාසිකම් භුක්ති විඳිමු,’ යන ක්‍රියාකාරකමෙන් තවදුරටත් පුරවැසි යුතුකම් හා වගකීම් පිළිබඳ ව සාකච්ඡා කර ඇත. මෙසේ සෘජු ලෙස ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය පිළිබඳ කරුණු දැක්වීම 8 වන ශ්‍රේණියෙන් ආරම්භ කර 11 වන ශ්‍රේණිය දක්වා ක්‍රමයෙන් විෂය අන්තර්ගතය ගැඹුරු වන අයුරින් විකාශනය කර නැත. එහෙත් 6 සිට 11 දක්වා ම ප්‍රජා නිර්මාණ කාර්යයට අදාළ කරුණු ඉදිරිපත් කර ඇත. මෙම ශ්‍රේණි සඳහා ද අවම වශයෙන් පැවරුම්, පසුවැඩ ඉගෙනුම් දීර්ඝ කිරීමේ උපකරණ යටතේ හෝ මේ සඳහා යොමු කිරීම අවශ්‍ය ය (4 වන උපග්‍රන්ථය).

4.7.12 පරිසර හිතකාමී බව

පරිසරයට අදාළ ව සාකච්ඡා වී ඇති කොටස් පරිසර සාමය යටතේ ඇතුළත් වී ඇති හෙයින් මෙහි දී සාකච්ඡා නො කෙරේ. පරිසර සාමයට අදාළ සියලු ම කොටස් සමාජ සාමයට ද අදාළ වේ.

4.8 6, 7, 8, 10, 11 ශ්‍රේණි ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහවල පරිසර සාමය අන්තර්ගත වී ඇති ආකාරය

4.8.1 ආත්මාවබෝධයෙන් ජීවිතය හා පසුබිම පිළිබඳ තොරතුරු ගවේෂණය කිරීම.

ජීවත් වන වටපිටාවේ පිහිටීම ද, ඇතැම් අවස්ථාවල අනතුරුදායක බව, බුද්ධි කලම්බන සාකච්ඡාවක යෙදවීම මගින්, තොරතුරු ලිවීමට යොමු කිරීම 6 වන ශ්‍රේණියට යෝග්‍යය ය. අපිළිවෙල පිළිබඳ ව කෙරෙන භූමිකා රංගනය පරිසර සාමය පිළිබඳ සංකල්ප ගොඩ නැංවීමට සුදුසු

අවස්ථාවකි. එහෙත් එසේ යොමු වීමක් නැත. පරිසර සාමය අවධාරණය කළ හැකි අවස්ථාවක් වුව ද එසේ කර නැත.

11 වන ශ්‍රේණියේ දී කාර්ය පත්‍රිකාවක් මගින් මිනිස් ක්‍රියාකාරකම් මත පරිසරයට වූ බලපෑම් පිළිබඳ ව දැනුම ලබා දීමට යොමු කර ඇති නමුත් පරිසර සාමය පිළිබඳ සංකල්පය ඉස්මතු වන අයුරින් මෙහෙයවී නැත. සෑම ආගමකට ම සිද්ධස්ථාන ඇති බව මතු වන ලෙස සාකච්ඡා මෙහෙයවීම හා සංකේත, ඡායාරූප නිරීක්ෂණය කර ආගමික සංකේතවලින් නිරූපණය වන විවිධ ආගම් සටහන් කිරීම 6 වන ශ්‍රේණියට උචිත ය (6 වන උපග්‍රන්ථය).

4.8.2 මනා සැලසුමකින් සංවිධානාත්මක ව කටයුතු කිරීම

එදිනෙදා පරිහරණය කරන භාණ්ඩ හා ස්ථාන ක්‍රමවත් ව තබා ගැනීමේ වැදගත්කම පිළිබඳ ව, 6 වන ශ්‍රේණියේ දී සාකච්ඡා කර තිබීම උචිත වුව ද, ප්‍රායෝගික ක්‍රියාකාරකමකින් පරිසර සාමය ගොඩ නැංවීමට යොමු කර නැත. 11 වන ශ්‍රේණියේ දී නිවස, පාසල, පත්ති කාමරයෙන් එහා ඇති පරිසරය පිළිබඳ ව පුළුල් කරුණු හැදෑරීමකට යොමු කර තිබීම විෂය අන්තර්ගතයේ සංවර්ධනාත්මක පෙළ ගැස්මකි. එහෙත් පරිසර සාමය පිළිබඳ ව එහි දී ද අවධාරණය වී නැත. මේ මාතෘකාව යටතේ 7, 8, 10, ශ්‍රේණිවල දී කිසිදු සඳහනක් කර නැත. එදිනෙදා පරිහරණය කරන භාණ්ඩ හා ස්ථාන ක්‍රමවත් ව තබා ගැනීමේ වැදගත්කම පිළිබඳ ව 6 වන ශ්‍රේණියේ සිට 11 වන ශ්‍රේණිය දක්වා සාකච්ඡා කිරීම අවශ්‍ය ය (6 වන උපග්‍රන්ථය).

4.8.3 එලදායී ලෙස විවේකය ගත කිරීම

එලදායී ලෙස විවේකය ගත කිරීමට අවට පරිසරය පහසුවෙන් යොදා ගත හැකි බවත්, විනෝදය ලබා ගැනීමේ දී අන් අයට සතුන්ට, පරිසරයට හානියක් නො විය යුතු බවත්, 6 වන ශ්‍රේණියේ දී සාකච්ඡා කර තිබීම උචිත ය. එහෙත් 7, 8, 10, 11 වන ශ්‍රේණිවල මේ පිළිබඳ කරුණු අන්තර්ගත නො වීමත් අඛණ්ඩතාව බිඳී ඇත (6 වන උපග්‍රන්ථය).

4.8.4 පරිසරයට සංවේදී වීම

පරිසරයට සංවේදී වීම, පරිසරය සුරැකීම අලංකාර ව තබා ගැනීම, නිරීක්ෂණ වාර්තා මගින් ඉදිරිපත් කිරීම මගින් පරිසරයට සංවේදී බව ඇති කිරීම 6 වන ශ්‍රේණියට උචිත ය. සෘජු ව ම පරිසර සාමය පිළිබඳ යොමු නො කළ ද එම සංකල්පය සිසුන් තුළ ගොඩ නැගීමට රුකුලක් වන පරිදි ක්‍රියාකාරකම් සකස් කර ඇත. 7 වන ශ්‍රේණියේ දී කාර්ය පත්‍රිකාවක් මගින් පරිසර සංවේදීතාවට අදාළ සාරධර්ම පිළිබිඹු වන සේ භූමිකා රංගනයක හෝ අභිරූපණයක් ඉදිරිපත් කිරීම ද උචිත ය. 11 වන ශ්‍රේණියේ දී පුරවැසියා සතු වගකීම් වශයෙන් පරිසරයට සංවේදී වීම පිළිබඳ ව විෂය අන්තර්ගතය ගැඹුරින් හැදෑරීමකට යොමු කර තිබීම යෝග්‍ය ය. එහෙත් 8, 10 වන ශ්‍රේණිවල දී ඒ පිළිබඳ කරුණු අන්තර්ගත නො වීමත් අඛණ්ඩතාව බිඳී ඇත (6 වන උපග්‍රන්ථය).

4.8.5 අප ජීවත් වන ප්‍රදේශය

6 වන ශ්‍රේණියේ දී භෞතික සම්පත්, ආර්ථික කටයුතු, සිද්ධස්ථාන හා ආයතන හඳුනා ගැනීම, ආරක්ෂා කිරීම, සංරක්ෂණය පිළිබඳ සාකච්ඡා කිරීමට 6 වන ශ්‍රේණියේ දී යොමු කර ඇතත්,

ක්‍රියාකාරකමක් දී නැත. 7, 8, 10 වන ශ්‍රේණිවල දී ඒ පිළිබඳ තොරතුරු විෂය අන්තර්ගතයට ඇතුළත් නො වීමෙන් අඛණ්ඩතාව බිඳී ඇත. නැවත 11 වන ශ්‍රේණියේ දී ඒ පිළිබඳ ව පාරිසරික ගැටලු හා තිරසාර සංවර්ධනය යටතේ ඉදිරිපත් කර ඇති විෂය අන්තර්ගතය යෝග්‍ය ය. එමෙන් ම ප්‍රමාණවත් ය (6 වන උපග්‍රන්ථය).

4.8.6 පරිසරය රැක ගැනීම

6 වන ශ්‍රේණියේ දී පසු වැඩ යටතේ යොමු කිරීමක් දක්නට ලැබේ. ස්වාභාවික පරිසරය හා නිර්මිත පරිසරය සංරක්ෂණය යන තේමාව යටතේ ප්‍රජානන ක්ෂේත්‍රයට වැඩි අවධානයක් යොමු කර ඇතත් මනෝ වාලක, ආවේදන ක්ෂේත්‍ර කෙරෙහි අවධානය යොමු කර ඇත්තේ අල්ප වශයෙනි. 7 වන ශ්‍රේණියේ දී ජලය සුරැකීම පිළිබඳ දැනුවත් කර ඇතත් එයින් පරිසර සාමය ගොඩ නැගෙන්නේ කෙසේ දැයි අවධාරණය වී නැත. 10 වන ශ්‍රේණියේ දී ගැටුම් නිසා ජීවිත, දේපළ හානි සිදු වන බව සඳහන් කිරීම පමණක් ම ප්‍රමාණවත් නැත. 8, 11 වන ශ්‍රේණිවල දී ඒ පිළිබඳ කිසිදු සඳහනක් නැත (6 වන උපග්‍රන්ථය).

4.8.7 ජාතික කොඩිය, ජාතික ගීය, රාජ්‍ය ලාංඡනය

7 වන ශ්‍රේණියේ දී ඉදිරිපත් කර ඇති ඉහත සඳහන් සංකල්පවලින් නිරූපිත අර්ථය පැහැදිලි කර නැත. 11 වන ශ්‍රේණියේ දී සාර්ක් රටවල ජාතික කොඩි ඉදිරිපත් කිරීම විෂය අන්තර්ගතයේ සංවර්ධනාත්මක අවස්ථාවකි. එහෙත් එහි දී ද ඒවායේ ඇති සංකේත පිළිබඳ අර්ථ දැක්වී නැත. 6, 8, 10 වන ශ්‍රේණිවල දී මේ පිළිබඳ ව විෂය අන්තර්ගතයේ කිසිදු සඳහනක් කර නැත (6 වන උපග්‍රන්ථය).

4.8.8 ජාත්‍යන්තර සබඳතා

11 වන ශ්‍රේණියේ දී පමණක් මේ සම්බන්ධයෙන් කරුණු ඉදිරිපත් කර ඇත. ජාත්‍යන්තර වශයෙන් ද පරිසර සංරක්ෂණය හා සංවර්ධනය අවධාරණය කිරීම උචිත ය (6 වන උපග්‍රන්ථය).

4.8.9 කාලීන ගැටලු

8, 10, 11 වන ශ්‍රේණිවල දී මේ පිළිබඳ ව කරුණු ඉදිරිපත් වී ඇත. 8 වන ශ්‍රේණියේ දී ඒ හා සම්බන්ධ කරුණු ඉදිරිපත් කර ඇතත්, ක්‍රියාකාරකම්වල දී පරිසර සාමය සම්බන්ධ සංකල්පය ඉස්මතු කිරීම කෙරෙහි අවධානය යොමු වී නැත. 10 වන ශ්‍රේණියේ දී ශ්‍රී ලංකාවේ ගැටලු පිළිබඳ අවධානය යොමු කිරීම උචිත අවස්ථාවකි. එහෙත් පරිසර සාම සංකල්ප ගොඩ නැගීමට යොමු වී නැත. 11 වන ශ්‍රේණියේ දී පරිසර දූෂණය පිළිබඳ ව කරුණු ඇතුළත් ව ඇත. 6, 7 ශ්‍රේණිවල දී මේ සම්බන්ධයෙන් කරුණු ඉදිරිපත් නොවීම අඩුපාඩුවකි (6 වන උපග්‍රන්ථය).

4.9 පන්ති කාමර පාඩම් නිරීක්ෂණය

6, 7, 8 ශ්‍රේණිවල ජීවන නිපුණතා හා පුරවැසි අධ්‍යාපනය සහ පුරවැසි අධ්‍යාපනය සහ 10, 11 ශ්‍රේණිවල ප්‍රජා පාලනය විෂය ඉගැන්වීම පිළිබඳ ව පන්ති කාමර ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම ක්‍රියාවලිය නිරීක්ෂණයෙන් පාසල් 14ක ගුරුවරුන් 19දෙනෙකුගේ පාඩම් 34කින් දත්ත රැස් කෙරිණි.

නිරීක්ෂණයට ලක් කළ පාඩම් සංඛ්‍යාව පත්ති අතර සමානුපාතික ව බෙදී ගොස් නැත. වැඩි ම සංඛ්‍යාව වූ පාඩම් 10, 6 වන ශ්‍රේණියෙන් වූ අතර අවම පාඩම් සංඛ්‍යාව වූ 4, 10 වන ශ්‍රේණියෙනි.

නිරීක්ෂිත පාඩම්වලින් වැඩි වශයෙන් ම මතු වූ සාම සංකල්පය වූයේ සහයෝගය යි. එය පාඩම් 14ක දී මතු විණි. පරිසර හිතකාමී බව අවම මට්ටමින් මතු වූ සාම සංකල්පය විය. එය පාඩම් දෙකක දී පමණක් මතු විණි. ප්‍රජා නිර්මාණය සහ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය සංකල්පය පාඩම් නවයකින් සාකච්ඡා විය. එහෙත් ප්‍රජා නිර්මාණය යන්නය අවධාරණය නො විණි. සිතේ සාමය, මානය හිමිකම් හා යුතුකම්, ප්‍රතිජානනය යන සංකල්ප පාඩම් හයකින් මතු විණි. මෙම පාඩම් ඉගැන්වීම සඳහා යොදාගත් ඉගැන්වීම් ව්‍යවහාර, ක්‍රියාකාරකම්, ගුරු සිසු සාකච්ඡා සහ කරුණු කියා දීමට පමණක් සීමා විණි. ගුරු සිසු සාකච්ඡාව, ක්‍රියාකාරකම් කරුණු කියා දීම, පිළිවෙලින් පාඩම් 14, 12, 8ක දී යොදා ගැනිණි (7 වන වගුව).

7 වන වගුව: පත්ති කාමර නිරීක්ෂණ අනාවරණ

ශ්‍රේණිය	නිරීක්ෂණය කළ පාඩම් ගණන	මතු වූ සාම සංකල්පය (පාඩම් ගණන අනුව)	භාවිත කළ ඉගැන්වීම් ව්‍යවහාර (පාඩම් ගණන මත)
06	10	සහයෝගය - 05 සිතේ සාමය - 03 සභානුභූතිය - 02 එලදායී සන්නිවේදනය - 02 පරිසර හිතකාමී බව - 01 ප්‍රතිජානනය - 01	ක්‍රියාකාරකම් - 04 සාකච්ඡා - 03 කරුණු කියා දීම - 03
07	07	සහයෝගය - 03 ප්‍රතිජානනය - 03 ප්‍රජා නිර්මාණය හා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය - 03 මානව අයිතිවාසිකම් - 02 විවාරශීලී බව හා බුද්ධිමත් තීරණ ගැනීම - 01 ගැටුම් නිරාකරණය - 01	ක්‍රියාකාරකම් - 02 (එකක් භූමිකා රංගනයක්) සාකච්ඡා - 03 කරුණු කියා දීම - 03
08	06	සහයෝගය - 04 ප්‍රජා නිර්මාණය හා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය - 03 සිතේ සාමය - 02 ගැටුම් නිරාකරණය - 01 සභානුභූතිය - 01 ප්‍රතිජානනය - 01 විවාරශීලී බව - 01	සාකච්ඡා - 04 ක්‍රියාකාරකම් - 03
10	04	සහයෝගය - 02 මානව අයිතිවාසිකම් - 02 ප්‍රජා නිර්මාණය හා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය - 01 එලදායී සන්නිවේදනය - 01 සිතේ සාමය - 01 ගැටුම් නිරාකරණය - 01	සාකච්ඡා - 02 කරුණු කියා දීම - 02
11	05	ප්‍රජා නිර්මාණය හා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය - 02 මානව අයිතිවාසිකම් - 02 ප්‍රතිජානනය - 01 ගැටුම් නිරාකරණය - 01	සාකච්ඡා - 02 කරුණු කියා දීම - 03

ගුරුවරුන් සමඟ කළ විවෘත සම්මුඛ සාකච්ඡාවලින් මතු වූ දත්ත අනුව මෙම විෂය මගින් අපේක්ෂිත සාම සංකල්ප සිසුන්ට සාධනය සඳහා අවශ්‍ය පුහුණුව තමන්ට නො ලැබුණු බව ගුරුවරුන් 15 දෙනෙකුගෙන් ප්‍රකාශ වීණි. පෙළ පොතෙන් හා ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයෙන් තමන්ට ඒ සඳහා අවශ්‍ය මඟ පෙන්වීම නිසි පරිදි නො ලැබුණු බව ගුරුවරුන් 6 දෙනෙකුගේ අදහස විය.

විෂය නිර්දේශවල අන්තර්ගත සාම සංකල්ප සාධනය සඳහා ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයෙහි වඩා පැහැදිලි වූත්, නිරවුල් වූත්, සුවිශේෂී උපදේශාත්මක මඟ පෙන්වීම ඇතුළත් කළ යුතු බව ගුරුවරුන් 8 දෙනෙකුගේ අදහස විය. සිසුන්ට සමීප ව, ඔවුන්ගේ ජීවන අත්දැකීම් හුවමාරුවට මෙම විෂයය ඉවහල් කරගත හැකි බව ගුරුවරුන් තිදෙනෙකුගේ මතය විය (8 වන වගුව).

8 වන වගුව : ගුරුවරුන් සමඟ කළ සම්මුඛ සාකච්ඡා මගින් මතු වූ තොරතුරු

ප්‍රකාශය	ප්‍රතිචාර සංඛ්‍යාව
සේවාස්ථ සැසි මගින් හෝ වෙනත් ක්‍රමයකින් ජීවන නිපුණතා විෂය ඉගැන්වීමට අදාළ පුහුණුවක් ලැබී නැත	15
පෙළ පොත මගින් සාම සංකල්ප මතුකර ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය ඉඟි ලබා නොදීම	03
සාම සංකල්ප ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයෙන් අවධාරණය විය යුතු ය	03
සිසුන්ට සමීප ව ඔවුන්ගේ ජීවන අත්දැකීම් හුවමාරු කර ගැනීමට මෙම විෂය ඉවහල් කර ගත හැකි ය	03
සාම සංකල්ප පිළිබඳ ව දැනුවත් බවක් නො වී ය	03
පුරවැසි අධ්‍යාපන පාඩම්වලින් සාම අරමුණු සාධනය කර ගත හැකි ය	02
සාම සංකල්ප සාධනය පිළිබඳ ව පෙළ පොත් හා ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහ මගින් ගුරුවරුන් දැනුවත් කළ යුතු ය	02
විෂය නිර්දේශය තුළ සාමය සඳහා මීට වඩා ඉඩකඩ ලබා දිය යුතු ය	02
ඉගැන්වීමේ දී සාම සංකල්ප මතු කිරීම පිළිබඳ ව විශේෂ අවධානයක් දැක්වීමට අපේක්ෂා නොකරන ලදී	01
සාම සංකල්ප සාධනය සඳහා යොදා ගන්නා ක්‍රමවේදයන්හි වෙනසක් අවශ්‍ය යි	01
ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහ ඉගැන්වීමේ දී භාවිත නො කරයි	01

5 වන පරිච්ඡේදය
නිගමන හා යෝජනා

5.1 පෙළ පොත්

නිගමන

- යහපත් සාමකාමී පුරවැසියකු සහ සාමකාමී සමාජයක් බිහි කිරීම අරමුණු කර ගෙන පුරවැසි අධ්‍යාපනය හා ජීවන නිපුණතා යන එක ම විෂයයක් ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම උචිත ය.
- පෙළ පොත් අන්තර්ගතයෙහි පුද්ගල, සමාජ හා පරිසර සාම සංකල්ප සෘජු ව ම ප්‍රකාශ වී නැත. එහෙත් ඒවා, අධ්‍යාපනයෙන් සෑම මාතෘකාවකින් ම මතු කර ගත හැකි ය.

යෝජනාව

පුද්ගල, සමාජ හා පරිසර සාම සංකල්ප පෙළ පොත් අන්තර්ගතයෙන් මතු කර දැක්වෙන පරිදි ඒවායේ මාතෘකා / අනු මාතෘකා පෙළ ගැස්වීම සුදුසු ය. අදාළ සාම සංකල්පවල ව්‍යවහාරය සඳහා යොමු වූ, පැවරුම්, ව්‍යාපෘති, අභ්‍යාස හා සිද්ධි අධ්‍යයන 6, 7, 8, 9 ශ්‍රේණි පෙළ පොත්වලට ඇතුළත් කළ යුතු ය.

නිගමනය

- ජීවන නිපුණතා විෂයය 6, 7, 8, 9 ශ්‍රේණිවලට පමණක් සීමා වී ඇත.

යෝජනාව

උක්ත විෂයය 10, 11 ශ්‍රේණිවලට ද ව්‍යාප්ත කළ යුතු ය.

නිගමනය

- බහු සංස්කෘතික ජන සමාජයක සාමකාමී ව සහජීවනයෙන් ජීවත් වීමට අවශ්‍ය සංකල්ප නිබුණ ද භාවිතයට අදාළ කරුණු සහ යොමු කිරීම් පෙළ පොත්වල අඩු ය.

යෝජනාව

සාමකාමී ව සහජීවනයෙන් ජීවත් වීමට අවශ්‍ය සංකල්ප භාවිතයට අදාළ යොමු කිරීම් සහිත ව පෙළ පොත්වල අන්තර්ගතය සැලසුම් කළ යුතු ය.

නිගමනය

- 6-11 ශ්‍රේණි පෙළ පොත් අන්තර්ගතයෙහි පුද්ගල හා සමාජ සාමයට අදාළ ව මාතෘකා හා අනුමාතෘකා ඔස්සේ සාම සංකල්ප පිළිබඳ ව කරුණු ඉදිරිපත් කර ඇති ආකාරය .9 වන වගුවේ දක්වා ඇත. එය සැලකිල්ලට ගනිමින් කෙරෙන නිරීක්ෂණ හා යෝජනා පහත දැක්වේ.

9 වන වගුව : පෙළ පොත් අන්තර්ගතයෙන් සාම සංකල්ප මතු කර ඇති ආකාරය

සාම සංකල්පය	සෘජු ව කරුණු ඉදිරිපත් කර ඇත	ආධ්‍යාහාරයෙන් කරුණු ඉදිරිපත් කර ඇත.	කරුණු ඉදිරිපත් කර නැත	කරුණු ඉදිරිපත් කිරීම ප්‍රමාණවත් ය.
සිතේ සාමය	6, 7, 8 ශ්‍රේණි	10, 11 ශ්‍රේණි		
විවේකය ඵලදායීගත කිරීම	6 ශ්‍රේණිය	7 ශ්‍රේණිය	8, 10, 11 ශ්‍රේණි	
ඵලදායී සන්නිවේදනය	6 ශ්‍රේණිය	7, 8, 10, 11 ශ්‍රේණි		
සහානුභූතිය	6 ශ්‍රේණිය	7, 8, 10 ශ්‍රේණි	11 ශ්‍රේණිය	
මානව හිමිකම් හා යුතුකම්	10, 11 ශ්‍රේණි	6, 7, 8 ශ්‍රේණි		
සහයෝගය	-	6, 7, 8, 10, 11 ශ්‍රේණි		
ප්‍රතිජානනය	-	6, 7, 8, 10, 11 ශ්‍රේණි		
ස්ථීරසාරතාව	-	6, 7, 8, ශ්‍රේණි	10, 11 ශ්‍රේණි	
විචාරශීලී බව හා බුද්ධිමත් තීරණ ගැනීම	-	6, 7, 8, 10, 11 ශ්‍රේණි		
සමාජ ප්‍රතිනිර්මාණය හා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය	8, 10, 11 ශ්‍රේණි	6, 7 ශ්‍රේණි		
ගැටුම් නිරාකරණය	8, 10 ශ්‍රේණි	6, 7, 11 ශ්‍රේණි		
පරිසර හිතකාමී බව	11 ශ්‍රේණිය	6, 7, 8 ශ්‍රේණි	10 ශ්‍රේණිය	

6, 7, 8, 10, 11 ශ්‍රේණි පෙළ පොත්වල අන්තර්ගතයෙන් මානව අයිතිවාසිකම් හා යුතුකම්, ගැටුම් නිරාකරණය, සමාජ ප්‍රතිනිර්මාණය හා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය යන සාම සංකල්ප පිළිබඳ ව අනිකුත් විෂය තේමා සමඟ සමබර වන සේ ද ප්‍රමාණවත් ව ද කරුණු ඉදිරිපත් කර ඇත.

නිගමනය

- සහයෝගය, ප්‍රතිජානනය, ස්ථීරසාරතාව, විචාරශීලී බව හා බුද්ධිමත් තීරණ ගැනීම යන සාම සංකල්ප පිළිබඳ ව සියලු ම ශ්‍රේණිවල දී පෙළ පොත් අන්තර්ගතයෙන් ආධ්‍යාහාරයෙන් පමණක් කරුණු මතු කර ඇත. එහෙත් ස්ථීරසාරතාව පිළිබඳ 10, 11 ශ්‍රේණි පෙළ පොත්වලින් ආධ්‍යාහාරයෙන් හෝ කරුණු ඉදිරිපත් නො වේ.

යෝජනාව

6-9 ශ්‍රේණිවල දී සෘජු මාතෘකාවකින් උක්ත සාම සංකල්ප හඳුන්වා කරුණු ඉදිරිපත් කිරීම අවශ්‍ය ය. එහි දී සිසුන්ට ප්‍රායෝගික පුහුණුවක් ලැබෙන ලෙස ක්‍රියාකාරකම් සැලසුම් කිරීම අවශ්‍ය ය. 9 වන ශ්‍රේණියෙන් පාසල හැර යන සිසුන්ට යහපත් පුරවැසියන් ලෙස ජීවත් වීමට අවශ්‍ය අවම නිපුණතා ලබා දෙන ලෙස ඒවා ඉදිරිපත් කිරීම අවශ්‍ය වේ.

නිගමනය

- විවේකය ඵලදායී ව ගත කිරීම පිළිබඳ සෘජු ව කරුණු දැක්වීම 6, 7 ශ්‍රේණිවලට පමණක්

සීමා වී ඇත.

යෝජනාව

සාමය වර්ධනයෙහි ලා විවේකය එලදායි ව ගත කිරීම පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම 8-11 ශ්‍රේණි දක්වා ව්‍යාප්ත කළ යුතු ය.

නිගමනය

- එලදායි සන්නිවේදනය පිළිබඳ 6 වන ශ්‍රේණියේ දී සිසුන්ගේ මට්ටම ගැලපෙන පරිදි කරුණු සෘජු ව ඉදිරිපත් කර ඇත. එහෙත් 7-11 ශ්‍රේණිවල දී ආධ්‍යාභාරයෙන් මතු කළ අදහස් ප්‍රමාණවත් නො වේ.

යෝජනාව

7-11 ශ්‍රේණිවල දී උක්ත සංකල්ප පිළිබඳ ද සෘජු ව ම ගත හැකි අදහස් ක්‍රමික විකාශනයක් සහිත ව මාතෘකා / අනුමාතෘකා ඔස්සේ ඉදිරිපත් කළ යුතු ය. එහි දී පත්ති කාමරයේ අත්දැකීම්වලට ඉඩ සලසන ක්‍රියාකාරකම්, පැවරුම් ඇතුළත් කළ යුතු ය. පුද්ගල සන්නිවේදන කුසලතා සංවර්ධනය සාමයට ඉවහල් වන ආකාරය පැහැදිලි කරන තොරතුරු/ කරුණු ඉදිරිපත් වීම අවශ්‍යය ය.

නිගමනය

- සිතේ සාමය පිළිබඳ, 7, 8 ශ්‍රේණිවල දී සෘජු ව කරුණු සාකච්ඡා කර ඇත. එහෙත් 10, 11 ශ්‍රේණිවල දී ගමුරින් හැදෑරීමෙන් පමණක් කරුණු ග්‍රහණය කර ගත යුතු ව ඇත. 6, 7, 8 ශ්‍රේණිවල කරුණු සාකච්ඡා කිරීමේ දී විත්තවේග පාලනය කිරීමේ ක්‍රමෝපාය පිළිබඳ අවධානයක් යොමු කර නැත.

යෝජනාව

තිරසාර සාමය ගොඩ නැංවීමෙහි ලා සිතේ සාමය පිළිබඳ ව 6-11 ශ්‍රේණිවල දී ක්‍රමික විකාශනයක් සහිත ව කරුණු සාකච්ඡා කළ යුතු ය. 9, 10, 11 ශ්‍රේණිවල දී විත්තවේග පාලනය කිරීම සඳහා සරල මානසික අභ්‍යාස ඇතුළත් කළ යුතු ය.

නිගමනය

- සභානුභූතිය පිළිබඳ ව 6 වන ශ්‍රේණියේ දී සෘජු මාතෘකාවකින් සිසුන්ගේ වයස් මට්ටමට ගැලපෙන ලෙස කරුණු ඉදිරිපත් කර ඇත. අනෙකුත් ශ්‍රේණිවල දී ආධ්‍යාභාරයෙන් ඒ පිළිබඳ ව මතු කළ අදහස් ප්‍රමාණවත් නො වේ. එහෙත් 11 වන ශ්‍රේණියේ දී ඒ පිළිබඳ එක ම මාතෘකාවකින්/ අනුමාතෘකාවකින් හෝ කරුණු සාකච්ඡා නො වී ම අඩුවකි.

යෝජනාව

7-11 ශ්‍රේණි පෙළපොත් අන්තර්ගතයෙන් සභානුභූතිය පිළිබඳ ක්‍රමික විකාශනයක් සහිත ව කරුණු ඉදිරිපත් කළ යුතු ය. එහි දී ජාතික හා ජාත්‍යන්තර මට්ටමින් පුද්ගල සබඳතා හසුරු වන සාධකයක් ලෙස සභානුභූතියේ වැදගත්කම 10, 11 ශ්‍රේණිවල දී අවධාරණය විය යුතු ය.

නිගමනය

- සභානුභූතිය, ආත්මාවබෝධය යන වචන 6 වන ශ්‍රේණියේ සිසුන්ගේ වයස් මට්ටමට නොගැලපේ.

යෝජනාව

6 වන ශ්‍රේණියේ දී සභානුභූතිය, ආත්මාවබෝධය යන වදන් වෙනුවට සරල වදන් යෙදූ මාතෘකාව ඉදිරිපත් කළ යුතු ය. (උදා: 7 වන ශ්‍රේණියේ පළමු පාඩම - ඔබ අසිරිමත් ය) පසු ව 8, 9 ශ්‍රේණිවල දී මෙම වචන හඳුන්වා දීම උචිත ය.

නිගමනය

- පරිසර හිතකාමී බව පිළිබඳ සෘජු ව අදහස් දැක්වීම 11 වන ශ්‍රේණියට පමණක් සීමා වී ඇත. 6, 7, 8 ශ්‍රේණිවල දී ආධ්‍යාභාරයෙන් කරුණු සීමිත ප්‍රමාණයක් ඉදිරිපත් කර ඇත. 10 වන ශ්‍රේණියේ දී ආධ්‍යාභාරයෙන් හෝ කරුණු මතු කර නැත.

යෝජනාව

පරිසර හිතකාමී බව පිළිබඳ 6 වන ශ්‍රේණියේ දී සෘජු ව සරල ව කරුණු ඉදිරිපත් කර අනෙකුත් ශ්‍රේණිවලට එය කුමක් ව ව්‍යාප්ත කළ යුතු ය. එහි දී සිසුන්ට ප්‍රායෝගික අත්දැකීම් සඳහා අවස්ථා ලැබෙන පරිදි විෂය අන්තර්ගතය සැලසුම් විය යුතු ය. 11 වන ශ්‍රේණියේ දී සමස්ත පරිසරය ඇතුළත් වන පරිසර සංකල්පයක් ඉදිරිපත් කළ යුතු ය.

නිගමනය

- ජාතික අනන්‍යතාව හා ජාතික සමගිය පිළිබඳ විෂය කරුණු ඇතුළත් වන්නේ 7 වන ශ්‍රේණියේ දී පමණි.

යෝජනාව

වසර 30ක පමණ කාලයක් රටේ අභ්‍යන්තර ගැටුම් නිසා පරිසර සාමය බිඳී යාමේ තර්ජනයට මුහුණ පා සිටින රටක පුරවැසි අධ්‍යාපනය විෂයය යටතේ 6-11 ශ්‍රේණිවල සිසුන්ට ජාතික අනන්‍යතාව හා සමගිය පවත්වා ගැනීම හා ඊට අදාළ අවස්ථා / සිද්ධි පිළිබඳ අත්දැකීම් ලබා දීම අවශ්‍ය වේ.

5.2 ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහ

නිගමනය

- 6, 7, 8 ශ්‍රේණිවල ජීවන නිපුණතා සහ පුරවැසි අධ්‍යාපනය සහ 10, 11 පුරවැසි අධ්‍යාපනය සහ ප්‍රජා පාලනය ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහවල පුද්ගල, සමාජ හා පරිසර සාමය සෘජු ව ම ප්‍රකාශ කෙරෙන ක්‍රියාකාරකම් දක්නට නැත. එහෙත් ඒවා ආධ්‍යාභාරයෙන් මතු කොට ගත හැකි අවස්ථා අන්තර්ගත වේ.

යෝජනාව

ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහවල අන්තර්ගතය පුද්ගල, සමාජ හා පරිසර සාමය මතු වන ආකාරයෙන් ක්‍රියාකාරකම් සැලසුම් කිරීම අවශ්‍ය ය. සාමාන්‍ය ජීවිතයේ දී සිසුන් ව්‍යවහාරයෙන් සාමය අත් දකින අවස්ථා ඒවායේ අඩංගු විය යුතු ය.

නිගමනය

- 10, 11 වන ශ්‍රේණිවල දී සමාජ ඒකාග්‍රතාවට අදාළ සාම සංකල්ප ඉගෙනුම් ඵල අතරට ඇතුළත් වීම ප්‍රමාණවත් නැත. ඒවායේ ව්‍යවහාරයට අවස්ථා සැලසීම පිළිබඳ ද අඩු අවධානයක් යොමු ව ඇත.

යෝජනාව

සමාජ ඒකාග්‍රතාවට අදාළ සාම සංකල්ප ඉගෙනුම් ඵල අතරට ඇතුළත් කළ යුතු ය. ඒවායේ ව්‍යවහාරයට අවස්ථා සැලසීමේ දී පැවරුම්, පසු වැඩ හා ඉගෙනුම් දීර්ඝ කිරීමේ උපකරණ යොදා ගත යුතු ය.

නිගමනය

- සාමකාමී යහපත් පුරවැසියා යන අවස්ථාව ඉටු කර ගැනීමට ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහවලින් අදාළ සාම සංකල්ප මතු වන ලෙස ක්‍රියාකාරකම් සැලසුම් වී නැත.

යෝජනාව

ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහවල උක්ත අවස්ථාව ඉටු කර ගැනීමට හැකි වන අයුරින් ක්‍රියාකාරකම් සංවර්ධනය විය යුතු ය.

6, 7, 8, 10, 11 ශ්‍රේණි ගුරු මාර්ගෝපදේශ අන්තර්ගතයෙහි පුද්ගල හා සමාජ සාමයට අදාළ ව ඉගෙනුම් සිද්ධි / ක්‍රියාකාරකම් ඔස්සේ සාම සංකල්ප සංවර්ධනය වී ඇති ආකාරය 10 වන වගුවේ ඇත. එය සැලකිල්ලට ගනිමින් කෙරෙන නිගමන හා යෝජනා පහත දැක්වේ.

10 වන වගුව : ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහවල අන්තර්ගතයෙන් සාම සංකල්ප මතු

කර ඇති ආකාරය

සාම සංකල්පය	සෘජු ව කරුණු ඉදිරිපත් කිරීම	අධ්‍යාපනයෙන් කරුණු ඉදිරිපත් කර ඇත.	කරුණු ඉදිරිපත් කර නැත	ප්‍රමාණවත් ව කරුණු ඉදිරිපත් කර ඇත.
සිතේ සාමය	6, 7, 8	10, 11		
විවේකය ඵලදායී ව ගත කිරීම	6, 7		8, 10, 11	
ඵලදායී සන්නිවේදනය	6, 7	8, 10, 11		
සහානුභූතිය	6	7, 8, 10	11	
මානව හිමිකම් හා යුතුකම්	11	6, 7, 8, 10		
සහයෝගය		6, 7, 8, 10, 11		

ප්‍රතිජානනය		6, 7, 8, 10, 11		
ස්ථීරසාරතාව		6, 7, 8, 10, 11		
විවාරශීලී බව හා බුද්ධිමත් තීරණ ගැනීම		6, 7, 8, 10, 11		
ප්‍රජා නිර්මාණය සහ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය	8, 10, 11	6, 7		
ගැටුම් නිරාකරණය	8, 10	6, 7, 11		
පරිසර හිතකාමී බව	11	6, 7, 8, 10		

නිගමන

- මානව අයිතිවාසිකම් හා යුතුකම්, ගැටුම් නිරාකරණය, ප්‍රජා නිර්මාණය සහ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය යන සාම සංකල්ප පිළිබඳ ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහවලින් සිසුන්ගේ වයස් මට්ටමට ගැලපෙන ලෙස, ඉගෙනුම් සිද්ධි සැලසුම් කර ඇත. අවශ්‍ය තැන්වල දී සරලවත්, අනෙකුත් තැන්වල දී සංකීර්ණවත් ක්‍රමික විකාශනයක් සහිත ව ක්‍රියාකාරකම් සැලසුම් කිරීම උචිත ය.
- සිතේ සාමය ගොඩනැගීම සඳහා ආත්මාවබෝධය ක්‍රමයෙන් පුළුල් ව යන ආකාරයේ ක්‍රියාකාරකම් 6-8 ශ්‍රේණිවල ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහවලින් ඉදිරිපත් කර ඇත. 10, 11 ශ්‍රේණිවල දී ඒවා ආධ්‍යාභාරයෙන් ගැඹුරින් අධ්‍යයනය කිරීමෙන් පමණක් මතු කර ඇත.

යෝජනාව

9, 10, 11 ශ්‍රේණි සඳහා විත්තවේග සමනය කරමින් සිතේ සාමය ඇති කරවන සෘජු ක්‍රියාමාර්ග වන මානසික ඉහිල් කිරීමේ අභ්‍යාස (උදා-සරල භාවනා ක්‍රම) ඇතුළත් කළ යුතු ය.

නිගමනය

- විවේකය ඵලදායී ව ගත කිරීම පිළිබඳ ව ඉගෙනුම් සිද්ධි/ ක්‍රියාකාරකම් සෘජු ව 6, 7 ශ්‍රේණිවල දී පමණක් ප්‍රමාණවත් ව දක්වා ඇත. එහෙත් ඒවා 8, 10, 11 ශ්‍රේණි දක්වා ක්‍රමික ව ගලා නො යයි.

යෝජනාව

6-11 ශ්‍රේණි ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහවල ඵලදායී ව විවේකය ගත කිරීමේ නිර්මාණශීලී ක්‍රමෝපායන්ට සිසුන් පොලඹවන හා යොමු කරන ක්‍රියාකාරකම් ඇතුළත් කිරීම අවශ්‍ය ය.

නිගමනය

- ඵලදායී සන්නිවේදනය පිළිබඳ ව 6, 7 ශ්‍රේණිවල දී පමණක් සෘජු ව කරුණු සාකච්ඡා කර ක්‍රියාකාරකම් ඉදිරිපත් කර ඇත. එහෙත් ඒවා 8, 10, 11 ශ්‍රේණිවල දී ආධ්‍යාභාරයෙන් පමණක් මතු කිරීම අඩුවකි.

යෝජනාව

සාමය වර්ධනයෙහි ලා ඵලදායී සන්නිවේදනය ප්‍රබල සාධකයක් බැවින් 8-11 ශ්‍රේණි ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහවලින් ද මේ පිළිබඳ ඉගෙනුම් සිද්ධි / ක්‍රියාකාරකම් ඇතුළත් කිරීම අවශ්‍ය ය.

නිගමනය

- සභානුභූතිය සංකල්පය පිළිබඳ ව 6 වන ශ්‍රේණියේ දී සෘජු ව සිසුන්ගේ වයස් මට්ටමට ගැලපෙන ලෙස ඉගෙනුම් සිද්ධි / ක්‍රියාකාරකම් සාකච්ඡා කර ඇත. එහෙත් අනෙකුත් ශ්‍රේණිවල දී ඒ පිළිබඳ අවම මට්ටමකින් ආධ්‍යාභාරයෙන් පමණක් ක්‍රියාකාරකම් සංවිධානය කර ඇත.

යෝජනාව

බහු වාර්ගික බහු ආගමික ජන සමාජයක ස්ථාවර සාමයක් ස්ථාපිත කිරීම සඳහා උක්ත සංකල්පය පිළිබඳ 6-11 ශ්‍රේණි දක්වා ක්‍රමික ව ගලා යන පරිදි ක්‍රියාකාරකම් සැලසුම් කිරීම අවශ්‍ය ය. එහි දී අන්‍යයන් පිළිබඳ ව සංවේදී ව කටයුතු කිරීම, ජීවන නිපුණතාවක් ලෙස සංවර්ධනය කිරීමට අදාළ සෘජු ක්‍රියාකාරකම් හඳුන්වා දිය යුතු ය.

නිගමනය

- 6, 7, 8, 10, 11 ශ්‍රේණි ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහවලින් සහයෝගය ප්‍රතිචාරය, ස්ථිරසාරතාව, විචාරශීලී බව හා බුද්ධිමත් තීරණ ගැනීම යන සාම සංකල්ප පිළිබඳ ව ආධ්‍යාභාරයෙන් පමණක් ඉගෙනුම් සිද්ධි / ක්‍රියාකාරකම් සැලසුම් කර ඇත. එහෙත් මේවා සිසුන්ගේ ජීවිතවලට අදාළ කර ගන්නා අයුරින් සැලසුම් වී නැත.

යෝජනාව

උක්ත සංකල්ප පිළිබඳ 6-9 ශ්‍රේණිවල දී මාතෘකාවක් වෙන් කර ඒ පිළිබඳ හැඳින්වීමක් කර ක්‍රියාකාරකම් සැලසුම් කිරීම අවශ්‍ය ය. අනාගත සාර්ථකත්වය උදෙසා මේවා සිසු ජීවිතවලට අදාළ කර ගන්නා අයුරින් සැලසුම් කිරීම අවශ්‍ය ය.

නිගමනය

- පරිසරය ආශ්‍රිත සංකල්ප සෘජු ව පාඩමකින් ඇත්තේ 11 වන ශ්‍රේණියේ දී පමණි. අනෙකුත් ශ්‍රේණිවල දී ඒ පිළිබඳ ව ආධ්‍යාභාරයෙන් පමණක් ඉගෙනුම් සිද්ධි / ක්‍රියාකාරකම් මතු කර ඇත.

යෝජනාව

කුඩා කළ සිට ම සිසුන්ට පරිසරය පිළිබඳ අත්දැකීම් ලබා දීම අවශ්‍ය ය. 6-8 ශ්‍රේණිවල දී මේ පිළිබඳ ප්‍රධාන මාතෘකාවක් ඔස්සේ කරුණු සාකච්ඡා කර ක්‍රියාකාරකම් ඉදිරිපත් කළ යුතු ය. 10, 11 ශ්‍රේණිවල දී සජීවී අත්දැකීම් ඔස්සේ උක්ත සංකල්පය තව දුරටත් තහවුරු කළ යුතු ය.

5.3 පත්ති කාමර නිරීක්ෂණවලට අදාළ අනාවරණ

- නිරීක්ෂකයන්ගේ සංජානනවලට අනුව අධ්‍යයනය සඳහා යොදා ගත් සියලු ම සාම සංකල්ප පත්ති කාමර ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලියේ දී දළ වශයෙන් මතු විය.

- ‘සහයෝගය’ යන සාම සංකල්පය වැඩි වශයෙන් ම (පාඩම් 14ක දී) මතු වූ සාම සංකල්පය විය.
- පත්ති කාමරයේ භාවිත කළ ඉගැන්වීම් ව්‍යවහාර සාම සංකල්ප තහවුරු කිරීමට ප්‍රමාණවත් නො වීණි.
- විෂයය ඉගැන්වීම සඳහා ගුරුවරුන් විශේෂ පුහුණුවක් නො ලැබීම හේතුවෙන් අපේක්ෂිත ඉගෙනුම් ඵල අපේක්ෂිත මට්ටමින් ළඟා කර ගැනීම අපහසු විය.
- සාම සංකල්ප සාධනයේ දී නව නිර්මාණාත්මක ඉගැන්වීම් ව්‍යවහාර යොදා ගැනීමට ගුරුවරුන් යොමු නො වීණි.
- ගුරු හා සිසු ව්‍යවහාර මගින් පත්ති කාමරය තුළ හෝ පාසල තුළ සාම සංකල්ප අත්විඳින අවස්ථා අවම මට්ටමක පැවතිනි.

පත්ති කාමර නිරීක්ෂණවලට අදාළ යෝජනා

- ජීවන නිපුණතා හා පුරවැසි අධ්‍යාපනය / පුරවැසි අධ්‍යාපනය හා ප්‍රජා පාලනය විෂයයෙන් අපේක්ෂිත සාම සංකල්ප මතු කිරීම සඳහා සුවිශේෂී ඉගැන්වීම් ක්‍රමවේද පිළිබඳ පුහුණුවක් ගුරුවරුන්ට ලබා දිය යුතු ය.
- සාම සංකල්ප පිළිබඳ ව ගුරුවරුන්ගේ අවබෝධය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතු ය.
- ගුරු සිසු අන්තර් සබඳතා හා ක්‍රියාකාරකම් මගින් සිසුන්ට සාම සංකල්ප පාසල හා පත්ති කාමරය තුළ ප්‍රත්‍යක්ෂ කර ගැනීමට අවස්ථා සැලසිය යුතු ය.

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ නාමාවලිය

- අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය - සමාජ ඒකාග්‍රතාව සහ සාම අධ්‍යාපන ඒකකය (2008) **ජාතික ප්‍රතිපත්තිය සහ ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳ සවිස්තරාත්මක රාමුව: සමාජ ඒකාග්‍රතාව සහ සාම අධ්‍යාපනය.**
- කොඩිතුට්ටි ඇතුළු පිරිස (2004) **සාමය සහ ගැටුම් නිරාකරණය සඳහා අධ්‍යාපනය : ශ්‍රී ලංකාවේ සාර්ථක පාසල් ව්‍යවහාර.** මහරගම: ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය.
- කොඩිතුට්ටි ඇතුළු පිරිස (2006) **ශ්‍රී ලංකාවේ අධ්‍යාපන පශ්චාත් උපාධි නිබන්ධන නාමාවලිය (1956-2006).** මහරගම: ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය.
- ජාතික අධ්‍යාපන කොමිෂම (1992) **ජාතික අධ්‍යාපන කොමිෂමේ පළමු වැනි සැසි වාර්තාව.**
- ජාතික අධ්‍යාපන කොමිෂම (2003) **ශ්‍රී ලංකාවේ සාමාන්‍ය අධ්‍යාපනය පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්ති රාමුවක් සඳහා යෝජනා.**
- බාලසුරිය, ඒ. එස්. (1994) **සාම අධ්‍යාපනය : ඉගෙනුම් ක්‍රියාකාරකම් ද්විතියික වසර සිසුන් සඳහා.** මහරගම : ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය.
- බාලසුරිය, ඒ. එස්. (1994) **ලුමයින්ට් සාමය ඉගැන්වීම.** මහරගම: ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය.
- බාලසුරිය, ඒ. එස්. (1998) **ත්‍රස්ත්‍රවාදයේ අභියෝගය : දර්ශනය උපාය මාර්ග සහ එය පිටුදකින විධි.** මහරගම: කතෘ ප්‍රකාශන.
- බාලසුරිය, ඒ. එස්. (2003) (පරිවර්තක) **සාමයේ මග ඉගෙනීම : සාම අධ්‍යාපනය පිළිබඳ ගුරු මාර්ගෝපදේශය.** ශ්‍රී ලංකාව: ශ්‍රී ලංකා යුනෙස්කෝ ජාතික කොමිෂන් සභාව.
- Balasooriya, A.S. (2001) **Learning the way of peace : A Teacher's Guide to peace education.** New Delhi : UNESCO.
- Cardzo, T. A. L. (2006) **The state of peace education in Sri Lanka: in peace or pieces?** Amsterdam: University of Amsterdam & School for Humanities and Social Sciences.
- Herath, A. (1995) **A critical evaluation of the education for conflict resolution project presented to the Ministry of Education and Higher Education and United Nation's Children's Fund.**
- Laing, R. D. (1978) **The practices or experience.** Harmondsworth : Penguin.
- National Education commission (1992) **The first report of the National Education Commission.**
- Web Sites www.spaceforpeace.net.pe.phtm/ 2004.01.21.

1 වන උපග්‍රන්ථය - 6, 7 හා 8 වන ශ්‍රේණිවල ජීවන නිපුණතා හා පුරවැසි අධ්‍යාපනය හා 10, 11 පුරවැසි අධ්‍යාපනය හා ප්‍රජා පාලනය පෙළ පොත්වල විෂය අන්තර්ගතයෙහි පුද්ගල සාම සංකල්ප සිරස් ව සමෝධානය වී ඇති ආකාරය

නේමාව/ සංකල්ප	6 ශ්‍රේණිය	7 ශ්‍රේණිය	8 ශ්‍රේණිය	10 ශ්‍රේණිය	11 ශ්‍රේණිය
<p>ආත්මාවබෝධය</p> <ul style="list-style-type: none"> • හඳුනා ගත්තේම මා. • තමා හඳුන්වා දීම • සෑම අයකු ම සතු ප්‍රබලතා දුබලතා • අරමුණු හඳුනා ගැනීම හා අරමුණු ඉටු කර ගැනීම • පවුල පිළිබඳ තොරතුරු • ජීවිතයේ අමතක නොවන සිදුවීම් • තමා සතු ගුණ දහම් • මා සතු ගුණ දහම් මට ලැබුණ ආකාරය • විවිධ ගුණ දහම්වලට ගරු කරමු. (සිතේ සාමය) (සහයෝගය) (ප්‍රතිජානනය) (ප්‍රජා නිර්මාණය හා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය) (මානව හිමිකම් හා යුතුකම්) 	<p>ආත්මාවබෝධය</p> <ul style="list-style-type: none"> • හඳුනා ගත්තේම මා. • තමා හඳුන්වා දීම • සෑම අයකු ම සතු ප්‍රබලතා දුබලතා • අරමුණු හඳුනා ගැනීම හා අරමුණු ඉටු කර ගැනීම • පවුල පිළිබඳ තොරතුරු • ජීවිතයේ අමතක නොවන සිදුවීම් • තමා සතු ගුණ දහම් • මා සතු ගුණ දහම් මට ලැබුණ ආකාරය • විවිධ ගුණ දහම්වලට ගරු කරමු. (සිතේ සාමය) (සහයෝගය) (ප්‍රතිජානනය) (ප්‍රජා නිර්මාණය හා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය) (මානව හිමිකම් හා යුතුකම්) 	<p>ඔබ අසිරිමත් ය.</p> <ul style="list-style-type: none"> • ඔබ ආශ්චර්යවත් ය. • ඔබ සුවිශේෂීය. • ඔබ ඔබ ම වන්න • ආත්මාහිමානය • නොමඟ නොයන් පුනේ • හිතකර බලවේග ජීවිතයට ලංකර ගනිමු. • නිවැරදි ජීවන අරමුණක් කරා • සැලසුම් සහගත වන්න. • අරමුණු වෙනුවෙන් කැප වන්න. • ආකර්ෂණීය දේ අතුරින් උචිත දේ තෝරා ගන්න. • යහපත් මිතුරන් හඳුනා ගනිමු. (සිතේ සාමය) (ප්‍රතිජානනය) (සහයෝගය) (විවාරශීලී බව හා බුද්ධිමත් තීරණ ගැනීම) 	<p>ජීවිතය සුභවාදී ව දකිමු.</p> <ul style="list-style-type: none"> • සිතිවිලිවල ස්වභාවය • සුභවාදී සිතුවිලි • සුභවාදී ව ක්‍රියා කිරීමේ ප්‍රතිඵල • පුද්ගල සිතිවිලිවලට බලපාන මූලාශ්‍ර • සිතිවිලි පිළිබඳ විවාරශීලී වීම • යහපත් සිතුවිලි සංවර්ධනය කරන මූලාශ්‍ර <p>(සිතේ සාමය) (විවාරශීලී බව හා බුද්ධිමත් තීරණ ගැනීම)</p>	<p>ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලනය</p> <ul style="list-style-type: none"> • මානව අයිතිවාසිකම් • ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලනය සාර්ථක වීමට අවශ්‍ය සාධක • බහු සංස්කෘතික සමාජය • ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සමාජයක ගැටුම් නිරාකරණය <p>(මානව හිමිකම් හා යුතුකම්) (ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය) (ගැටුම් නිරාකරණය)</p>	<p>නීතිය හා යුක්තිය</p> <ul style="list-style-type: none"> • නීතිය හා යුක්තිය අතර වෙනස • සාධාරණ ව හා අප්‍රමාද ව යුක්තිය පසිඳලීමේ වැදගත්කම <p>(මානව හිමිකම් හා යුතුකම්) (ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය) (ගැටුම් නිරාකරණය)</p>
<p>සහානුභූතිය</p> <ul style="list-style-type: none"> • මට වගේමයි අනුන්ටත් • පාසල හා පවුල තුළ යම් යම් කාර්යයන්හි දී • සංවේදී ව කටයුතු කිරීම • අපට රටක් ඇත පුතුනේ • ඉක්මන් කොටයි • අධි සංවේදී නොවී කාර්ය යන්හි 	<p>විවේකයට නව අරුතක්</p> <ul style="list-style-type: none"> • විවේකය ඔබ ගත කරන්නේ කෙසේ ද? • ක්‍රීඩා හා විනෝදාංශවල යෙදීම (31 පි.) • සෞන්දර්යාත්මක ක්‍රියාකාරකම් නිසා <p>(විවේකය ඵලදායී ව ගත කිරීම) (ඵලදායී සන්නිවේදකය) (සිතේ සාමය)</p>	<p>විත්තවේග යහපත් ලෙස හසුරුවා ගනිමු</p> <ul style="list-style-type: none"> • විවිධ විත්තවේග හා ඒ අනුව ඇති වන විවිධ ප්‍රතික්‍රියා හා හැසිරීම් හඳුනා ගනිමු. • විත්තවේග ප්‍රතිඵල • විත්තවේග යහපත් ආකාරයට ප්‍රකාශ කරමු • සරල මානසික පීඩා • මානසික පීඩා ඵලදායී ව හසුරුවා ගැනීමේ ක්‍රම ශිල්ප 			

	<p>නිරත වෙයි.</p> <ul style="list-style-type: none"> • විනය හා ශික්ෂණය • අන්මන ඉවසීම හා සාකච්ඡා මගින් නිවැරදි තීරණ ගැනීමට එළඹීම • සරු දේ සරු ලෙස පිළිගැනීම • නිසරු දේ නිසරු ලෙස බැහැර කිරීම. (සහනුභූතිය) (සිතේ සාමය) 		<ul style="list-style-type: none"> • මානසික පීඩා එල්ලායී ව හසුරුවා ගැනීම (සිතේ සාමය) 		
	<p>යහපත් පුරවැසියකු වශයෙන් සමාජයේ ජීවත් වීමට අවශ්‍ය ගුණාංග (සිතේ සාමය) (සහයෝගය) (ප්‍රජා කිර්මාණය හා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය)</p>	<p>සාරධර්ම සුරකිමු</p> <ul style="list-style-type: none"> • සාරධර්ම සහිත කතාබහ • සාරධර්ම හා පුද්ගල සංවර්ධනය (සිතේ සාමය) 	<p>3. ගැටුම් අවම කර ගනිමු</p> <ul style="list-style-type: none"> • ගැටුම හැඳින්වීම • විවිධ ගැටුම් අවස්ථා • ගැටුමක් වර්ධනය වන ආකාරය • ගැටුම වළක්වා ගැනීමේ ක්‍රමවේද • ගැටුම නිරාකරණය කර ගැනීම සඳහා වර්ධනය කළ යුතු කුසලතා හා ගුණාංග • ගැටුම් නිරාකරණය කිරීමේ සැල ක්‍රම <p>(ගැටුම් නිරාකරණය)</p>	<p>බහු සංස්කෘතික සමාජය</p> <ul style="list-style-type: none"> • ශ්‍රී ලංකාව බහු සංස්කෘතික සමාජයකි. • බහු සංස්කෘතික සමෝධානය හා ශ්‍රී ලංකාව • ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සමාජයක ගැටුම් නිරාකරණය • ගැටුම් හැඳින්වීම • ගැටුම් වර්ග හා ගැටුම් ඇති වන මූල • ගැටුම් නිරාකරණය කිරීමේ විදි ක්‍රම • ගැටුම් මඟ හැදෑරීමේ හා සාමකාමී ව විසඳීමේ වාසි (ගැටුම් නිරාකරණය) (ප්‍රජා කිර්මාණය හා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය) 	<p>3. මානව හිමිකම් හා යුතුකම්</p> <ul style="list-style-type: none"> • අයිතිවාසිකම් වර්ග කිරීම • මානව අයිතිවාසිකම් • එක්සත් ජාතීන්ගේ මානව අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ විශ්ව ප්‍රකාශනය • අන්තර්ජාතික මානව අයිතිවාසිකම්කම් • කාන්තා අයිතිවාසිකම් • ළමා අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා කිරීමට ශ්‍රී ලංකාව ගෙන ඇති ක්‍රියාමාර්ග • මූලික අයිතිවාසිකම් • මානව හිමිකම් භුක්ති විඳීමේ වර්තමාන තත්ත්වය හා එහි සීමා • මානව හිමිකම් සුරැකීමේ ලා පුරවැසියන්ගේ යුතුකම් ඉටු කළ යුත්තේ කෙසේ ද කවුරුන් සඳහා ද • පවුලේ සාමාජිකයන් ලෙස • පාසල් සාමාජිකයන් ලෙස

					<ul style="list-style-type: none"> සමාජයේ සාමාජිකයන් ලෙස රැකියාවක නියුක්ත වීමේ දී ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සමාජයක පුරවැසියකුගේ කාර්යභාරය (මානව හිමිකම් හා යුතුකම්) (සහයෝගය) (ප්‍රජා කිරීමාණය හා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය)
			4. සැබෑ නායකයෝ වෙමු. <ul style="list-style-type: none"> නායකත්ව ගුණාංග හඳුනා ගනිමු. විවිධ නායකත්ව ශෛලීන් නායකත්වය හා අනුගාමිත්වය (සහයෝගය) (ප්‍රජා කිරීමාණය හා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය) 		පාරිසරික ගැටලු හා තීරණ සංවර්ධනය <ul style="list-style-type: none"> මිනිසා හා පරිසරය මානව සංවර්ධන දර්ශක මානව ධර්මය දර්ශක මානව පීඩක දර්ශක පරිසරය සම්බන්ධ රජයේ හා පුරවැසියන්ගේ වගකීම් හා යුතුකම් එක්සත් ජාතීන්ගේ ළමා අරමුදල (පරිසර හිතකාමී බව)
		යාචයි අපි යාචයි <ul style="list-style-type: none"> මට තනිව ජීවත් විය හැකි ද? මට මග පෙන්වූ අය විවිධ වර්ග ලක්ෂණ පෙන්වුම් කරන දරුවන් පාසල මගින් දරුවන්ගේ හැකියා දක්ෂතා මතු කිරීම සුභදාව කටයුතු කරමු. අන්තර් පුද්ගල සබඳතා ගොඩ නගා ගැනීමට ඔබ අප අතර ගැටුම් ඇයි. (සහයෝගය) (ප්‍රතිජානනය) (ස්ථිරසාරකාව) (ගැටුම් නිරාකරණය) 	වැඩ ලෝකයට පිවිසෙමු. <ul style="list-style-type: none"> ශ්‍රමයේ ගරු කටයුතු බව හා ශ්‍රමයේ වටිනාකම ශ්‍රමාභිමානය යහපත් ශ්‍රමිකයකුගේ ගුණාංග (සහයෝගය) (සිතේ සාමය) 		
		අපේ පවුල <ul style="list-style-type: none"> සාජනායෝජනය වීම පවුල 	අප ප්‍රදේශයේ පොදු සේවා <ul style="list-style-type: none"> පොදු සේවා හඳුනා ගනිමු 		

		<p>තුළ ක්‍රියාත්මක සිරිත් විරිත් හා සම්ප්‍රදාය</p> <ul style="list-style-type: none"> පවුල තුළින් බිහිවන යහපත් පුරවැසියකුගේ ගුණාංග <p>(සහයෝගය) (ප්‍රතිභානනය)</p>	<ul style="list-style-type: none"> පොදු සේවාවල අවශ්‍යතාව පොදු සේවා සපයන ආයතන හා බැඳුණු යුතුකම් හා වගකීම් පොදු සේවා ප්‍රයෝජනයට ගන්නා පුරවැසියන් සතු වගකීම් හා යුතුකම් (සහයෝගය) (මානව හිමිකම් හා යුතුකම්) 		
		<p>අපේ ජන සමාජය</p> <ul style="list-style-type: none"> ජන සමාජය තුළ පවත්නා අන්තර් සබඳතාව අන්තර් සබඳතා හා ගොඩනැගෙන ආකාරය ජන සමාජයේ අන්තර් සබඳතා පැවැත්වීමේ වාසි. අපේ සමාජයට ඉටුවිය යුතු යුතුකම් පවුල වෙනුවෙන් ඉටුවිය යුතු යුතුකම් නීතිරීති ගරු කිරීම හා එම නීති අනුගමනය කිරීම නීතිමය රාමුවක් තුළ අයිතිවාසිකම් භුක්ති විඳීම අධ්‍යාපනය ලබා ගැනීමේ අයිතිය 	<p>ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ජන සමාජය</p> <ul style="list-style-type: none"> ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ජීවන ක්‍රමයක ලක්ෂණ ස්වයං විනය නීති ගරු කිරීම සාකච්ඡා හා සම්මුතිය තම පවුල හා පාසල තුළ දක්නට ලැබෙන ප්‍රජාතන්ත්‍රීය ලක්ෂණ ලමයකු වශයෙන් හිමි වන අයිතිවාසිකම් හා යුතුකම් යහපත් පුද්ගල සබඳතා ගොඩනගා ගැනීම අන්‍ය මතඉවසීම නිවැරදි නායකත්වයට අනුකූල වීම 		
		<p>අපේ සංස්කෘතිය</p> <ul style="list-style-type: none"> සංස්කෘතිය පවරා දීම යහපත් පුරවැසියකු සතු සාරධර්ම <p>(සහයෝගය) (මානව හිමිකම් හා යුතුකම්)</p>	<p>බහු සංස්කෘතික ජන සමාජය</p> <ul style="list-style-type: none"> බහු සංස්කෘතික ජන සමාජයක ලක්ෂණ ජාතික සංවර්ධනය සඳහා එකමුතු බව (සහයෝගය) (මානව හිමිකම් හා යුතුකම්) (එලදායී සන්නිවේදනය) (ප්‍රජා නිර්මාණය හා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය) 		

			කාලීන ගැටලු <ul style="list-style-type: none"> මිනිස් ක්‍රියාකාරකම් නිසා ඇති වන විපත් අනතුරක් සිදු වූ අවස්ථාවක ක්‍රියා කළ යුතු ආකාරය 		
--	--	--	---	--	--

කේමාව/ සංකල්ප	6 ශ්‍රේණිය	7 ශ්‍රේණිය	8 ශ්‍රේණිය	10 ශ්‍රේණිය	11 ශ්‍රේණිය
සැලසුම්කරණය හා සංවිධානය	සැලසුම්කරණය හා සංවිධානය <ul style="list-style-type: none"> වැඩට නිසි පිළිවෙළ දෛනික වැඩ කටයුතු සැලසුම් කර සංවිධානය කරගනිමු. වැඩදායක විවේකයක් විවේකයේ අරුත හා එහි අවශ්‍යතාව ඵලදායී ලෙස විවේකය ගත කිරීමේ උචිත විවිධ ක්‍රම හා උපක්‍රම (ඵලදායී සන්නිවේදනය) (ප්‍රතිජානනය) (විවේකය ඵලදායී ව ගත කිරීම) 	ඔබ අසිරිමත් ය. <ul style="list-style-type: none"> සැලසුම් සහගත වන්න. විවේකයට නව අරුතක් <ul style="list-style-type: none"> අපට ලැබෙන විවේකය විවේකය ගත කිරීමේ විවිධ ක්‍රම (ඵලදායී සන්නිවේදනය) (විවේකය ඵලදායී ව ගත කිරීම) 			

කේමාව/ සංකල්ප	6 ශ්‍රේණිය	7 ශ්‍රේණිය	8 ශ්‍රේණිය	10 ශ්‍රේණිය	11 ශ්‍රේණිය
ඵලදායී සන්නිවේදනය	ඵලදායී සන්නිවේදනය <ul style="list-style-type: none"> කියමු, අසමු, හඟවමු, හොඳින් සකස් සවන්දීම <ul style="list-style-type: none"> මිත්‍රශීලී ව කථාබස් කිරීම නිරවුල් ව නිවැරදි ව ක්‍රමවත් ව අදහස් ප්‍රකාශ කිරීම අදහස් හුවමාරුවේ දී අදාළත්වය හා කාලය පිළිබඳ සැලකිලිමත් වීම ඇයි හොඳයි කමට මඟ <ul style="list-style-type: none"> අන්තර් පුද්ගල සබඳතා ගොඩ නඟා ගැනීමට ඵලදායී සන්නිවේදනය නිරවුල් සන්නිවේදනයක් නොමැති වූ විට පුද්ගලයන් 	ඔබ අසිරිමත් ය. <ul style="list-style-type: none"> අපට ලැබෙන විවේකය සාරධර්ම සුරකිමු. ක්‍රියාකාරකම් අන්‍යෝන්‍ය ගෞරවයෙන් යුතුව එක් ව බැඳී ජීවත් වීමේ දී මිනිස්සු සාරධර්ම සහිත කථාබහ යාඵයි අපි යාඵයි සුභද ව කටයුතු කරමු ඔබ දිනුම් නම් මමත් දනුම් අප අතර ගැටුම් ඇයි ගැටුම් ඇති වීමට හේතු 	ජීවිතය සුභවාදී ව දකිමු <ul style="list-style-type: none"> යහපත් සිතුවිලි සංවර්ධනය කරන මූලාශ්‍ර විත්තවේග යහපත් ලෙස හසුරුවා ගනිමු. විවිධ විත්තවේග හා ඒ අනුව ඇති වන විවිධ ප්‍රතික්‍රියා හා හැසිරීම් හඳුනා ගනිමු ගැටුම් අවම කර ගනිමු ගැටුමක් වර්ධනය වන ආකාරය ගැටුම් වළක්වා ගැනීමේ ක්‍රමවේද ගැටුම් නිරාකරණය සඳහා 	ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලනය <ul style="list-style-type: none"> බහුතර කැමැත්ත පිළිගැනීම හා සුලුතරය මර්ධනය නො කිරීම නිදහස් ජන මාධ්‍ය පැවතීම ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සමාජයක ගැටුම් නිරාකරණය ගැටුම් හැඳින්වීම ගැටුම් වර්ග හා ගැටුම් ඇති වන මූල ගැටුම් නිරාකරණය කිරීමේ විධි ක්‍රම 	නීතිය හා යුක්තිය <ul style="list-style-type: none"> උපදේශනය මානව හිමිකම් හා යුතුකම් මූලික අයිතිවාසිකම් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සමාජයක පුරවැසියකුගේ කාර්යභාරය යහපත් පුරවැසියකු ලෙස ප්‍රගුණ කළ යුතු ගුණාංග පාරිසරික ගැටලු හා තිරසාර සංවර්ධනය

	<p>තුළ අනවබෝධය ප්‍රදර්ශනය වීම</p> <ul style="list-style-type: none"> - එලදායි සන්නිවේදනය තුළින් සහයෝගය ගොඩනැගෙන බව හා සංවර්ධනය වන බව <p>අප ජීවත් වන ප්‍රදේශය</p> <ul style="list-style-type: none"> • ප්‍රදේශවාසීන්ගේ සාමූහිකත්වය කැපී පෙනෙන අවස්ථා • ප්‍රදේශයේ සිද්ධස්ථාන, සමිති සමාගම්, ආයතනවලින් ඉටු වන සේවා <p>යහපත් පුරවැසියකු වශයෙන් සමාජයේ ජීවත්වීම් අවශ්‍ය ගුණාංග</p> <ul style="list-style-type: none"> • ආචාරශීලී භාෂා භාවිතය • විනය හා ශික්ෂණය • අන් මත ඉවසීම හා සාකච්ඡා මගින් නිවැරදි තීරණයන්ට එළඹීම <p>(එලදායි සන්නිවේදනය) (සහයෝගය) (ප්‍රතිජානනය) (ප්‍රජා නිර්මාණය හා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය)</p>	<p>ගැටුම් අවම කර ගැනීම</p> <p>අපේ පවුල</p> <ul style="list-style-type: none"> • තම පවුල හා අසල්වාසීන් අතර පවත්වන සබඳතාවල වැදගත්කම • යහපත් පුරවැසියකු සතු විය යුතු ගුණාංග <p>අපේ ජන සමාජය</p> <ul style="list-style-type: none"> • පාසල් ශිෂ්‍යයකු පිළිපැදිය යුතු යුතුකම් හා වගකීම් <p>අපේ සංස්කෘතිය</p> <ul style="list-style-type: none"> • යහපත් පුරවැසියකු සතු සාරධර්ම <p>4. තොරතුරු සොයමු නිරතුරු</p> <ul style="list-style-type: none"> • හැඳින්වීම <p>(එලදායි සන්නිවේදනය) (ප්‍රතිජානනය) (ගැටුම් නිරාකරණය) (සහයෝගය) (විවේකය එලදායි ව ගත කිරීම)</p>	<p>වර්ධනය කළ යුතු කුසලතා හා ගුණාංග</p> <p>සැබෑ නායකයෝ වෙමු.</p> <ul style="list-style-type: none"> • නායකත්වය ගුණාංග හඳුනා ගනිමු <p>ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ජන සමාජය</p> <ul style="list-style-type: none"> • ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ජීවන ක්‍රමයක ලක්ෂණ • ස්වයං විනය • නීති ගරුක වීම • සාකච්ඡාව හා සම්මුතිය • ළමයකු වශයෙන් හිමිවන අයිතිවාසිකම් හා ඉටු කළ යුතු යුතුකම් • යහපත් පුද්ගල සබඳතා ගොඩ නගා ගැනීම • අන් මත ඉවසීමට හුරුවීම <p>බහු සංස්කෘතික ජන සමාජය</p> <ul style="list-style-type: none"> • ජාතික සංවර්ධනය සඳහා එකමුතු බව (සිතේ සාමය) (ගැටුම් නිරාකරණය) (සහයෝගය) (මානව හිමිකම් හා යුතුකම්) (ප්‍රජා නිර්මාණය හා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය) 	<ul style="list-style-type: none"> • ගැටුම් විසඳීමේ ප්‍රවේශ (ප්‍රජා නිර්මාණය හා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය) (ගැටුම් නිරාකරණය) 	<ul style="list-style-type: none"> • පුරවැසියන්ගේ වගකීම් හා යුතුකම් <p>(ප්‍රජා නිර්මාණය හා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය) (මානව හිමිකම් හා යුතුකම්)</p>
--	---	---	--	---	--

කේතන/ සංකල්ප	6 ශ්‍රේණිය	7 ශ්‍රේණිය	8 ශ්‍රේණිය	10 ශ්‍රේණිය	11 ශ්‍රේණිය
සහානුභූතිය (සහකම්පනය / අනුවේදනය)	<p>සහානුභූතිය (සහකම්පනය/ අනුවේදනය)</p> <ul style="list-style-type: none"> • මට වගේමයි අනුන්ටත් • අන්‍යයන්ගේ අවශ්‍යතාවන්ට හැඟීමවලට සංවේදී වීම • පාසල හා පවුල තුළ යම් යම් කාර්යයන්හි දී සංවේදී ව කටයුතු කිරීම (සහානුභූතිය) (සිතේ සාමය) (සහයෝගය) 	<p>සාරධර්ම සුරකීම</p> <ul style="list-style-type: none"> • ඔබට පාසලේ දී රැකියා හැකි සාරධර්ම <p>5. යාච්චි අපි යාච්චි</p> <ul style="list-style-type: none"> • සුභද ව කටයුතු කරමු (සහානුභූතිය) (සහයෝගය) 	<p>ජීවිතය සුභවාදී ව දකිමු</p> <ul style="list-style-type: none"> • යහපත් සිතුවිලි සංවර්ධනය කරන මූලාශ්‍ර (සිතේ සාමය) (ප්‍රතිජානනය) 	<p>ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සමාජයක ගැටුම් නිරාකරණය</p> <ul style="list-style-type: none"> • ගැටුම් විසඳීමේ ප්‍රවේශය (ගැටුම් නිරාකරණය) 	

කේමාව/ සංකල්ප	6 ශ්‍රේණිය	7 ශ්‍රේණිය	8 ශ්‍රේණිය	10 ශ්‍රේණිය	11 ශ්‍රේණිය
අපේ පාසල	<p>අපේ පාසල</p> <ul style="list-style-type: none"> පාසලේ සමාජය පාසලේ සංස්කෘතිය පාසලේ සාමාජිකයන්ගේ වගකීම් හා යුතුකම් <p>(සහයෝගය) (මානව හිමිකම් හා යුතුකම්) (ප්‍රතිජානනය) (ස්ථීරසාරතාව)</p>	<p>යාළයි අපි යාළයි</p> <ul style="list-style-type: none"> විවිධ වර්ග ලක්ෂණ පෙන්වුම් කරන දරුවන් පාසල මගින් දරුවන්ගේ හැකියා දක්ෂතා මතු කිරීම <p>අපේ ජන සමාජය</p> <ul style="list-style-type: none"> පාසලේ පිහිටුවා ඇති විවිධ සංවිධාන පාසලේ ශිෂ්‍යයකු පිළිපැදිය යුතු යුතුකම් හා වගකීම් අපේ සමාජයට ඉටුවිය යුතු යුතුකම් හා වගකීම් පාසලේ ශිෂ්‍යයකු වශයෙන් පිළිපැදිය යුතු යුතුකම් හා වගකීම් නීතිමය රාමුවක් තුළ අයිති වාසිකම් භුක්ති විඳීම ලමා අයිතිවාසිකම් (සහයෝගය) (මානව හිමිකම් හා යුතුකම්) (ප්‍රතිජානනය) (ස්ථීරසාරතාව) 	<p>ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ජන සමාජය</p> <ul style="list-style-type: none"> පාසල තුළ දක්නට ලැබෙන ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ලක්ෂණ <p>(ප්‍රජා නිර්මාණය හා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය)</p>		

කේමාව/ සංකල්ප	6 ශ්‍රේණිය	7 ශ්‍රේණිය	8 ශ්‍රේණිය	10 ශ්‍රේණිය	11 ශ්‍රේණිය
අප ජීවත් වන ප්‍රදේශය	<p>අප ජීවත් වන ප්‍රදේශය</p> <ul style="list-style-type: none"> පිහිටීම අප ප්‍රදේශයේ සම්පත් හඳුනා ගැනීම ප්‍රදේශවාසීන්ගේ සාමූහිකත්වයේ කැපී පෙනෙන අවස්ථා ප්‍රදේශයේ සිද්ධස්ථාන, සමීකි සමාගම්, ආයතන මගින් ඉටුවන සේවා (සහයෝගය) (ස්ථීරසාරතාව) 	<p>අපේ ජන සමාජය</p> <ul style="list-style-type: none"> හැඳින්වීම ශ්‍රී ලාංකික ජන සමාජයේ ව්‍යුහය ජන සමාජය තුළ පවත්නා අන්තර් සබඳතා පාසලේ දී ඇති වන අන්තර් සබඳතා ජන සමාජය තුළ පවතින සංවිධාන හා මානව අන්තර් සබඳතා අපේ සමාජයට ඉටු විය යුතු යුතුකම් හා වගකීම් (සහයෝගය) (මානව හිමිකම් හා යුතුකම්) 	<p>අප ප්‍රදේශයේ පොදු සේවා</p> <ul style="list-style-type: none"> පොදු සේවා හඳුනා ගනිමු ප්‍රදේශ අතර සබඳතා වර්ධනය සඳහා ක්‍රියාත්මක වන ආකාරය <p>බහු සංස්කෘතික ජන සමාජය</p> <p>ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ජන සමාජය</p> <ul style="list-style-type: none"> සාකච්ඡාව හා සම්මුතිය පවුල තුළ, පාසල තුළ දක්නට ලැබෙන ලක්ෂණ යහපත් පුද්ගල සබඳතා ගොඩනඟා ගැනීම (සහයෝගය) (ප්‍රජා නිර්මාණය හා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය) 	නැත	නැත

තේමාව/ සංකල්ප	6 ශ්‍රේණිය	7 ශ්‍රේණිය	8 ශ්‍රේණිය	10 ශ්‍රේණිය	11 ශ්‍රේණිය
<p>යහපත් පුරවැසියකු වශයෙන් සමාජයේ ජීවත් වීමට අවශ්‍ය ගුණාංග</p>	<p>යහපත් පුරවැසියකු වශයෙන් සමාජයේ ජීවත් වීමට අවශ්‍ය ගුණාංග</p> <ul style="list-style-type: none"> පොදු දේපල සුරැකීම දේශීය දේ අගය කිරීම ආචාරශීලී භාෂා භාවිතය සම්පත් අරපිරිමැස්මෙන් යුතුව භාවිතය චිත්‍ය හා ශික්ෂණය අත් මත ඉවසීම හා සාකච්ඡා මගින් නිවැරදි තීරණයන්ට එළඹීම සමාජයේ සරු දේ සරු ලෙස පිළිගැනීම හා නිසරු දේ නිසරු ලෙස පිළිගෙන ප්‍රතික්ෂේප කිරීම සමාජ සම්ප්‍රදායන්ට හා නීතිරීතිවලට ගරු කිරීම පරිසර සංරක්ෂණය <p>(සහයෝගය)</p> <p>(ප්‍රජා නිර්මාණය හා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය)</p> <p>(ප්‍රතිජානනය) (විවාරශීලී බව හා බුද්ධිමත් තීරණ ගැනීම)</p>	<p>ඔබ අසිරිමත්ය.</p> <ul style="list-style-type: none"> අප ජීවත් වන සමාජයේ පවත්නා හිතකර හා අහිතකර බලවේග <p>සාරධර්ම සුරකීම</p> <ul style="list-style-type: none"> ඔබට පාසලේ දී රැකියා හැකි සාරධර්ම සාරධර්ම සහිත කථාබහ <p>යාඵයි අපි යාඵයි</p> <ul style="list-style-type: none"> මට තනිව ජීවත් විය හැකි ද? සුභද ව කටයුතු කරමු ගැටුම් අවම කර ගැනීම <p>අපේ ජන සමාජය</p> <ul style="list-style-type: none"> ජන සමාජය තුළ පවත්නා අන්තර් සබඳතා අපෙන් සමාජයට ඉටුවිය යුතු යුතුකම් හා වගකීම් පවුල වෙනුවෙන් ඉටුවිය යුතු යුතුකම් සමාජය සම්බන්ධයෙන් ඉටුවිය යුතු යුතුකම් රටේ පවතින නීතිරීතිවලට ගරු කිරීම හා එම නීතිරීති අනුගමනය කිරීම රැකියා කරන්නකු වශයෙන් පිළිපැදිය යුතු 	<p>ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ජන සමාජය</p> <ul style="list-style-type: none"> ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ජීවන ක්‍රමයක ලක්ෂණ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ජීවන ක්‍රමයක අංග ස්වයං චිත්‍ය, නීති ගරුක බව, සාකච්ඡාව හා සම්මුතිය තම පවුල තුළ හා පාසල තුළ දක්නට ලැබෙන ප්‍රජාතන්ත්‍රීය ලක්ෂණ සමාජයේ පැවැත්මට ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ජීවන රටාව හේතු වන ආකාරය යහපත් පුද්ගල සබඳතා ගොඩනඟා ගැනීම අන්‍ය මත ඉවසීමට හුරුවීම සමාජ සුරක්ෂිතතාව ඇති වීම නිවැරදි නායකත්වයට අනුකූල වීම <p>බහු සංස්කෘතික ජන සමාජය</p> <ul style="list-style-type: none"> ජාතික සංවර්ධනය සඳහා එකමුතු බව <p>කාලීන ගැටලු</p> <ul style="list-style-type: none"> විපත් සිදු වූ අවස්ථාවක ක්‍රියා කළ යුතු ආකාරය (ප්‍රජා නිර්මාණය හා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය) <p>(සහයෝගය)</p>	<p>බහු සංස්කෘතික සමාජය</p> <ul style="list-style-type: none"> හැඳින්වීම බහු සංස්කෘතික සමෝධානය හා ශ්‍රී ලංකාව <p>ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සමාජයක ගැටුම් නිරාකරණය</p> <ul style="list-style-type: none"> ගැටුම් හැඳින්වීම ගැටුම් නිරාකරණය කිරීමේ විධික්‍රම <p>ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලනය</p> <ul style="list-style-type: none"> ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලනය සාර්ථක වීමට අවශ්‍ය සාධක ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලන ක්‍රමයක වැදගත්කම බහුතර කැමැත්ත පිළිගැනීම හා සුඵතරය මර්දනය නොකිරීම මහජන සුභසාධනයට මූලිකත්වය දීම. <p>(සහයෝගය)</p> <p>(ප්‍රජා නිර්මාණය හා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය) (ගැටුම් නිරාකරණය)</p>	<p>නීතිය හා යුක්තිය</p> <ul style="list-style-type: none"> හැඳින්වීම සාධාරණ ව අප්‍රමාද ව යුක්තිය පසිඳලීමේ වැදගත්කම <p>ආණ්ඩුවේ විවිධ ස්ථර</p> <ul style="list-style-type: none"> යහපාලනය හා එහි ගුණාංග විවිධ ආණ්ඩු ස්තර කෙරෙහි පුරවැසියන්ගේ වගකීම් හා යුතුකම් <p>මානව හිමිකම් හා යුතුකම්</p> <ul style="list-style-type: none"> හැඳින්වීම කාන්තා අයිතිවාසිකම් ලමා අයිතිවාසිකම් යුතුකම් ඉටු කළ යුත්තේ කෙසේ ද? ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සමාජයක පුරවැසියකුගේ කාර්යභාරය <p>පාරිසරික ගැටලු හා තිරසාර සංවර්ධනය</p> <ul style="list-style-type: none"> පරිසර ගැටලු අවම කිරීමට ගත හැකි ක්‍රියාමාර්ග පරිසරය සම්බන්ධයෙන් පුරවැසියන්ගේ යුතුකම් හා වගකීම් (මානව හිමිකම් හා යුතුකම්) (ප්‍රජා නිර්මාණය හා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය)

		යුතුකම් හා වගකීම් • පාසල් ශිෂ්‍යයකු පිළිපැදිය යුතු යුතුකම් හා වගකීම් අපේ සංස්කෘතිය • ජාතික අන්‍යෝන්‍යතාව හා ජාතික සමගිය • යහපත් පුරවැසියකු සතු සාරධර්ම (ප්‍රතිජානනය)(සහයෝගය) (ගැටුම් නිරාකරණය) (මානව හිමිකම් හා යුතුකම්)			
--	--	---	--	--	--

6 වන ශ්‍රේණියේ දී ආවරණය නො වූ එහෙත් 7 වන ශ්‍රේණියේ පෙළ පොත් මගින් හඳුන්වා දුන් නව මාතෘකාවලින් පුද්ගල සාම සංකල්පය අනෙකුත් ශ්‍රේණිවල දී සිරස් ව සමෝධානය වී ඇති ආකාරය

තේමාව/ සංකල්ප	7 ශ්‍රේණිය	8 ශ්‍රේණිය	10 ශ්‍රේණිය	11 ශ්‍රේණිය
විවේකයට නව අරුතක්	විවේකයට නව අරුතක් • හැඳින්වීම • විවේකය ගත කිරීමේ ක්‍රම (විවේකය ඵලදායී ව ගත කිරීම)			
සාරධර්ම සුරකිමු	සාරධර්ම සුරකිමු • පාසලේ දී රැකිය හැකි සාරධර්ම • පරිසරය හා සාරධර්ම • සාරධර්ම සහිත කථාබහ • සාරධර්ම හා ඉතිරි කිරීම් • සාරධර්ම හා පුද්ගල සංවර්ධනය (සහයෝගය) (සිතේ සාමය)	විත්තවේග යහපත් ලෙස හසුරුවා ගනිමු • ජීවිතය සුභවාදී ව දකිමු. (සිතේ සාමය)		
නිරතුරු සොයමු තොරතුරු	නිරතුරු සොයමු තොරතුරු • හැඳින්වීම • පුද්ගල දත්ත ලේඛන (විවාරශීලී බව හා බුද්ධිමත් තීරණ ගැනීම)			
යාචයි අපි යාචයි	යාචයි අපි යාචයි • මට තනිව ජීවත් විය හැකි ද • මට මහපෙත් වූ අය	ගැටුම් අවම කර ගනිමු • හැඳින්වීම • විවිධ ගැටුම් අවස්ථා	ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සමාජයක ගැටුම් නිරාකරණය • හැඳින්වීම	•

	<ul style="list-style-type: none"> • සුභද ව කටයුතු කිරීම • අප අතර ගැටුම් ඇස් • ගැටුම්වලට හේතු • ගැටුම් අවම කිරීම (සහයෝගය) (ගැටුම් නිරාකරණය) 	<ul style="list-style-type: none"> • ගැටුම් වැලැක්වීමේ ක්‍රමවේද • ගැටුම් නිරාකරණයට වර්ධනය කළ යුතු ගුණාංග • ගැටුම් නිරාකරණ සරල ක්‍රම (ගැටුම් නිරාකරණය) 	<ul style="list-style-type: none"> • ගැටුම් වර්ග හා මූල • ගැටුම් නිරාකරණ ක්‍රම • ගැටුම් සාමකාමී ව විසඳීමේ වාසි (ගැටුම් නිරාකරණය) 	
අපේ පවුල	<p>අපේ පවුල</p> <ul style="list-style-type: none"> • පවුල් ජීවිත • පවුල තුළ ක්‍රියාත්මක වන සිරිත් විරිත් • පවුලේ සාමාජික යුතුකම් වගකීම් • පවුල හා අසල්වාසීන්ගේ සබඳතාවල වැදගත්කම • පවුලෙන් බිහිවන යහපත් පුරවැසියකු සතු ගුණාංග (සහයෝගය) (සිතේ සාමය) (මානව හිමිකම් හා යුතුකම්) 	<p>ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ජන සමාජය</p> <ul style="list-style-type: none"> • පවුල තුළ දක්නට ඇති ප්‍රජාතන්ත්‍රීය ලක්ෂණ (සහයෝගය) (ප්‍රජා නිර්මාණය හා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය) 		•

තෝමාව/ සංකල්ප	7 ශ්‍රේණිය	8 ශ්‍රේණිය	10 ශ්‍රේණිය	11 ශ්‍රේණිය
අපේ ජන සමාජය	අපේ ජන සමාජය <ul style="list-style-type: none"> • හැදින්වීම • ජන සමාජය තුළ අන්තර් සබඳතා • ජන සමාජයේ අන්තර් සබඳතා පවත්වන ආකාරය • ජන සමාජය තුළ පවතින සංවිධාන • අපේ සමාජයට ඉටුවිය යුතු යුතුකම් හාවගැනීම. • පවුල වෙනුවෙන් ඉටුවිය යුතු යුතුකම් • රටේ නීතියට ගරු කිරීම • රැකියා කරන්නකු විසින් පිළිපැදිය යුතු යුතුකම් • පරිසරය රැකීමට කළ යුතු දේ • මූලික අයිතිවාසිකම්, ළමා අයිතිවාසිකම් (සහයෝගය) (මානව හිමිකම් හා යුතුකම්) (ප්‍රජා නිර්මාණය හා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය) 	ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ජන සමාජය <ul style="list-style-type: none"> • ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ක්‍රමයක ලක්ෂණ • ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ජීවන ක්‍රමයක අංග • පවුල හා පාසල තුළ දක්නට ලැබෙන ප්‍රජාතන්ත්‍රීය ලක්ෂණ • ළමයකු වශයෙන් හිමිවන අයිතිවාසිකම් හා යුතුකම් 8. බහු සංස්කෘතික ජන සමාජය <ul style="list-style-type: none"> • ජාතික සංවර්ධනය සඳහා එකමුතු බව <p>(ප්‍රජා නිර්මාණය හා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය) (සහයෝගය) (මානව හිමිකම් හා යුතුකම්)</p>		
අපේ සංස්කෘතිය	අපේ සංස්කෘතිය <ul style="list-style-type: none"> • හැදින්වීම • සංස්කෘතිය පවරා දීම • විවිධ සංස්කෘතීන්ට අයත් විශේෂ ලක්ෂණ • ජාතික අන්‍යතාව හා ජාතික සමගිය • යහපත් පුරවැසියකු සතු සාරධර්ම (සහයෝගය) (ප්‍රජා නිර්මාණය) (මානව හිමිකම් හා යුතුකම්) 	බහු සංස්කෘතික ජන සමාජය <ul style="list-style-type: none"> • බහු සංස්කෘතික ජන සමාජයක ලක්ෂණ • ශ්‍රී ලංකාවේ බහු සංස්කෘතික සම්ප්‍රදායන් සිරිත්, උත්සව • විවිධ ජන වර්ග අතර බැඳුණු සිරිත් විරිත් • ජාතික සංවර්ධනය සඳහා එකමුතු බව (සහයෝගය)(ප්‍රජා නිර්මාණය) (මානව හිමිකම් හා යුතුකම්) 	බහු සංස්කෘතික සමාජය <ul style="list-style-type: none"> • බහු සංස්කෘතික සමාජය හඳුනා ගනිමු. • බහු සංස්කෘතික සමාජය ඇති වීමට බලපාන සාධක • බහු සංස්කෘතික සමාජය හා නූතන රාජ්‍යය බහු සංස්කෘතික සමෝධානය හා ශ්‍රී ලංකාව (සහයෝගය) (ප්‍රජා නිර්මාණය) (මානව හිමිකම් හා යුතුකම්) 	ජාත්‍යන්තර සබඳතා

7 වන ශ්‍රේණියේ දී ආවරණය නො වූ එහෙත් 8 වන ශ්‍රේණියේ පෙළ පොත මගින් හඳුන්වා දුන් නව මාතෘකා වලින් පුද්ගල සාම සංකල්පය අනිකුත් ශ්‍රේණිවල දී සිරස් ව සමෝධානය වී ඇති ආකාරය

තෝමාව/ සංකල්ප	8 ශ්‍රේණිය	10 ශ්‍රේණිය	11 ශ්‍රේණිය
වැඩ ලෝකයට පිවිසෙමු	වැඩ ලෝකයට පිවිසෙමු <ul style="list-style-type: none"> • පුහුණු ශ්‍රමය • වැඩ ලෝකයේ විවිධත්වය <p>(ප්‍රතිජානනය)</p>	ආර්ථික ක්‍රම හා ආර්ථික සම්බඳතා <ul style="list-style-type: none"> • මූලික ආර්ථික ප්‍රශ්න හා ආර්ථික ක්‍රියා • මිනිස් අවශ්‍යතා හා උවමනා හඳුනා ගැනීම • භාණ්ඩ හා සේවා නිස්පාදන • විවිධ අර්ථ ක්‍රම හඳුනා ගැනීම 	මානව හිමිකම් හා යුතුකම් <ul style="list-style-type: none"> • අයිතිවාසිකම් වර්ග කිරීම • රැකියාවක නියුක්ත වීමේ දී <p>(මානව හිමිකම් හා යුතුකම්)</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • ශ්‍රී ලංකාවේ වර්තමාන ආර්ථික ක්‍රමය හා සංවර්ධනය • තාක්ෂණික දියුණුව ගෝලීයකරණය හා ශ්‍රී ලංකාව (ප්‍රතිචාරය) 	
අප ප්‍රදේශයේ පොදු සේවා	අප ප්‍රදේශයේ පොදු සේවා <ul style="list-style-type: none"> • පොදු සේවා ප්‍රයෝජනයට ගන්නා පුරවැසියන් සතු යුතුකම් හා වගකීම් 		
ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ජන සමාජය	ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ජන සමාජය <ul style="list-style-type: none"> • ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ජීවන ක්‍රමයක ලක්ෂණ • ජීවන ක්‍රමයක අංග • තම පවුල තුළ හා පාසල තුළ දක්නට ලැබෙන ප්‍රජාතන්ත්‍රීය ලක්ෂණ • ළමයකු වශයෙන් හිමිවන අයිතිවාසිකම් හා යුතුකම් • සමාජයේ පැවැත්මට ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ජීවන රටාව හේතු වන අයුරු (සහයෝගය) (ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය) (මානව හිමිකම් හා යුතුකම්) 	ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලනය <ul style="list-style-type: none"> • ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය • ඉතිහාසය • සෘජු ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය හා නියෝජ්‍ය ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය • ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලන ක්‍රමයක අංග ලක්ෂණ • ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලනය සාර්ථක වීමට අවශ්‍ය සාධක • රජයේ හා ආණ්ඩුවේ ස්වභාවය • අණ්ඩුවල ස්වරූප • රාජ්‍යයේ භූමිකාව • ප්‍රජාතන්ත්‍රීය පාලන ක්‍රමයක වැදගත්කම • ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයට එල්ල වන අභියෝග ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සමාජයක ගැටුම් නිරාකරණය (ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය)	නීතිය හා යුක්තිය <ul style="list-style-type: none"> • ආණ්ඩුවේ විවිධ ස්තර • මානව හිමිකම් හා යුතුකම් (මානව හිමිකම් හා යුතුකම්)

කේමාව/ සංකල්පය	8 ශ්‍රේණිය	10 ශ්‍රේණිය
		ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සමාජයක ගැටුම් නිරාකරණය (යෙදුම පමණි. ගැටුම් නිරාකරණය පිළිබඳ යෙදුමක් ඇතුළත් වේ.)
බහු සංස්කෘතික ජන සමාජය	බහු සංස්කෘතික ජන සමාජය <ul style="list-style-type: none"> • බහු සංස්කෘතික ජන සමාජයක ලක්ෂණ • ජාතික සංවර්ධනය සඳහා එකමුතු බව (සහයෝගය) (ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය) 	බහු සංස්කෘතික සමාජය <ul style="list-style-type: none"> • බහු සංස්කෘතික සමාජය හඳුනා ගැනීම • බහු සංස්කෘතික සමාජයක් ඇති වීම කෙරේ බලපාන සාධක • බහු සංස්කෘතික සමාජය හා නූතන රාජ්‍ය • බහු සංස්කෘතික සමෝධානය හා ශ්‍රී ලංකාව (සහයෝගය) (ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය)

කාලීන ගැටලු	කාලීන ගැටලු <ul style="list-style-type: none"> • විපත් සිදු වූ අවස්ථාවක ක්‍රියා කළ යුතු ආකාරය • මිනිස් ක්‍රියාකාරකම් නිසා ඇති වන විපත්. • ගත යුතු ක්‍රියාමාර්ග (ගැටුම් නිරාකරණය) (සහයෝගය) 	පාරිසරික ගැටලු හා තිරසාර සංවර්ධනය <ul style="list-style-type: none"> • පාරිසරික ගැටලු පරිසර ගැටලු අවම කිරීමට ගත හැකි ක්‍රියාමාර්ග (ගැටුම් නිරාකරණය) (පරිසර හිතනාමි බව)
--------------------	---	--

අනෙකුත් ශ්‍රේණිවලින් (6, 7, 8) ආවරණය නො වූ එහෙත් 10, 11 ශ්‍රේණිවලින් හඳුන්වා දුන් නව මාතෘකා මගින් පුද්ගල සාම සංකල්පය සමෝධනය වී ඇති ආකාරය

කේතන/ සංකල්පය	10 ශ්‍රේණිය	11 ශ්‍රේණිය
බලය විමධ්‍යගත කිරීම හා බෙදා හැරීම	බලය විමධ්‍යගත කිරීම හා බෙදා හැරීම <ul style="list-style-type: none"> • නූතන රාජ්‍යයන්හි බලය විමධ්‍යගතකරණය හා බලය බෙදා හැරීම • ශ්‍රී ලංකාවේ බලය බෙදාහැරීම හා බලය විමධ්‍යගතකරණය • පළාත් සභා සංයුතිය හා ව්‍යුහය (ප්‍රජා නිර්මාණය හා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය) (මානව හිමිකම් හා යුතුකම්) 	නීතිය හා යුක්තිය <ul style="list-style-type: none"> • ආණ්ඩුවේ විවිධ ස්ථර • මානව හිමිකම් හා යුතුකම් (මානව හිමිකම් හා යුතුකම්)
ආර්ථික ක්‍රම හා ආර්ථික සබඳතා	ආර්ථික ක්‍රම හා ආර්ථික සබඳතා <ul style="list-style-type: none"> • මූලික ආර්ථික ප්‍රශ්න හා ආර්ථික ක්‍රියා. • විවිධ ආර්ථික ක්‍රම හඳුනා ගැනීම • වෙළඳ පොළ ආර්ථික සංකල්පය • ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථික ක්‍රමය හා සංවර්ධනය • තාක්ෂණික දියුණුව ගෝලීකරණය හා ශ්‍රී ලංකාව (ගැටුම් නිරාකරණය) (සහයෝගය) 	ජාත්‍යන්තර සබඳතා <ul style="list-style-type: none"> • ජාත්‍යන්තර සංවිධාන <ul style="list-style-type: none"> - සාමය හා සංවර්ධනය - වෙළඳාම - සාර්ත් සංවිධානය හා වෙළඳ හවුල් (සහයෝගය)
ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සමාජයක ගැටුම් නිරාකරණය	ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සමාජයක ගැටුම් නිරාකරණය <ul style="list-style-type: none"> • ගැටුම් හැඳින්වීම • ගැටුම් වර්ග හා ගැටුම් ඇති වන මූල • ගැටුම් නිරාකරණ විධි ක්‍රම • ගැටුම් මඟහැරීමේ හා සාමකාමී ය විසඳීමේ වාසි (ගැටුම් නිරාකරණය) 	නීතිය හා යුක්තිය මානව හිමිකම් හා යුතුකම් ජාත්‍යන්තර සබඳතා <p>(මානව හිමිකම් හා යුතුකම්)</p>
	ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලනය <ul style="list-style-type: none"> • ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය • ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලනයේ ආරම්භය හා ඉතිහාසය • සෘජු ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය නියෝජන ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය • ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලන ක්‍රමයක අංග ලක්ෂණ • ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලනය සාර්ථක වීමට අවශ්‍ය සාධක 	නීතිය හා යුක්තිය <ul style="list-style-type: none"> • ආණ්ඩුවේ විවිධ ස්ථර • මානව හිමිකම් හා යුතුකම් • ජාත්‍යන්තර සබඳතා (මානව හිමිකම් හා යුතුකම්)

	<ul style="list-style-type: none"> • රජයේ හා ආණ්ඩුවේ ස්වභාවය • ආණ්ඩුවල ස්වරූප • රාජ්‍යයේ භූමිකාව ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලක ක්‍රමයක වැදගත්කම. • ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයට එල්ල වන අභියෝග (ප්‍රජා නිර්මාණය හා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය) 	(සහයෝගය)
<p>බහුසංස්කෘතික සමාජය</p>	<p>බහුසංස්කෘතික සමාජය</p> <ul style="list-style-type: none"> • බහු සංස්කෘතික සමාජය හඳුනා ගනිමු. • බහු සංස්කෘතික සමාජයක් ඇති වීම කෙරේ බලපාන සාධක • බහු සංස්කෘතික සමාජය හා නූතන රාජ්‍යය • බහු සංස්කෘතික සමෝධානය හා ශ්‍රී ලංකාව (ප්‍රජා නිර්මාණය හා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය) 	<p>ජාත්‍යන්තර සබඳතා</p> <p>(සහයෝගය)</p>
<p>පාරිසරික ගැටලු හා තිරසාර සංවර්ධනය</p>		<p>පාරිසරික ගැටලු හා තිරසාර සංවර්ධනය</p> <ul style="list-style-type: none"> • පරිසරය හැඳින්වීම • පරිසරයේ ප්‍රධාන සංරචක • මිනිසා හා පරිසරය • පාරිසරික ගැටලු • පරිසර දූෂණය • ජෛව සම්පත් භායනය • තිරසාර සංවර්ධනය • සංවර්ධන මිනුම් • අභියෝග තිරසාර සංවර්ධනයේ අවශ්‍යතාව • පරිසර සංරක්ෂණය • පරිසර ගැටලු අවම කිරීමට ගත හැකි ක්‍රියාමාර්ග • පරිසරය සම්බන්ධ පුරවැසි වගකීම් හා යුතුකම් (පරිසර හිතකාමී බව)

2 වන උපග්‍රන්ථය - 6, 7, 8 වන ශ්‍රේණිවල ජීවන නිපුණතා හා පුරවැසි අධ්‍යාපනය සහ 10, 11 ශ්‍රේණිවල පුරවැසි අධ්‍යාපනය හා ප්‍රජා පාලනය යන ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහවල ක්‍රියාකාරකම් අන්තර්ගතයෙහි පුද්ගල සාම සංකල්ප සිරස් ව සමෝධානය වී ඇති ආකාරය

තේමාව/ සංකල්පය	6 ශ්‍රේණිය	7 ශ්‍රේණිය	8 ශ්‍රේණිය	10 ශ්‍රේණිය	11 ශ්‍රේණිය
<p>ආත්මවෛදියෙන් කටයුතු කරයි</p> <p>1.1 ආත්මාවෛදියෙන් කටයුතු කරයි. (සිනේ සාමය සහයෝගය) (ප්‍රතිජානනය) (ස්ථීරසාරතාව) (විචාරශීලිඛව හා තීරණ ගැනීම) (පරිසර හිතකාමීඛව)</p> <p>විෂය අන්තර්ගතය</p> <ul style="list-style-type: none"> • තමා හඳුන්වා දීම • තම පෞද්ගලික තොරතුරු • තමා සතු හොඳ ගති ලක්ෂණ • තමා තුළ ඇති නරක ගති ලක්ෂණ • තමාගේ දක්ෂතා / හැකියා • තම බලාපොරොත්තු • තමාගේ විනෝදාංශ <p>ක්‍රියාකාරකම් 1.1.1 මෙන් ම මම p 26 1.1.2 අපි ප්‍රබලයෝ වෙමු පසුවැඩ</p> <ul style="list-style-type: none"> • දිනපතා තමන් විසින් කරනු ලබන යහපත් කාර්යයන් සටහන් කිරීමට මගේ හොඳ වැඩ පොත්, මගේ දින පොත ඇරඹීමට උපදෙස් 30p දීම • ප්‍රබලතා මෙන් ම දුබලතා 	<p>1. ආත්මාවෛදියෙන් කටයුතු කරයි (සිනේ සාමය) එලදායි ලෙස විවේකය ගත කිරීම) (එලදායි සන්නිවේදනය) (සහයෝගය) (ප්‍රතිජානනය) (ස්ථීරසාරතාව) (ගැටුම් නිරාකරණය) විචාරශීලි ඛව හා තීරණ ගැනීම</p> <p>ක්‍රියාකාරකම් 1.1.1 රටක් වටින කෙනෙකු වන්න 22 p</p> <ul style="list-style-type: none"> • කුඩා කල සිට ම විවිධ දක්ෂතාවන් හැකියාවන් ඇති කර ගැනීමටත්, ඒවා වර්ධනය කර ගැනීමටත් කටයුතු කළ යුතු බව <p>බව කොටුව 22 p</p> <ul style="list-style-type: none"> • සෑම දෙනා විසින් ම යහපත් ගුණාංග හැකියාවන් ඇති කර ගත යුතු බව. (බව කොටුව 23p) <p>ක්‍රියාකාරකම 1.2.1 සුමගට ද, නොමගට ද</p> <ul style="list-style-type: none"> • හිතකර බලවේග පුද්ගලයා සුමගට යොමු කරන අතර, අහිත කර බලවේග පුද්ගලයා 	<p>8.1 ධනාත්මක ආකල්ප වලින් යුක්ත ව කටයුතු කරයි. (සිනේ සාමය) (එලදායි සන්නිවේදනය) (සහානුභූතිය) (ප්‍රතිජානනය) (ස්ථීරසාරතාව) (විචාරශීලි) ඛව හා තීරණ ගැනීම)</p> <ul style="list-style-type: none"> • සුභවාදී සිතුවිලි • සුභවාදී සිතුවිලි අනුව ක්‍රියාත්මක වීමෙන් ඇතිවන ප්‍රතිලාභ • මුලාශ්‍ර ඇසුරින් ජනිත වන සිතුවිලි පිළිබඳ ව විචාරශීලිවීම • යහපත් සිතුවිලි සංවර්ධනය කරන මුලාශ්‍ර හඳුනා ගෙන භාවිත කිරීම. • ඒවා අර්ථවත් ව භාවිතයෙන් ජීවිත සාර්ථකත්වයට යොමු වීම ක්‍රියාකාරකම 8.1.1.2 26p • සුභවාදී සිතුවිලි අනුව කටයුතු කිරීමෙන් විවිධ ප්‍රතිලාභ ලැබිය හැකි බව බව කොටු 26-27pp • යහපත් සිතුවිලි නිසා පුද්ගල හා සමාජ සංවර්ධනය වන බව 	<p>10.1 ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලනය (සිනේ සාමය) (එලදායි සන්නිවේදනය) (සහයෝගය) (ප්‍රතිජානනය) (විචාරශීලිඛව හා තීරණ ගැනීම)</p> <ul style="list-style-type: none"> • තමා තුළ ඇති ප්‍රජාතන්ත්‍රීය ලක්ෂණ හඳුනාගෙන ඒවා වර්ධනය කර ගත යුතු බව, බව කොටුව 22p 10.1.2.1 32p • ක්‍රියාකාරකම 10.1.4 • වගකීම් ඉටු කිරීමට සුදානම් වෙමු බව කොටුව 36p • 10.3 බහු සංස්කෘතික ජන සමාජය • සංස්කෘතික විවිධත්වයක් පවතින සමාජයක සාමකාමී ව සහජීවනයෙන් යුතුව ජීවත් විය යුතු බව කොටු 78-79pp • 10.5 ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී 	<ul style="list-style-type: none"> • 11.6 නීතිය හා යුක්තිය (එලදායි සන්නිවේදනය) (ප්‍රතිජානනය) (ගැටුම් නිරාකරණය) (විචාරශීලිඛව හා තීරණ ගැනීම) • (සිනේ සාමය ප්‍රජා නිර්මාණය හා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය) (මානව අයිතිවාසිකම් හා යුතුකම් පරිසර හිත වාදය.) • ක්‍රියාකාරකම් 11.6.1 41p • සමාජයේ සෑම සාමාජිකයකු ම නීතිය පිළිබඳ ව අවබෝධයක් ලබා ගත යුතු බව (බව කොටුව 42 p 11-7 ආණ්ඩුවේ විවිධ ස්ථර 11.7.1.5 ආණ්ඩුවේ විවිධ ස්ථරවල පුරවැසියා කෙරෙහි වන වගකීම් හා වගකීම් මෙන් ම ඒ හා බැඳුණු පුරවැසියන්ගේ වගකීම් හා යුතුකම් • ක්‍රියාකාරකම් 11.8.1 99p • අනුන්ට කරදරයක් නොවන ලෙස මානව හිමිකම් භුක්ති විඳිය යුතු බව • බව කොටුව 100p 	

	<p>හඳුනා ගැනීමෙන් ප්‍රබලතා වැඩි දියුණු කරගෙන දුබලතා අවම කරගෙන අනාගතය සාර්තක කරගත හැකි බව ක්‍රියාකාරකම් 1.1.3</p> <p>අරමුණු මතුකොට - ජීවිත සරුකොට සතුටින් විමසුමට - සැරසෙමු අපි සැම</p> <ul style="list-style-type: none"> • අරමුණක් ඇතිව කටයුතු කළ යුතු බව • අරමුණක් නැති විම අසාර්ථකත්වයට හේතුවක් බව (බව කොටුව) • අනාගතයේ සතුටින් ජීවත් වීමටත්, හොඳ පුරවැසියකු වීමටත්, තමාට පවුලට වැඩදායකවීමටත්, හොඳ අරමුණු ඇති ව කුඩා කල සිට ඉගෙන ගත යුතු බව 34p බව කොටුව • 1.2 ජීවිතය හා පසුබිම පිළිබඳ තොරතුරු ගවේෂණය කරයි • පවුල පිළිබඳ තොරතුරු • ජීවිතයේ අමතක නොවන සිදුවීම් • ජීවිතයේ දී උදව් කළ අය හඳුනා ගැනීම • ක්‍රියාකාරකම් 1.2.1 • පවුලෙහි, ගමෙහි තොරතුරු දැන ගනිමු • තොරතුරු දැන සිටීම ජීවිතයේ විවිධ අවස්ථාවලට ප්‍රයෝජනවත් බව (බව කොටුව) 38p • ජීවන නිපුණතා දින පොතක් 	<p>නොමගට යොමු කරන බව (බව කොටුව 25 p)</p> <ul style="list-style-type: none"> • ක්‍රියාකාරකම් 1.2.2. 27 p හිතකර බලවේගවලට එකතුවීම තුළින් යහපත් ප්‍රතිඵල ලැබෙන බව (බව කොටුව p27) • ක්‍රියාකාරකම 1.3.1 31p අරමුණක් ඇති ව යන ගමන සාර්ථක වන බව බව කොටුව 31p • ක්‍රියාකාරකම 1.3.2 34p ආශාවන්ට / රැල්ලට/ බලපෑම්වලට වහල් වී තීරණ නොගත යුතු බව බව කොටුව 34p බව කොටුව 36p • 2.0 පෞරුෂ සංවර්ධනය උදෙසා විවේකය උපයෝගී කර ගනියි. (විවේකය ඵලදායීව ගත කිරීම) • ක්‍රියාකාරකම (අංකය නැත) 40p ඵලදායී ක්‍රීඩා/ විනෝද කටයුතුවල යෙදීමෙන් ශාරීරික හා මානසික සෞඛ්‍යය යහපත් වන බව • ක්‍රීඩාව තුළින් සතුට, දැනුම, නායකත්ව හා පෞරුෂ ගුණාංග වර්ධනය වන බව බව කොටුව p40 බව කොටුව 41p • ක්‍රියාකාරකම 2.1.2 ඵලදායී විනෝදාංශ දිගු 	<p>බව කොටුව 30p</p> <ul style="list-style-type: none"> • බව කොටුව 33p 8.2 වි.වේගවලට සාර්ථකව මුහුණ දෙයි • විත්තවේග යහ පැවැත්මට යොදා ගැනීම 37p • සරල මානසික පීඩා ඵලදායී ලෙස හසුරුවා ගැනීමේ ශිල්ප ක්‍රම හඳුනා ගැනීම • ක්‍රමශිල්ප තුළින් සරල මානසික පීඩා ඵලදායී ව හසුරුවා ගැනීම ක්‍රියාකාරකම 8.2.1.1 බව කොටුව 41p • සෑම පුද්ගලකු ම සතුටින් ජීවත් වීමට කැමති බව • බිය, දුක හා කෝපය නිසා තමාට මෙන් ම අන් අයට ද හානි සිදු විය හැකි බව බව කොටුව, 43p • බව කොටුව, 46p • වර්තමාන සමාජය තුළ බොහෝ රෝගීන්ගේ කායික ආබාධවලට සරළ මානසික පීඩා බලපා ඇති බව p47 • බව කොටුව p49 8.3 ගැටුම් නිරාකරණයේ යෙදෙයි • ගැටුම් නිරාකරණය කර ගැනීමට වර්ධනය කළ යුතු කුසලතා හා ගුණාංග • ගැටුම් වලක්වා ගැනීමේ විවිධ ක්‍රම 56p බව 	<p>සමාජයක බව කොටු ගැටුම් නිරාකරණය 106-107pp</p>	<p>ඇමුණුම 11.8.1.2. p101 ක්‍රියාකාරකම 11.8.3 15p</p> <ul style="list-style-type: none"> • සෑම මානව හිමිකමක් ම ඇතිවන්නේ තව කෙනෙකුගේ යුතුකමක් හා සම්බන්ධව බව බව කොටුව 105-106p • 11.9 පාරිසරික ගැටලු හා තිරසාර සංවර්ධනය • පරිසරයට සිදුවිය හැකි හානි අවම කර ගැනීමට අප සෑම වගබලා ගත සෑම වගබලා ගත යුතු බව (බව කොටුව 142p)
--	---	--	--	---	---

	<p>පවත්වා ගෙන යාමේ වැදගත් බව (බව කොටුව) 39p</p> <ul style="list-style-type: none"> • ක්‍රියාකාරකම් 1.2.2 යහපත් පවුලක් (41p) පසු වැඩ 42p 1.3 තමාගේ හා අන් අයගේ වටිනාකම් හඳුනා ගෙන ඒවාට ගරු කරමින් සහයෝගයෙන් කටයුතු කරයි. • තමා තුළ ඇති ගුණදහම් හඳුනා ගැනීම • විවිධ ආගම්වල යහපුරුදු හඳුනා ගෙන ඒවා, තමා තුළ ද වර්ධනය කර ගැනීමේ වැදගත්කම • විවිධ ආගම් පිළිබඳ සොයා බැලීම හා ඒවායේ ගුණදම් අගය කිරීමට, ගරු කිරීමට පුරුදු වීම • විවිධ ආගම් පිළිබඳ දැන සිටීම, ගරු කිරීම සහ ජීවනයෙන් ජීවත්වීමට අවශ්‍ය බව • ක්‍රියාකාරකම් 1.3.1 හැදෙමු වැඩෙමු ගුණදම් වඩවා 45p • ගුණදම් දැන සිටීම, හා පුරුදු කිරීම වැදගත් බව • ඒවා දිනපතා පිළි පැදිය යුතු බව • ගුණදම් පිළිපැදීමෙන් සතුටු විය හැකි බව • පවුලේ සතුට ඒ නිසා නිසා ඇති වන බව 45p • තමා තුළ නැති අන් අය තුළ ඇති යහපුරුදු හඳුනාගැනීම හා තමා තුළ ද ඒවා 	<p>කාලින ව ජීවිතයේ සාර්ථකත්වයට හේතු වන බව (බව කොටුව 45p)</p> <ul style="list-style-type: none"> • ක්‍රියාකාරකම 2.2.1 48p • අර්ථාන් විත හා මිශ්‍රරු බවකින් යුත් ගීතයක් රස විදීමෙන් මනස සුවපත් වන බව බව කොටුව 48p • කවි, ගීත, නාට්‍ය, චිත්‍ර ආදී සෑම සෞන්දර්ය නිර්මාණයක් ම ඇසුරෙන් අපගේ දිවි මග අර්ථවත් වන බව, බව කොටුව 49p • පසු වැඩ ඔබගේ සිත් ගත් ළමා ගී එකතු කොට පොත් පිටත් තනන්න 50p • ගීතයක් ඇසීමෙන් සිතේ දුක, කෝපය වැනි ආවේග පහව යන බව බව කොටුව 52-53pp • 3.0 සාරධර්ම ගරු කරමින් ආදර්ශවත් ව කටයුතු කරයි. • ක්‍රියාකාරකම් 3.1.1 සරුදම් පිරි ලොව මනරම් 56p • බෙදා හදා ගැනීම, සහකම්පනය, සංවේදිබව, පරිත්‍යාගය, දයාව වැනි උසස් ගුණාංග සමාජයේ යහ පැවැත්මට හේතු වන බව 	<p>කොටුව 58p</p> <ul style="list-style-type: none"> • ක්‍රියාකාරකම 8.3.1.2 60p බව කොටුව 60, 61pp • ක්‍රියාකාරකම 8.3.1.3 6.6p බව කොටුව 66, 67pp • බව කොටුව 70, 71pp ක්‍රියාකාරකම 8.3.2.2 73p • ගැටුමක් ඇති වීමට පෙර හඳුනා ගත හැකි බව • ගැටුමක් නිරාකරණය කිරීමේ ක්‍රියා මාර්ග සෑම අයෙක් තුළ ම පැවතිය යුතු බව බව කොටුව 73-74pp • 8.4 නායකත්වයට ගරු කරමින් නායකත්ව ගුණාංග ප්‍රගුණ කරයි. • නායකත්වය සඳහා පුහුණු කළ යුතු ගුණාංග 79p ක්‍රියාකාරකම් 8411 බව කොටුව 82p • 8.5 වැඩ ලෝකයට අනුගත වීම ක්‍රියාකාරකම 8.5.1.1 • ජීවත් වීම උදෙසා සෑම අයෙක් ම රැකියාවක / වැඩක නිරතවිය යුතු බව බව නොටුව 95p • විමර්ශනශීලීව රැකියා ලෝකය තෝරා ගැනීමෙන් ජීවත් වීම පහසු කරවන බව හා ප්‍රිය ජනක මෙන් ම අභිමානවත් කරන බව බව කොටුව 91p පසු 		
--	---	--	--	--	--

	<p>වර්ධනය කර ගැනීම උනන්දු විය යුතු බව 46p පසු වැඩ 45p ඇමුණුම 1.3.1.2. 47p</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2.0 මනා සැලසුමකින් හා සංවිධානාත්මක ව කටයුතු කරයි. • 2.1 ජීවිතයට අදාළ කටයුතු මනා සැලැස්මකින් හා සංවිධානාත්මක ව ඉටු කරයි. • එදිනෙදා කටයුතු ක්‍රමානුකූල ව හා නිරවුල්වීමෙන් ජීවිතයට පහසුව හා සතුට ලැබේ. • කටයුතු සංවිධානාත්මක ව කිරීමෙන් කාලය ඉතිරි වේ. ධනය පිරිමැසේ. • ක්‍රියාකාරකම් 2.1.1 පිළිවෙළෙ හි අසිරිය දකිමු 52p • විධිමත් බව හේතු කොට ලැබිය හැකි මානසික සතුට වැඩිවන බව (බව කොටුව) 52p • තක්සේරුව හා ඇගයීම 53p ක්‍රියාකාරකම් 2.1.2 ක්‍රමවත් බව අගයමු • තම ක්‍රමානුකූල බව මෙන් ම තම කාර්යයන් හි ක්‍රමානුකූල බව කෙරෙහි ද කුඩා කල යුතු බව අවධානය යොමු කළ යුතු සිට ම (බව කොටුව) 55 p • සාර්ථක පුද්ගලයකු වීමෙහි ලා සැලසුම් සහගත ව කටයුතු කිරීම අතිශයින් 	<ul style="list-style-type: none"> • සාරධර්ම පිළිපැදීම තුළින් සමාජයට යහපතක් වන අතර තමන් හට ආත්ම තෘප්තියක් ද ලැබෙන බව (බව කොටුව 57p • ක්‍රියාකාරකම 3.1.2 62p බව කොටු 62p, 63pp • ජීවන අවස්ථා හා සංසිද්ධි අනාවරණයට මෙන් ම එලදායී ඉගෙනුම සඳහා ද දත්ත හා තොරතුරු යොදා ගනියි. • ක්‍රියාකාරකම 4.1.1 මා සතු දැනුමෙන් ඔබට පිහිට වෙමු 60 p • යම් යම් තීරණ ගැනීමේ දී තමා සතු දත්ත හා තොරතුරු ප්‍රමාණවත් නොවන බව • හොඳ උපදෙස්, නිවැරදි තොරතුරු මගින් නිවැරදි හා ප්‍රශස්ත තීරණ ගත හැකි බව, බව කොටුව 67p ක්‍රියාකාරකම 4.2.2 • ජීවිතයේ දී හමුවන විවිධ අභියෝග අවස්ථාවල දී උපායශීලී ව කටයුතු කළ යුතු බව, බව කොටුව 83p • 5.0 යහපත් අත්තර් පුද්ගල සබඳතා පවත්වයි ක්‍රියාකාරකම 3.1.1 88p • තමන්ගේ දියුණුවට මේ දක්වා උපකාරී වූ 	<p>වැඩ 91p</p> <ul style="list-style-type: none"> • ක්‍රියාකාරකම 8.5.1.2 93p • සෑම අයකුගේ ම ශ්‍රමයට අගයක් හා වටිනාකමක් පවතින බව හා එයට ගරු කළ යුතු බව • ශ්‍රම අභිමානයෙන් කටයුතු කළ යුතු අතර එයට ගරු කළ යුතු බව බව කොටුව 94p • ක්‍රියාකාරකම් 8.5.2.1 97p බව කොටුව 98p • 8.1 අප ප්‍රදේශයේ පොදු සේවා • පොදු සේවා ප්‍රයෝජනයට ගන්නා පුරවැසියන් සතු වගකීම් හා යුතුකම් 117p ක්‍රියාකාරකම 8.1.3 128 p • පොදු දේපල හා සේවාවලින් ප්‍රයෝජන ගැනීම පුරවැසියකු සතු අයිතිවාසිකමක් හා ඒවා නිවැරදි ව පරිභෝජනය කිරීම පුරවැසියකුගේ යුතුකමක් හා වගකීමක් බව කොටුව 129p • 8.2 ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ජන සමාජය • විෂය අත්තර්ගතය 132p - 133pp ක්‍රියාකාරකම 8.2.1, 135p බව කොටුව 136p • 8.3 බහු සංස්කෘතික ජන සමාජය ක්‍රියාකාරකම 8.3.2 p • විවිධ ජන කොටස් 		
--	--	--	---	--	--

	<p>වැදගත් බව බව කොටුව 50p</p> <ul style="list-style-type: none"> • ක්‍රියාකාරකම් 2.1.1 (61p) මනා සැලසුමක් සහිත ව කාර්යයක් කාර්යය සංවිධානය කිරීම තුළින් සාර්ථක වී සතුටක් ඇතිවන බව බව කොටුව 61p • 2.2 ඵලදායී ලෙස විවේකය ගත කර යි. • විවේකය තුළින් කායික මානසික සමබරතාව ඇති වේ. • තමාට ලැබෙන විවේකය ඵලදායී ලෙස ගත කරයි. (64p) • ක්‍රියාකාරකම් 2.2.1 ගත සිත සැතපීමට විවේකය අවශ්‍ය බව (බව කොටුව 65p) • බව කොටුව 66p ක්‍රියාකාරකම 2.2.2 • පාසල් විවේක කාලය, නිවාඩු කාලය තමාටත්, අන් අයටත් ප්‍රයෝජනයක් ලැබෙන පරිදි ඵලදායී ලෙස ගත කළ යුතු බව බව කොටුව 69p • 3.0 ඵලදායී සන්නිවේදනයෙහි යෙදෙයි. • සක්‍රීය ව සවන්දීම • මිත්‍රශීලී ව කථාබස් කිරීම • නිරවුල් ව, නිවැරදි ව හා ක්‍රමවත් අදහස් හුවමාරුව (71p) • ක්‍රියාකාරකම් 3.1.2 	<p>පුද්ගලයන් රාශියක් සිටින බව</p> <ul style="list-style-type: none"> • ඔවුන් වෙනුවෙන් අප යුතුකම් ඉටු කළ යුතු බව හා හොඳ අන්තර් පුද්ගල සබඳතා පැවැත්වීම වැදගත් බව, බව කොටු 88p, 89pp බව කොටුව 94p • ක්‍රියාකාරකම 5.1.3 • යහපත් අන්තර් පුද්ගල සම්බන්ධතාවලින් පුද්ගලික සංවර්ධනයක් ඇති වන බව (බව කොටුව 97p) • ක්‍රියාකාරකම 5.2.1 තමාගේ හොඳ ගැන තුටු වෙමින් ඒවා වර්ධනය කර ගන්නා අතර නුගුණ අවම කර ගැනීමට උත්සාහ දැරිය යුතු බව (බව කොටුව 100p) • අප හැම දෙනා තුළ ම අඩුපාඩු තිබිය හැකි බව • විවිධත්වය තුළ හමුවන සුන්දරත්වය පිළිබඳ සංවේදී වීම ඔස්සේ බොහෝ ගැටුම් වළක්වා ගත හැකි බව බව කොටුව 101p • ක්‍රියාකාරකම 5.2.2 104p • යහපත් අන්තර් පුද්ගල සබඳතා මගින් ජීවන ගමන පහසු කරවන බව බව කොටුව 105p 	<p>සමගියෙන් කටයුතු කළ යුතු බව</p> <ul style="list-style-type: none"> • සමගියෙන් සහජීවනයෙන් කටයුතු කිරීමෙන් මහත් ශක්තියක් ඇති වන බව බව කොටුව 157p • 8.4 කාලීන ගැටලු • විපක්වලින් වන හානි අවම කර ගැනීමට ගත යුතු ක්‍රියාමාර්ග 161p • මාර්ග අතතුරු වළක්වා ගැනීම සඳහා අනුගමනය කළ යුතු ක්‍රියාමාර්ග 162p • ක්‍රියාකාරකම 8.4.1 15p • විපත් ඇති වූ අවස්ථාවල මනා සිහියකින් විපතට පත්වුවන්ට සහන සැලසීම සඳහා ක්‍රියා කළ යුතු බව (බව කොටුව 167p ඇගයීම ප්‍රභේදය : ස්වයං අධ්‍යයන 177p ඉගෙනුම් දීර්ඝ කිරීමේ උපකරණය ජීවන නිපුණතා වැඩ මුළුව 187p 	
--	---	---	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> • සුභද කථා බහ තුළින් මිතුරු කමක් ඇති කර ගත හැකි බව • සාමකාමී ජීවිතයකට ලෙන්ගතු කථා බහ අවශ්‍ය බව (බව කොටුව 72p • බව කොටුව 73p • පසු වැඩ 73p • ක්‍රියාකාරකම් 3.1.1 • බව කොටුව 2 76p • ක්‍රියාකාරකම් 3.1.3 79p • අදහස් ප්‍රකාශ කිරීම මෙන් ම සවන් දීම ද නිරවුල් නොවූ විට විවිධ ගැටලු හා හානි ඇති විය හැකි බව (බව කොටුව 80p) • 3.2 ඵලදායී සන්නිවේදනය මගින් යහපත් අන්තර් පුද්ගල සම්බන්ධතා ගොඩනගා ගනියි. • ඵලදායී සන්නිවේදනය තුළින් සහයෝගය ගොඩනැගෙන බව හා සංවර්ධනය වන බව කොටුව 186p බව කොටුව 87p පසු වැඩ 90p • 4.0 සහානුභූතියෙන් කටයුතු කරයි. • අන්‍යයන්ගේ අවශ්‍යතාවලට, හැඟීම්වලට සංවේදී වීම • පාසලෙහි හා පවුල තුළ යම් යම් කාර්යයන්වල දී සංවේදී ව කටයුතු කිරීම • විශේෂ අවශ්‍යතා ඇති අය සම්බන්ධයෙන් මානව 	<ul style="list-style-type: none"> • 7.1 අපේ පුවල • 7.1.3 පවුල තුළ ක්‍රියාත්මක වන සිරිත් විරිත් සම්ප්‍රදායන්, ඇගයීම් 7.1.4 පවුලේ සාමාජිකයන්ගේ අයිතිවාසිකම්, යුතුකම්, හා වගකීම් • පවුලේ සාමාජිකයකු වශයෙන් යුතුකම් ඉටු කිරීමේ වැදගත්කම • 7.1.6 පවුල තුළින් බිහිවන යහපත් පුරවැසියකු සතු ගුණාංග ක්‍රියාකාරකම 7.1.1 බව කොටුව 119p • තම ජීවන රටාව අසල්වැසිත්ට කරදරයක් නොවන ආකාරයෙන් සකස් කර ගත යුතු බව බව කොටුව 129p බව කොටුව 132p • 7.2 අපේ ජන සමාජය • 7.3 සමාජය සම්බන්ධයෙන් අපේ යුතුකම් හා වගකීම් 140p බව කොටුව 144p ක්‍රියාකාරකම 7.2.2 • අන්තර් ජාතික සබඳතා ගොඩ නැගීමෙන් ලෝක පුරවැසියකු ලෙස කටයුතු කළ හැකි බව 148p • ක්‍රියාකාරකම 7.2.3 151p • යුතුකම් වගකීම් ඉටු කිරීම මගින් පුද්ගලයන් 			
--	--	--	--	--	--

	<p>දයාවෙන් කටයුතු කිරීම ක්‍රියාකාරකම 4.1.1. 93p</p> <ul style="list-style-type: none"> • මවගේ හිස අත ගැම ඇයගේ රෝගයට ප්‍රතිකාරයක් නොවුවත් එය මානසික සුවයක් වන බව • එවැනි උපකාරයක් අවශ්‍ය අවස්ථාවක දී ඊට සංවේදී විය යුතු බව (බව කොටුව p93) • උපකාර කළ යුතු අවස්ථා හා හැඟීම් විවිධාකාර විය හැකි බව • එය සමාජයේ යහ පැවැත්මට රුකුලක් වන බව (බව කොටුව 94p) • ක්‍රියාකාරකම 4.2.1 බව කොටුව p96, 97 පසු වැඩ 97p • ක්‍රියාකාරකම 4.1.3 බව කොටුව 101p බව කොටුව හා පසු වැඩ 102p • ක්‍රියාකාරකම 4.2.2.1 බව කොටුව 108p • ක්‍රියාකාරකම 4.2.3 මේ අපේ උරුමයයි • අප සතු ජාතික හා සංස්කෘතික උරුම සෑම කෙනෙකු විසින් ම හඳුනා ගත යුතු බව, බව කොටුව 111p පසු පැවරුම් 112p • අප නොයෙක් අවස්ථාවල දී දුක, වේදනාව, කෝපය, වෛරය, සතුට ආදරය, කරුණාව, දයාව වැනි හැඟීම්වලට වහල් වන බව 	<p>අතර සුභදනා වර්ධනය වී සමාජය තුළ අන්තර් පුද්ගල සබඳතා ගොඩ නැගෙන බව 152p</p> <ul style="list-style-type: none"> • 7.3 අපේ සංස්කෘතිය • යහපත් පුරවැසියකු සතු සාර ධර්ම 174p • සාරධර්ම සුරැකීමේ වැදගත්කම 174p ක්‍රියාකාරකම 7.3.3 බව කොටුව 185 p ක්‍රියාකාරකම 7.3.4 නීතිගරුක බව, සාධාරණ බව, යුක්ති ගරුක බව. වගකීම් ඉටු කිරීම, පුරුදු පුහුණු වුවොත් යහපත් සමාජයක් බිහි වන බව බව කොටුව 187p • සාරධර්ම සුරැකීමෙන් සමබර චිත්තවේගී වර්ධනයක් සිදුවන බව බව කොටුව 188p 			
--	--	--	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> පමණට වඩා මෙම හැඟීම්වලට වහල් නොවිය යුතු බව, බව කොටුව 116 බව කොටුව 117p 6.1 අපේ පාසල පාසල් සමාජයේ සාමාජිකයෙකු වශයෙන් තම වගකීම් හා යුතුකම් ඉටු කිරීමට පෙළඹෙයි. පාසල් සමාජය පාසල් සංස්කෘතිය පාසල් සමාජිකයන්ගේ වගකීම් හා යුතුකම් බව කොටුව 139p 				
--	---	--	--	--	--

නේමාව/ සංකල්පය	6 ශ්‍රේණිය	7 ශ්‍රේණිය	8 ශ්‍රේණිය	10 ශ්‍රේණිය	11 ශ්‍රේණිය
මනා සැලසුමකින් හා සංවිධානාත්මක ව කටයුතු කරයි	<ul style="list-style-type: none"> 2.0 මනා සැලසුමකින් හා සංවිධානාත්මක ව කටයුතු කරයි. (විවේකය එලදායි ලෙස ගත කිරීම) (විවාරශීලී බව හා තීරණ ගැනීම) ක්‍රියාකාරකම 2.1.1 52p විවිධත් බව හේතු කොට ලැබිය හැකි මානසික සතුට වැඩි වන බව, බව කොටුව 53p ක්‍රියාකාරකම 2.1.2 55p කුමානුකූල බව තමා තුළින් ද නිරන්තර ව පිළිඹිබු විය යුතු බව (බව කොටුව) 55p බව කොටුව 56p ඇමුණුම 2.1.2.1 57p ක්‍රියාකාරකම 2.1.3 තම දෛනික කටයුතු පහසු කර ගැනීමට තම කාර්යයන් පෙළගැස්විය යුතු බව (බව කොටුව 58p බව කොටුව හා පසු වැඩ p59 ඇමුණුම 2.1.3 60p ක්‍රියාකාරකම 2.1.1 (61p) 	<ul style="list-style-type: none"> 2.0 පෞරුෂ සංවර්ධනය උදෙසා විවේකය උපයෝගී කර ගනියි, (සිනේ සාමය ප්‍රතිපාතනය, විවාරශීලී බව හා තීරණ ගැනීම) ක්‍රියාකාරකම : (අංකය නැත) “සැහැල්ලුවෙන් නිමේෂයක්” 40p එලදායි විනෝද/ක්‍රීඩා කාර්යවල යෙදීමෙන් ශාරීරික හා මානසික සෞඛ්‍ය තත්ත්වය යහපත් වන බව \ ක්‍රීඩාව තුළින් සතුට දැනුම, නායකත්ව හා පෞරුෂ ගුණාංග වර්ධනය වන බව (බව කොටුව 40p) බව කොටුව 41p ක්‍රියාකාරකම 2.1.2 බව කොටුව 44, 45 pp 	<ul style="list-style-type: none"> 8.2 වින්තවේගයලට සාර්ථක ව මුහුණ දෙයි (සිනේ සාමය) (එලදායි සන්නිවේදනය) (විවාරශීලී බව හා තීරණ ගැනීම (ප්‍රජා නිර්මාණය හා ප්‍රජානුන්තුවාදය) විෂය අන්තර්ගතය 35-40p ක්‍රියාකාරකම 8.2.1.1 41p ශාරීරික ප්‍රකාශනය හා වින්තවේගය අතර දැඩි සම්බන්ධතාවක් පවතින බව (බව කොටුව 41p) සෑම පුද්ගලයෙක් ම සතුටින් ජීවත් වීමට කැමති බව (බව කොටුව 42p) බව කොටුව 44p වර්තමාන සමාජය තුළ බොහෝ රෝගීන්ගේ කායික ආබාධවලට සරල මානසික පීඩා බලපා ඇති බව බව කොටුව 47 - 49pp 		

	<p>බව කොටුව 61p බව කොටුව හා පසු වැඩ 62p</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2.2 ඵලදායී ලෙස විවේකය ගත කරයි ක්‍රියාකාරකම් 2.2.1. 65p • ඒකාකාරීත්වයෙන් මිදීමට විවේකය අවශ්‍ය බව • විවේකය ගත කිරීමට විවිධ ක්‍රම යොදාගත හැකි බව • ගත සිත සැන්සීමට විවේකය අවශ්‍ය බව (බව කොටුව 65p බව කොටුව හා පසු වැඩ 66p ඇමුණුම 2.2.1 ක්‍රියාකාරකම 2.2.2 බව කොටුව 68, 69p ඇමුණුම 2.2.2.1, 2.2.2.2, 2.2.2.3 	<p>ක්‍රියාකාරකම 2.2.1 48p</p> <ul style="list-style-type: none"> • හොඳ ගීත ඇසීමෙන් යහපත් චිත්තයක් ලැබෙන බව හා මනස සුවපත් වන බව (බව කොටුව 48p) • බව කොටුව 49p ක්‍රියාකාරකම 2.2.2 52p බව කොටුව 52, 53p 			
--	---	--	--	--	--

නේමාව/ සංකල්පය	6 ශ්‍රේණිය	7 ශ්‍රේණිය	8 ශ්‍රේණිය	10 ශ්‍රේණිය	11 ශ්‍රේණිය
<p>ඵලදායී සන්නිවේදනයෙහි යෙදෙයි</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 3.0 ඵලදායී සන්නිවේදනයෙහි යෙදෙයි (ඵලදායී සන්නිවේදනය) (ප්‍රතිචාරය) (විවාරශීලී බව හා තීරණ ගැනීම) • 3.1 සක්‍රීය ව සවන්දීම හා නිවැරදි ව අදහස ප්‍රකාශ කිරීමේ යෙදෙයි 71p • ක්‍රියාකාරකම් 3.1.2 72p • මිත්‍රශීලී බව තුළින් බොහෝ කටයුතු සාර්ථක කරගත හැකි බව • සාමකාමී ජීවිතයකට ලෙන්ගතු කතා බහ අවශ්‍ය බව (බව කොටුව 72p) බව කොටුව හා පසු වැඩ 73p ක්‍රියාකාරකම 3.1.1 76p • උනන්දුවෙන් හා 	<ul style="list-style-type: none"> • 3.0 සාධාරී මගරු කරමින් ආදර්ශවත් ව කටයුතු කරයි. (සිතේ සාමය) (ඵලදායී සන්නිවේදනය) (සහානුභූතිය) (ප්‍රතිචාරය) (විවාරශීලී බව හා තීරණ ගැනීම) (පරිසර හිතකාමී බව) • අන්තර් පුද්ගල සබඳතා සඳහා අවශ්‍ය සාරධර්ම • ප්‍රියවචන කථා කිරීම • ක්‍රියාකාරකම 3.1.2 62p • හැසිරීම, කථා කිරීම, ඇඳුම් පැළඳුම් භාවිත කිරීම පවා සාරධර්මානුකූලව සිදු කළ යුතු බව (බව කොටුව 63p) • 5.0 යහපත් අන්තර් පුද්ගල සබඳතා පවත්වයි. 	<ul style="list-style-type: none"> • 8.3 ගැටුම් නිරකරණයේ යෙදෙයි (සිතේ සාමය ඵලදායී සන්නිවේදනය, ප්‍රතිචාරය ගැටුම් නිරාකරණය, විවාරශීලී බව හා තීරණ ගැනීම ප්‍රජා නිර්වචය හා ප්‍රකා ජානනය හා සහානුභූතිය) • ගැටුම් ඇතිවීමට බලපාන හේතු • තම මතයෙහි ම එල්ලී ගෙන සිටීම p61 • ගැටුම් වලකවා ගැනීම සඳහා පුද්ගලයකු සතු විය යුතු හැකිය සහ ගුණාංග • යහපත් කථා බහ 67p • 8.4 නායකත්වයට ගරු කරමින් නායකත්ව ගුණාංග ප්‍රගුණ කරයි. 	<ul style="list-style-type: none"> • 10.1 ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලනය ඇමුණුම 10.1.2.1 • අන්මනවලට ගරු කිරීම 10.3 බහු සංස්කෘතික සමාජය ක්‍රියාකාරකම 10.3.4, 79p • ඕනෑම සමාජයක ගැටුම් ඇති විය හැකිබව අන් මත නො ඉවසීම, අන්මත ගරු නො කිරීම, අන්‍ය ආගම්වලට ගරු නොකිරීම හා නොසැලකීම වැනි කරුණු විශේෂ තැනක් ගන්නා බව (බව කොටුව 79p 10.5 ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සමාජයක ගැටුම් නිරාකරණය (ඵලදායී සන්නිවේදනය) (මානව අයිතිවාසිකම් හා යුතුකම්) 	<p>11, 10 ජාත්‍යන්තර සබඳතා (සහයෝගය) (මානව අයිතිවාසිකම් හා යුතුකම්) (ප්‍රතිචාරය) (විවාරශීලී බව හා තීරණ ගැනීම) අවශ්‍යතා සඳහා වෙනත් රටවල් සමඟ සබඳතා පැවැත්වීමට සිදුවන බව 170p බව කොටුව 176p</p>

	<p>අවධානයෙන් සකියව සවන් දිය යුතු බව (බව කොටුව 76p)</p> <ul style="list-style-type: none"> • සාර්ථක අදහස් හුවමාරු තුළින් ගැටලු අවම කරගත හැකි බව • යහපත් අන්තර් පුද්ගල සබඳතාවක් ගොඩනැගීමට නම් එලදායී ලෙස සන්නිවේදනය සිදුවිය යුතු බව (බව කොටුව p76) පසු වැඩ 76p පසු වැඩ 77p ක්‍රියාකාරකම 3.1.3 79p බව කොටුව 79p • නිරවුල් ව, නිවැරදි ව තොරතුරු හුවමාරු නොවීම නිසා තොරතුරු විකෘති වන බව • අදහස් ප්‍රකාශ කිරීම මෙන් ම සවන්දීම ද නිරවුල් නොවූ විට විවිධ ගැටලු හා හානි ඇති විය හැකි විය. (බව කොටුව 80p) ක්‍රියාකාරකම 3.1.4 82p • වර්තමානයේ භාවිත වන සන්නිවේදන ක්‍රම මගින් ඉක්මණින් තොරතුරු දැනගත හැකි බව • මුළුලෝක යම මාධ්‍ය නිසා ඉතා ම සමීප වන බව • මාධ්‍ය මගින් ලැබෙන තොරතුරු විමසීමක් ව තෝරා බේරාගත යුතු බව • අනාගත ලෝකයට ගැලපෙන සේ ජීවිතය හසුරුවා ගත හැකි බව 	<p>ක්‍රියාකාරකම (අංකයගත) 93p</p> <ul style="list-style-type: none"> • මිත්‍ර සබඳතා මගින් සමාජ සබඳතා වර්ධනය පුද්ගලාන්තර සන්නිවේදනය දියුණු වන බව (බව කොටුව 94p) • ක්‍රියාකාරකම 5.2.2 104p බව කොටුව 104p 7.1 අපේ පවුල • ක්‍රියාකාරකම 7.1.3 128p බව කොටුව p128 ක්‍රියාකාරකම 7.3.4 187p • අන් අයගේ මතයන්ට ගරු කිරීම, පුරුදු පුහුණු කළ යුතු බව 187p 	<ul style="list-style-type: none"> • සවන් දීම p79 • බුද්ධිමත් බව, තීරන ගැනීමේ කුසලතා අවංක බව, ඉවසීම, විචාරශීලී බව බව කොටුව p82 • 8.2 ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ජන සමාජය • අන්‍ය මත ඉවසීමේ සහජීවනයෙන් සමානාත්මතාවයෙන් යුක්ත ව කටයුතු කළ යුතු බව (බව කොටුව 135p) 	<ul style="list-style-type: none"> • (ප්‍රතිජානනය) (ගැටුම් නිරාකරණය) (ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය) විෂය අන්තරගතය 100 - 103pp • ගැටුම් වර්ග හා ගැටුම් ඇතිවන මූල • ගැටුම් නිරාකරණය කිරීමේ විවිධ ක්‍රම • සාකච්ඡාව, සහමන්ත්‍රණය හා කේවල් කිරීම, මැදිහත්කරණය සමථකරණය, බේරුම් කිරීම එකගත්වයක් ගොඩ නැගීම, උපදේශනය • ගැටුම් සාමකාමීව විසඳා ගැනීමේ වාසි • ක්‍රියාකාරකම 10.5.2. 106p • ගැටුම් නිර්මාණශීලී ව විසඳා ගැනීමෙන් පුද්ගල හා සමාජ සංවර්ධනට දායක කර ගත හැකි බව (බව කොටුව 106p) බව කොටුව 107p ඇමුණුම 108p ගැටුම් නිරාකරණය 	
--	---	---	--	--	--

	<p>(බව කොටුව 83p</p> <ul style="list-style-type: none"> • 3.2 ඵලදායී සන්නිවේදනය මගින් යහපත් අන්තර් පුද්ගල සම්බන්ධතා ගොඩනගා ගනියි විෂය අන්තර්ගතය 85p • ක්‍රියාකාරකම 3.2.1 86p • සන්නිවේදනය ඵලදායී වූ තරමට පුද්ගල සම්බන්ධතා ගොඩනැගීමට පහසු බව බව කොටුව 86-87pp බව කොටුව • ඵලදායී සන්නිවේදනය තුළින් ගැටුම් නිරාකරණය කර ගත හැකි බව බව කොටුව 90p • පසුවැඩ ඇමුණුම් 90, 91p • 6.3 යහපත් පුරවැසියකු වශයෙන් ප්‍රගුණ කළ යුතු ගුණාංග • ආචාරශීලී ව භාෂාව භාවිත කිරීම • අන්මන ඉවසීම හා සාකච්ඡා මගින් නිවැරදි තීරණයන්ට එළඹීම • ක්‍රියාකාරකම 6.3.4 184p බව කොටුව 184, 185pp ඇමුණුම 186, 187pp ක්‍රියාකාරකම 6.3.7 195p • අන්‍යමත ඉවසීමෙන් සාමකාමී ව කටයුතු කළ හැකි බව, බව කොටුව 196p 				
--	--	--	--	--	--

තේමාව/ සංකල්පය	6 ශ්‍රේණිය	7 ශ්‍රේණිය	8 ශ්‍රේණිය	10 ශ්‍රේණිය	11 ශ්‍රේණිය
සභානුභූතියෙන් කටයුතු කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> 4.0 සභානුභූතියෙන් කටයුතු කරයි (සිතේ සාමය) (සභානුභූතිය) (මානව හිමිකම් හා යුතුකම්) (ප්‍රතිජානනය) (විවාරශීලී බව හා තීරණ ගැනීම) විෂය අන්තර්ගත 92p ක්‍රියාකාරකම 4.1.1 92p උපකාරයක් අවශ්‍ය අයෙකුට උපකාර කිරීම තුළින් සේවයක් සිදු වන බව (බව කොටුව 94p) ක්‍රියාකාරකම 4.1.2 96p බව කොටුව 96, 97 ක්‍රියාකාරකම 4.1.2 96p, බව කොටුව 96, 97pp ක්‍රියාකාරකම 4.1.3 104p විශේෂ අවශ්‍යතා අවැසි පුද්ගලයන් පිළිබඳ ව දයාවෙන් යුතු ව විමසීමෙන් ව බැලිය යුතු බව (බව කොටුව 101p) වයෝවෘද්ධ පුද්ගලයින් විෂයයෙහි සම්ප ව හා සංවේදී ව කටයුතු කළ යුතු බව, බව කොටුව 102p ක්‍රියාකාරකම 4221 බව කොටුව 108, 109pp බව කොටුව 112p ක්‍රියාකාරකම 4.3.1 116p බව කොටුව 117p 	<p>3.0 සාරධර්ම ගරු කරමිනි ආදර්ශමත් ව කටයුතු කරයි (සිතේ සාමය) (එලදායි සන්නිවේදනය) (සභානුභූතිය) (ප්‍රතිජානනය) (විවාරශීලී බව හා තීරණ ගැනීම පරිසර හිතකාමී බව මානව අයිතිවාසිකම් හා යුතුකම්) ක්‍රියාකාරකම 3.1.1 බෙදා හදා ගැනීම, සහකම්පනය සංවේදීබව, පරිත්‍යාගය, දයාව වැනි උසස් ගුණාංග සමාජයේ යහ පැවැත්මට හේතු වන බව බව බව කොටුව 56p</p> <p>7.1 අපේ පුවල පුවල තුළින් බිහි වන යහපත් පුරවැසියකු සතු විය යුතු ගුණාංග සහකම්පනය 118p</p>	<p>8.3 ගැටුම් නිරාකරණයේ යෙදෙයි ගැටුම් නිරාකරණය කර ගැනීමට වර්ධනය කළයුතු කුසලතා හා ගුණාංග සභානුභූතික බව 56p</p> <p>8.1 ධනාත්මක ආකල්පවලින් යුක්ත ව කටයුතු කරයි හැඳින්වීම සුභවාදී සිතිවිලි 21p</p> <p>8.4 නායකත්වය ගරු කරමින් නායකත්ව ගුණාංග ප්‍රගුණ කරයි. බව කොටුව 82p</p>		

තේමාව/ සංකල්පය	6 ශ්‍රේණිය	7 ශ්‍රේණිය	8 ශ්‍රේණිය	10 ශ්‍රේණිය	11 ශ්‍රේණිය	
අපේ පාසල	<ul style="list-style-type: none"> අපේ පාසල (මානව අයිතිවාසිකම් හා යුතුකම්) (ප්‍රතිජානනය) (ගැටුම් නිරාකරණය) පාසල් සමාජයේ සමාජකයෙක් වශයෙන් තම වගකීම් හා යුතුකම් ඉටු කිරීමට පෙළඹෙයි. පාසල් සමාජය පාසල් සංස්කෘතිය පාසල් සාමාජිකයන්ගේ වගකීම් හා යුතුකම් 	<ul style="list-style-type: none"> (සිතේ සාමය) (එලදායි සන්නිවේදනය) (විවාරශීලී බව හා මානව තීරණ ගැනීම) (සහයෝගය) (ප්‍රතිජානනය) 7.1.3 පුවල තුළ ක්‍රියාත්මක වන සිරිත් විරිත් සම්ප්‍රදායන්, ඇගයීම් 115p 7.4.1 පවුලේ සාමාජිකයන් ගේ අයිතිවාසිකම්. යුතුකම්, හා වගකීම් 115p පවුලේ සාමාජිකයකු වශයෙන් පවුලේ යහපැවැත්ම සඳහා තමාගේ පවුලට පවුලේ සාමාජිකයකු වශයෙන් 	<p>81 අප ප්‍රදේශයේ පොදු සේවා (සිතේ සාමය) (සහ යෝගය) (ප්‍රතිජානනය) (විවාරශීලී බව හා තීරණ ගැනීම) පොදු සේවා ප්‍රයෝජනයට ගන්නා පුරවැසියන් සතු වගකීම් හා යුතුකම් 117p ක්‍රියාකාරකම 8.1.3 128p සෑම පුද්ගලයකුටම පොදු සේවා භුක්තිවිදීමේ අයිතියක් ඇති බව (බව කොටුව 128p)</p> <p>8.2 ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ජන සමාජය විෂය අන්තර්ගතය 131p - 134p ප්‍රජානිර්මාණය හා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය,</p>	<p>10.2 බලය විමධ්‍යගත කරණය හා බලය බෙදා හැරීම (සහයෝගය) (ප්‍රතිජානනය) (මානව අයිතිවාසිකම් හා යුතුකම්) (ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය) ක්‍රියාකාරකම 10.2.1 54p විදුහල්පති, නියෝජ්‍ය විදුහල්පති, සහකාර විදුහල්පති ආදී වශයෙන් ශිෂ්‍ය නායකයන් පත්ති නායකයින් දක්වා කාර්යයන් පවරා ඇති බව (බව කොටුව 54p) ක්‍රියාකාරකම 10.2.1 54p බලතල අනාගතයේ දී දැරීමට මා විසින් යහපත් ගුණාංග වර්ධනය කර ගත යුතු බව (බව</p>		

<ul style="list-style-type: none"> • බව කොටුව 139p • අප ජීවත් වන ප්‍රදේශය (ප්‍රතිජානනය) (ගැටුම් නිරාකරණය) (ප්‍රජානිර්මාණය හා ප්‍රජාතත්ත්වවාදය) (එලදායි සන්නිවේදනය) (සහයෝගය) • අප ප්‍රදේශයේ සම්පත් • ප්‍රදේශයේ සිද්ධස්ථාන, සමිති සමාගම්, ආයතන මගින් ඉටුවන සේවා, • අපට උදව් කරන පුද්ගලයන් හා සංවිධාන ක්‍රියාකාරකම් 6.2.3 158p බව කොටුව 159p • තම ජීවිතයේ පැවැත්මට බලපාන විවිධ ආයතන හා සමිති සමාගම් ප්‍රදේශ තුළ පවතින බව • තමා සේවය ලබාගන්නා ආයතන හොඳින් ආරක්ෂා කර ගත යුතු බව, බව කොටුව 184p • 6.3 යහපත් පුරවැසියකු වශයෙන් ප්‍රගුණ කළ යුතු ගුණාංග (එලදායි සන්නිවේදනය) ප්‍රතිජානනය (මානව අයිතිවාසිකම් හා යුතුකම් • පරිසර සංරක්ෂණය • පොදු දේපල සුරැකීම • දේශීය දේ අගය කිරීම (ගැටුම් නිරාකරණය) (පරිසර හිතකාමී බව) • සමාජ සම්ප්‍රදායන් හා නීතිරීති ගරු කිරීම) බව කොටුව 178p 	<p>යුතුකම් ඉටු කිරීමේ වැදගත්කම 116p</p> <ul style="list-style-type: none"> • තම පවුල හා අසල්වැසිත් අතර පවත්නා සබඳතාවල වැදගත්කම 117p • පවුල තුළින් බිහිවන යහපත් පුරවැසියකු සතුටි යුතු ගුණාංග 118p ක්‍රියාකාරකම 7.1.1 • පවුලේ සාමාජිකයන් අතර පවතින අන්‍යෝන්‍ය සහයෝගය තුළින් පවුලක ස්ථාවරභාවය තහවුරු වන බව (බව කොටුව 119p) ක්‍රියාකාරකම 7.1.2 122p දෙතිත්වය පවත්වා ගැනීම තුළින්, ශක්තිමත් පවුල් පරිසරයක් ගොඩ නැගෙන බව (බව කොටුව 123p) ක්‍රියාකාරකම 7.1.3 123p තම ජීවන රටාව අසල්වැසිත්ව කරදයක් නොවන ආකාරයෙන් සකස් කර ගත යුතු බව කොටුව 129p • පවුලෙන් ඔබට මෙන් ම පවුලට ද යුතුකම් ඉටුවිය යුතු බව (බව කොටුව 132p) • 7.2 අපේ ජන සමාජය (සිතේ සාමය, එලදායි සන්නිවේදනය විචාරශීලී බව හා තීරණ ගැනීම, මානව අයිතිවාසිකම් හා යුතුකම්) • සමාජය සම්බන්ධයෙන් අපේ යුතුකම් හා වගකීම් 140p • යුතුකම් හා වගකීම් ක්‍රියාත්මක කරන විවිධ ක්‍රමවේද p141 ක්‍රියාකාරකම 7.2.2 • සෑම පුද්ගලයෙක් ම අන්තර් සබඳතා අනිවාර්යයෙන් ම ගොඩ නගා ගත යුතු බව (බව කොටුව, 147p) • ක්‍රියාකාරකම 7.2.3 151p යුතුකම් හා වගකීම් ඉටු කරමින් අයිතිවාසිකම් 	<p>මානව හිමිකම හා යුතුකම්, ප්‍රතිජානනය ස්ථීරසාර බව, ගැටුම් නිරාකරණය, විචාරශීලී බව හා තීරණ ගැනීම</p> <p>ක්‍රියාකාරකම p131-134</p> <p>ක්‍රියාකාරකම 8.2.1- 135 p</p> <p>අන්‍යමත ඉවසමින් සහජීවනයෙන් සමානාත්මතාවයෙන් යුක්තව කටයුතු කළ යුතු බව, බව කොටුව 135-136pp</p> <p>යහපත් ගති පැවතුම හා ගුණාංග යන්නෙන් සන්ධාර සමන්විත පුද්ගලයන් ගෙන් ප්‍රජාතත්ත්වවාදී ජීවන ක්‍රමයක් ගොඩ නගා ගත හැකි බව (බව කොටුව 139p) ක්‍රියාකාරකම 8.2.3 144p</p> <p>බව කොටුව 144, 145pp</p>	<p>කොටුව 55p ඇමුණුම</p>	
--	---	---	-------------------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> පොදු දේපල ආරක්ෂා කිරීම සියලු දෙනාගේ ම යුතුකමක් බව පොදු දේපල නිවැරදි ව පරිහරණය කළ යුතු බව පොදු දේපල ආරක්ෂා කරමින් පරිහරණය කිරීම තුළින් රටේ සංවර්ධනයට දායක විය හැකි බව බව කොටුව 179p ක්‍රියාකාරකම් 6.3.3 දේශීය දේවල් අගය කළ යුතු බව දේශීය දේවල් පරිහරණයට හුරු විය යුතු බව දේශීය දේවල් වගකීමෙන් ආරක්ෂා කළ යුතු බව බව බව කොටුව 180p ක්‍රියාකාරකම් 6.3.4 p184, 185pp ක්‍රියාකාරකම් 6.3.5 188p පාසල් ශිෂ්‍යයකු වශයෙන් සම්පත් නාස්තිය අවම කර ගැනීම ට දායක විය හැකි බව 188p ක්‍රියාකාරකම් 6.3.6 192p බව කොටුව හා පසු වැඩ 192,- 193pp ක්‍රියාකාරකම 6.3.7 195p බව කොටුව 195p ක්‍රියාකාරකම 6.3.8 198p බව කොටුව 199p ක්‍රියාකාරකම 6.3.9 201p බව කොටුව හා පසු වැඩ 202p 	<p>භූකි විදිය යුතු බව බව කොටුව 152p</p> <ul style="list-style-type: none"> ක්‍රියාකාරකම 7.2.4 155p පාසල් සිසුවකු වශයෙන් යුතුකම් ඉටුකරමින් අයිතිවාසිකම් ලැබිය යුතු බව, බව කොටුව 155p 			
--	---	---	--	--	--

තේමාව/ සංකල්පය	6 ශ්‍රේණිය	7 ශ්‍රේණිය	8 ශ්‍රේණිය	10 ශ්‍රේණිය	11 ශ්‍රේණිය
යහපත්	• 6.3 යහපත් පුරවැසියකු වශයෙන්	• 7.3 අපේ සංස්කෘතිය	8.3 බහු සංස්කෘතික ජන සමාජය	10. 3. බහු සංස්කෘතික ජන	

<p>පුරවැසියකු වශයෙන් ප්‍රගුණ කළ යුතු ගුණාංග</p>	<p>ප්‍රගුණ කළ යුතු ගුණාංග (එලදායී සන්නිවේදනය) (ප්‍රතිචාරය) (මානව අයිතිවාසිකම් හා යුතුකම්) (ගැටුම් නිරාකරණය) (පරිසර හිතකාමී බව) (සහයෝගය)</p> <ul style="list-style-type: none"> • විෂය අන්තර්ගතය 168-174p • පොදු දේපල සුරැකීම • දේශීය දේ අගය කිරීම ආචාරශීලීව භාෂාව භාවිත කිරීම • සම්පත් අරපිරිමැස්මෙන් යුතුව භාවිතය • විනය හා ශික්ෂණය • අන්මන ඉවසීම හා සාකච්ඡා මගින් නිවැරදි තීරණවලට එළඹීම සමාජයේ සරු දේ සරු ලෙස පිළිගැනීම හා නිසරුදේ නිසරු ලෙස පිළිගෙන ප්‍රතික්ෂේප කිරීම • සමාජ සම්ප්‍රධාය හා නීතිරීතිවලට ගරු කිරීම ක්‍රියාකාරකම 6.3.1, 175p • පාසල් පරිසරය පවිත්‍රව තබා ගැනීම පාසල් සාමාජිකයන්ගේ යුතුකමක් වන බව (බව කොටුව 175p) ක්‍රියාකාරකම 6.3.2 පොදු දේපල ආරක්ෂා කිරීම සෑම පුරවැසියකුගේම යුතුකම බව බව කොටුව 178p • ක්‍රියාකාරකම 6.3.3 180p • දේශීය දේවල් අගය කළ යුතු බව හා පරිහරණයට හුරු විය යුතු බව (බව කොටුව 180p) • ක්‍රියාකාරකම 6.3.4 184p බව කොටු 184, 185pp • ක්‍රියාකාරකම 6.3.5 p188 	<p>(එලදායී සන්නිවේදනය) (සහයෝගය) (ප්‍රතිචාරය) ප්‍රජා නිර්මාණය හා ප්‍රජානන්ත්‍රවාදය (ප්‍රතිචාරය) (ස්ථීරසාරතාව) (මානව අයිතිවාසිකම් හා යුතුකම්)</p> <ul style="list-style-type: none"> • විෂය අන්තර්ගතය • සංස්කෘතිය පවරා දීම 160p • ජාතික අනන්‍යතාව හා ජාතික සමගිය 166p • යහපත් පුරවැසියකු සතු සාරධර්ම • සාරධර්ම සුරැකීමේ වැදගත්කම ක්‍රියාකාරකම 7.3.3 154p • ජාතික ගීය ගායනා කරන විට හා ජාතික ධජය ඔසවන විට සිරුවෙන් සිටිය යුතු බව. බව කොටුව 184p • ක්‍රියාකාරකම 7.3.4 187p අන්දමේ මතයන්ට ගරු කිරීම පුරුදු පුහුණු කළ යුතු බව • බව කොටුව 187-188pp • ක්‍රියාකාරකම 7.3.5 • එක්ව කටයුතු කිරීමෙන් ජාතියත් වශයෙන් නැගී සිටිය හැකි බව (බව කොටුව 191p) 	<p>(සිතේ සාමය) එලදායී සන්නිවේදනය (සහයෝගය) (ප්‍රතිචාරය) (ස්ථීරසාරතාව) (ප්‍රජා නිර්මාණය හා ප්‍රජානන්ත්‍රවාදය) විෂය අන්තර්ගත 150p - 153 ක්‍රියාකාරකම 8.3.1 154p සංස්කෘතික විවිධත්වය නිසා එක් එක් ජන වර්ගයේ අනන්‍යතාවයන් පවතින බව බව කොටුව 155p ක්‍රියාකාරකම 8.3.2 156p එක් ව ජීවත් වීම තුළින් අන්‍යෝන්‍ය අවබෝධය ඇති වන බව, බව කොටුව 158p</p>	<p>සමාජය (සහයෝගය (ප්‍රතිචාරය) ප්‍රජානන්ත්‍රවාදය (ප්‍රජානන්ත්‍රවාදය (ගැටුම් නිරාකරණය (මානව අයිතිවාසිකම් හා යුතුකම්) 10.3.3. බහු සංස්කෘතික සමාජය හා නූතන රාජ්‍ය 66-67pp 10.3.4 යහපාලනයක් සඳහා එකිනෙකාගේ දේශපාලන, සමාජ ආර්ථික හා සංස්කෘතික අනන්‍යතාවන්ට ගරු කිරීමේ වැදගත් කම 67p බහු සංස්කෘතික සමාජය තුළ ජීවත් වන සියලු දෙනාමට සමාන අයිතිවාසිකම් හිමි විය යුතු බව (බව හෙතෙම p70) විවිධ ජන වර්ග සමග අන්‍යෝන්‍ය සහයෝගීතාවයෙන් යුතු ව කටයුතු කළ යුතු බව (බව කොටුව 72p) බහු සංස්කෘතික ජන සාමාජය තුළ සෑම ආගමකින් ම යහපත් සමාජයක් බිහිවන බව ඒ තුළින් ගැටුම්වලින් තොර සාමකාමී යහපැවැත්මක් ගෙන යා හැකි බව බව කොටු 78-79pp</p>
--	---	--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> • පාසල් ශිෂ්‍යයකු වශයෙන් සම්පත් නාස්තිය අවම කර ගැනීමට දායක විය හැකි බව (බව කොටුව p189) • ක්‍රියාකරකම 6.3.6 p192 • විනය සහ ශික්ෂණය පුරවැසියකු සතුව තිබිය යුතු යහපත් ගුණාංගයක් බව බව කොටුව p193 • ක්‍රියාකරකම p195 • අනපත්ගේ නිවැරදි මතවලට ගරු කළ යුතු බව බව කොටුව p195 • බව කොටුව p198. 199 • ක්‍රියාකරකම 6.3.9 p201 • සම්ප්‍රදායන් හා නීති රීති • ආරක්ෂා කිරීම සෑම පුරවැසියකු ගේම යුතුකමක් බව බව කොටුව p202 				
--	---	--	--	--	--

6 වන ශ්‍රේණියේ ඇතුළත් නොවූ එහෙත් අනෙකුත් ශ්‍රේණිවල දී ඇතුළත් වන මාතෘකා මගින් පුද්ගල සාමය වර්ධනය වී ඇති ආකාරය

නේමාව/ සංකල්පය	7 ශ්‍රේණිය	8 ශ්‍රේණිය	10 ශ්‍රේණිය	11 ශ්‍රේණිය
	<ul style="list-style-type: none"> • 4.0 ජීවිත අවස්ථා හා සංසිද්ධි අණාවරනයට මෙන් ම ඵලදායී ඉගෙනුම සඳහා ද දත්ත හා තොරතුරු යොදා ගනියි. • (ඵලදායී සන්නිවේදනය) (ප්‍රතිජානනය) (විවාරශීලී බව හා තීරණ ගැනීම) • විෂය අන්තර්ගතය p65 • ක්‍රියාකාරකම් 4.1.1 p66 • ක්‍රියාකාරකම් 4.2.1 • සමාජයේ අවදි බවකින් ජීවත් වීමට නම් විවිධ තෝරාගැනීම් බලා අවස්ථා හා සංසිද්ධි අනාවරණය කර ගත යුතු බව, p79 • ක්‍රියාකාරකම 4.2.2 ගැටලු විසඳීමට ගැටලුව හා සම්බන්ධව තොරතුරු සියල්ල නිවැරදිව අවබෝධ කර ගත යුතු සියල්ල නිවැරදිව අවබෝධ කර ගත යුතු බව p82 p104 • 5.0 යහපත් අන්තර් පුද්ගල සබඳතා බවත්වන ක්‍රියාකාරකම 5.1.1 (ඵලදායී සන්නිවේදනය), (සිතේ සාමය (සහානුභූතිය) (ගැටුම් නිරාකරණය) ප්‍රතිජානනය) (සහයෝගය) විවාරශීලීබව හා බුද්ධිමත් තීරණ ගැනීම) • ඔවුන් වෙනුවෙන් අප යුතුකම ඉටු 	<p>8.4 නායකත්වයට ගරු කරමින් නායකත්ව ගුණාංග ප්‍රගුන කරයි. (සිතේ සාමය) (ඵලදායී සන්නිවේදනය) (ප්‍රතිජානනය) (ස්ථරසාකාව) විෂය අන්තර්ගතය p78</p> <p>ක්‍රියාකාරකම 8.4.1.2. 1.3 අනුගාමිකයා නායකයාට සහයෝගය දෙමින් කටයුතු කරන්නට p84, 85 දෙපාර්ශවය එකසේ සංවේදීව ක්‍රියාකිරීමෙන් සතුටු විය හැකිය 8.5 වැඩ ලෝකයට අනුගත වීම (ප්‍රතිජානනය) (සිතේ සාමය) (ස්ථරසාකාව) (විවාරශීලී බව හා තීරණ ගැනීම)</p> <p>විමර්ශනශීලීව රැකියා ලෝකය තෝරා ගැනීමෙන් ජීවත් වීම පහසු කර වන බව හා ප්‍රිය ජනක මෙන් අඛිමානවත් කරන බව 8 ශ්‍රේණිය පුරවැසි අධ්‍යාපන 8.4 කාලීන ගැටලු (සිතේ සාමය) (සහෝගය) (ප්‍රතිජානනය) (විවාරශීලී බව හා තීරණ ගැනීම) (පරිසර හිතකාමී බව)</p> <p>ක්‍රියාකාරකම 8.4.1 p166</p> <p>විපත් ඇති වූ අවස්ථාවල මනා සිහියකින් විපත් පත් වුවන්ට සහන සැලසී සඳහා ක්‍රියාකළ යුතු යහපත් පුරවැසියකු ලෙසින් ස්වභාව ධර්මය හා මිනිසා අතර සම්බන්ධතාව වටහාගෙන සැම විටම ක්‍රියා කළ යුතු බව p166</p> <p>ක්‍රියා කාරකම 8.4.2</p> <p>මිනිස් ජීවිතවල සැබෑ වටිනාකම් අවබෝධකර ගනිමින් රියදුරන් මෙන් ම පයින් ගමන් කරන්නන් ද මහා මාර්ගයේ ගමන් කළ යුතු</p>	<p>බලය විමධ්‍යගත කරණය හා බලය බෙදා හැරීම (සහයෝගය) (ප්‍රතිජානනය) (මානව අයිතිවාසිකම් හා යුතුකම්) (ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී) ක්‍රියාකාරකම් 10.2.1 p54</p> <p>අදාළ වගකීම් හා බලය පැවරීමට තෝරාගත යුත්තේ බව</p> <p>එවන් වූ බලතල අනාගතයේ දී දැරීමට මා විසින් යහපත් ගුණාංග වර්ධන කර ගත යුතු බව (බව කොටුව p55)</p> <p>10.4 ආර්ථික ක්‍රම හා ආර්ථික සබඳතා (සහයෝගය) (ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය) විෂය අන්තර්ගත p81 - 87</p> <p>ගෝලීයකරණය ශ්‍රී ලංකාවට කරන බලපෑම p87 ඇමුණුම p90 ක්‍රියාකාරකම 10.4.4. p97</p>	<p>11.7 ආණ්ඩුවේ විවිධ ස්ථර 11.7.5.1 ආණ්ඩුවේ විවිධ ස්ථරවල පුරවැසියා කෙරෙහි වන වගකීම් හා වගකීම් මෙන් ම ඒ හා බැඳුණු පුරවැසියන්ගේ වගකීම් හා යුතුකම් p70</p> <p>ඇමුණුම p87</p> <p>11.8 මානව හිමිකම් හා යුතුකම් (මානව අයිතිවාසිකම් හා යුතුකම් (ප්‍රජාතන්ත්‍රවාද) විෂය අන්තර්ගතය p90-98</p> <p>මානව හිමිකම් අර්ථ දැක්වීම මානව හිමි කම් තුළ ගැබ්වී ඇති සංකල්ප p90 -91</p> <p>අයිතිවාසිකම් වර්ග කර මානව අයිතිවාසිකම් සුරැකීමේහිලා පුරවැසියන්ගේ යුතුකම් හා වගකීම් p98</p> <p>ක්‍රියාකාරකම 11.8.1</p> <p>සෑම පුද්ගලයෙකුම මානව හිමිකම් තිබිය යුතු බව (බව කොටුව 99) බව කොටුව p100</p> <p>ක්‍රියාකාරකම 11.8.3. p105</p> <p>යහපත් ජීවිතයක ගත කිරීම මත් සිය ගෞරවය හා ජීවිතය ආරක්ෂා කර ගැනීමට මානව හිමි කම්</p>

	<p>කළයුතු බව හා ඔවුන් සමග හොඳ අත්කම් පුද්ගල සබඳතා පැවැත්වීම වැදගත් බව p88, 89</p> <ul style="list-style-type: none"> • ක්‍රියාකාරකම 5.1.2 • තම අවශ්‍යතා ඉටුකර ගැනීම ට එලදායි සන්නිවේදනය කළම භාවිත ගැනීම ට එලදායි සන්නිවේදනය ක්‍රම භාවිත කළ යුතු බව p93, 94 • ක්‍රියාකාරකම 5.1.3 • උපතේ සිට මරණය දක්වා විවිධාකාර පුද්ගලයන් සමග සහයෝගයන් පවත් වන බව p97 	<p>බව p168</p>	<p>අත්‍යවශ්‍ය බව බව කොටුව p105 කුඩා කල සිටම, තම මවට, සහෝදරියන්ට මෙන් ම සියලු කාන්තාවන්ට වෙනසක් හිරිහැරයක් නොවන ලෙස හැසිරීමට වග බලා ගත යුතු බව (බව කොටුව p109)</p> <p>11.9 පාරිසරික ගැටලු හා තිරසාර සංවර්ධනය (එලදායි සන්නිවේදනය) (ප්‍රතිජානනය) (විචාරශීලීබව හා තීරණ ගැනීම) (පරිසර හිතවාසී බව)</p> <p>විෂය අන්තර්ගතය p11-127 පරිසරය සම්බන්ධයෙන් රජයේ මෙන් ම පුරවැසි යන්ගේ වගකීම් p126</p> <p>පුරවැසියා සතු වගකීම් p127 ක්‍රියාකාරකම 11.9.1 p128 භෞතික පරිසරයේ ප්‍රචංචයන් ආරක්ෂා කළ ලයුතු බව බව කොටුව p132-133 බව කොටුව p136</p> <p>ක්‍රියාකාරකම 11. 9. 4 (p142) පරිසරය සිදු විය හැකි අවම කර ගැනීමට අප සෑම වගබලා ගත යුතු බව (බව කොටුව p142)</p> <p>11.෮.10 ජාත්‍යන්තර සබඳතා (සහයෝගය) (මානව අයිතිවාසිකම් හා යුතුකම්) (ප්‍රතිජානනය) (විචාරශීලී බව හා තීරණ ගැනීම) ජාත්‍යන්තර ආයතන- එක්සත් ජාතීන් හා එයට අනුබද්ධ ආයතන තානාපති සේවය යුද්ධය බලපාන හේතු සාමය</p>
--	---	----------------	--

3 වන උපග්‍රහණය - 6, 7, 8 ශ්‍රේණිවල ජීවන නිපුණතා හා පුරවැසි අධ්‍යාපනය සහ 10, 11 ශ්‍රේණිවල පුරවැසි අධ්‍යාපනය හා ප්‍රජා පාලනය පෙළ පොත්වල විෂය අන්තර්ගතයෙහි සමාජ සාමාජිකයන් ව සමෝධානය වී ඇති ආකාරය

සමාජ සාමාජිකයන්

තේමාව/ සංකල්පය	06 ශ්‍රේණිය	07 ශ්‍රේණිය	08 ශ්‍රේණිය	10 ශ්‍රේණිය	11 ශ්‍රේණිය
සිතේ සාමාජිකයන්	ආත්මාවබෝධය <ul style="list-style-type: none"> තම පවුල හා අසල්වැසින් ජීවිතයේ උදව් කළ අය මා සතු ගුණාංග මට ලැබුණ ආකාරය විවිධ ගුණ දහම්වලට ගරු කරමු යහපත් පුරවැසියෙකු වශයෙන් සමාජයේ ජීවත් වීමට අවශ්‍ය ගුණාංග තමා දෙස අනුන් දෙස ධනාත්මක බලා කටයුතු කිරීම සමාජය සාමාජිකයන්ට ඉවහල් වන බව පැහැදිලි කෙරේ 	ඔබ අසිරිමත් ය <ul style="list-style-type: none"> සහයෝගය ඉවසීම ස්ථිරසාර බව ආත්මාභීමානය විචාරශීලී බව බුද්ධිමත් බව ජීවිත අරමුණු ගොඩනගා ගැනීම මෙම ගුණාංග සහිත පුද්ගල එකතුව කී සමාජය 	ජීවිතය සුභවාදීව දකිමු <ul style="list-style-type: none"> සිතිවිලිවල ස්වභාවය විචාරශීලී බව පුද්ගල සිතිවිලිවලට බලපාන මූලාශ්‍ර යහපත් සිතිවිලි මූලාශ්‍ර සිතිවිලිවල ස්වභාවය හඳුනා ගැනීම ඔස්සේ පුද්ගල සිරිත් සාමාජිකයන් හා එමඟින් සමාජ සාමාජිකයන් ඇති වීම අවධාරණය කෙරේ 		
සහයෝගය	අප ජීවත්වන ප්‍රදේශය <ul style="list-style-type: none"> ප්‍රදේශවාසීන්ගේ සාමූහිකත්වය කැපී පෙනෙන අවස්ථා අපට සහය වන්නෝ ප්‍රදේශයේ සිද්ධස්ථාන සමිති සමාගම් මගින් ඉටුවන සේවා අපේ පාසල පාසලෙන් සිදුවන සේවය 	ඔබ අසිරිමත්ය <ul style="list-style-type: none"> විවේකයට නව අරුතක් විවේකය ගත කිරීමේ විවිධ ක්‍රම (කීඩා) යාඵයී අපි යාඵයී මට තනිවම ජීවත් විය හැකිද සුභදව කටයුතු කරමු අපේ පවුල 	අප ප්‍රදේශයේ පොදු <ul style="list-style-type: none"> පොදු සේවාවල මූලික ලක්ෂණ විවිධ පොදු සේවා පොදු සේවා හා සම්බන්ධ සපයන ආයතන හා නිලධාරීන් 	ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලනය <ul style="list-style-type: none"> ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලනයේ අංග ලක්ෂණ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලනය සාර්ථකත්වීමට අවශ්‍ය සාධක බහු සංස්කෘතික සමාජය බහු සංස්කෘතික සමෝධානය 	ජාත්‍යන්තර සබඳතා <ul style="list-style-type: none"> ජාත්‍යන්තර සංවිධාන කලාපීය සංවිධාන තානාපති සබඳතා

	<ul style="list-style-type: none"> පාසල හා සමාජය අතර සම්බන්ධතා ආත්මාවබෝධය ජීවිතයේ උදව් කළ අය මා සතු ගුණාංග මට ලැබුණ ආකාරය පවුල පිළිබඳ තොරතුරු එලදායී සන්නිවේදනය තුළින් සහයෝගය ගොඩනැගෙන බව හා සංවර්ධනය වන බව 	<ul style="list-style-type: none"> පවුල් ඒකකයේ මූලික ලක්ෂණ පවුල තුළින් බිහිවන යහපත් පුරවැසියකු සතු ගුණාංග තම පවුල හා අසල්වාසීන්ගේ අපේ ජන සමාජය ජන සමාජය තුළ අන්තර් සබඳතා ඇති වන ආකාරය පාසලේ දී ඇතිවන අන්තර් සබඳතා ජනමාධ්‍යය තුළින් අන්තර් සබඳතා ඇතිවන ආකාරය ජන සමාජය තුළ පවතින සංවිධානය සහ මානව අන්තර් සබඳතා අපේ සංස්කෘතිය ජාතික අන්‍යතාවය හා ජාතික සමගිය 		<ul style="list-style-type: none"> ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සමාජයක ගැටුම් නිරාකරණය ගැටුම් මඟ හැරීමේ හා සාමකාමී විසඳීමේ වාසි 	
ප්‍රතිචාරය	ආත්මාවබෝධය <ul style="list-style-type: none"> ජීවිතයේ දී උදව් කළ අය මා සතු ගුණාංග මට ලැබුණු ආකාරය අප ජීවත් වන ප්‍රදේශය අපට සහය වන්නේ සිද්ධස්ථාන, සමිති සමාගම්, මගින් ඉටුවන සේවා අපේ පාසල පාසලෙන් සිදුවන සේවය සමාජයක විශේෂ අවශ්‍යතා ඇති පිරිස් ජාතික හා සංස්කෘතික උරුමය අභිමානයෙන් යුතුව සුරකී. 	ඔබ අසිරිමත්ය <ul style="list-style-type: none"> යහපත් පුරවැසියෙකු සතු සාරධර්ම අපේ සංස්කෘතිය පොදු සංස්කෘතික ලක්ෂණ සාරධර්ම සුරකිමු. ඔබට පාසලේ දී රැකියාහැකි සාරධර්ම පෙර දින අප ආරක්ෂා කළ ගුණ ධර්ම සාරධර්ම හා ඉතිරි කිරීම අපේ සංස්කෘතිය ජාතික අන්‍යතාව හා ජාතික සමගිය 	ජීවිතය සුබවාදීව දකිමු. <ul style="list-style-type: none"> අප ප්‍රදේශයේ පොදු සේවා ග්‍රාමාභිමානය පොදු සේවා සපයන ආයතන හා බැඳුණු යුතුකම් හා වගකීම් 	බහු සංස්කෘතික සමාජය <ul style="list-style-type: none"> බහු සංස්කෘතික සිරිත් විරිත් බහු සංස්කෘතික සමාජ අංග ඇගයීම 	ජාත්‍යන්තර සබඳතා <ul style="list-style-type: none"> ජාත්‍යන්තර සංවිධාන මගින් සිදුවන ප්‍රයෝජන දෙස ධනාත්මක බැලීම

<p>ඵලදායී සන්නිවේදනය</p>	<p>කියවමු , අසමු , හඟවමු හොදින්</p> <ul style="list-style-type: none"> සක්‍රීය සවන් දීම මිත්‍රශීලීව කතාබහ කිරීම. නිරවුල්ව , නිවැරදිව හා ක්‍රමවත්ව අදහස් ප්‍රකාශ කිරීම අදහස් හුවමාරුවේ දී ආදාලත්වය හා කාලය පිළිබඳ සැලකිලිමත් වීම. <p>ඇයි හොදයි කමට මහ</p> <ul style="list-style-type: none"> අන්තර් පුද්ගල සබඳතා ගොඩනැගීමට ඵලදායී සංනිවේදනය ඵලදායී සංනිවේදනය තුළින් සහයෝගය ගොඩ නැගෙන බව සහ සංවර්ධනය වන බව යහපත් පුරවැසියෙකු ආචාරශීලී භාෂා භාවිතය අන් මත ඉවසීම 	<p>අපේ පවුල</p> <ul style="list-style-type: none"> තම පවුල හා අසල්වැසින් අතර පවත්නා සබඳතා තොරතුරු සොයමු. තොරතුරු හා නව දැනුම ගලා එන මාර්ග <p>අපේ ජන සමාජය</p> <ul style="list-style-type: none"> ජනමාධ්‍යය තුළින් අන්තර් සබඳතා ඇතිවන ආකාරය <p>යාඵයී අපි යාඵයී</p> <ul style="list-style-type: none"> මට තනිව ජීවත් විය හැකිද විවිධ වර්ත ලක්ෂණ පෙන්වුම් කරන දරුවන් අප අතර ගැටුම් ඇයි ගැටුම් ඇති වීමට හේතු <p>අපේ සංස්කෘතිය</p> <ul style="list-style-type: none"> ජාතික අනන්‍යතාවය අපේ සංස්කෘතිය විවිධ සංස්කෘතීන්ට අයත් විශේෂ ලක්ෂණ 	<p>ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සමාජය</p> <ul style="list-style-type: none"> ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ජීවන ක්‍රමයක ලක්ෂණ <p>විත්තවේග යහපත් ලෙස හසුරුවා ගැනීම</p> <ul style="list-style-type: none"> විත්තවේගවල ප්‍රතිඵල සරල මානසික ජීවිත මානසික ජීවිත ඵලදායී ලෙස හසුරුවා ගැනීම විත්තවේග පාලනය සඳහා සංනිවේදනය යොදා ගැනීම පැහැදිලි කර ඇත 	<p>ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලනය</p> <ul style="list-style-type: none"> ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලනය සාර්ථක වීමට අවශ්‍යය සාධක ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලනයේ සාර්ථක බවට මාධ්‍ය කරන බලපෑම විස්තර කර ඇත. 	<p>ජාත්‍යන්තර සබඳතා</p> <ul style="list-style-type: none"> ජාත්‍යන්තර මාධ්‍ය මාධ්‍ය ලෝක මට්ටමින් සමාජ සාමය හා ඒකාග්‍රතාව කෙරේ බලපෑම විස්තර කෙරේ
---------------------------------	--	--	---	--	--

<p>සභානුභූතිය</p>	<p>සභානුභූතිය</p> <ul style="list-style-type: none"> මට වගේමයි අනුන්ටත් අන්‍යන්ගේ අවශ්‍යතාවන්ට හැභීමිවලට සංවේදී වීම. පාසල හා පවුල තුළ යම් යම් කාර්යයන් හිදී සංවේදී කටයුතු කිරීම. සමාජයක විශේෂ 	<p>යාඵයී අපි යාඵයී</p> <ul style="list-style-type: none"> සුභදව කටයුතු කරමු. ඔබ දිනුම් නම් මමත් දිනුම්. 	<p>කාලීන ගැටලු</p> <ul style="list-style-type: none"> විපත් සිදු වූ අවස්ථාවක ක්‍රියාකළ යුතු ආකාරය <p>ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ජන සමාජය</p> <ul style="list-style-type: none"> යහපත් පුද්ගල සබඳතා ගොඩනගා ගැනීම ලමයෙකු වශයෙන් හිමිවන අයිතිවාසිකම් හා ඉටුකළ යුතු යුතුකම් <p>අප ප්‍රදේශයේ පොදු</p>	<p>ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලනය</p> <ul style="list-style-type: none"> අයිතිවාසිකම් හා යුතුකම් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලනයක අංග ලක්ෂණ 	<p>මානව හිමිකම් හා යුතුකම්</p> <ul style="list-style-type: none"> මානව අයිතිවාසිකම් සුරැකීමෙහි ලා පුරවැසියන්ගේ යුතුකම් 	
--------------------------	--	--	---	---	--	--

	<p>අවශ්‍යතා ඇති පිරිස්</p> <ul style="list-style-type: none"> • අපට රටක් ඇත පුතුනේ • ජාතික හා සංස්කෘතික උරුමය අභිමානයෙන් යුතු ව සුරකියි. 		<p>සේවා</p> <ul style="list-style-type: none"> • පොදු සේවා හා සම්බන්ධ ආයතන හා නිලධාරීන් • පොදු සේවා සපයන ආයතන හා බැඳුණු යුතුකම් හා වගකීම් • පොදු සේවා ප්‍රයෝජනයට ගන්නා පුරවැසියන් සතු වගකීම් හා යුතුකම් 			
<p>එලදායී ලෙස විවේකය ගත කිරීම</p>	<p>සැලසුම්කරණය හා සංවිධානය</p> <ul style="list-style-type: none"> • වැඩදායක විවේකයක් • විවේකයේ ඇරුන හා එහි අවශ්‍යතාවය • එලදායී ලෙස විවේකය ගත කිරීමේ උචිත විවිධ ක්‍රම උපක්‍රම 	<p>විවේකයට නව ඇරුනක්</p> <ul style="list-style-type: none"> • ක්‍රීඩා හා විනෝදාංශ • සෞන්දර්යාත්මක ක්‍රියාකාරකම් 	<p>චිත්තවේග යහපත් ලෙස හසුරුවා ගනීම</p> <ul style="list-style-type: none"> • චිත්තවේග යහපත් ආකාරයට ප්‍රකාශ කිරීම • මානසික පීඩා එලදායී ව හසුරුවා ගැනීමේ ක්‍රම ශිල්ප <p>වැඩ ලෝකයට පිවිසෙමු</p> <ul style="list-style-type: none"> • යහපත් ශ්‍රමිකයෙකුගේ ගුණාංග <p>බහු සංස්කෘතික ජන සමාජය</p> <ul style="list-style-type: none"> • විවිධ සංස්කෘතික සම්ප්‍රදායයන් සිරිත් විරිත් හා උත්සව 			
<p>මානව අයිතිවාසිකම් යුතුකම්</p>	<p>අපේ පාසල</p> <ul style="list-style-type: none"> • පාසල් සාමාජිකයන්ගේ වගකීම් හා යුතුකම් 	<p>ඔබ අසිරිමත්ය යුතුකම් හා වගකීම්</p> <ul style="list-style-type: none"> • අයිතිවාසිකම් භුක්ති විඳීම හා • සිතේ සාමය • අපේ ජන සමාජය • මූලික අයිතිවාසිකම් 	<p>ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සමාජය</p> <ul style="list-style-type: none"> • ළමයෙකු වශයෙන් හිමිවන අයිතිවාසිකම් හා ඉටු කළ යුතු යුතුකම් ආකාරය. • පොදු සේවා • අප ප්‍රදේශයේ පොදු සේවා සපයන 	<p>ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලනය</p> <ul style="list-style-type: none"> • මානව අයිතිවාසිකම් • ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවක ඇතුළත් මූලික කරුණු 	<p>මානව හිමිකම් හා යුතුකම්</p> <ul style="list-style-type: none"> • හැඳින්වීම • මානව අයිතිවාසිකම් වර්ග කිරීම • මානව 	

		හා ළමා අයිතිවාසිකම් <ul style="list-style-type: none"> • අපේක්ෂා ජන සමාජයට ඉටු විය යුතු යුතුකම් • සමාජය සම්බන්ධයෙන් ඉටු විය යුතු වගකීම් • යුතුකම් හා වගකීම් ක්‍රියාත්මක කරන ආකාරය • රැකියා කරන්නෙකු විසින් පිළි පැදිය යුතු වගකීම් හා යුතුකම් • පාසල් සිසුවකු විසින් පිළි පැදිය යුතු වගකීම් හා යුතුකම් • සමාජ ආයතන හා සංවිධාන විසින් පිළි පැදිය යුතු වගකීම් හා යුතුකම් • නීතිමය රාමුවක් තුළ අයිතිවාසිකම් බුක්ති විදීම • අපේ පවුල • පවුලේ සාමාජිකයන්ගේ අයිතිවාසිකම් හා යුතුකම් හා වගකීම් 	ආයතන හා බැඳුණු වගකීම් හා යුතුකම් <ul style="list-style-type: none"> • අප ප්‍රදේශයේ පොදු සේවා ප්‍රයෝජනයට පුරවැසියන් ගන්නා සතු වගකීම් හා යුතුකම් 		අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ විශ්ව ප්‍රකාශණය <ul style="list-style-type: none"> • අන්තර්ජාතික මානව අයිතිවාසිකම් පහත • කාන්තා අයිතිවාසිකම් • ළමා අයිතිවාසිකම් • ව්‍යස්ථා ප්‍රතිපාදනයන්හි වර්ධනය • මානව හිමිකම් භුක්ති විඳීමේ වර්තමාන තත්වය හා එහි සීමා • මානව අයිතීන් සුරැකීමෙහිලා පුරවැසියන්ගේ යුතුකම් • යුතුකම් ඉටු කිරීම කළ යුත්තේ කෙසේද • ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සමාජයක පුරවැසියකුගේ යුතුකම් 	
ගැටුම් නිරාකරණය		යාළයි අපි යාළයි <ul style="list-style-type: none"> • අප අතර ගැටුම් ඇයි • ගැටුම් ඇති විය හැකි අනිකුත් පාර්ශව • ගැටුම් ඇති වීමට 	ගැටුම් අවම කර ගැනීම <ul style="list-style-type: none"> • ගැටුම් හැඳින්වීම • ගැටුම් අවස්ථා • ගැටුමක් වර්ධනය වන ආකාරය 	ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලනය <ul style="list-style-type: none"> • ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලන ක්‍රමය අංග බහු සංස්කෘතික සමාජය 	නීතිය හා යුක්තිය <ul style="list-style-type: none"> • නීතිය හැඳින්වීම • යුක්තිය ඇති කිරීමේ පූර්ව කොන්දේසි • නීතියේ ගුණාංග 	

		<ul style="list-style-type: none"> හේතු ගැටුම් අවම කර ගැනීම 	<ul style="list-style-type: none"> •ගැටුම් වළක්වා ගැනීමේ ක්‍රමවේදය •ගැටුම් නිරාකරණයකර ගැනීම වර්ධනය කර ගත යුතු කුසලතා හා ගුණාංග •ගැටුම් නිරාකරණය කිරීමේ සරල ක්‍රම •ජීවිතය සුබවාදී ව දකිමු. •විචාරශීලී බව •සුබවාදී ව ක්‍රියා කිරීමේ ප්‍රතිඵල •කාලින ගැටලු •විපත් සිදු වූ ක්‍රියා අවස්ථාවක කළ යුතු ආකාරය •මිනිස් ක්‍රියාකාරකම් නිසා ඇතිවන විපත් අනතුරු වලකා ගැනීම •විත්තවේග යහපත් ලෙස හසුරුවා ගැනීම. •සරල මානසික පීඩා •ඵලදායී ව හසුරුවා ගැනීමේ ක්‍රම ශිල්ප •මානසික පීඩා ඵලදායී ව හසුරුවා ගැනීම 	<ul style="list-style-type: none"> •බහු සංස්කෘතික සමෝදානය හා ශ්‍රී ලංකාව ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ජන සමාජයක ගැටුම් නිරාකරණය •ගැටුම් හැඳින්වීම •ගැටුම් වර්ග හා ගැටුම් ඇති වීමේ මූලාශ්‍ර •ගැටුම් විසඳීමේ ප්‍රවේශය •ගැටුම් මග හැරීමේ හා සාමකාමී ව විසඳීමේ වාසි 	<ul style="list-style-type: none"> • රාජ්‍ය නිලධාරීන්ගේ • භූමිකා අධිකරණයේ ස්වාධීනත්වය සඳහා ශ්‍රී ලංකාව ගෙන ඇති පියවර • වත්මන් අධිකරණ පද්ධතිය • අධිකරණ වර්ග • ආරවුල් බේරීම් කිරීමේ විකල්ප ක්‍රම • තීතියේ ආධිපත්‍යයේ වැදගත්කම • සාධාරණව හා අප්‍රමාදව යුක්තිය පසිඳීම • ජාත්‍යන්තර සබඳතා • ජාත්‍යන්තර සංවිධාන • කලාපීය සංවිධාන 	
--	--	--	--	---	--	--

<p>ප්‍රජා නිර්මාණය හා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය</p>	<p>යහපත් පුරවැසියෙකු වශයෙන් සමාජයේ ජීවත් වීමට අවශ්‍ය ගුණාංග</p> <ul style="list-style-type: none"> • විනය හා ශික්ෂණය • අන් මත ඉවසීම හා සාකච්ඡා මගින් නිවැරදි තීරණයන්ට වලට එළඹීම • සමාජ සම්ප්‍රදායන්ට හා නීතිරීති වලට ගරු කිරීම 	<p>අපේ පවුල</p> <ul style="list-style-type: none"> • පවුල තුළින් බිහිවන යහපත් පුරවැසියකු සතු ගුණාංග • පවුලේ සාමාජිකයන් ගේ අයිතිවාසිකම් යුතුකම් හා වගකීම් <p>අපේ ජන සමාජය</p> <ul style="list-style-type: none"> • අපේ සමාජයට ඉටුවිය යුතු යුතුකම් හා වගකීම් • සමාජ ආයතන හා සමාජ සංවිධාන වල සාමාජිකයන් සතු යුතුකම් හා වගකීම් • අපේ සංස්කෘතිය • යහපත් පුරවැසියන් සතු සාරධර්ම • සාරධර්ම පුරකීම • පාසලේදී රුකිය හැකි සාරධර්ම • සාරධර්ම සහිත කතා බහ • ඉතිරි කිරීම හා සාරධර්ම 	<p>ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ජන සමාජය</p> <ul style="list-style-type: none"> • ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ජීවන ක්‍රමයක ලක්ෂණ හා අංග • පවුල තුළදක්නට ලැබෙන ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ලක්ෂණ. • පාසල තුළ දක්නට ලැබෙන ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ලක්ෂණ. • ළමයකු වශයෙන් හිමිවන අයිතිවාසිකම් හා ඉටුකළ යුතු යුතුකම් • සමාජයේ පැවැත්මට ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ජීවන රටා හේතුවන ආකාරය. 	<p>ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලනය</p> <ul style="list-style-type: none"> • ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය හැදින්වීම. • ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයේ ආරම්භය හා ඉතිහාසය • සෘජු ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය හා නියෝජන ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය • ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලනය ක්‍රමයක අංග ලක්ෂණ • ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලනයක් සාර්ථක වීමට අවශ්‍ය සාධක • රජයේ හා ආණ්ඩුවේ ස්වභාවය 		
<p>විවාරශීලී බව සහ බුද්ධිමත් තීරණ ගැනීම</p>		<p>අපේ පවුල</p> <ul style="list-style-type: none"> • පවුල තුළින් බිහිවන යහපත් පුරවැසියා සතු ගුණාංග 	<p>සිතිවිලි පිළිබඳ විවාරශීලී වීම. ගැටුම් අවම කර ගනිමු</p>			
<p>ස්ථිරසාරකාව</p>	<p>එලදායි ලෙස විවේකය ගත කිරීම</p> <ul style="list-style-type: none"> • එලදායි ලෙස 	<p>යහපත් පුර වැසියෙකු සතු සාරධර්ම.</p> <ul style="list-style-type: none"> • සෑම සංස්කෘතියකටම අයත් පොදු ලක්ෂණ. 	<p>සැබෑ නායකයේ වෙමු</p> <ul style="list-style-type: none"> • නායකත්ව ගුණාංග • ගැටුම් නිරාකරණය 			

	විවේකය ගත කිරීමේ විවිධ උපකම	<ul style="list-style-type: none"> අපේ ජන සමාජය අපෙන් සමාජයට ඉටුවිය යුතු යුතුකම් අපෙන් සමාජයට ඉටුවිය යුතු වගකීම් 	කර ගැනීම සඳහා වර්ධනය කරගතයුතු කුසලතා හා ගුණාංග.			
ප්‍රජා නිර්මාණය හා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය	සාරධර්ම සුරකිමු <ul style="list-style-type: none"> යහපත් පුරවැසියෙකු වශයෙන් සමාජයේ ජීවත්වීමට අවශ්‍ය ගුණාංග පොදු දේපල සුරකීම ආචාරශීලී භාෂා භාවිතය විභය හා ශික්ෂණය අන්මත ඉවසීම හා සාකච්ඡා මගින් තීරනවලට එළඹීම සමාජයේ සරු දෙය සරු ලෙස පිළිගැනීම නිසරු දෙය නිසරු ලෙස පිළිගෙන ප්‍රතිකෘතිය කිරීම සමාජ සම්ප්‍රදායනට හා නීතිරීති වලට ගරු කිරීම 		වැඩ ලෝකයට පිවිසෙමු. <ul style="list-style-type: none"> යහපත් ශ්‍රමිකයෙකු බව හා වටිනාකම බහු සංස්කෘතික ජන සමාජය ජාතික සංවර්ධනය සඳහා එකමුතු බව ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ජන සමාජය පවුල තළ දක්නට ලැබෙන ප්‍රජාතන්ත්‍රීය ලකෂණ සමාජයේ පැවැත්මට ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ජීවන රටාව හේතුව ආකාරය. 	ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය <ul style="list-style-type: none"> ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී යහපත් පුරවැසියකු සතු ගුණාංග ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය <ul style="list-style-type: none"> ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පුරවැසියකු සතු ගුණාංග 	නීතිය හා යුක්තිය <ul style="list-style-type: none"> සාධාරණත්ව හා අප්‍රමාදව යුක්තිය විසඳුම් 	

4 වන උපග්‍රන්ථය - 6, 7, 8 ශ්‍රේණිවල ජීවන නිපුණතා හා පුරවැසි අධ්‍යාපනය සහ 10, 11 ශ්‍රේණිවල පුරවැසි අධ්‍යාපනය හා ප්‍රජා පාලනය ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහවල විෂය අන්තර්ගතයෙහි සමාජ සාමය සිරස් ව සමෝධානය වී ඇති ආකාරය

නේමාව/ සංකල්පය	06 ශ්‍රේණිය	07 ශ්‍රේණිය	08 ශ්‍රේණිය	10 ශ්‍රේණිය	11 ශ්‍රේණිය
<p>සිනේ සාමය ප්‍රතිභානනය</p>	<p>පදාත්මාවබෝධයෙන් යුතු ව කටයුතු කරයි. (ක්‍රියාකාරකම් 1. 1. 2)</p> <ul style="list-style-type: none"> •(ඇමුණුම 1. 1. 2. 2) තම පිටි 03 වන කාඩ් පත සවිකර කාණ්ඩයමේ අයට තම ප්‍රබලතා - දුබලතා සටහන් කරන්න දෙන්න. •(බව කොටුව 02) •හොඳ පුරවැසියෙකු වීමටත්, තමාට පවුලට වැඩදායක වීමටත් හොඳ අරමුණු ඇති ව කුඩා කළ සිට ඉගෙන ගත යුතු බව. * ක්‍රියාකාරකම් 1. 2. 1 (පවුලේ ගමේ තොරතුරු දැන ගනිමු.) * බව කොටුව 01 හි 05, 06 කරුණු. 01. වට පිටාවේ ජීවත් වන්නන් පිළිබඳ තොරතුරු දැන සිටීම අවශ්‍යතාවක් බව 02. අන්‍යන්ට උදව් උපකාර ලබා දීමට තොරතුරු වල අවශ්‍යතාවය බලපාන බව * ඇමුණුම 1. 2. 1. අපි ගැන හරි හැටි තොරතුරු නොදැන බැහැ- එකිනෙකා හට වන්නට තමා උපකාර අවබෝධ කර ගැනීම වැදගත් කම * හැඳෙමු වැඩෙමු ගුණ දම් වඩවා (පළමු බව කොටුව සම්පූර්ණයෙන්) * ගුණදම් පවුලේ සාමයට හා 	<p>රටක් වටින කෙනෙකු වන්න. ක්‍රියාකාරකම 1. 1. 1. (බව කොටුව 02) හැමදෙනා ම යහපත් ගුණාංග හා හැකියාවන් ඇති කර ගැනීම. (බව කොටුව - 01) හැම පුද්ගලයා තුළ ම සැඟවුණ දක්ෂතාවයන් ඇති බව. සුමගට ද නොමගට ද (ක්‍රි.ක.12.1)</p> <ul style="list-style-type: none"> • සමාජයට හිතකර මෙන් ම අහිතකර බලවේග ද ඇති බව • කටු අකුලක මල වුව මැන ක්‍රි. කා 12. 2 • හිතකර බලවේග වලට එකතු වීම තුළින් යහපත් ප්‍රතිඵල ලැබෙන බව ඉන් අන් අයට ද ආලෝකය ලබා දිය හැකි බව 	<p>නිපුණතාව : නායකත්වයට ගරු කරමින් නායකත්ව ගුණාංග ප්‍රගුණ කරයි.</p> <ul style="list-style-type: none"> •(ක්‍රියාකාරකම 8.4.1.1) නායකයෙකු සතු උදාර- ගුණ මුතු- (බව කොටුව 01)- •විවිධ අවස්ථා වලදී නායකත්වය වෙනස් වන බව, •නායකයා සතු ගුණාංග අවබෝධ කොට ගත යුතු බව •(ක්‍රියාකාරකම 8.4.1.2) (01 බව කොටුව සම්පූර්ණයෙන්) අනුගාමිකයා සහ නායකයා අතර වෙනස හඳුනා ගෙන කටයුතු කරණ බව, * නායකයා නිවැරදි ව කටයුතු කළ යුතු බව * නායකයා මෙන්ම අනුගාමිකයාද සහයෝගයෙන් කටයුතු කළ යුතු බව වැඩ ලෝකයට අනුගත වීම. (ක්‍රියාකාරකම 8. 5. 1. 1) (02) බව කොටුව) * වැඩ ලෝකයේ සෑම අවස්ථාවක් ම තමාට මෙන් ම සමාජයේ යහපතට යොදා ගත යුතු බව 		

	<p>සතුවට බලපාන බව (02 බව කොටුව සම්පූර්ණයෙන්) යහපුරුදු හා ගුණදම්</p> <p>* පවුල තුළ ක්‍රියාත්මක කිරීම)</p> <p>* (ඇමුණුම 1. 3. 1. 2.)</p> <p>* ගුණ දම් ලේඛනය (ක්‍රියාකාරකම 1. 3. 2) සොයමු අගයමු ගුණදම් (01 බව කොටුව සම්පූර්ණයෙන්</p>		<p>* (ක්‍රියාකාරකම් 8.5.1.2.)</p> <p>* ශ්‍රම අභිමානයෙන් කටයුතු කරයි. (බව කොටුව 01) සෑම රුකියාවක් ම,</p> <p>* සෑම වැඩක්ම සමාජයට යම් නිෂ්පාදනයක් හෝ සේවයක් ලබා දෙන බව.</p> <p>(ක්‍රියාකාරකම 8.4.2 -) තක්සේරුව හා ඇගයීම් අත් අය දැනුවත් කරමින් මාර්ග අනතුරු වළක්වා ගනී.</p> <p>(ක්‍රියාකාරකම් 8. 3. 1.)</p>		
<p>සහයෝගය</p>	<p>* විවිධ ආගම් පිළිබඳ තොරතුරු සෙවීම හා ඒවාට ගරු කළ යුතු බව. (02 වන බව කොටුව සම්පූර්ණයෙන්)</p> <p>* ආගමික වත් පිළිවෙත් හැඳින් වීම හා ගරු කිරීම.</p> <p>* (ක්‍රියාකාරකම 1. 2. 2.) යහපත් පවුලක් (1, 2, බව කොටුව සම්පූර්ණයෙන්) (පිටු අංක 41 - 42) (ඇමුණුම - 3. 2. 1. 1.) (3. 2. 1. 2.)</p> <p>සහයෝගය හා පවුලේ සමාජික යුතුකම් වල අවශ්‍යතාවය සහයෝගය 4. 1. 2. ක්‍රියාකාරකම බව කොටුව 01 හි සෑම අයෙකුම පවුලේ සමාජිකයෙකු මෙන් ම කොටස් කරුවෙකු බව</p>	<p>* යුතුකම් ඉටු කරමින් අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා කර ගනිමු. ක්‍රි. කා. 5.1.2</p> <p>* තනි කමෙන් මිදෙමු හොඳ මිතුරු වෙමු.</p> <p>* මිත්‍රශීලී බව, ප්‍රසන්න බව, විනීත බව, කරුණික බව, යහපත් පුද්ගල සබඳතා වර්ධනය කර ගැනීමට ඉවහල් වන බව යහ පැවැත්ම දෙයි සැතපුම් සරු දම් පිරි ලොව මනරම්.</p> <p>අපේ සංස්කෘතිය ජාතික අන්‍යතාව හා ජාතික සමගිය සුරකිමු. (ක්‍රියාකාරකම 7. 3. 5.) (පළමු හා දෙවන බව කොටුව සම්පූර්ණයෙන්)</p>	<p>විවිධත්වය තුළින් විසිතුරු බව දකිමු. (බව කොටුව 01-02 සම්පූර්ණයෙන්) මිනිස් සමාජය බහු සංස්කෘතික ලක්ෂණවලින් සමන්විත වන බව එක් එක් ජන වර්ගයට අන්‍යතාවයක් පවතින බව හා එම විවිධත්වයන් පිළිගත යුතු බව. (ක්‍රියාකාරකම් 8.3.2.) “විවිධත්වය තුළ එකමුතු ව කටයුතු කරමු” (බව කොටුව 01)</p> <p>* සමගියෙන් කටයුතු කිරීමෙන් ජයග්‍රහණය ලැබිය හැකි බව.</p> <p>* (ක්‍රියාකාරකම් 8. 2. 1. 2) (බව කොටුව 1)</p> <p>* යහපත් ලෙස චිත්තවේග මුදා හැරීම තුළින් සමාජයට වැඩදායී</p>		<p>(ක්‍රියාකාරකම 11. 10.) 1 සංවර්ධනය කරා පා නගමු (බව කොටුව 02) ලොව කිසිදු රටකට තනි ව පැවතිය නොහැකි බව හා ඊට හේතු ජාත්‍යන්තර සහයෝගය අවශ්‍ය බව</p> <p>* (ක්‍රියාකාරකම 11. 10. 2) අපේ දියුණුව ට දායක වන එක්සත් ජාතීන්ගේ ආයතනය හඳුනා ගනිමු. (බව කොටුව 02) “කාන්තා හා ළමා අයිතිවාසිකම් රැකීමට, අධ්‍යාපනික හා සංස්කෘතික සංවර්ධනයට” සෞඛ්‍ය නඟා සිටි වීමට, සාදාරණ වෙළඳ රටා ගොඩ නැගීමට හා වෙළඳාමේ දී මුහුණ පාන ගැටළු නිරාකරණය ට, එක්සත් ජාතීන්ට අනුබද්ධ ආයතන උදව් කරන බව.</p> <p>* (ක්‍රියාකාරකම් 11. 10.) 3</p>

	<ul style="list-style-type: none"> * සෑම ශිෂ්‍යයෙකු ම පාසලේ කොටස් කරුවෙකු බව * පාසලේ හා නිවසේ යහපැවැත්මට සෙසු අය මෙන් තමා ද සහායකයකු විය යුතු බව * අලංකාරය, දියුණුව හා මනා පැවැත්ම සියලු දෙනාගේම සහයෝගීතාවයෙන් සිදු වන බව (බව කොටුව 02) පාසලේ දී හා නිවසේ දී විවිධ කාර්යය වල දී ඔවුන් නොවුනට උපකාර ව කටයුතු කළ යුතු බව) 	<p>ජාතික සමගිය දියුණුවේ මාචන වන බව ඇමුණුම (7. 3. 4. 2. කාර්ය) පත්‍රිකාව (04) වන කණ්ඩායම ලංකාවේ සංවර්ධනයට විවිධ ජන වර්ග වලින් ලැබෙන දායකත්වය (ක්‍රියාකාරකම 5.1.2) මල් ගොඩයි, ලස්සනයි බව කොටුව තමා හා අනුන් සහ ගුණ තුගුන අවබෝධය හා අඩුපාඩු වළකා ගැනීම ට එකිනෙකා ට සහය විය යුතු බව</p>	<p>ප්‍රතිඵල ඇති වන බව දී ඇති කණ්ඩායම් ක්‍රියාකාරකම් වල දී සහයෝගීව ක්‍රියාත්මක වීම අපේක්ෂා කර ඇත.</p>		<p>“සාර්ක් රටවල් හඳුනා ගනිමු”</p> <ul style="list-style-type: none"> * දකුණු ආසියාතික කලාපීය සහයෝගීතා සංවිධානය * කලාපීය ගැටළු සහයෝගීතාව තුළින් විසඳා ගැනීම සඳහා ඇති කර ගත් සංවිධානයක් බව. ඉගෙනුම් දිර්ඝ කිරීමේ උපකරණ - 05 - * ලෝක හා කලාපීය සහයෝගීතා සංවිධාන පිළිබඳ ව සාකච්ඡා කෙරේ.
<p>මානව අයිතිවාසිකම් හා යුතුකම්</p>	<ul style="list-style-type: none"> * අපේ පාසල ක්‍රියාකාරකම : පාසලෙන් සමාජයට සිදු වන සේවා හඳුනා ගනිමු. 6.15 (බව කොටුව. 01 හා 02) සම්පූර්ණයෙන් පාසලෙන් ප්‍රජාවට ඉටු වන විවිධ සේවා ප්‍රජාවෙන් පාසලට ලැබෙන විවිධ සහාය හා පාසල හා ප්‍රජාව අතර අන්‍යෝන්‍ය සහයෝගය පැවැතිය යුතු බව * අප ජීවත් වන ප්‍රදේශය ක්‍රියාකාරකම 6. 2. 4. ප්‍රදේශයේ සංවිධාන හඳුනා ගනිමු. (බව කොටුව 1, 2, සම්පූර්ණ) ප්‍රදේශයේ ඇති ආගමික හා වෙනත් විවිධ ආයතන සමිති සමාගමේ සමාජ අවශ්‍යතා සපුරාලන බව සහයෝගය හා පවුල් සමාජික යුතුකම් වල අවශ්‍යතාවය 	<p>අනුන්ගේ අඩුපාඩු ප්‍රදර්ශනය වන විට තමා ද අඩු පාඩු අඩු කර ගැනීම. 7.11 එකමුතු පවුලක් ගොඩ නගමු. (බව කොටුව 1. 2) පවුලේ සමාජිකයින් අතර අන්‍යෝන්‍ය සහයෝගය තුළින් පවුලේ ස්ථාවරභාවය තහවුරු වන බව. 7. 2. 2. යහපත් අත්තර් පුද්ගල සබඳතා ගොඩ නගමු. ප්‍රාදේශීය අත්තර් ජාතික සබඳතාවල දී සහයෝගයේ අවශ්‍යතාව අවධාරණය කෙරේ. (7. 1. 3. ක්‍රි. කා) අසල් වැසියන් සමඟ සහජීවනයෙන් ජීවත් වෙමු.</p>	<p>පොදු සේවා සුරකිමු. (ක්‍රියාකාරකම් 8. 1. 3) විවිධත්වය තුළ එකමුතුව කටයුතු කරමු. (ක්‍රියාකාරකම් 8. 3. 2.) (බව කොටුව 1,2) සමාජයේ සිටින විවිධ ජන කණ්ඩායම් සමගියෙන් හා සහජීවනයෙන් කටයුතු කළ යුතු බව නිදහස දිනා ගැනීමට සියලු ජන කොටස් එසේ ම ක්‍රියා කළ යුතු බව, එක් ව ජීවත් වීම තුළින් අන්‍යෝන්‍ය අවබෝධය වර්ධනය වී ජන කොටස් අතර 8. 4. 1. සොබා දහම සුරකිමින් විවිධ අනතුරු ද වළකා ගැනීම, (බව කොටුව 2) විපතට පත් අයට සහභාගී හා සහයෝගී ව</p>	<p>බහු සංස්කෘතික සමාජය හඳුනා ගනිමු.</p> <ul style="list-style-type: none"> • (ක්‍රියාකාරකම 10) (3, 1 - බව කොටුව 02 සමාජයේ බහු සංස්කෘතික ලක්ෂණ පිළිබඳ දැනුවත් කිරීම හා සැමට සම අයිතිවාසිකම් ඇති බව ඉස්මතු කර ඇත. • (ක්‍රියාකාරකම් 10.) 3. 2. විවිධ ජන වර්ග හඳුනා ගනිමු. (බව කොටුව 01-02) විවිධ ජන වර්ග සමඟ අන්‍යෝන්‍ය සහභාගීත්වයෙන් කටයුතු කළ යුතු බව, බහු සංස්කෘතික ජන සමාජ තුළ සියලු දෙනාට ම සමාන අයිතිවාසිකම් හිමි විය යුතු බව, බහු සංස්කෘතික ජන සමාජය තුළ අන්‍යෝන්‍ය සහභාගීත්වයෙන් කටයුතු කළ යුතු බව <p>* එ තුළින් ගැටුම් වලින්</p>	<p>(ක්‍රියාකාරකම් 11. 8. 01) මානව හිමිකම් සුරක්ෂිත කරමු. - (බව කොටුව 01-02) සමාජය තුළ ගරුත්වයකින් ජීවත් වීමට මානව හිමිකම් අවශ්‍ය බව, ඒවා කඩ වීමෙන් විවිධ අපහසුතා ඇති වන බව හා අරගල තුළින් මානව හිමිකම් දිනාගත් බව.</p> <ul style="list-style-type: none"> * (ක්‍රියාකාරකම 11. 8. 02-) මානව හිමිකම් රැක ගනිමු. * මානව හිමිකම් කඩ වූ විට ඒ පිළිබඳ ව නීතිමය සහන ලබා ලබා ගත හැකි බව. * ක්‍රියාකාරකම- 11. 8. 03) “යුතුකම් හා වගකීම් ඉටු කරමු.” (බව කොටුව 01-) * මානව හිමිකම් හා යුතුකම් අතර දැඩි සම්බන්ධයක් ඇති බව.

<p>* ඇමුණුම 1. 2. 2. 1 යුතුකම් පැහැර හැරීම පවුලේ ගැටුම් වලට හේතුවන බව ක්‍රියාකාරකම් 1. 3. 1</p> <p>යහපත් පුරවැසියෙකු වශයෙන් ප්‍රගුණ කළ යුතු ගුණාංග.</p> <p>* ක්‍රියාකාරකම 6. 3. 9 සම්ප්‍රදාය හා නීති රීති ගරු කරමු. (බව කොටුව - 01) (බව කොටුව - 02) සම්ප්‍රදායන් ගරු කිරීම සමාජයේ යහ පැවැත්මට හේතු වන බව</p> <p>* සාමකාමී පරිසරයක් ඇති කිරීම සඳහා සම්ප්‍රදායන් ගරු කළ යුතු බව</p> <p>* යහපත් හා සමාජයට වැඩදායී පුරවැසියෙකු බිහි කිරීම සඳහා නීති රීති සම්ප්‍රදායන් අවශ්‍ය බව පිළිපැදීමෙන් හා නීති රීති ගරු කිරීමෙන් යහපත් සමාජයක් ගොඩ නැගෙන බව.</p> <p>* නීති ගරුක දරුවෝ වෙමු. (බව කොටුව 01 - 02 සම්ප්‍රදායන්)</p>	<p>(බව කොටුව 1) සබඳතා ගොඩ නගා ගැනීමට සහයෝගය වැනි ගුණාංග ඉවහල් වන බව</p> <p>7. 1. 4. 1. පත්‍රිකාවෙන් පවුල හා පුද්ගල අතර අන්‍යෝන්‍ය සහයෝගය ඉස්මතු කර ඇත. 7. 2. 1.</p> <p>සමාජ සංවිධාන සම්මුඛ සාකච්ඡා වල ක්‍රියාකාරී සාමාජිකයෙකු වෙමු. (බව කොටුව 2) එම සංවිධාන සහයෝගයෙන් කටයුතු කිරීමෙන් විවිධ ප්‍රතිලාභ (ක්‍රියාකාරකම 7. 3. 4.) සාරධර්ම සුරකින පුරවැසියන් වෙමු. (බව කොටුව 1) අන්‍යෝන්‍ය සහයෝගයෙන් ජීවත් විය යුතු බව ඉදිරිපත් කිරීම</p> <p>* ඉගෙනුම දීර්ඝ උපකරණ ජීවන නිපුණතා විවිධ ප්‍රසංග</p> <p>පවුල තුළ ක්‍රියාත්මක වන සිරිත් විරිත් සම්ප්‍රදායන් ඇගයීම ඇමුණුම 7. 1. 1. 1.</p> <p>* දොති සම්බන්ධතා තුළින් සමාජයට අනුගත වන බව ඇමුණුම 7. 1. 2. 1.</p> <p>* දොති සම්බන්ධතා පවුල් සමගියටත් එය</p>	<p>කටයුතු කළ යුතුය. පත්‍රිකා 8. 2. 2. 2. අපි ඉන්නේ සතුටින් සමාජ ප්‍රතිඵල සාකච්ඡා වි ඇති අයුරු හාදයි.</p> <p>8. 1. 1. 2. පත්‍රිකා ජීවිතය පුරා ඇත්තේ පත්‍රිකා තුළින් සමාජ සංසිද්ධිය සාකච්ඡා කෙරේ. සමාජයීය වශයෙන් පොදුවේ දැක්ම සමාජ සාමයට ඉවහල් වේ. (බව කොටුව 2) යහපත් සිතිවිලි නිසා පුද්ගල හා සමාජ සමගිය සිදු වන බව පත්‍රිකා 8. 2. 1. 2. සමාජ අවස්ථා තුළින් සාකච්ඡාව කොටුව 2 සමාජ ප්‍රතිඵල ක්‍රියාකාරකම් 8. 1. 2.</p>	<p>තොර සාමකාමී යහපැවැත්මක් ගෙන යා හැකි බව අවධාරණය කරයි.</p> <p>* ක්‍රියාකාරකම 10. 3. 3 “දීපවාලි උත්සවය පවත්වමු” (බව කොටුව 01)</p> <p>* සංස්කෘතික විවිධත්වයක් පැවැත්වෙන සමාජයක සමකාමී ව ජීවත් විය යුතු බව, (බව කොටුව 02)</p> <p>* බහු සංස්කෘතික ජන සමාජය තුළ සියලු දෙනාටම සමාන අයිතිවාසිකම් පවතින බවත් අන්‍යෝන්‍ය සුභදත්වයෙන් ජීවත් විය යුතු බවත් එයින් ගැටුම් වලින් තොර සාමකාමී යහපැවැත්මක් ගෙනයා හැකි බවත් ඉස්මතු කර ඇත.</p>	<p>* ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය රැකීමට මානව හිමිකම් සුරැකිය යුතු බව</p> <p>* යහපත් සමාජයක් සඳහා මානව හිමිකම් හා මානව යුතුකම් ඉටු කළ යුතු බව</p> <p>* (ක්‍රියාකාරකම - 11. 8. 47 කාන්තාවන්ට නිසිතැන ලබා දීම (බව කොටුව 01-02) කාන්තා අයිතිවාසිකම් රැකදීම සමාජයේ යහ පැවැත්ම හා සාමය සඳහා අවශ්‍ය කරුණක් බව.</p> <p>* ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය දීර්ඝ කිරීම අංක - 03 ළමා, කම්කරු, කාන්තා, පාරිභෝගික අයිතිවාසිකම්- අවධාරණය කරන අතර මානව හිමිකම් කඩවීමේ දී ගත හැකි ක්‍රියා මාර්ග වල වැදගත්කම සාකච්ඡා කෙරේ.</p> <p>ක්‍රියාකාරකම 11. 7. 4 යුතුකම් ඉටු කරමු. අයිතිවාසිකම් භුක්ති විදීමු. (බව කොටුව 01-02) පාර්ලිමේන්තුව, විධායක අධිකරණය, පළාත් පාලන ආයතන, මහජනයා වෙනුවෙන් ඉටු කළ යුතු වගකීම් හා යුතුකම් පවතින බව.</p> <p>* මධ්‍ය ආණ්ඩුවේ වගකීම් හා යුතුකම් හා මහජනතාව විසින් ඉටු කළ යුතු යුතුකම්.</p> <p>* ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය දීර්ඝ කිරීම අංක 02 මහත් ද ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලනයක් කළ</p>
---	---	---	---	---

<p>ප්‍රජා නිර්මාණය හා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය</p>	<p>සහානුභූතියෙන් කටයුතු කරයි. (ක්‍රියාකාරකම 4. 1. 1.) සතුටු සිහින් උදවු කරමු. (බව කොටුවේ)</p> <p>අන්‍යන්ගේ අවශ්‍යතාවන් සම්බන්ධයෙන් සංවේදී විය යුතු බව (බව කොටුව 02)</p> <p>සමාජ යහ පැවැත්මට හා ප්‍රගමනයට අනුනට උපකාර කිරීම ඉවහල් වන බව)</p> <p>පසු වැඩ: අසරණ වූ අයෙකු ට පිහිට වීම පිළිබඳ කථාවක් (ක්‍රියාකාරකම 4. 1. 2.) අපේ සම්පත් සුරකිමු - සෑමට අපි සවියක් වෙමු. (බව කොටුව 01)</p> <p>අලංකාරය දියුණුව හා මනා පැවැත්ම සියලු දෙනාගේ සහයෝගිතාවයෙන් සිදු වන බව)</p> <p>(බව කොටුව 02)</p> <p>තමා සමාජ පරිසරයේ කාර්ය භාරයේ දී පොදු හැඟීමෙන් කටයුතු කළ යුතු බව)</p> <p>ක්‍රියාකාරකම 4. 1. 3.</p> <p>අප හැර ඔවුන්ට නැත අන් සරණ (බව කොටුව 01, 02 පිටු හා පසු වැඩ 102) විශේෂ අවශ්‍යතා ඇති පුද්ගලයන් කෙරෙහි දයාවෙන් යුතුව බැලිය යුතු බව.</p>	<p>සමාජ සාමයටත් ඉවහල් වන බව</p> <p>* අසල් වැසියන් සමඟ අන්‍යෝන්‍ය සබඳතා තහවුරු කර ජීවත් වෙමු. (බව කොටුව 01-02 1 පිටු 129)</p> <p>අසප් වාසිත්ට කරදරයක් නොවන පරිදි ජීවිතය හැඩ ගසා ගත යුතු බව</p> <p>ක්‍රියාකාරකම 7. 1. 4.</p> <p>යුතුකම් ඉටු කරමින් අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා කර ගනිමු. (බව කොටුව 01-02 සම්පූර්ණයෙන්)</p> <p>යුතුකම් ඉටු කිරීම තුළින් පවුලේ සාමය රැකෙන බව.</p> <p>(කාර්ය පත්‍රිකා 01, 02 සම්පූර්ණයෙන්)</p> <p>අයිතිවාසිකම් වලට පෙර යුතුකම් ඉටුකළ යුතු බව</p>			<p>පුරවැසියාගේ සක්‍රීය දායකත්වය අවධාරණය කෙරේ.</p> <p>* (ක්‍රියාකාරකම 11.8.3.1) යුතුකම් හා වගකීම් ඉටු කරමු.</p> <p>* (ක්‍රියාකාරකම 11.8.4.1) කාන්තාවන්ට තිසිතැන ලබා දෙමු.</p> <p>* (ක්‍රියාකාරකම 11.8.3.) හිමිකම් සුරක්ෂිත කරමු.</p> <p>* තම යුතුකම් හා වගකීම් හා අන්‍ය අයිතීන් පිළිබඳ ව සංවේදීව ක්‍රියාකාරීවේ අවශ්‍යතාව අවධාරණය වේ.</p> <p>* ක්‍රියාකාරකම 11.7.4 යුතුකම් ඉටු කරමු. අයිතිවාසිකම් භුක්ති විඳමු. තම යුතුකම් හා අන්‍ය අයිතීන් සම්බන්ධයෙන් සංවේදී විය යුතු බව.</p>
<p>සහානුභූතිය</p>	<p>විශේෂ අවශ්‍යතා අවැසි අය සඳහා සහයෝගය දීම හා උපකාර වන බව.(බව කොටුව 02)</p> <p>පංතියේ, පාසලේ සිටින විශේෂ අවශ්‍යතා සහිත සිසුන්ට</p>	<p>අපේ ජන සමාජය සමාජය තුළ අන්තර් සබඳතා විමර්ශනය කරයි. 7. 2. 3. හා 7. 2. 4 වගකීම් හා යුතුකම්</p>	<p>පොදු සේවා සුරකිමු (බව කොටුව සම්පූර්ණයෙන්)</p> <p>පොදු සේවා භුක්තියට ගත යුත්තේ නම ද එක් අයිතිකරු බව සිහි කොට</p>	<p>ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය ක්‍රියාකාරකම 10. 1. 4. වගකීම් ඉටු කිරීමට යුතුසුළු වෙමු.</p> <p>ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පුරවැසියකු ලෙස වගකීම් ඉටු කිරීම සමාජ</p>	

<p>සහයෝගය ලබා දිය යුතු බවත්, ආබාධිත හා දුබලතා</p> <p>සහිත වැඩිහිටියන් කැපවීමෙන් උපකාර කළ යුතු බවත්, වයෝවෘද්ධ පුද්ගලයන් විෂයෙහි සම්පව හා සංවේදීව කටයුතු කළ යුතු බව.</p> <p>සෞඳුරු දසුන් මැවෙන ලොවක් ක්‍රියාකාරකම් 4. 2. 2. 1 පාසල් හා පංති කාමර මෙන්ම නිවස ද සියලු දෙනාගේ ම සහයෝගය හා කැප වීම මත යහපත් ව හා අලංකාර ව පවත්වා ගත හැකි බව ඕනෑම දෙයක් ඕනෑවට වඩා ඕනෑම තැන. ක්‍රියාකාරකම් 4. 3. 1 (පළමු බව කොටුව සම්පූර්ණයෙන්) තනිව විසඳා ගත නොහැකි ගැටළු වල දී විශ්වාස වන්න අයෙකුගේ සහයෝගය ලබා ගත යුතු බව</p>	<p>හැදින් ගෙන නිතිරිති වලට ගරු කරණ අයෙකු බවට පත් වේ. ක්‍රියාකාරකම් 7. 2. 2. “යහපත් අන්තර් සබඳතා ගොඩ නඟමු” බව කොටුව 01-02 අන්තර් සබඳතා වර්ධනය සාමකාමී ලෝකයක් බිහි වන බව. සාරධම් ගරු කරමින් ආදර්ශමත්ව කටයුතු කරයි. (ක්‍රියාකාරකම 3. 1. 1.) (බව කොටුව 01 - 02) සරුදම් පිරි ලොව මනරම්</p> <p>* සාරධම් තුළින් සමාජ යහ පැවැත්ම ඇති කරවන බව පසුවැඩ :- සාරධම් සුරකින නායකයෙක් වශයෙන් ඔබ දෙන උපදෙස් අපේ සංස්කෘතිය - ක්‍රියාකාරකම සාරධම් සුරකින පුරවැසියෝ වෙමු. (ඇමුණුම 7. 3. 4. 1) බව කොටුව 01 හා 7. 3. 4. 3 (සාරධම් සුරකිම තුළින් සමාජ යහපැවැත්මට දායක විය හැකි බව.) (ක්‍රියාකාරකම 7. 3. 5) ජාතික සමගිය සුරකිමු. (ඇමුණුම 7. 3. 5. 1) (බව කොටුව 01. 02 සම්පූර්ණයෙන්) ශ්‍රී</p>	<p>ගෙනය. එසේ ම තම අයිතිවාසිකම් භුක්ති විදීමට පෙර තම යුක්තිය ඉටු වී ඇත් ද යන්න විමසා බැලීම පොදු සේවා වල හානි නොකල යුතු බව</p> <p>* ක්‍රියාකාරකම් 8. 1. 3. පොදු සේවා සුරකිමු (බව කොටුව 01-)</p> <p>* පොදු සේවා අනාගත පරපුර වෙනුවෙන් සංරක්ෂණය කිරීම තමන් සතු වගකීමක් හා යුතුකමක් බව දැනීම.</p> <p>* සෑම පුද්ගලයෙකුටම පොදු සේවා භුක්ති විදීමේ අයිතියක් ඇති බව ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ජීවන ක්‍රමය හදුනා ගනිමු. (ක්‍රියාකාරකම 8. 2. 1) (01 බව කොටුව හා 02 සම්පූර්ණයෙන්) සාමූහික කටයුතු කිරීමේදී එකිනෙකට ගරු කළ යුතු බව අන්‍යාමත ඉවසීම සහජීවනය අවශ්‍ය බව, ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී බව ගුණාංග පිළිබඳ අවබෝධයක් ලැබිය හැකි බව. (ක්‍රියාකාරකම 8. 2. 3) “ලබා අයිතිවාසිකම් හා යුතුකම්.” (බව කොටුව 01 - 02) දරුවන්ට සැලකීම වත් පොහොසත්කම් ආදියෙන් තොරව හිමි විය යුතු</p>	<p>සාමය ඇති වීමට ඉවහල් වන බව.</p> <p>ක්‍රියාකාරකම් 10. 1. 2. ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී අංග ලක්ෂණ (ඇමුණුම) (10.1.2.1 ක්‍රි. කා)</p> <p>* අන්මන වලට ගරු කිරීම, සාකාච්ඡාවෙන් සම්මුති වලට එළඹීම, පුද්ගල අයිති වාසිකම් රැකීම, නිදහස් අදහස් ගරු කිරීම, සධාරණ මැතිවරණ පැවැත්වීම, බහුතරයේ කැමැත්තට ඉඩ දීම, වැනි සමාජ සාමයට ඉවහල් වන ලක්ෂණ දක්වා ඇත. ක්‍රියාකාරකම 10. 1. 4.) වගකීම් ඉටුකිරීමට සූදානම් වෙමු. ක්‍රියාකාරකම් මගින් විවිධ භූමිකා වලට අදාළ වගකීම් මතු කර ඇත. වගකීම් නිසි ලෙස ඉටු කිරීම තුළින් ගැටුම් අවට වන අතර එය සාමයට ඉවහල් වේ. ක්‍රියාකාරකම 10. 1. 5 - (බව කොටුව 01) මහජන කැමැත්තට ඉඩ ලැබීම නිදහස් සාධාරණ මැතිවරණ, මාධ්‍ය නිදහස, සාකච්ඡාව මගින් මතු කරයි. මේවා සමාජ සාමයට දායක වන සාධකය.</p>	
---	---	---	--	--

		<p>ලංකාවේ ජීවත් වන සෑම අයෙකුටම සමාන අයිතියක් ඇති බව හා ජාතික සමගිය සංවර්ධනයට හේතුවන බව.</p> <p>සරු දම් පිරි ලොව මතරම්.</p> <ul style="list-style-type: none"> * බෙදා හදා ගැනීම, විනය, සංවේ බව පරිභෝගිකයාට ඇති උසස් ගුණාංග සමාජයේ යහපැවැත්මට හේතුවන බව. * සාරධර්ම යනු පුද්ගලයා හා සමාජය සාරවත් කරන ගුණාංග වේ. * පසු වැඩ පරාජයට පත් වූ පසු අවධානයට අපහසුතාවයට පත් කිරීමේ ප්‍රයත්නයක යෙදෙන පිලේ සෙසු සමාජකයින්ට සාරධර්ම සුරකින නායකයකු වශයෙන් දෙන උපදෙස් පෙළගස් වන්න. * සාර දම් පිරි ගොව මතරම් * යහපත් සබඳතා දිවි මහට වාසනා * මල් කළඹේ පාට පාට මල් ලස්සනයි ගොඩයි. * එකමුතු පවුලක් 	<p>අයිතිවාසිකම් හා යුතුකම් ලැබිය යුතු බව.</p> <p>අපි ඉන්නේ සතුටින්</p> <ul style="list-style-type: none"> * නායකයෙකු සතු උදාර ගුණාංග * බේද නොවමු එක්ව සිටීමු. * පොදු සේවා සුරකීමු. * ළමා අයිතිවාසිකම් හඳුනා ගනිමු. * විවිධත්වය තුළ එකමුතුව කටයුතු කරමු. * සොබා දහම සුරකමින් විපත් අනතුරු වලකා ගැනීමු. පුද්ගලයින් කෙරෙහි හා ස්වභාව ධර්මය කෙරේ සංවේදී වීම පිළිබඳ ව අවධාරණය කොට ඇත. 		
--	--	---	--	--	--

		ගොඩ නඟමු. * ඥාති සබඳතා ගොඩ නඟමු. * යහපත් අත්තර් සබඳතා ගොඩ නඟමු. * සාරධර්මී සුරකිත පුරවැසියෝ වෙමු. * මෙම සියළුම ක්‍රියාකාරකම් ඇසුරින් ශිෂ්‍යා තුළ සහානුභූතිය හා සංවේදිතාව මතු කර දක්වා ඇත.			
--	--	---	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • විවාරශීලීව හා බුද්ධිමත්ව තීරණ ගැනීම 	<ul style="list-style-type: none"> • යහපත් පුරවැසියෙකු වශයෙන් ප්‍රගුණ කළ යුතු ගුණාංග (ක්‍රියාකාරකම 6.3.8) • සරු දේ අගයමු (බව කොටුව 01 - 02 සම්පූර්ණයෙන්) • සමාජයේ යහපැවැත්මට ඉවහල් වේ ද නොවේ ද යන්න අනුව සරු දේ හා නිසරු දේ අවබෝධකර ගැනීම කළ යුතු බව 	<ul style="list-style-type: none"> • ආත්මාවබෝධයෙන් කටයුතු කරයි. (ක්‍රියාකාරකම 1.2.1) සුමගට ද නොමගට ද (බව නොව 1-2) • හිතකර බලවේග මගින් සුමගට ද අහිතකර බලවේග මගින් නොමගට ද යොමු කෙරෙන බේරා ගැනීම සඳහා විවාරශීලී චින්තයේ වැදගත් බව. පසු වැඩ - හිතකර බලවේග නිසා ජීවිතය ආලෝකමත් කර ගනී. පුද්ගලයින් පිළිබඳ ව හෝ ඔබේ අත්දැකීම් ඇසුරින් කෙටි කතාවක් නිර්මාණය කරන්න. (ක්‍රියාකාරකම 1.2.2) කටු අකුලක මල වුව මැන (බව කොටුව 1 හා 2) • සමාජ සංකීර්ණත්වය තුළ අහිතකර ක්‍රියාකාරිත්වය වැඩි නිර්මාණශීලීව කටයුතු කිරීමේ වැදගත්කම පැහැදිලි කර ගනී. පසු වැඩ. විනාශ මුඛයට යන පුද්ගලයෙක් මුදවා ගැනීම 	<ul style="list-style-type: none"> • නිපුණතාව - ධනාත්මක ආකල්පවලින් යුක්තව කටයුතු කරයි. ඔබ හිතන්නේ මේ විදියට (ක්‍රියාකාරකම 8.1.1.2) ජීවිතයට සුභ දැක්මක් තක්සේරුව හා ඇගයීම • සුභවාදීව කටයුතු කිරීම සමාජය දියුණුවට දායක වන බව (ක්‍රියාකාරකම 8.12.2) (බව කොටුව 02) • යහපත් සිතුවිලි තුළින් සමාජ සංවර්ධනය සිදුවන බව • විත්තවේගවලට සාර්ථකව මුහුණ දෙයි (8.1.1.2 ක්‍රියාකාරකම) යහපත් විත්තවේග මැඩලයි. ආවේග (බව කොටුව 01-02) 	ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයේ අංග ලක්ෂණ හඳුනා ගනිමු. <ul style="list-style-type: none"> * වගකීම් ඉටු කිරීමට සූදානම් වෙමු * යහපත් පුරවැසියන් වෙමු. * විවිධ ජනවර්ග හඳුනා ගනිමු. * බහු සංස්කෘතික සමාජය හඳුනා ගනිමු. * සාමය සුරකිමු. • ගැටුමක් නිර්මාණශීලීව විසඳා ගනිමු. 	ක්‍රියාකාරකම 11.9.2 මෙහි දී <ul style="list-style-type: none"> • ඕසෝන ස්තරයට හානි වීම • පතීය ජල හිඟය • ගෝලීය උෂ්ණත්වය ඉහළ යාම • සම්පත් ඉහළ යාම • මෙම ගැටළු හා විවාරශීලීව හා බුද්ධිමත්ව තීරණ ගැනීම සම්බන්ධය අවධාරණය විය යුතු ය.
---	---	---	---	---	---

		<p>පිළිබිඹු වන නාට්‍යයක්. (ක්‍රියාකාරකම් 13.1) දැනගෙන යන්නෝ හරි මඟ යන්නෝ (ක්‍රියාකාරකම 1.3.2) දැරිය හැකි ජීවන ක්‍රමයක් බව (බව කොටුව 1.2.3)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • යහපත් චිත්තවේග පාලනය කළ යුතු බව (ඇමණුම 8.2.1.2.1) • විවිධ සිදු විමවල දී පුද්ගල චිත්තවේග විවිධ වන බව හා ඒවාට ප්‍රතිචාර දැක්වීමේ දී කල්පනාකාරී විය යුතු බව (ක්‍රියාකාරකම) අපි ඉන්නේ සතුටින් • තමන්ට ඇතිවන මානසික පීඩා නිවරදි ව තමා විසින් ම හඳුනා ගත යුතු බව • සරල මානසික පීඩා පාලනය කළ යුතු බව • තමා පමණක් නොව අන් අය දක්වා ආකල්ප ද විමසා බැලීම අවශ්‍ය බව • ක්‍රියාකාරකම අභිමානයෙන් යුතු ව වැඩ ලෝකය දැකීම. • සෑම රැකියාවකිම ප්‍රගමනය හා පැවැත්මට හේතු වන බව 		
<ul style="list-style-type: none"> • විවේකය එලදායී ලෙස ගත කිරීම 	<ul style="list-style-type: none"> • (ක්‍රියාකාරකම 2.2.2) දැනුම සතුට පිරි විවේකයක් (බව කොටුව 02) අන් අයට හා පරිසරයට හානි නොවන ලෙස හා ප්‍රයෝජනවත් ලෙස කාලය ගත කළ යුතු බව. (ඇමණුම 2.2.2.2) සිද්ධි අධ්‍යයනය තුළින් 	<ul style="list-style-type: none"> • පෞරුෂ සංවර්ධනය සඳහා විවේකය යොදා ගැනීම (ක්‍රියාකාරකම 2.1.1) සැහැල්ලුවෙන් නිමේෂයක් (බව කොටු 1-2) ක්‍රීඩාව තුළින් සතුට දැනුම නායකත්වය හා පෞරුෂ ගුණාංග වර්ධනය වන බව, • පරාජය විදගැනීම, තීරණ ගැනීම සංවේදී බව, ආදිය උගත හැකි බව නායක හා මානසික 			

	<p>සමාජ අවස්ථා පසු බිම් කරගත් වඩා යහපත් විවේකය ගත කිරීමේ ක්‍රම හඳුනා ගනී.</p>	<p>වර්ධනය ඉවහල්වන බව, ක්‍රියාකාරකම් 2.1.2 විවේකය සරු තරන අරුත් බර විනෝදය, (ක්‍රියාකාරකම 2.2.1) රස විදීමු ගී මියුරු (බව කොටුව 02)</p> <ul style="list-style-type: none"> • නිර්මාණාත්මක ගීතයකට පුද්ගලයා සමාජයේ යහපත් පුද්ගලයකු ඇති කළ හැකි බව 			
<p>• ගැටුම් නිරාකරණය</p>	<ul style="list-style-type: none"> • (ක්‍රියාකාරකම 6.3.6) විනය ගරුක වෙමු. (බව කොටුව - 01 හා 02 • විනය හා ශික්ෂණය සාමාකාමී ලොවක් බිහි කිරීමට හේතුවන බවත් තමාගේ පවුලේ පාසලේ රටේ, ලෝකයේ යහපත උදෙසා විනය හා ශික්ෂණය අවශ්‍ය බව • විනයේ හා ශික්ෂණයෙන් තොරව කටයුතු කිරීමෙන් ටනමාට ත් සමාජයටත් හානි සිදුවන බව. (ක්‍රියාකාරකම 6.3.7) අන්මන ඉවසුම (බව කොටුව 01, 02) අන්මන විමසීමෙන් ගැටුම් අවම කර ගත හැකි බව • ඉහත ගුණාංගය වර්ධනය කර ගැනීමෙන් ගැටුම්වලින් තොර යහපත් සමාජයක් ගොඩ නගා ගත හැකි බව 	<ul style="list-style-type: none"> • යහපත් අන්තර් පුද්ගල සම්බන්ධතා (ක්‍රියාකාරකම 3.1.1) යහපත් සබඳතා දිවිමගට වාසනා (බව කොටුව 01 - 02) • අන්‍යෝන්‍ය උදව් උපකාර ජීවිතයට අවශ්‍ය බව • අපට මුණ ගැසෙන හා උදව් වුවත් සමඟ සුභද සබඳතා පැවැත්විය යුතු බව හා ඊට ඉවහල් වන ගුණාංග • ක්‍රියාකාරකම 3.1.2 තනිකමෙන් මිඳෙමු (බව කොටුව 01-02) • පුද්ගලයෙකුට තනිවම සමාජයේ හුදකලා ව ජීවත් විය නොහැකි බව • තම අවශ්‍යතා ඉෂ්ට කර ගැනීමට සමාජයේ අනිකුත් පුද්ගලයන්ගේ සහාය අවශ්‍ය වන බව • මිත්‍ර සබඳතා මගින් සමාජ සබඳතා වර්ධනය මගින් පුද්ගලාන්තර සබඳතා දියුණු වන බව ක්‍රියාකාරකම 5.1.3 එක්ව සැමදෙන ලබමු ජය මග (බව කොටුව 02) • යහපත් අන්තර් පුද්ගල සබඳතා තමාට මෙන් ම අයත් අයට ද සමාජයට ද යහපත් වන බව ක්‍රියාකාරකම 5.2.1 මල්කලඹේ පාට පාට මල් ගොඩයි 	<ul style="list-style-type: none"> • නිපුණතාව : ගැටුම් නිරාකරණයේ යෙදෙයි ක්‍රියාකාරකම 8.3.1.2 ගැටුමට හේතුව දුටුවෙන් පහසුය (බව කොටුව 01) තමා පමණක් නොව අන් අය ද ගැටුම පිළිබඳ ව දකින ආකාරය විමසා බැලීම අවශ්‍ය බව. • ක්‍රියාකාරකම 8.3.1.3 ගුණෙන් වැඩෙන්ගේ ගැටුම් නිවන්නේ ක්‍රියාකාරකම හා තක්සේරුව සම්පූර්ණයෙන් අදාළ කණ්ඩායම් ක්‍රියාකාරකම • ගැටුම් වලක්වා ගැනීමට ඉවහල් වන බව ක්‍රියාකාරකම 8.3.2.1 සතුටු සිතින් එක්ව සිටීම (බව කොටුව 01 හා 02) • ගැටුම් සරලව විසඳා ගැනීමේ ක්‍රම පවතින බව 8.3.2.2 ක්‍රියාකාරකම හේද නොවෙමු එක්ව සිටීමු පියවර 8.3.2.2.1 (බව කොටුව 01 හා 02) • ගැටුම් අවම කිරීමටත් නිරාකරණයටත් පූර්ව 	<ul style="list-style-type: none"> • සාමය සුරකීමු ක්‍රියාකාරකම 10.3.4 (බව කොටුව 01-02) මත ගැටුම්වලට හේතුවන කරුණු දක්වා ඇති අතර බහු සංස්කෘතික සමාජයක ජීවත් වීමේ දී ගැටුම් අවම කර ගැනීමට පාලනයේ දී ගැටුම් ඇති නොවන ආකාරයට කටයුතු කළ යුතු දේ හා රාජ්‍ය සාලනයේ දී ගැටුම් ඇති අවධාරණය කර ඇත ක්‍රියාකාරකම 10.4.4 නව සංවර්ධන ප්‍රවණතා ගැන අවබෝධයක් ලබමු. • අත්‍යවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය සාධාරණ ලෙස බෙදියාමට අදාළව විශේෂ නීති රීති සැකසීම ජන සවිය හා සමෘද්ධි වැනි දිළිඳු සහන වැඩ සටහන් ක්‍රියාකාරකම කිරීම. සමාජ ගැටුම් අවම කිරීමට හේතු වී ඇත. ක්‍රියාකාරකම 10.05.01 ගැටුම හඳුනා ගනිමු 10.05.02 • ගැටුමක් නිර්මාණශීලී ව විසඳාගනිමු 10.5.1 • ගැටුම් ඇති වීමට බලපාලන විවිධ හේතු හා 	<ul style="list-style-type: none"> • ක්‍රියාකාරකම 11.6.1 අපි නීති ගරුක වෙමු (බව කොටුව 01-02) නීති මගින් දේපල හා ජීවිත ආරක්ෂාව වන බව හා සමාජ පුරවැසිභාවය තහවුරු කරණ බව ක්‍රියාකාරකම 11.6.2 නීතියේ ප්‍රභේද හඳුනා ගනිමු (බව කොටුව 02) • විවිධ නීති ක්‍රම හඳුනා ගැනීම හා ඒවා සමාජ පාලන උපකරණ ලෙස අගය කිරීම. ක්‍රියාකාරකම 11.6.3 යුක්තිය පසිඳලන ආයතන දැනගනිමු • සමාජයේ යහපැවැත්ම හා සාමය උදෙසා යුක්තිය පසිඳලන ආයතන වැදගත් වන බව (බව කොටුව 01-02) ක්‍රියාකාරකම 6.11.6.4 ආරවුල් පහසු වෙන් විසඳාගනිමු (බව කොටුව 01-02)

		<p>ලස්සනයි (බව කොටුව 02)</p> <ul style="list-style-type: none"> පුද්ගල අඩු පාඩු ගැටුම්වලට හේතුවන බවත් ඒවා අඩු කර ගැනීමට හා වලක්වා ගැනීමට එකිනෙකා සහාය විය යුතු බව 	<p>ගැටුම් ඉඟි හඳුනා ගැනීම අවශ්‍ය බව ක්‍රියාකාරකම 8.3.2 විවිධත්වය තුළ එකමතුව කටයුතු කරමු. (බව කොටුව 02)</p> <ul style="list-style-type: none"> අන්‍යෝන්‍ය අවබෝධය මත ගැටුම් අවම වන බව ක්‍රියාකාරකම 8.2.2.1 සිතට දැනෙන ලකුණු සමාජයක සරල මානසික පිඩාවලට විවිධ හේතු බල පාන බව 	<p>ඒවා වර්ගීකරණයක් ඉදිරිපත් කර ඇත. ක්‍රියාකාරකම 10.5.2</p> <ul style="list-style-type: none"> සමාජ ජීවිතයේ දී විවිධ ගැටළු මතු වන බව ගැටුම් නිර්මාණශීලී ව විසඳා ගැනීම තුළින් මතුවන එක්ව හා වර්ගීකරණය කර ප්‍රතිවිපාක ද නිර්මාණශීලී ව ගැටුම් විසඳාගැනීමේ ක්‍රියාමාර්ග ද සාකච්ඡා මගින් මතු කර ඇත. 	<ul style="list-style-type: none"> සමාජයේ ජීවත් වීමේ දී මතු වන ආරවුල් විසඳම සඳහා නීතිමය රාමුව තුළ විවිධ ක්‍රියාමාර්ග ඇති බව එම ක්‍රියාමාර්ග පිළිබඳ දැනුවත් බව ක්‍රියාකාරකම 11.9.02 මානව ක්‍රියාකාරකම් හේතුවෙන් පැන නැගී ඇති මූලික අවශ්‍යතා ඉටුකර ගැනීමේ අපහසුව මිසෝන් ස්ථරයට හානි පැමිණීම. පානීය ජලහිඟය, ගෝලීය උෂ්ණත්වය ඉහලයාම, සම්පත් තාක්ෂණය, ආදිය විවිධ ගැටලු මතුව ඇති අතර ඒවා සමාජ පැවැත්මට හා සාමයට බාධාකාරී බව
--	--	--	--	---	---

එලදායි සංවිධිවේදනය	<p>ක්‍රියාකාරකම 3 . 2 . 2 ඇසු දුටු පමණින් නොදුවත් මිතුරේ (බව කොටුව 01, අදහස් හුවමාරුව එලදායි නොවූ විට පුද්ගල සබඳතා බිඳ වැටෙන බව) (බව කොටුව 02 සම්පූර්ණ යෙන්) අපහැදිලි සන්නි වේදනය නිසා ගැටුම් සහ ගැටළු සහගත තත්ව</p>	<p>ක්‍රියාකාරකම 1.2.1 සුමගට ද නොමගට ද (බව කොටුව 1.2) පුද්ගලයා සුමගට හා නොමගට යොමු කරණ සමාජ බලවේග පවතී විවිධ මාධ්‍යවල බලපෑම පවතින බව විචාරශීලීව තෝරා බේරාගෙන ක්‍රියාකළ යුතු බව. (ක්‍රියාකාරකම 1.2.2) (බව කොටුව 2)</p>	<p>ක්‍රියාකාරකම 8.2.2.2 අපි ඉන්නේ සතුටින් මානසික පිඩා අවම කිරීමේ විවිධ ක්‍රමශීල්පවලින් සමාජ ගැටළු අවම කරගත හැකි බව ක්‍රියාකාරකම 8.3.1.1</p>	<p>ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයේ අංග ලක්ෂණ හඳුනා ගනිමු බහු සංස්කෘතික ජන සමාජය හඳුනා ගනිමු බහු සංස්කෘතික ජන සමාජය හඳුනා ගැනීම සාමය සුරකිමු (ක්‍රියාකාරකම) ගැටුම් නිර්මාණශීලීව විසඳා ගනිමු</p>	<p>(11.9.03 ක්‍රියාකාරකම) අපේ පරිසරය ගනිමු (බව කොටුව 02)</p>
---------------------------	---	--	---	---	--

	<p>හා අයහපත් ප්‍රතිඵල ඇතිවන බව</p>				
	<ul style="list-style-type: none"> එම ගැටළු තත්ව නිසා පුද්ගලයන් අතර සම්බන්ධතා දුර්වල වන බව (මත හේද , අර්භුද සැකය , අසමගිය) එලදායි සන්නි වේදනය තුළින් ගැටුම් නිරාකරණය කරගත හැකි බව යහපත් පුරවැසියෙකු වෙමු. ක්‍රියාකාරකම් 6 . 03 .04 (ආචාර ශීලිව බස හසුරු වමු) (බව කොටුව 01- 02 සම්ප්‍ර) පුද්ගල කණ්ඩායම් වලට ගැලපෙන සේ අනුන්ගේ පෞරුෂයට පුද්ගල සබඳතා ආරක්‍ෂා වන සේ භාෂාව හැසිර වාය යුතු බව 	<p>අහිතකර සමාජ බලවේග පවතින නිසා විචාරශීලීව හා නිර්මාණශීලීව කටයුතු කළ යුතුය ක්‍රියාකාරකම 1.3 දැන ගෙන යන්නේ හරි මග යන්නේ ජීවිත</p>	<p>මිනිසුන් අතර ගැටුම් ඇති කිරීම එකඟතාවක් නොමැති විම ගැටුමකට මුල බව 8.3.1.3 ගුණෙන් වැඩෙන්නේ ගැටුම් නිවැරදිව ගැටුම් වලකන පුද්ගලයෙකු සතු ගුණාංග හා ගැටුම් වලකා ගැනීමේ වලකා ගැනීමේ විධි</p>	<p>යහපත් පුරවැසියන් වෙමු</p>	<p>සෑම ආගමක්ම සමානව සැලකීම සමාජයේ කුල පන්ති හේදවලට වහල් විම. සමාජ සම්මත සිරිත් විරිත් හා සදාචාරයට ගරු නොකිරීම, වැනි අහිතකර සමාජ ප්‍රතිවිපාකයන් සිදුව ඇති බව</p>
	<p>ක්‍රියාකාරකම් 3 . 1 . 1 හොදින් අසන්නේ නැත වරදින් (බව කොටුව 02 හා 01- හි 01 හා 06 කරුණු 76 p) සාර්ථක අදහස් හුවමාරුවක් මගින් ගැටළු අවම කර ගත හැකි.</p>	<p>අරමුණු පිහිටුව ගැනීම පුද්ගල මට්ටමේ කාර්යයක් වුව ද සමස්ත වශයෙන් සලකා කළ එය සමාජය නිවැරදි දිශා ගත කිරීම සේ ගත හැක එය සමාජ සාමයට හා ආරක්ෂාවට හේතුවේ ක්‍රියාකාරකම 5.1.3 එක්ව සැමදෙනා ලබමු ජන මග (බව කොටුව 1හා2)</p>	<p>ක්‍රියාකාරකම 8.3.2.1 සතුටු සිතින් එක් ව සිටීම ගැටුම් විසදීමේ පියවර දක්වා ඇත. ක්‍රියාකාරකම 8.3.3.2</p>	<p>ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලනයක මාධ්‍ය නිදහස පැහැදිලි කර ඇත.</p>	<p>ආගමික ගැටුම් බිහිවීම සමාජ සබඳතා බිඳවැටීම ජාතින් වශයෙන් පිරිහීම, ජාතික අනන්‍යතාව බිඳවැටීම වැනි සමාජමය ප්‍රතිවිපාක හේතුවෙන් සමාජ පැවැත්ම හා සාමය අභියෝගට ලක්ව ඇති ව ක්‍රියාකාරකම 11.9.4 පරිසරය සුරකීම (බව කොටුව)</p>
	<ul style="list-style-type: none"> යහපත් අන්තර් පුද්ග 	<ul style="list-style-type: none"> යහපත් අන්තර් පුද්ගල සබඳතා හේතු වන සාමය හා වර්ධනය බව ක්‍රියාකාරකම 4.1.1 මා සතු දැනුමෙන් ඔබට පිහිට වෙමු (බව කොටුව 2) තීරණ ගැනීමේ දී වෙනත් අයගේ 	<ul style="list-style-type: none"> ජාතීන් අන්‍යෝන්‍ය අවබෝධය නිසා ගැටුම් අවම වී සමගිය තහවුරු වන බව 		<ul style="list-style-type: none"> පාරිසරික ගැටුම් අවම වන අන්දමින් මිනිස් ක්‍රියාකාරකම් හසුරුවා ගත යුතු බව

		<p>උදව් හා තොරතුරු යොදා ගත හැකි බව (ක්‍රියාකාරකම් 4.1.2) තොරතුරු සොයාගැනීමේ කොටුව 1 හා 2) තොරතුරු සපයා දෙන මූලාශ්‍ර සමාජයේ බහුලව ඇති බව හා තොරතුරු සැපයීම සඳහා ආයතන ඇති බව සමාජ ගැටළු විසඳා ගැනීම සාමූහික තීරණ ගැනීමට තොරතුරු භාවිත කළ හැකි බව මෙම ක්‍රියාකාරකමින් ගම්‍ය වේ. (ක්‍රියාකාරකම 4.2.1) (බව කොටුව 2) එකට සිදුවීම දෙස සමාජය විවිධ කෝණවලින් බලන බව හා එහි වැදගත් කම ක්‍රියාකාරකම 5.1.2 තනිකමෙන් මිදීම (බව කොටුව 1) එලදායී සංනිවේදන ක්‍රම භාවිතයෙන් අන්තර් පුද්ගල සබඳතා වර්ධනය කර ගත හැකි බව</p>			
	<ul style="list-style-type: none"> • (ක්‍රියාකාරකම 03. 01. 04) ඉහි 6 		8.2.1.2 සංයුත් සීත නංවයි සෙන (බව කොටුව 2)		පරිසරයට සිදු විය හැකි හානි අවම කර ගැනීම සමාජ වගකීමක් බව
	<ul style="list-style-type: none"> • ක්‍රියාකාරකම 3. 2. 1 හොඳින් කියමු හොඳින් අහමු සබඳතා ද ගොඩ නගමු • (බව කොටු 01 02 පිටු 86 - 87) අන්තර් පුද්ගල සම්බන්ධතා ගොඩ නගා ගැනීමට සන්නිවේදනය වැදගත් එය එලදායී නොවූ විට ගැටුම් ඇති වන බව 	<ul style="list-style-type: none"> • සමහර වින්වේග පුද්ග 	ඒ අනුව සමාජයට පුද්ගලයාට යහපත් ප්‍රතිඵල ඇති බව ඇමුණුම 8.2.1.2.1 සමාජ අවස්ථා ක්‍රියාකාරකම 8.2.2.1 (බව කොටුව 1 හා 2)		පරිසර සංරක්ෂණය සමාජයේ යහපැවැත්ම හා සාමයට හේතු වන බව

	<p>ඇමුණුම 3. 2. 1. 1. හා 3. 2. 1. 2 සිද්ධි අධ්‍යයනය තුළින් අත් අයගේ සහ යෝග්‍ය ගැටුම් නිරාකරණයට ඉහල්වන බව. (ක්‍රියාකාරකම් 3.2.2) ඇසු දුටු පමණින් නොදුවත් මිතුරේ (01 බව කොටුව)</p>	<p>විත්තවේග යහපත් ට</p>	<p>මානසික පීඩාවලට සමාජයේ මිනිස් ක්‍රියාකාරකම් ද හේතු වන බව</p>		
	<ul style="list-style-type: none"> අදහස් හුවමාරුව එලදායි නොවූ විට පුද්ගල සබඳතා බිඳ වැටෙන බව (බව කොටුව 02 සම්පූර්ණ යෙන්) 		<p>විත්තමත් සමාජය තුළ කායික ආබාධවලට සරල මානසික පීඩාවලට ඇති බව ක්‍රියාකාරකම් 8.2.2.2</p>		
	<ul style="list-style-type: none"> අපහැදිලි සන්නි වේදනය නිසා ගැටුම් සහ ගැටළු සහගත තත්ව හා අයහපත් ප්‍රතිඵල ඇති වන බව 		<p>අපි ඉන්නේ සතුටින් (බව කොටුව 2)</p>		
	<ul style="list-style-type: none"> එම ගැටළු තත්ව නිසා පුද්ගලයන් අතර සම්බන්ධතා දුර්වල වන බව (මත හේද අර්බුද සැකය අසමගිය) 		<p>මානසික පීඩ ඇති ව විට එය සිහින් විඳවනවාට වඩා සමූහ හෝ සාකච්ඡා කල යුතු බව කායික පීඩා අවම කර ගැනීමේ ක්‍රම ඇති බව</p>		
	<ul style="list-style-type: none"> එලදායි සන්නිවේදනය තුළින් ගැටුම් නිරාකරණය කරගත හැකි බව යහපත් පුරවැසියෙකු වෙමු. (ක්‍රියාකාරකම් 6.03.04) ආචාර ගිලිව බස හසුරුවමු) (බව කොටුව 01-02) 		<p>ඒ අනුව සමාජයට පුද්ගලයාට යහපත් ප්‍රතිඵල ඇති බව ඇමුණුම 8.2.1.2.1 සමාජ අවස්ථා ක්‍රියාකාරකම් 8.2.2.1 (බව කොටුව 1 හා 2)</p>		
	<ul style="list-style-type: none"> පුද්ගල කණ්ඩායම්වලට ගැලපෙන සේ අනුන්ගේ පෞරුෂය පුද්ගල සබඳතා ආරක්ෂා වන සේ භාෂාව හැසිර විය යුතු බව. 		<p>මානසික පීඩාවලට සමාජයේ මිනිස් ක්‍රියාකාරකම් ද හේතු වන බව</p>		

	<ul style="list-style-type: none"> ඇමුණුම 3. 2. 1. 1. හා 3. 2. 1. 2 සිද්ධි අධ්‍යයනය තුළින් අන් අයගේ සහ යෝග්‍ය ගැටුම් නිරාකරණයට ඉහල්වන බව. (ක්‍රියාකාරකම් 3.2.2) ඇසු දුටු පමණින් නොදුවක් මිතුරේ (01 බව කොටුව) 		<p>වත්තමත් සමාජය තුළ කායික ආබාධවලට සරල මානසික පීඩාවලට ඇති බව ක්‍රියාකාරකම 8.2.2.2</p>		
	<ul style="list-style-type: none"> අදහස් හුවමාරුව එලදායි නොවූ විට පුද්ගල සබඳතා බිඳ වැටෙන බව (බව කොටුව 02 සම්පූර්ණ යෙන්) 		<p>අපි ඉන්නේ සතුටින් (බව කොටුව 2)</p>		
	<ul style="list-style-type: none"> අපහැදිලි සත්ති වේදනය නිසා ගැටුම් සහ ගැටළු සහගත තත්ව හා අයහපත් ප්‍රතිඵල ඇති වන බව 		<p>මානසික පීඩ ඇති ව විට එය සිතින් විඳවනවාට වඩා සමූහ හෝ සාකච්ඡා කල යුතු බව කායික පීඩා අවම කර ගැනීමේ ක්‍රම ඇති බව</p>		
	<ul style="list-style-type: none"> එම ගැටළු තත්ව නිසා පුද්ගලයන් අතර සම්බන්ධතා දුර්වල වන බව (මත භේද අර්බුද සැකය අසමගිය) 				
	<ul style="list-style-type: none"> එලදායි සත්තිවේදනය තුළින් ගැටුම් නිරාකරණය කරගත හැකි බව යහපත් පුරවැසියෙකු වෙමු. (ක්‍රියාකාරකම් 6.03.04) ආචාර ශීලිව බස හසුරු වමු) (බව කොටුව 01-02) 				

	<ul style="list-style-type: none"> පුද්ගල කණ්ඩායම්වලට ගැලපෙන සේ අනුන්ගේ පෞරුෂය පුද්ගල සබඳතා ආරක්ෂා වන සේ භාෂාව හැසිර විය යුතු බව. 				
--	--	--	--	--	--

5 වන උපග්‍රන්ථය - 6, 7, 8 ශ්‍රේණිවල ජීවන නිපුණතා හා පුරවැසි අධ්‍යාපන හා 10, 11 ශ්‍රේණිවල පුරවැසි අධ්‍යාපනය පෙළපොත්වල විෂය අන්තර්ගතයෙහි පරිසර සාම සංකල්පය සිරස් ව සමෝධානය වී ඇති ආකාරය

තේමාව/ සංකල්පය	6 ශ්‍රේණිය	7 ශ්‍රේණිය	8 ශ්‍රේණිය	10 ශ්‍රේණිය	11 ශ්‍රේණිය
<p>1.1 එලදායි ලෙස විවේකය ගත කිරීම/ ආත්මාවබෝධයෙන් කටයුතු කරයි.</p>	<ul style="list-style-type: none"> පරිසරයේ ස්වභාවික සම්පත් භාවිතයට ගනිමින් සරල ජීවන ක්‍රියාකාරකම් සඳහා ශිෂ්‍යයා යොමු කර ඇත. පරිසර සාමය පිළිබඳ සංකල්ප ගොඩ නැගීම සඳහා මූලික අවස්ථාවක් ලෙස උචිත ය 	<ul style="list-style-type: none"> විවේකයට නව අරුතක් යන පාඩමෙන් ඉදිරිපත් කර ඇත. විෂය අන්තර්ගතය ප්‍රමාණවත් නො වේ පරිසර සාමයට උචිත නමුත් එසේ යොමු කර නැත. <p>6 වන ශ්‍රේණිය විෂයයේ අන්තර්ගතයට සාපේක්ෂ ව ක්‍රමික විකාශනයන් සිදු වී නැත.</p>	<ul style="list-style-type: none"> පෙළ පොතේ ඇතුළත් ව නැත 	<ul style="list-style-type: none"> පෙළ පොත් ඇතුළත් ව නැත 	<p>පෙළ පොතේ ඇතුළත් ව නැත</p>
<p>සහානුභූතිය (පරිසරයට සංවේදී වීම)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ස්වභාව ධර්මය සමග අධ්‍යාත්මික සබඳතාවක් ගොඩ නගා ගැනීම ලෙස අර්ථකථනය කළ ද පරිසර සංවේදීතාව පිළිබඳ අත්දැකීම් ලබා දීමේ ක්‍රියාකාරකම් මගින් දැනුවත් කිරීමක් සිදු වී නැත. ක්‍රියාකාරකම් කළ යුතු ආකාරය පිළිබඳ ව ගුරුවරයාට උපදෙස් ලබා දීම ද පෙළපොතින් කර ඇත. එය පෙළ පොතට අනවශ්‍යය. 	<ul style="list-style-type: none"> සාරධර්ම සුරකිමු යන ප්‍රධාන තේමාව ඔස්සේ පරිසරය හා සාරධර්ම යටතේ මිනිසුන්, පරිසරය හා සතුන් අතර ඇති සබඳතා විස්තර කර ඇත. එය යෝග්‍ය ය. ක්‍රියාකාරකමෙන් ද පරිසර සාමයට ඉහි ලැබේ. 6 - වන ශ්‍රේණියේ ඉගෙනුම් අවස්ථාවේ සිට ක්‍රමික වර්ධනය 	<p>විෂය කරුණු ඉදිරිපත් කර නැත</p>	<p>විෂය කරුණු ඉදිරිපත් කර නැත</p>	<p>විෂය කරුණු ඉදිරිපත් කර නැත</p>

<p>ජාතික සංස්කෘතික උරුම අභිමානයේ යුතු ව සුරකියි</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ඉදිරිපත් කර ඇති පින්තූර උචිත ය. හඳුනා ගැනීමට ඉඩ සැලසේ • ඉදිරිපත් කර ඇති භාෂා විලාශය හා විස්තර අවබෝධකර ගැනීමට අපහසුය. භාවිත වචන 6 සංකීර්ණ නිසා ශ්‍රේණියේ සිසුන්ගේ සංකල්ප ගොඩනැගීමට ඒවා උචිත නොවේ. විෂය අන්තර්ගතය 6 - වන ශ්‍රේණියට නොව 9 වැනි ශ්‍රේණියට උචිතය සරල ව විස්තර කිරීම ප්‍රමාණවත් ය. ආකල්පමය වෙනස්කම් ඇති කිරීම සඳහා සරල ක්‍රියාකාරකම් මගින් අත්දැකීම් ලබා දිය යුතු ය. 	<p>අවස්ථාවක් ගොඩ නගා නැත.</p> <ul style="list-style-type: none"> • පූජනීය ස්ථානයක අනුගමනය කළ යුතු වත්පිළිවෙත්, හා හැසිරීමට පිළිබඳ ව ඇතුළත් වේ. එය යෝග්‍යයි • 6 - වන ශ්‍රේණියේ දී හඳුනාගත් පූජනීය ස්ථානවල කටයුතු කළ යුතු ආකාරය ඉදිරිපත් කිරීම අත්‍යවශ්‍යය. පරිසර සාම සංකල්පය දැක්වීම යෝග්‍ය ය. විෂය අන්තර්ගතය 7 වන ශ්‍රේණියට ප්‍රමාණවත් නැත. 	<ul style="list-style-type: none"> • විෂය කරුණු ඉදිරිපත් කර නැත 	<ul style="list-style-type: none"> • විෂය කරුණු ඉදිරිපත් කර නැත 	<ul style="list-style-type: none"> • විෂය කරුණු ඉදිරිපත් කර නැත
<p>අපේ පාසල</p>	<ul style="list-style-type: none"> • පන්තිය ආශ්‍රිත යහප්වන පුරුදු පිළිබඳ ව එක් වැකියකට සීමා වී ඇත. • විෂය ය අන්තර්ගතය ප්‍රමාණවත් නැත. • පාසල් පරිසරය හා බැඳී සරල ක්‍රියාකාරකම් හා විෂය අන්තර්ගතයට ඇතුළත් කළ යුතු ය. 	<ul style="list-style-type: none"> • පෙළ පොතට ඇතුළත් නැත • ක්‍රමික ව වර්ධනය වන ලෙසින් පෙළ පොතට පාසල ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම් ඇතුළත් වීම අවශ්‍ය ය. 	<ul style="list-style-type: none"> • පෙළ පොතට ඇතුළත් නැත. • ක්‍රමික ව වර්ධනය වන ලෙස පෙළ පොතට පාසල ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම් ඇතුළත් වීම අවශ්‍යය 	<ul style="list-style-type: none"> • පෙළ පොතට ඇතුළත් ව නැත. • ක්‍රමික ව වර්ධනය වන ලෙස පෙළ පොතට පාසල ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම් ඇතුළත් වීම අවශ්‍ය ය. 	<ul style="list-style-type: none"> • පෙළ පොතට ඇතුළත් නැත. • ක්‍රමික ව වර්ධනය වන ලෙස පෙළ පොතට පාසල ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම් ඇතුළත් වීම අවශ්‍ය ය
<p>අප ජීවත් වන ප්‍රදේශය</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ස්වභාවික සම්පත් ආශ්‍රිත කර්මාන්ත නම් කර ඇත • පරිසර සාම සංකල්පය විසය අන්තර්ගතයේ නැත • පරිසර සාම සංකල්පය විෂය අන්තර්ගතයට විස්තර ඇතුළත් විය යුතු ය. 	<ul style="list-style-type: none"> • ස්වභාවික සම්පත් වර්ග කිරීම, එකිනෙක අතර ඇති සම්බන්ධය, පුද්ගලයාට අත්වන වාසිය විෂය අන්තර්ගතයේ ඇත. • 6 වන ශ්‍රේණියට 	<ul style="list-style-type: none"> • පෙළ පොතට ඇතුළත් ව නැත • තමා ජීවත්වන ප්‍රදේශය, පරිසරය සාමය පිළිබඳව සියලු ම ශ්‍රේණිවල දී ක්‍රමික ව ඉගෙනුම් අවස්ථා 	<ul style="list-style-type: none"> • පෙළ පොතට ඇතුළත් ව නැත • තමා ජීවත් වන ප්‍රදේශයේ, පරිසර සාමය පිළිබඳ ව සියලුම ශ්‍රේණිවල දී 	<ul style="list-style-type: none"> • පෙළ පොතට ඇතුළත් ව නැත • තමා ජීවත් වන ප්‍රදේශයේ, පරිසර සාමය පිළිබඳ ව සියලුම ශ්‍රේණිවල දී ක්‍රමික ව ඉගෙනුම් අවස්ථා සැලසිය යුතු ව ඇත.

		<p>සාපේක්ෂව වර්ධනීය අවස්ථාවකි.</p> <ul style="list-style-type: none"> පරිසරයට සම්බන්ධ කර පරිසර සාම සංකල්පය ගොඩ නැගෙන අයුරින් විෂය අන්තර්ගතය ගොඩ නැගිය නැත. 	සැලසිය යුතු ව ඇත.	ක්‍රමික ව ඉගෙනුම් අවස්ථා සැලසිය යුතු ව ඇත.	
ජාතික අන්‍යතාව හා ජාතික සමගිය	අදාළ කරුණු විෂය අන්තර්ගතවී නැත.	<ul style="list-style-type: none"> ජාතික අන්‍යතා ලක්ෂණ හා සංකේත පිළිබඳ තොරතුරු ඇතුළත් කර ඇත. ජාතික කොඩියේ හා ජාතික සංකේතවල යොදා ගෙන ඇති සුවිශේෂ වර්ණ, ලාංඡන හා සංකේත පිළිබඳ ව විස්තර විමක් සිදු වී නැත. පරිසර සාමයට යොමු වන සේ කිරීම එම සංකේතවල අර්ථ දැක්වීම අවශ්‍ය ය 			
සුවවාදී සිතුවිලි	<ul style="list-style-type: none"> පරිසර සංවේදිතාව යටතේ ඇතුළත් කර ඇත. තව දුරටත් විෂය අන්තර්ගතය පැහැදිලි විය යුතු ව ඇත. 	<ul style="list-style-type: none"> පෙළ පොතට ඇතුළත් ව නැත අඛණ්ඩ ඉගෙනුම් ක්‍රියාවලියක් සඳහා 7 වන ශ්‍රේණියට ද ඇතුළත් විය යුතු ව ඇත. 	<ul style="list-style-type: none"> මේ යටතේ පරිසරයේ ඇති ගහ කොළ කුරුළු නාද, සත්ත්ව හැසිරීම් ගංගා ඇළ දොළ, කරු පිරි අහස ආශ්‍රිත නිදහස් පරිසරයේ සුන්දරත්වය විඳ ගැනීමට යොමු කර ඇත. පරිසර සාම සංකල්පය ගොඩ නැගීමට ආරම්භයක් ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම 	<ul style="list-style-type: none"> පෙළ පොතේ අන්තර් ගතයට ඇතුළත් ව නැත. අඛණ්ඩ ඉගෙනුම් ක්‍රියාවලියක් සඳහා 10 - 11 ශ්‍රේණිවල දී ඉදිරි විකාශනයක් අවශ්‍ය යි. 	<ul style="list-style-type: none"> පෙළ පොතේ අන්තර් ගතයට ඇතුළත් ව නැත. අඛණ්ඩ ඉගෙනුම් ක්‍රියාවලියක් සඳහා 10 - 11 ශ්‍රේණිවල දී ඉදිරි විකාශනයක් අවශ්‍ය යි.

			යෝග්‍ය ය. • නිර්මිත පරිසරය කෙරේ අවධානය යොමු වී තැන.		
වික්තවේග යහපත් ලෙස හසුරුවා ගනිමු.			• ආවේග මත පරිසර සම්පත් විනාශ නොකළ යුතු බව එක් උදාහරණයක් මගින් හඳුන්වා දී ඇත. • පරිසර සාමය බිඳ වැටීමෙන් සිදු වන හානිය අවබෝධ කර දීමට විෂය අන්තර්ගතය යොදා ගෙන තැන. එබැවින් ප්‍රමාණවත් නො වේ.		
පරිසර හිතවාදය				• තාක්ෂණය භාවිතය නිසා පරිසරය දුෂණය වීම, ලෝක යුදමය වාතාවරණය ඉහළ යාම පමණක් ඇතුළත් කර ඇත. එය ප්‍රමාණවත් නැත • තව දුරටත් විෂය අන්තර්ගතය පුළුල් විය යුතු වේ.	
ආණ්ඩුවේ විවිධ ස්ථරවල පුරවැසියන් කෙරෙහි වන වගකීම හා වගවීම					• පරිසර කළමනාකරණය, සංස්කෘතික උරුම ආරක්ෂා කිරීම සඳහා එක් එක් ස්ථර තම වගකීම් හා යුතුකම් ඉටු කළ යුතු බව පමණක් සඳහන් කර ඇත.

					<ul style="list-style-type: none"> • 11 වන ශ්‍රේණියට ප්‍රමාණවත් නැත. • භාවිතය සඳහා අවධානය යොමු වන අයුරින් අන්තර්ගතය සංවර්ධනය විය යුතු ය.
පුරවැසියාගේ වගකීම් හා යුතුකම්	6,7,8,10,11 පෙළ පොත්වල පාරිසරික ගැටළු සඳහන් වී ඇතත් එහි ක්‍රමික විකාශයක් දක්නට නැත. අධ්‍යාපනයෙන් අදාළ කරුණු ගත යුතු වන අතර එහි පරිසර සාමයට යොමු කර ඉදිරිපත් කිරීමක් නැත.				<ul style="list-style-type: none"> • පරිසර කළමනාකරණයට දායක වීම, • ස්වභාවික පරිසරයට ආදරය කිරීම • පරිසරය ආරක්ෂණය හා අරමුණු තිරසාර සංවර්ධනයට ඇතුළත් කර ඇත. • 11 ශ්‍රේණියට ප්‍රමාණවත්ය; උචිත ය • ශිෂ්‍යයා ක්‍රියාකාරීත්වයට යොමු වන සේ සංවර්ධනය විය යුතුයි.
ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සමාජයක පුරවැසියකුගේ කාර්යභාරය					<ul style="list-style-type: none"> • විෂය අන්තර්ගතය විග්‍රහ කිරීම ප්‍රමාණවත් නැත. • පරිසර සාමය පිළිබඳ සංකල්ප ගොඩනැගීම සඳහා යොමු කිරීමට මාතෘකාව උචිත වුව ද අන්තර්ගතය නිසි ලෙස ගොඩ නැගී නැත.

6 වන උපග්‍රහණය - 6, 7, 8 ශ්‍රේණිවල ජීවන නිපුණතා හා පුරවැසි අධ්‍යාපන හා 10, 11 ශ්‍රේණිවල පුරවැසි අධ්‍යාපනය ගුරුමාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහවල අන්තර්ගතයෙහි පරිසර සාම සංකල්ප සිරස් ව සමෝධානය වී ඇති ආකාරය

කේමාව	6 - ශ්‍රේණිය	7 ශ්‍රේණිය	8 ශ්‍රේණිය	10 ශ්‍රේණිය	11 ශ්‍රේණිය
<ul style="list-style-type: none"> • ආත්මාවබෝධයෙන් කටයුතු කරයි. • ජීවිතය හා පසුබිම පිළිබඳ තොරතුරු ගවේෂණ කරයි. 	<p>ජීවත් වන වටපිටාවේ පිහිටීම ද ඇතැම් අවස්ථාවල අනතුරුදායක බව බුද්ධි කලමිඛන සාකච්ඡාවක යෙදවීම, තොරතුරු ලිවීමට යොමු කිරීම යෝග්‍ය ය.</p> <ul style="list-style-type: none"> • මුළුතැන් ගෙය ආශ්‍රයෙන්, • පාඩම් කරන තැන ආශ්‍රයෙන් අපිළිවෙල පිළිබඳ ව කෙරෙන භූමිකා රංගනයක් • මේ අවස්ථා දෙක පරිසර සාමය පිළිබඳ සංකල්ප ගොඩ නැංවීමට සුදුසු අවස්ථා ය. එහෙත් එසේ යොමු වීමක් නැත. පරිසර සාමය අවධාරණය කළ හැකි අවස්ථාවක් වුව ද එසේ සිදු කර නැත. • හැම ආගමකට ම සිද්ධස්ථාන ඇති බව මතු වන ලෙස සාකච්ඡා මෙහෙය වීම, ආගමික සංකේත හා ජායාරූප නිරීක්ෂණය කර සංකේත වලින් නිරූපනය වන විවිධ ආගම් සටහන් කිරීම • ආගමික ස්ථාන ජායාරූප පැහැදිලි ය නමුත් ඇතැම් සංකේත නිවැරදි ව ඇද නැත 				<p>11, 9, 3.3 කර්ය පත්‍රිකා මගින් මිනිස් ක්‍රියාකාරකම් මත පරිසරයට සිදු වූ බලපෑම් පිළිබඳ ව දැනුම ගොඩ නැගීමට යොමු කර ඇති නමුත්, පරිසර සාමය පිළිබඳ සංකල්ප ඉස්මතු වන අයුරින් මෙහෙය වීමක් පෙන්නුම් නො කරයි.</p>
<p>මනා සැලසුමකින් සංවිධානාත්මක ව කටයුතු කරයි</p>	<ul style="list-style-type: none"> • නිවස, පාසල සහ පන්ති කාමරයේ එදිනෙදා පරිහරණය කරන භාණ්ඩ හා ස්ථාන ක්‍රමවත් ව තබා ගැනීමේ වැදගත්කම, පිළිබඳ 				<p>6 වන ශ්‍රේණියේ දී නිවස හා පාසල් පරිසරයේ ඇති සම්පත් සැලසුමකින් හා සංවිධානාත්මක ව හඳුනා ගැනීම හා පරිහරණය</p>

	<p>සාකච්ඡා කිරීමේ දී හා සමාලෝචනයේ දී මෙය අවධාරණය කර ඇත. ප්‍රායෝගික ක්‍රියාකාරකමක් තුළින්, පරිසර සාමය ගොඩ නැංවීමට සුදුසු අවස්ථාවක් වුව ද ඒ සඳහා යොමු වීමක් නැත.</p> <ul style="list-style-type: none"> • ඇගයීම යටතේ පන්තිය හා අවට ස්ථාන පිළිවෙලට තබා ගැනීමට සැලසුමක් සකස් කර වීම උචිත ය. පසු වැඩ යටතේ සකස් කළ 				<p>කිරීම පිළිබඳ විෂය කරුණු අන්තර්ගත වී ඇති අතර මේ ශ්‍රේණියේ දී එය පිටත පරිසරය පිළිබඳ පුළුල් ව කරුණු හැදෑරීමකට යොමු කර ඇත එය විෂයය අන්තර්ගතයේ සංවර්ධනාත්මක පෙළ ගැස්මකි. එසේ වුවද පරිසර සාමය පිළිබඳ ව එහි දී ද අවධාරණය වී නැත.</p>
--	---	--	--	--	--

	සැලසුම් නියාමනයකින් යුක්ත ව වසර පුරා ම ක්‍රියාත්මක කර විම, ලබා ගත් දැනුම භාවිත අවස්ථාව කරා ප්‍රවේශ වී තිබීම, සංවර්ධනාත්මක ව සිදු වී ඇති හෙයින් උචිත ය.				
එලදායි ලෙස විවේකය ගත කිරීම	<ul style="list-style-type: none"> • විවේකය ගත කිරීමට අවට පරිසරයෙන් පහසුයෙන් යොදා ගත හැකි බවත්, විනෝදය ලබා ගැනීමේ දී අන් අයට සතුන්ට, පරිසරයට හානියක් නො කළ යුතු බවත් සාකච්ඡා කිරීම, • සාකච්ඡාවට යොදා ගත් සිද්ධිය (70 පිටුව) උචිත ය. පරිසර සාමය යන වචනය භාවිත නො කළ ද, එම සංකල්ප ගොඩ නැගීම සඳහා දියානුගතවීමක් ඇත. 				
“සහානුභූතිය” “අපේ සම්පත් සුරකිමු”	සෑම විට ම නිවස හා පාසල් සම්පත් ආරක්ෂා කළ යුතු බවත් ඒවා කෙරෙහි විමසිලිමත් ව කටයුතු කළ යුතු බවත් සාකච්ඡා කිරීම හා සමාලෝචනය කිරීම, පාසල් පරිසරය ගවේෂණය කිරීමට අවස්ථාව සැලැස්වීම, ගවේෂණයට යොමු කර තිබීම, සංවර්ධනාත්මක අවස්ථාවක් වුව ද එය පරිසර සාමයට සම්බන්ධ කර නැත.				
පරිසරයට සංවේදී වෙයි.	පරිසරයට සංවේදී වීම, පරිසරය සුරැකීම, අලංකාර ව තබා ගැනීම, නිරීක්ෂණ වාර්තා මගින් ඉදිරිපත් කිරීම උචිත ය. (108 පිටුව) සෘජුව පරිසර සාමය පිළිබඳ යොමු නො කළ ද, එම සංකල්පය ගොඩ නැගීමට රුකුලක් වන	සාරධර්ම ගරු කරමින් ආදර්ශවත් ව කටයුතු කරයි කාර්ය පත්‍රිකා අංක 2 මගින් පරිසර සංවේදීතාවට අදාළ සාරධර්ම පිළිබිඹු වන සේ භූමිකා රංගනයක හෝ අභිරූපනයක් ඉදිරිපත්			පුරවැසියා සතු වගකීම් වශයෙන් පරිසරයට සංවේදී වීම, පුරවැසියාගේ යුතු කම් හා පරිසරය ආරක්ෂා කිරීම පිළිබඳ ව සිසුන් යොමු කර ඇත. එය 6, 7, වන වැඩ පිළිවෙලෙහි සංවර්ධන අවස්ථාවක් ලෙස

	පරිදි ක්‍රියාකාරකම් සකස් කර ඇත.	කිරීමට යොමු කර ඇත. පරිසර සාමය කෙරෙහි සංවේදී වීමට මෙම ක්‍රියාකාරකම් උචිත ය			සැලකිය හැකි ය. මෙහි දී පරිසර සාමය පිළිබඳ සංකල්ප ගොඩ නැගීමට සම්බන්ධ කර නැත.
අප ජීවත් වන ප්‍රදේශය	පාසල, අප ජීවත් වන ප්‍රදේශයේ භෞතික සම්පත්, ආර්ථික කටයුතු සිද්ධස්ථාන, හා ආයතන හඳුනා ගැනීම ආරක්ෂා කිරීම, සංරක්ෂණ පිළිබඳ සාකච්ඡා කර හඳුනා ගැනීමට යොමු කර ඇත. සොයා බැලීම් කළ යුතු බව සඳහන් ව ඇතත් ඒ සඳහා ක්‍රියාකාරකමක් දී නැත. පරිසර සාමය පිළිබඳ සංකල්ප සඳහා සම්බන්ධ කර නැත.				විෂය අන්තර්ගතය ගැඹුරින් හැදෑරීමකට යොමු කර තිබීම යෝග්‍ය ය. නමුත් පරිසර සාමය සම්බන්ධ ක්‍රියාකාරකම් වෙනුවෙන් ක්‍රියාවලිය දිර්ඝ කර නැත. ඒ සඳහා ඉතා උචිත අවස්ථාවකි..
පරිසරය රැක ගනිමු.	පසු වැඩ යටතේ පිරිසිදු කිරීම. පිළිසකර කිරීම ගුරුවරයාගේ උපදෙස් අනුව ක්‍රියාත්මක කිරීමට යොමු කර ඇත. පත්ති ක්‍රියාකාරකම්වල දී සාකච්ඡා මගින් හා සමාලෝචනයෙන් ඒ ආකල්ප දීමට උත්සාහ දරා ඇත. ක්‍රියාකාරීව ප්‍රදේශය හා සම්බන්ධ කළේ නම් වඩාත් උචිත ය. මේ පාඩමෙන් පරිසර සාම සංකල්ප ගොඩ නැගීමටමේ හැකියාව ඇත.				11.9.1, 11.9.2, 11.9.3, 11.9.4 පාරිසරික ගැටලු හා තිරසාර සංවර්ධනය පිළිබඳ සංකල්ප සංවර්ධනය සඳහා 11 වන ශ්‍රේණියේ දී යොමු කර ඇති විෂය අන්තර්ගතය යෝග්‍යය. එමෙන්ම ප්‍රමාණවත් ය. එය පරිසර සාමය පිළිබඳ සංකල්ප ගොඩ නැගීම සඳහා සිසුන් යොමු කිරීමට ඉතාමත් යෝග්‍ය අවස්ථාවක් වුව ද, එය එසේ සිදු වී නැත. අපේක්ෂිත නිපුණතා මට්ටම්වලට ද ඒ පිළිබඳ සඳහනක් නැත.
පොදු දේපල සුරකිමු (පරිසරය රැක ගනිමු).	ස්වාභාවික පරිසරය හා මිනිසා විසින් නිර්මාණය කළ පරිසරය හඳුනා ගැනීම, සංරක්ෂණය, යන තේමා සඳහා ප්‍රජාතන කෙණ්‍රියට වැඩි අවධානයක් යොමු කර		විනු, ගින, කවි, කාටූන් මගින් ජලය සුරැකීම පිළිබඳ දැනුවත් කර ඇත. එහෙත් පරිසර සාමය එයින් ගොඩ නැගෙන්නේ කෙසේ ද යන්න අවධාරණය වී	ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සමාජයක ගැටුම් නිරාකරණය යටතේ, ගැටුම් නිසා ජීවිත, දේපල විනාශ වන බව පමණක් සඳහන් වී ඇත. එය ප්‍රමාණවත් නො වේ.	

	ඇතත්, මනෝචාලක හා ආවේදන කෙරෙහි අවධානය යොමු කර ඇත්තේ අල්ප වශයෙනි. පරිසර සාමය ඇති කිරීමට ඉතා උචිත මාතෘකාවක් නිසා ආවේදන හා මනෝචාලක කෙරෙහි වැඩි අවධානයක් යොමු කිරීම උචිත ය		නැත.	පරිසර සාමය ඇති කිරීමට යොදා ගත හැකි මාතෘකාවකි.	
ජාතික කොඩිය ජාතික ගීය, රාජ්‍ය ලාභන		ජාතික කොඩියේ, සංකේත, වර්ණවලින් නිරූපිත අර්ථය පැහැදිලි කර නැත. මෙය පරිසර සාමය පිළිබඳ සංකල්ප ගොඩ නැගීමට සුදුසු අවස්ථාවක් වුවත් එය අවධාරණය වී නැත. රාජ්‍ය ලාභනය ජාතික පුෂ්පය, ජාතික වෘක්ෂය, ජාතික ගීය, පිළිබඳ විස්තර ඉදිරිපත් කර ඇතත් ඒවා පරිසර සාමය පිළිබඳ සංකල්ප ගොඩ නැගීම සඳහා අදාළ කර ගත හැකි යෝග්‍යතම අවස්ථාවක් වුවත් එය එසේ ප්‍රයෝජනයට ගෙන නැත. ජාතික පක්ෂියා පිළිබඳ ව පෙළපොතේ සඳහන් වුවද මෙහි සඳහන්වී නැත. එය අඩුපාඩුවකි. පෙළ පොතේ ඇත්තේ ඒවා පිළිබඳ සඳහනක් පමණි.			සාර්ත් රටවල්වල ජාතික කොඩි ඉදිරිපත් කර තිබීම (162 - පිටුව) යෝග්‍ය ය. ඒවායේ ඇතුළත් සංකේත පිළිබඳ අර්ථ දැක්වීමක් සිදු කරමින් පරිසර සාමයට සම්බන්ධ කළ හැකි අවස්ථාවක් වුව ද, එය සඳහන් කර නැත. සංවර්ධනාත්මක පියවරකි.
ජාත්‍යන්තර සබඳතා					ජාත්‍යන්තර සංවිධානවල පරිවාර්ථ ලෙස පරිසර සංකේත හා සංවර්ධනය පිළිබඳව සඳහන් කර ඇත. එහෙත් ඒවා පරිසර සාමයට යොමු කර ඇත. ජාත්‍යන්තර වශයෙන් දී සංවර්ධනය අවධාරණය

					කරන බව ඉදිරිපත් කර තිබීම උචිත ය.
කාලීන ගැටලු			<p>කාලීන ගැටලු යන මාතෘකාව යටතේ දක්වා ඇති විෂය අන්තර්ගතය, පරිසර සාමය පිළිබඳ සංකල්ප ගොඩ නැගීමට ඉතා යෝග්‍ය අවස්ථාවකි. විෂය අන්තර්ගතයේ ඊට අදාළ කරුණු සඳහන් වුව ද ඒ සම්බන්ධ ක්‍රියාකාරකම්වල දී පරිසර සාමය සම්බන්ධ සංකල්ප ගොඩ නැගීම කෙරෙහි අවධාරණය කර නැත.</p>	<p>ශ්‍රී ලංකාව මුහුණ දෙන ගැටලු පිළිබඳ විශේෂ අවධානය යොමු කරමින් අර්ථික කටයුතු හා සංවිධාන පිළිබඳ කරුණු විස්තර කිරීම ප්‍රදේශයේ පවත්වා ගෙන යන කර්මාන්තයක් තෝරා ගෙන ඒ සඳහා භාවිත කරන සම්පත් නිෂ්පාදනය කරන ක්‍රමය, නිපදවන භාණ්ඩ පිළිබඳ තොරතුරු රැස් කර ගැනීම හා පාසල අවට ප්‍රදේශයේ නිපදවන කාෂිකාර්මික, කාර්මික නිපදවීම් හා සේවා හඳුනා ගැනීමට ගුරුවරයාට උපදෙස් දී තිබීම යෝග්‍ය ය. එහෙත් පරිසර සාමයට යොමු වී නැත.</p>	<p>පාරිසරික ගැටලු යටතේ කාලීන ගැටලුවක් වන පරිසර දූෂණය, පිළිබඳ විෂය කරුණු ඇතුළත් ව ඇත. එහෙත් පරිසර සාමයට අදාළ ව ක්‍රියාකාරකම්වලට යොමු කිරීමක් දක්නට නො ලැබේ</p>

